Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz ty! Tom 2

Podręcznik do nauki języka polskiego dla dzieci na Ukrainie

Redakcja
Piotr Kajak

Katarzyna Kołak

Anna Rabczuk

Małgorzata Malinowska

Dorota Zackiewicz

Ilustracje
Marta Zabłocka

RAZ, DWA, TRZY I PO POLSKU MÓWISZ TY!

Podręcznik do nauki języka polskiego dla dzieci na Ukrainie

Tom II

Katarzyna Kołak, Małgorzata Malinowska, Anna Rabczuk, Dorota Zackiewicz

Redakcja metodyczna i programowa
Piotr Kajak

Ilustracje i okładka
Marta Zabłocka

WUW

Раз, два, три і польською розмовляєш Ти!

Підручник з польської мови для дітей в Україні
Том II

Катажина Колак, Малгожата Маліновська, Анна Рабчук, Дорота Зацкевич

Методична та програмна редакція
Пьотр Каяк

Ілюстрації та обкладинка – Марта Заблоцька

WYDAWNICTWA UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO
WUW

WOLNOŚĆ I DEMOKRACJA

Рецензенти:
Радишевський Р.П.- професор, д.філол.н., завідувач кафедри полоністики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член-кореспондент НАН України, закордонний академік Польської академії наук
Гарнцарек П.– доктор габілітований, адюнкт в Центрі польської мови і польської культури „Polonicum" Варшавського університету
Вуйтович Й. – доктор, Осередок Розвитку Польської Освіти за Кордоном
Зажицка Г. – доктор габілітований, професор Лодзького університету
Пулатова Л.Й. – к.філол.н., завідувач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
Подлевська Н.В. – к.філол.н., доцент, завідувач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету
Сосун Т.М. – вчитель польської мови, директор Культурно-освітнього центру польської національної меншини м. Полонного Хмельницької області

Катажина Колак, Малгожата Маліновська, Анна Рабчук, Дорота Зацкевич, за ред. Пьотра Каяка - Раз, два, три і польською розмовляєш Ти! Підручник з польської мови для дітей в Україні. Том I

Мовна редакція: Видавництво Варшавського університету

Художнє оформлення: Марта Заблоцька

Copyright © by Fundacja „Wolność i Demokracja", Warszawa 2015
Copyright © by Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2015

ISBN 978-83-235-1967-6 (WUW)
ISBN 978-83-923039-7-8 („Polonicum")
ISBN 978-83-939781-5-1 (Fundacja „Wolność i Demokracja")

Fundacja „Wolność i Demokracja": wid.org.pl
Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum",
Uniwersytet Warszawski: polonicum.uw.edu.pl
Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego: www.wuw.uw.edu.pl
Marta Zabłocka: www.facebook.com/ZycieNaKreskeMartaZablocka

Podręcznik jest współfinansowany ze środków otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 roku" za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja".

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Tytuł oryginału: Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz Ty!
Podręcznik do nauki języka polskiego dla dzieci na Ukrainie.
Tom II

Redakcja językowa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego
Oprawa graficzna i skład: Marta Zabłocka

Recenzenci:
dr hab. Piotr Garncarek, Uniwersytet Warszawski
prof. dr hab. Rostysław Radyszewski, Narodowy Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki
dr Joanna Wójtowicz, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą
dr hab. Grażyna Zarzycka, prof. UŁ, Uniwersytet Łódzki

Copyright © by Fundacja „Wolność i Demokracja", Warszawa 2015
Copyright © by Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2015

ISBN 978-83-235-1967-6 (WUW)
ISBN 978-83-923039-7-8 („Polonicum")
ISBN 978-83-939781-5-1 (Fundacja „Wolność i Demokracja")

Fundacja „Wolność i Demokracja": wid.org.pl
Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum",
Uniwersytet Warszawski: polonicum.uw.edu.pl
Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego: www.wuw.uw.edu.pl
Marta Zabłocka: www.facebook.com/ZycieNaKreskeMartaZablocka

Podręcznik jest współfinansowany ze środków otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 roku" za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja".

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

SPIS TREŚCI

Lekcja	Tytuł	Gramatyka	Leksyka, komunikacja	Strona
0	Dzień dobry! My się już znamy…			10
1	Szkoda, że wakacje się już skończyły…	Przysłówek – powtórzenie; czas przeszły czasowników niedokonanych; liczebniki główne 100-2000	Zwykły dzień – powtórzenie; relacjonowanie wydarzeń z przeszłości, określenia czasu przeszłego: wczoraj, tydzień/miesiąc temu, rok temu, w ubiegłym roku, dawno temu, itp.	13
2	Mój dom	Przyimki: w, na, przy + Mcs.; nad, pod, przed, za, między + N.; obok, koło + D.; czasowniki statyczne i czasowniki dynamiczne z przyimkami	Miasto, określanie miejsca i położenia, pytanie o miejsce	20
3	Miś w szafie	Miejscownik – rzeczownik i przymiotnik liczby pojedynczej	Dom, mieszkanie, meble i sprzęty domowe; określanie miejsca, opis pokoju	24
4	Każdy ma jakiegoś bzika!	Narzędnik, biernik – powtórzenie; deklinacja rzeczowników typu „zwierzę”	Zwierzęta – opis zwierzęcia	30
5	Wanda jest najmądrzejsza	Rozwijanie zdań pojedynczych	Zwierzęta – rozwinięcie leksyki	34
6	Do hymnu!	Czasowniki składać + B., maszerować, obchodzić + B., czas przeszły czasowników iść, pójść, chodzić	Święta państwowe, obchody Dnia Niepodległości, hymn RP	38
7	O Lechu i białym orle	Czas przeszły czasowników dokonanych, liczebniki porządkowe 30 – 2000, konstrukcje: W którym roku? (+ Msc.) W dwa tysiące drugim/Którego roku? (+D.) Dwa tysiące drugiego	Życie człowieka – najważniejsze etapy życia, określanie daty rocznej; leksyka związana z początkiem państwa polskiego (władca, król, chrzest, panować, zdobyć tereny)	44

8	**Dla każdego coś miłego!**	Czasowniki oddać + B., wymienić + B., zwrócić + B.	Wybieranie odpowiedniego prezentu; reakcje pozytywne i negatywne po otrzymaniu prezentu	**50**
9	**Wszystkiego najlepszego z okazji Świąt Bożego Narodzenia!**	Czasowniki: ubierać + B, składać + B., kroić +B, smażyć +B.	Święta Bożego Narodzenia – symbole, zwyczaje, tradycje	**54**
10	**Sylwester!**	Czasownik życzyć + D.	Zabawa sylwestrowa, składanie życzeń noworocznych	**58**
11	**Będę gwiazdą rocka!**	Czas przyszły złożony	Robienie postanowień noworocznych	**61**
12	**Niech żyje bal!**	Czasowniki przebierać się za + B., szyć + B.	Zabawa karnawałowa – przygotowania do balu przebierańców	**65**
13	**Walentynki!**	Czasowniki wyznawać + B., wstydzić się	Obchodzenie dnia zakochanych, pisanie walentynki	**68**
14	**Moja klasa - idziemy razem topić Marzannę**	Dopełniacz posesywny (dzień wiosny) oraz wyrażający materiał: z czego? z papieru – powtórzenie	Przybory szkolne – powtórzenie; leksyka związana z wiosną	**72**
15	**Dzień wagarowicza**	Zdania współrzędnie złożone łączne, rozłączne, przeciwstawne i wynikowe	Klasa, życie szkolne; usprawiedliwianie się	**76**
16	**Wesołych Świąt!**	Czasowniki obchodzić + B., świętować + B., chodzić do +D./na +B.	Wielkanoc – symbole, tradycje, zwyczaje	**80**
17	**Kolorowe pisanki w lany poniedziałek**	Czasownik życzyć + D.	Obyczaje wielkanocne, pisanie życzeń z okazji świąt	**83**
18	**Wycieczka do ZOO**	Narzędnik – rzeczownik i przymiotnik liczby mnogiej	Zwierzęta dzikie i egzotyczne, leksyka związana z ogrodem zoologicznym, opis zwierzęcia, formułowanie pytania i zagadki	**85**

19	**W lesie i na stepie**	Określanie miejsca: w, na + Msc.; zdanie podrzędnie złożone wyrażające przyczynę (ze spójnikiem bo) i cel (ze spójnikiem żeby)	Przyroda, elementy geografii (góra, jezioro, step, półwysep), określanie środowiska naturalnego dzikich zwierząt, charakterystyczne części ciała zwierząt	**90**
20	**Majówka**	Użycie zaimków (ten, ta, to, taki, taka, takie, tu, tam, tak, tyle, wtedy, tędy, tamtędy) i przyimków (stąd, dotąd) w zdaniu	Święto Konstytucji 3 maja, leksyka związana z funkcjonowaniem państwa	**93**
21	**Byłem pierwszy na mecie!**	Liczebniki porządkowe – powtórzenie	Sport, zawody sportowe, nagradzanie, nagrody i prezenty okolicznościowe; Dzień Matki	**99**
22	**Czarodziejska skrzynka czy pożeracz czasu?**	Zaimki pytajne jak? który? kim? z kim? którędy? gdzie?, formułowanie pytań	Sprzęt radiowo-telewizyjny, telewizja, programy telewizyjne; wyrażanie opinii	**103**
23	**„Masz rację, Mariola jest inna”**	Powtórzenie rodzaju przymiotnika; konstrukcja: czuję się szczęśliwa, jestem zadowolony	Emocje, opis stanów emocjonalnych	**108**
24	**Mam prawie same piątki!**	Rzeczowniki odliczebnikowe. Tryb rozkazujący – pasywnie	Powtórzenie nazw miesięcy, porównanie świadectw – ukraińskiego i polskiego, rady na wakacje	**112**
25	**Mam tak samo jak ty, miasto moje a w nim…**	Gdzie vs. dokąd	Moje miasto, mój okręg (atrakcje turystyczne, szkoły, uczelnie, zabytki, itp.)	**116**
26	**Przepraszam, jak dojść do Czekoladowej Kamienicy?**	Dopełniacz liczby pojedynczej – powtórzenie	Pytanie o drogę. Wskazywanie drogi (na przykład: Jak dojść do centrum miasta? itd.), czytanie mapy	**120**
27	**„A to feler” – westchnął seler**	Zaimki dzierżawcze – powtórzenie	Na wsi, warzywa – opis, kształt, smak	**124**
28	**„Dobrze, proszę: nawlecz igłę”**	Mianownik i biernik l.mn. rzeczowników i przymiotników niemęskoosobowych	Dźwięki wydawane przez zwierzęta, opis zwierzęcia – powtórzenie	**128**

29	**Grunt to dobre wychowanie!**	Utrwalenie wcześniej poznanych struktur	Nazwy naczyń, leksyka związana z nakrywaniem do stołu	**134**
30	**A co na deser?**	Biernik – powtórzenie. Czasowniki: wolno, trzeba, można, warto, powinno się	O zachowaniu przy stole. Odmowa, prośba, propozycja, zgoda	**138**
31	**Co będziemy robić w Warszawie?**	Czas przyszły prosty, aspekt czasownika w czasie przyszłym	Przygotowania do podróży, pakowanie walizki, lista rzeczy, ubrania	**142**
32	**Konduktorze łaskawy, zabierz nas do Warszawy!**	2, 3, 4 złote, 5-21 złotych, dopełniacz l.mn., powtórzenie liczebników porządkowych – godziny	Kupowanie biletu przez internet, Która godzina?	**147**
33	**Na dworze deszcz, ale w sercu wiosna**	Miejscownik – powtórzenie	Opowiadanie o podróży, szukanie informacji w internecie, kierunki geograficzne, pogoda	**154**
34	**W moich snach wciąż Warszawa...**	Powtórzenie wiadomości o aspekcie czasownika	Zabytki warszawskie, informacje o Polsce	**157**
35	**Gdyby kózka nie skakała...**	Czasownik boleć	Części ciała i części twarzy. Frazeologia i przysłowia związane ze zdrowiem	**161**
36	**Na sygnale**	Zaimek osobowy w bierniku – powtórzenie	Ostry dyżur, lekarstwa – kartka z pamiętnika	**166**
37	**Zostawiłem tam kolorowe sny**	Rekcja czasowników o znaczeniu wracać	Internet (podawanie adresu internetowego), podstawowa leksyka związana z szukaniem informacji w internecie, wysyłanie kartki pocztowej, Warszawa w tle	**170**
38	**A dziadkowi Małego Powstańca!**	Celownik liczby pojedynczej i mnogiej	Kupowanie pamiątek, kryteria doboru prezentów	**175**
39	**Powtarzamy!**			**179**

Rozwiązania ćwiczeń, materiały dodatkowe, test końcowy oraz rady dla nauczycieli znajdą Państwo w książce elektronicznej pt. „**Materiały uzupełniające do podręcznika**”, którą można pobrać ze strony internetowej Fundacji „Wolność i Demokracja” http://wid.org.pl/.

LEKCJA 0
Dzień dobry! My się już znamy...

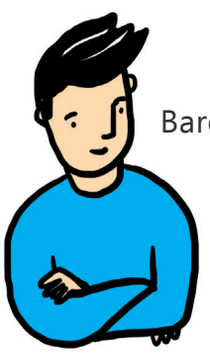
Pamiętasz sympatyczną rodzinę Marczenków?

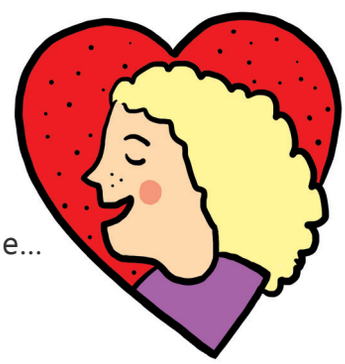
Maksym jest już o rok starszy, nadal uwielbia piłkę nożną, gry komputerowe i swojego zabawnego psa, Bruna.

Jego najlepszym kolegą jest Staszek.

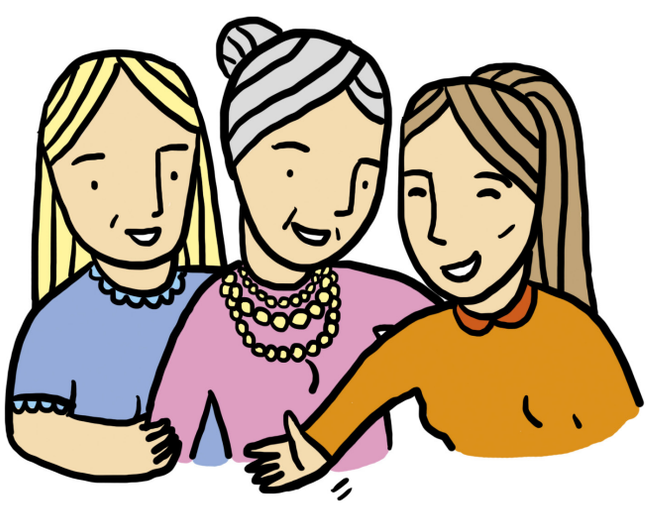
Bardzo lubi Antka, starszego kuzyna, który mieszka w Warszawie.

Maksym bardzo lubi też Mariolę, ale ona o tym nie wie...

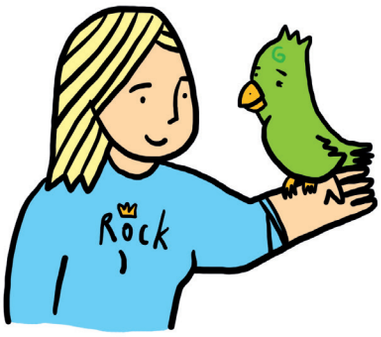

Maksym pochodzi z polsko-ukraińskiej rodziny i dlatego chodzi do polskiej szkoły, tam uczy się języka, historii i geografii Polski. Nauczycielem Maksyma jest bardzo miły pan Paweł.

Babcia Maria jest Polką, a jej córki to Anna, mama Antka i Marysi, i Anastazja, mama Maksyma.

Mama i babcia są dumne, że dzieci poznają język pradziadków, a w Polsce czują się jak w domu.

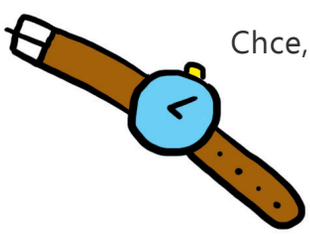
Olga, siostra Maksyma, polskich słów uczy też swoją papugę Wandę. Poza tym Olga coraz lepiej gra na gitarze, bo chce zostać muzykiem.

Tata, Bogdan Marczenko, lubi sport i cieszy się, że jego dzieci też lubią aktywnie spędzać czas.

Dziadek Wiktor, tata mamy, to wielbiciel wycieczek i geografii.

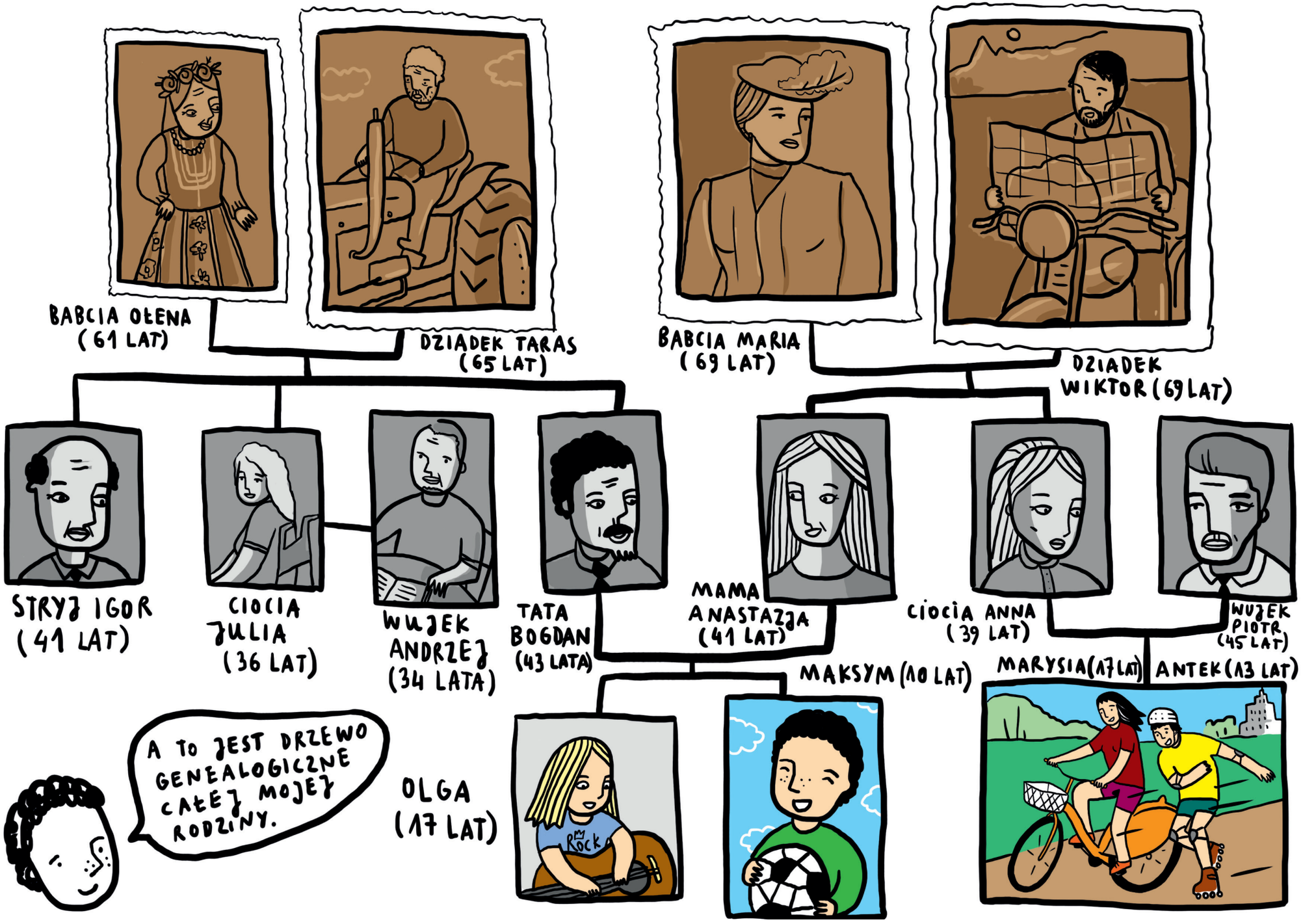
Chce, żeby jego wnuki znały historię rodziny.

Babcia Ołena i dziadek Taras, rodzice taty, mieszkają na wsi, mają niewielkie gospodarstwo i zwierzęta: krowę, kury, kaczki... Dzieci lubią spędzać czas u dziadków, bo mogą tam całe dnie być na świeżym powietrzu.

W rodzinie Marczenków jest jeszcze wiele ważnych osób. Sprawdź sam, kim oni są i co się u nich wydarzy!

BABCIA OŁENA (61 LAT)
DZIADEK TARAS (65 LAT)
BABCIA MARIA (69 LAT)
DZIADEK WIKTOR (69 LAT)
STRYJ IGOR (41 LAT)
CIOCIA JULIA (36 LAT)
WUJEK ANDRZEJ (34 LATA)
TATA BOGDAN (43 LATA)
MAMA ANASTAZJA (41 LAT)
CIOCIA ANNA (39 LAT)
WUJEK PIOTR (45 LAT)
MARYSIA (17 LAT)
ANTEK (13 LAT)
MAKSYM (10 LAT)
OLGA (17 LAT)
A TO JEST DRZEWO GENEALOGICZNE CAŁEJ MOJEJ RODZINY.

LEKCJA 1
Szkoda, że wakacje się już skończyły...

Zaczyna się nowy rok szkolny. Maksym wspomina, jak dobrze było w czasie wakacji...

I. Przeczytaj dialog i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Już wrzesień. Po wakacjach w domu wszystko wraca do swojego rytmu. Od rana jest głośno.

Mama: Dzieci, wstajemy! Już siódma.

Maksym: Maaaamoooooo, jeszcze 10 minut!

Olga: Siódma!? Mamo, dlaczego nie obudziłaś mnie wcześniej?! Spóźnię się i Ostap nie będzie na mnie czekał na przystanku!

Mama: Spokojnie, myślę, że Ostap też jeszcze nie wstał... Masz dużo czasu.

Tata: Kochanie, nie widziałaś mojej komórki?

Mama: Wczoraj Maks grał na niej w jakąś grę, więc może jest w salonie... Maks, 10 minut już minęło!

Maksym: Ojejku, już wstaję... (zaspany i rozmarzony) Jaka szkoda, że wakacje się już skończyły! Mogłem wstawać, kiedy chciałem...

Mama: Oj, tak, i do łóżka też chodziłeś, kiedy chciałeś...

Maksym: ...Jadłem pyszną jajecznicę u babci Ołeny i piłem świeże mleko prosto od krowy...

Mama: ...A dziś są tosty i kakao...

Maksym: ...Pomagałem babci karmić kury...

Mama: ...Raczej straszyłeś te biedne ptaki...

Maksym: ...Z dziadkiem Tarasem jeździłem traktorem...

Tata: ...I prawie go zepsułeś...

Maksym: ...Bawiłem się latawcem od wujka...

Tata: ...Właśnie, latawcem, a nie moim telefonem!

Maksym: ...No i nie musiałem chodzić do tej głupiej szkoły! Olgaaaaaa! Wychodź, ja też muszę do łazienki!!!

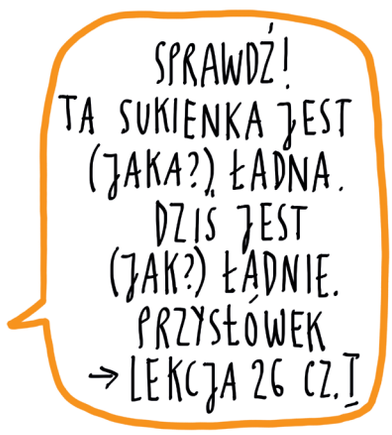
Tata: Eh, a w wakacje tu było tak cicho i spokojnie...

		P	F
0.	**Dzieci wstają o siódmej.**	X	
1.	Maksym lubi długo spać.		
2.	Olga spotyka się z Ostapem na przystanku.		
3.	Na śniadanie jest jajecznica.		
4.	U babci Ołeny Maksym często pił mleko z butelki.		
5.	W wakacje w domu było głośno.		

II. Od rana w domu jest głośno, a w wakacje było ...? Połącz wyrazy w pary zgodnie z przykładem.

0. głośno	**A)** niechętnie
1. wesoło	**B)** brzydko
2. spokojnie	**C) cicho**
3. ciepło	**D)** nieprzyjemnie
4. nudno	**E)** smutno
5. dobrze	**F)** krótko
6. mokro	**G)** sucho
7. długo	**H)** zimno
8. ładnie	**I)** nerwowo
9. przyjemnie	**J)** ciekawie
10. chętnie	**K)** źle

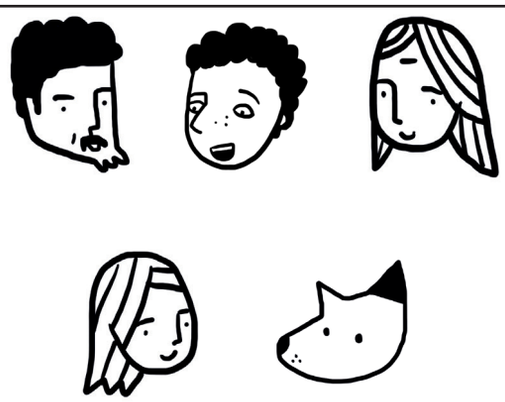
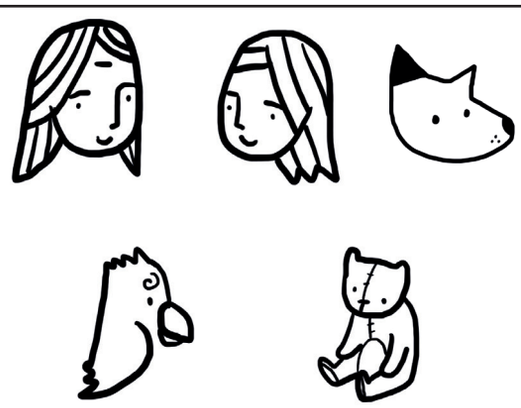

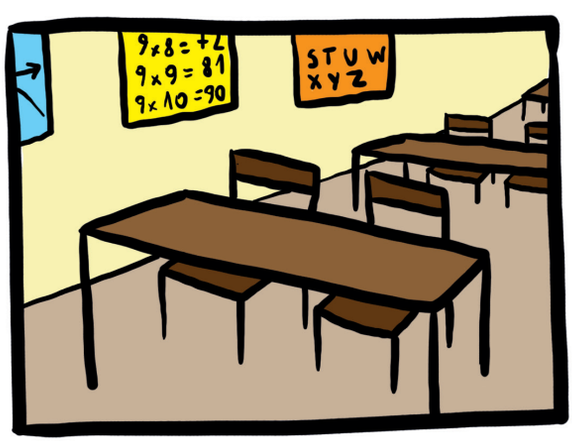

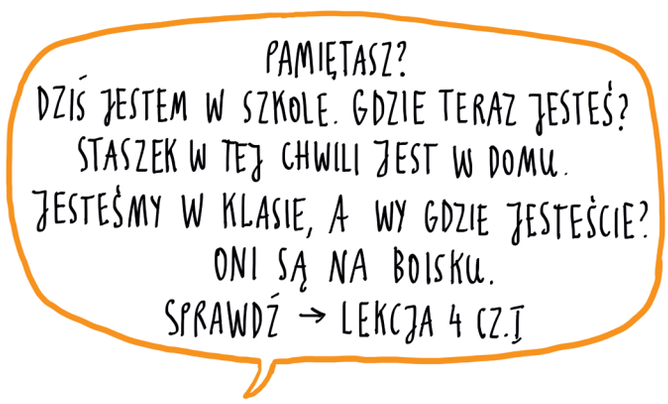
Maksym przypomina sobie, co robił w wakacje: „Byłem u babci Ołeny na wsi, pomagałem karmić kury, jeździłem traktorem...”

„być” w czasie przeszłym			
LICZBA POJEDYNCZA	**RODZAJ MĘSKI**	**RODZAJ ŻEŃSKI**	**RODZAJ NIJAKI**
ja	byłem	byłam	-
ty	byłeś	byłaś	-
on, pan	był	-	-
ona, pani	-	była	-
ono	-	-	było
LICZBA MNOGA	**RODZAJ MĘSKOOSOBOWY**	**RODZAJ NIEMĘSKOOSOBOWY**	
my	byliśmy	byłyśmy	
wy	byliście	byłyście	
oni, państwo	byli	-	
one	-	były	

Uwaga! „Panowie byli, robili”, ale „panie były, robiły”.

Liczba mnoga ma dwa rodzaje: męskoosobowy i niemęskoosobowy, to znaczy, że są dwie grupy:	
	
Taka, gdzie jest minimum jeden mężczyzna: wtedy używamy końcówki **-li** Oni byli w parku.	Taka, gdzie nie ma żadnego mężczyzny: wtedy używamy końcówki **-ły** One były w parku.

ODMIANA CZASOWNIKA BYĆ
W CZASIE TERAŹNIEJSZYM

LICZBA POJEDYNCZA	RODZAJ MĘSKI	RODZAJ ŻEŃSKI	RODZAJ NIJAKI
ja	robiłem	robiłam	-
ty	robiłeś	robiłaś	-
on, pan	robił	-	-
ona, pani	-	robiła	-
ono	-	-	robiło

LICZBA MNOGA	RODZAJ MĘSKOOSOBOWY	RODZAJ NIEMĘSKOOSOBOWY
my	robiliśmy	robiłyśmy
wy	robiliście	robiłyście
oni, państwo	robili	-
one	-	robiły

Czasowników niedokonanych w czasie przeszłym - jak w czasie teraźniejszym - używamy wtedy, gdy:

PYTANIE	OKREŚLENIA	AKCJA
Jak często? Ile razy?	codziennie, zawsze, często, od czasu do czasu, rzadko, co tydzień, 2 razy w tygodniu	powtarzała się Maksym codziennie chodził na spacer z Brunem.
Jak długo?	cały rok, dwa dni, 5 godzin, od trzeciej do czwartej, od maja do września	trwała jakiś czas Od trzeciej do czwartej Maksym bawił się z Brunem w parku.
	w tym samym czasie, ... i ...	dwie akcje działy się w tym samym czasie Maksym i Bruno biegali po parku i szukali kasztanów.
		nie ma rezultatu W parku Maksym szukał kasztanów (nie wiemy, czy znalazł).

Czas przeszły = temat czasownika + końcówka osobowa, na przykład gra+łem, robi+łaś, wstawa+ł, chodzi+liśmy

III. Uzupełnij tabelę.

	robić	chodzić	grać	wstawać
ja	robiłem			wstawałem
ty		chodziłeś		
on			grał	
my	robiliśmy			wstawaliśmy
wy			graliście	
oni		chodzili		

	robić	chodzić	grać	wstawać
ja		chodziłam		wstawałam
ty			grałaś	
ona	robiła			
ono				wstawało
my			grałyśmy	
wy		chodziłyście		
one	robiły			wstawały

IV. Ja, on, my czy one? Napisz, o kim jest mowa w zdaniu (na przykład „on, chłopiec") zgodnie z przykładem.

V. Pamiętasz jeszcze liczby? Połącz liczbę z wyrazem, zapisz liczby w zeszycie.

2000 600 900 100 700

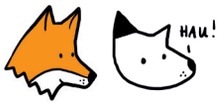
sto
dwieście → 200
trzysta
czterysta
pięćset
sześćset
siedemset
osiemset
dziewięćset
tysiąc
dwa tysiące

1000 800 400 500 300

Uwaga! Nietypowe czasowniki: jeśli w bezokoliczniku jest **„-eć”** (mieć), to w czasie przeszłym w rodzaju męskoosobowym jest **„-e”** (mieliśmy, mieliście, mieli), a w rodzaju niemęskoosobowym jest **„-a”** (miałyśmy, miałyście, miały).

Są też takie czasowniki, w których w odmianie przez osoby i czasy jest wymiana spółgłosek albo samogłosek, np. móc - mogę, mogłem/ mogłam; nieść - niosę, niosłem/ niosłam.

	pić	**jeść**	**chcieć**	**musieć**	**mieć**	**móc (ja mogę)**
ja	piłem/ piłam	jadłem/ jadłam	chciałem/ chciałam	musiałem/ musiałam	miałem/ miałam	mogłem/ mogłam
ty	piłeś/ piłaś	jadłeś/ jadłaś	chciałeś/ chciałaś	musiałeś/ musiałaś	miałeś/ miałaś	mogłeś/ mogłaś
on	pił	jadł	chciał	musiał	miał	mógł
ona	piła	jadła	chciała	musiała	miała	mogła
ono	piło	jadło	chciało	musiało	miało	mogło
my	piliśmy/ piłyśmy	jedliśmy/ jadłyśmy	chcieliśmy/ chciałyśmy	musieliśmy/ musiałyśmy	mieliśmy/ miałyśmy	mogliśmy/ mogłyśmy
wy	piliście/ piłyście	jedliście/ jadłyście	chcieliście/ chciałyście	musieliście/ musiałyście	mieliście/ miałyście	mogliście/ mogłyście
oni	pili	jedli	chcieli	musieli	mieli	mogli
one	piły	jadły	chciały	musiały	miały	mogły

VI. Maksym opowiada, jak spędzał czas na wsi. Uzupełnij tekst końcówkami osobowymi, a rysunki zastąp wyrazami zgodnie z przykładem.

VII. Napisz na kartce kilka dużych liczb, poproś kolegę, żeby je przeczytał. Potem ty przeczytaj te, które on napisze dla ciebie. Możesz też użyć kalkulatora albo trzech kostek do gry.

VIII. Jak myślisz, jaki był świat dawno temu? Czy wszystko było takie samo jak dziś? Czego nie było, czego ludzie nie mieli? Połącz elementy w logiczne zdania, a potem je przeczytaj. Użyj kolorowych kredek.

Dawno temu ludzie:	
☞ **czytali tylko książki papierowe,**	☜ a dziś oglądają telewizję cyfrową.
☞ pisali listy na papierze,	☜ a dzisiaj jeżdżą samochodami.
☞ nie mieli telewizji,	☜ **a dziś czytają też książki elektroniczne.**
☞ jeździli konno,	☜ a dziś używają maszyn.
☞ rozmawiali tylko przez telefon stacjonarny albo wysyłali telegramy,	☜ a dzisiaj sprawdzają informacje w internecie.
☞ używali zwierząt do pracy,	☜ a dziś latają w kosmos.
☞ mało wiedzieli o innych planetach,	☜ a w dzisiejszych czasach rozmawiają przez komórki albo na skypie.
☞ często pytali o informacje innych ludzi,	☜ a dziś piszą e-maile na komputerze.

IX. Jakie były twoje wakacje?
Opisz jeden wakacyjny dzień: co robiłeś/robiłaś rano, co popołudniem, a co wieczorem.

X. Czym jeszcze różni się życie dzisiaj od życia sto lat temu? Jakich urządzeń używamy do pracy i do zabawy, a jakich używali nasi pradziadkowie? Jak ludzie dawno temu spędzali wolny czas?

Napisz tekst porównawczy. Wykorzystaj zwroty:

- „Sto lat temu nie było...",
- „ludzie nie używali...",
- „ludzie nie mieli...",
- „wyglądało inaczej",
- „był inny/była inna/było inne".

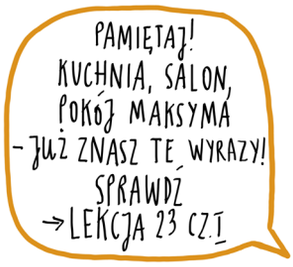

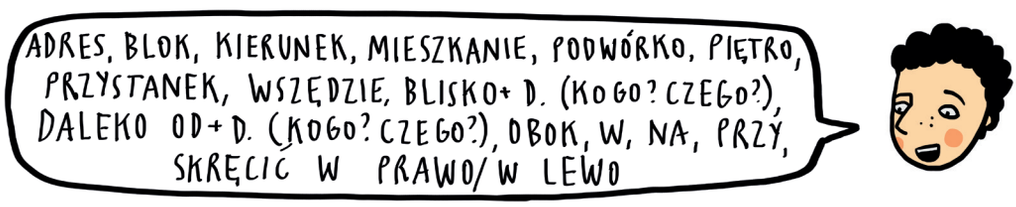

LEKCJA 2
Mój dom

Maksym zaprasza kolegów do domu, żeby zagrać w grę komputerową. Mówi kolegom, jak trafić do jego domu, ale jego instrukcja jest trochę dziwna...

I. Przeczytaj tekst, a następnie odpowiedz na pytania.

Po lekcjach chłopcy rozmawiają w szatni.

Maksym: Słuchajcie, mam nową grę komputerową. Zagramy w nią dzisiaj?

Staszek: Ja dziś nie mogę, muszę wracać do domu, bo jedziemy z tatą do dziadka, ale jutro mogę!

Maksym: Iwan, Misza, a wy?

Misza: Dzisiaj ja też nie mogę, ale zapytam mamę i jutro na pewno mogę przyjść.

Iwan: Ja też muszę zapytać.

Maksym: Dobrze, więc jutro. Mój adres to ulica Cicha 8, mieszkanie 7, to jest na drugim piętrze.

Staszek: Znowu mówisz jak w Polsce, mieszkasz na trzecim piętrze!

Maksym: Oj, Staszek, przecież dobrze wiesz, gdzie mieszkam! A chłopaki znajdą numer mieszkania!

Iwan: A twój dom jest daleko od naszej szkoły?

Maksym: Nieeee, tylko kilka przystanków trolejbusem w kierunku parku.

Iwan: Jakiego parku?

Maksym: No, tego dużego. Musicie wysiąść na przystanku obok takiej starej biblioteki, a potem iść prosto szeroką ulicą, aż zobaczycie małego czarnego psa na podwórku po lewej stronie.

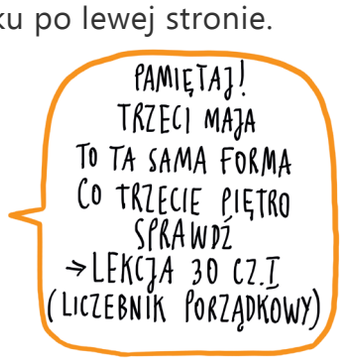
Misza: Eeee... A jeśli nie będzie psa na podwórku?

Maksym: Ale podwórko jest! I obok tego podwórka trzeba skręcić w ulicę w prawo, przy tej ulicy mieszkam. Obok mojego bloku są drzewa.

Staszek: Maks, tam wszędzie jest dużo drzew, mieszkasz przy parku!

Maksym: Dlatego właśnie mówię!

Iwan: Yyy... Ja lepiej zapytam tatę, czy może mnie zawieźć...

1. Po co Maksym zaprasza kolegów do domu?
2. Jaki jest adres Maksyma?
3. Na którym piętrze mieszka Maksym?
4. Czym Maksym jedzie ze szkoły do domu?
5. Co jest blisko jego bloku?

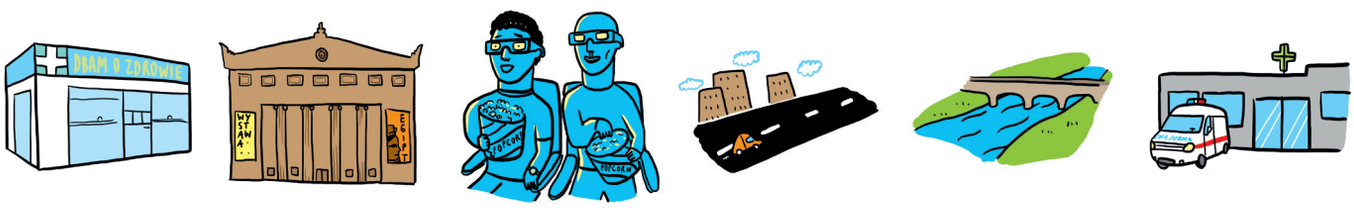
PAMIĘTAJ!

W Polsce to jest **pierwsze piętro**.
A na Ukrainie – **drugie**.

W Polsce to jest **parter**.
A na Ukrainie – **pierwsze piętro**.

II. Jakie obiekty i miejsca są w mieście? Znajdź wyrazy, które widzisz na ilustracjach.

T	E	J	A	Z	Z	M	U	Z	E	U	M	G
O	B	A	N	K	G	Y	J	K	E	W	P	N
U	S	Z	P	I	T	A	L	Y	P	I	R	A
C	H	N	Y	N	B	F	R	Y	O	M	Z	J
B	Ę	B	K	O	Ś	C	I	Ó	Ł	Ą	Y	Ó
U	D	W	O	R	Z	E	C	A	R	Y	S	C
G	N	A	T	O	M	R	Ó	M	O	S	T	Ś
A	Ż	A	P	T	E	K	A	O	B	Ź	A	B
I	K	A	U	T	C	I	Ę	B	D	Ź	N	O
A	S	K	L	E	P	E	F	Y	T	A	E	N
W	U	R	I	Ó	Ć	W	Ń	P	A	T	K	O
R	Z	U	C	M	E	N	T	A	R	Z	Y	L
Ł	A	M	A	C	U	R	A	K	I	N	K	I
M	U	H	A	M	Ó	R	T	E	A	T	R	U
F	P	A	R	K	J	O	Ł	K	A	O	P	Y

III. W mieście są różne miejsca i obiekty. Spróbuj je odgadnąć.

0. Ta, przy której mieszka Maksym, jest niewielka i spokojna. U L I C A

1. Szeroka, piękna ulica. .... J ....

2. Okrągły albo prostokątny w mieście, zwykle nie jeżdżą tam samochody. .... A ....

3. Środek miasta. .... U ....

4. Ma cztery kopyta i czarno-białe paski, ale w mieście po niej bezpiecznie przechodzisz przez ulicę. .... R ....

5. Ma wiele pięter i mieszka w nim dużo ludzi. .... O ....

6. Tam kupisz świeże warzywa, owoce, jaja. .... N ....

7. Miejsce, gdzie spotykają się ulice i gdzie jeździsz dookoła. .... D ....

8. W mieście przed blokiem możesz tam bawić się z kolegami. P .... Z ....

W Polsce idziesz po schodach na **pierwsze piętro**. Jesteś na **pierwszym piętrze**.

Kiedy idziesz do budynku prosto z ulicy, idziesz na **parter**. Jesteś na **parterze**.

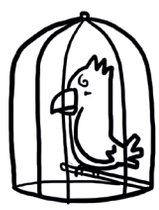
IV. Kiedy jesteś w miejscu, używasz innej formy, niż kiedy jesteś w ruchu. Popatrz na tabelę i uzupełnij brakujące formy wyrazów zgodnie z przykładem.

 Jestem, mieszkam	 **Idę po schodach, jadę windą**
na	
parterze	parter
pierwszym piętrze	
	drugie piętro
trzecim piętrze	
	czwarte piętro
piątym piętrze	
	szóste piętro

V. Przeczytaj, co robią zwierzęta w domu, popatrz uważnie na ilustracje i podpisz je odpowiednimi zdaniami.

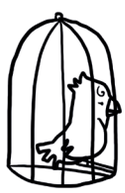
Co robią Bruno i Wanda, kiedy nikogo nie ma w domu?

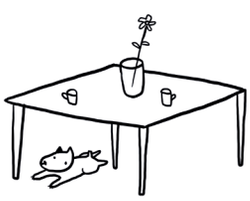
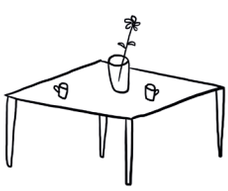
1. siedzi w klatce
2. śpi na kanapie
3. czeka przy drzwiach
4. siedzi przed klatką
5. chowa się za zasłonką
6. szuka okruszków chleba pod stołem
7. jest nad stołem
8. między książką a albumem = między książkami
9. stoi obok miski
10. siedzi koło psa

VI. Jeszcze raz przeczytaj uważnie tekst i przyjrzyj się ilustracjom. Gdzie są zwierzęta? Potem uzupełnij tabelę wyrazami z ramki, przepisz ją do zeszytu.

na, przy, pod, obok, w, nad, za, przed, pod, koło, między

Gdzie?		
.... stołem, klatką, ... książkami	..... miski, psa	.... stole, klatce .....
+ czym? (Narzędnik)	**+ czego? (Dopełniacz)**	**+ czym? (Miejscownik)**

VII. Przeczytaj wiersz Juliana Tuwima „Okulary", uzupełnij tekst wyrazami „pod", „w", „na". Uwaga, możesz ich używać kilka razy.

VIII. Razem z kolegami i koleżankami sprawdź, czy już znasz wszystkie nowe wyrazy. Weź małą piłkę albo zabawkę, połóż ją gdzieś i zapytaj koleżankę/kolegę, gdzie ona jest.

LEKCJA 3
Miś w szafie

Maksym pokazuje kolegom swój pokój, kolekcję samochodów i nowy plakat z piłkarzem. Staszek zauważa coś, czego Maksym chyba nie chce pokazać chłopcom...

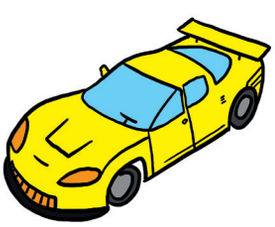
I. Przeczytaj tekst, a następnie odpowiedz na pytania.

Koledzy przyszli do Maksyma, żeby zagrać w jego nową grę komputerową. Maksym wita ich w drzwiach.

Chłopcy: Cześć, Maks!

Maksym: Cześć, chłopaki! Super, że już jesteście! To jest mój pies Bruno. (do Bruna) Bruno, przywitaj się z chłopakami!

Bruno: Hau, hau!

Mama: Dzień dobry, chłopcy! Napijecie się czegoś? Później zrobię wam coś do jedzenia, a teraz, Maksiu, możesz pokazać chłopcom swój pokój.

Maksym: Właśnie, pokażę wam moją nową kolekcję resoraków, chodźcie!

Misza: Fajnie, że masz swój pokój, ja niestety mam wspólny pokój z siostrą, mówię ci, katastrofa!

Maksym: O, wiem coś o tym, u babci Ołeny zawsze jestem w jednym pokoju z Olgą i muszę wąchać jej lakier do paznokci! A to jest mój pokój. Tu, obok łóżka, na dywanie jest legowisko Bruna. Przy biurku będziemy grać na komputerze, a tam na półce obok książek jest moja kolekcja.

Iwan: O, jaaa!!! Niezła!

Maksym: To jest najnowszy model sportowego Lexusa, dostałem od wujka Igora, on wie wszystko o samochodach.

Misza: O, i masz plakaty na ścianie. A kto to jest?

Maksym: Nie wiesz?! To Robert Lewandowski, mój idol, najlepszy polski piłkarz!

Iwan: Najlepszy, ale w meczu z Ukrainą nie strzelił gola...

Maksym: Ale strzelił cztery w meczu z Realem Madryt!

Staszek: Maks, a to, co to jest?

Maksym: Gdzie?

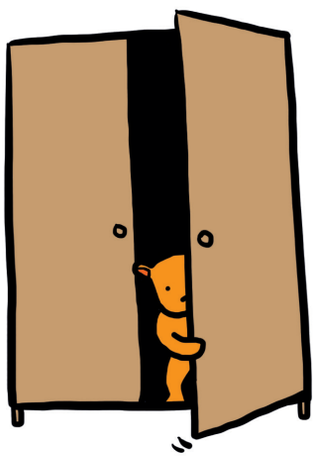
Staszek: Tam, w szafie?

Maksym: Eeee... To nie wiem, pewnie to jakaś rzecz Olgi.

Staszek: Rzecz Olgi w twojej szafie? Chyba coś kręcisz.

Maksym: O rany, nie twoja sprawa.

Staszek: To jest pluszowy miś! Maks, ty się jeszcze bawisz misiami?!

0. Maksym ma pokój

a) razem z Olgą b) razem z rodzicami **c) sam**.

1. W pokoju Maksyma obok łóżka jest

a) półka b) biurko c) legowisko Bruna.

2. Na biurku jest

a) komputer b) kolekcja samochodów c) książki.

3. Na ścianie

a) są książki b) są plakaty c) nic nie ma.

4. Na plakacie jest ...

a) fan Maksyma b) piłkarz Maksyma c) idol Maksyma

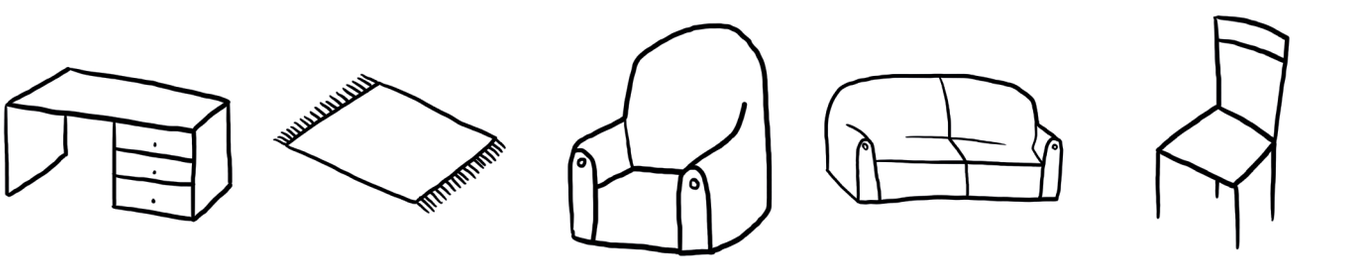
5. W szafie jest

a) ubranie Olgi b) pluszowa zabawka c) ważna sprawa.

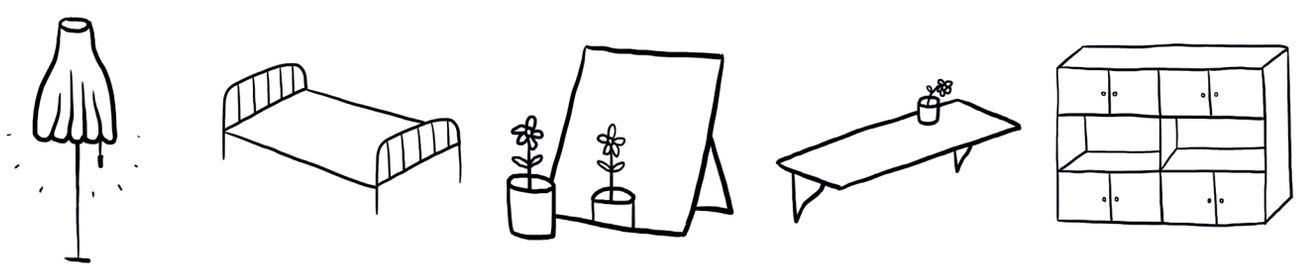

II. Jakie meble są w pokoju Maksyma? Jakie inne meble mamy w domu? Posłuchaj i podpisz ilustracje wyrazami z ramki.

biurko, dywan, fotel, kanapa, krzesło, lampa, łóżko, lustro, półka, regał, stół, szafa, szafka, wieszak, obraz

....

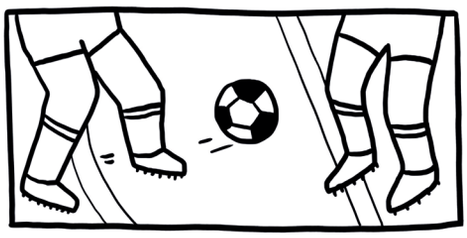
....

....

PAMIĘTAJ! KIEDY MÓWISZ, GDZIE COŚ SIĘ DZIEJE, NA PRZYKŁAD: MIESZKAM W KIJOWIE, UCZĘ SIĘ W SZKOLE, GRAM W PIŁKĘ NA BOISKU, STOJĘ PRZY KIOSKU, UŻYWASZ SPECJALNEJ FORMY. TEJ SAMEJ FORMY UŻYJESZ, KIEDY MÓWISZ, O CZYM MYŚLISZ, MÓWISZ, CZYTASZ, PAMIĘTASZ, MARZYSZ.

III. Pamiętasz, jak Maksym tłumaczył kolegom, gdzie mieszka? Przeczytaj jeszcze raz tekst I z lekcji 2 i opis pokoju Maksyma, zwróć uwagę na podkreślone w nim wyrazy. Potem uzupełnij tabelę zgodnie z przykładem.

UWAGA! USUWAMY „E".

CO?	GDZIE?
podłoga	na podłodze
.....	w szafie
regał	na .....
.....	na ścianie
piętro	na .....
przystanek	na .....
kubek	w .....
.....	na łóżku
biurko	na .....
.....	na legowisku
.....	na półce
szafka	na .....
.....	na ulicy
.....	w sali

RZECZOWNIK O kim? O czym?						
		kim? czym? jakim? jakiej?				
mianownik liczny pojedynczej		**miejscownik liczby pojedynczej**	**zakończenie tematu w mianowniku**	**przymiotnik**	**rzeczownik**	**rodzaj**
ładny park duży plac mały krąg plastikowy kosz gumowy wąż ważny mecz drogi hotel małe podwórko jasny pokój nasz gość piękny koń szybki struś	**Jest w ... na ... przy...** **Myśli o ...**	ładnym parku dużym placu małym kręgu plastikowym koszu gumowym wężu ważnym meczu drogim hotelu małym podwórku jasnym pokoju naszym gościu pięknym koniu szybkim strusiu	k, g, ch, c, dz, sz, rz, ż, cz, l, j, ś, ć, ź, ń, dź	-ym (k, g) -im	-u	męski nijaki
ekologiczna torba tani sklep wesoła zabawa duża szafa nowa kanapa nasza klasa głęboka wanna moja mama cenna nagroda nieznane miasto		ekologicznej torbie tanim sklepie wesołej zabawie dużej szafie nowej kanapie naszej klasie głębokiej wannie mojej mamie cennej nagrodzie nieznanym mieście	b, p, f, w, m, n, s, z, t ➞ c d ➞ dz		-ie	męski nijaki żeński
nowy komputer drugie piętro ciemna chmura biały stół dobra szkoła		nowym komputerze drugim piętrze ciemnej chmurze białym stole dobrej szkole	r ➞ rz ł ➞ l	-ym/-im -ej	-e	męski nijaki żeński
niska szafka mokra podłoga głośna mucha		niskiej szafce mokrej podłodze głośnej musze	k ➞ c g ➞ dz ch ➞ sz	-ej	-e	żeński
główna ulica stara rzecz kolorowa papuga biedna mysz piękna plaża		głównej ulicy starej rzeczy kolorowej papudze biednej myszy pięknej plaży	c, cz, dz, sz, rz, ż		-y	
sala gimnastyczna ostatnia lekcja spokojna wieś miła ciocia kochana babcia nieznajoma pani		sali gimnastycznej ostatniej lekcji spokojnej wsi miłej cioci kochanej babci nieznajomej pani	l, j, ć, ś, ź, ń, dź		-i	

IV. Odpowiedz na pytania.

0. Gdzie się uczymy? W szkole.

1. Gdzie się myjemy? .....

2. Gdzie jemy obiad? .....

3. Gdzie pływamy? .....

4. Na czym jeździmy? .....

5. Gdzie oglądamy przedstawienie? .....

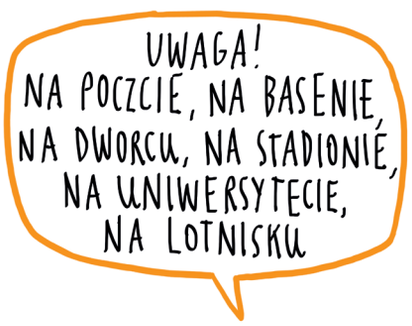
6. Gdzie pracuje listonosz? .....

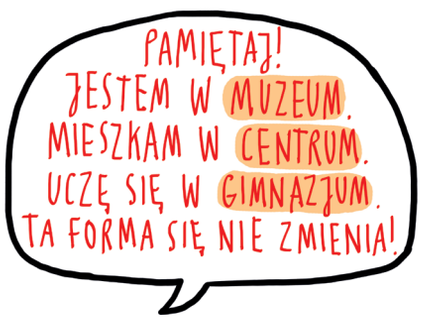
7. W czym są kwiaty? .....

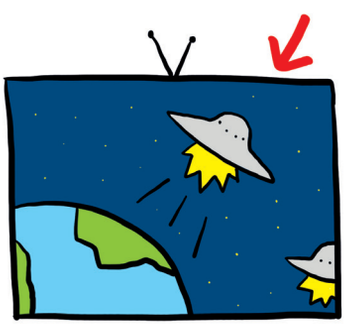
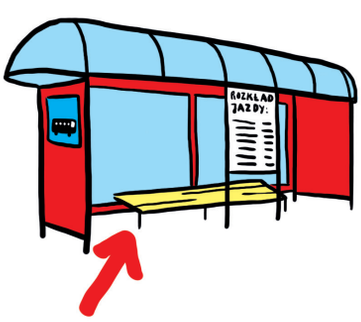
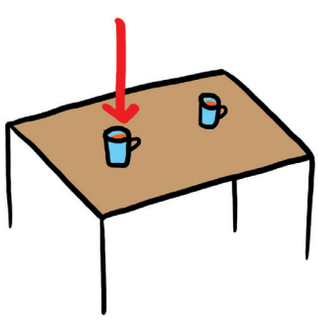
8. Gdzie kupujemy lekarstwa? .....

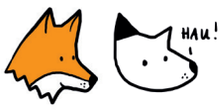
9. W czym niesiemy zakupy? .....

10. Gdzie czekamy na autobus? .....

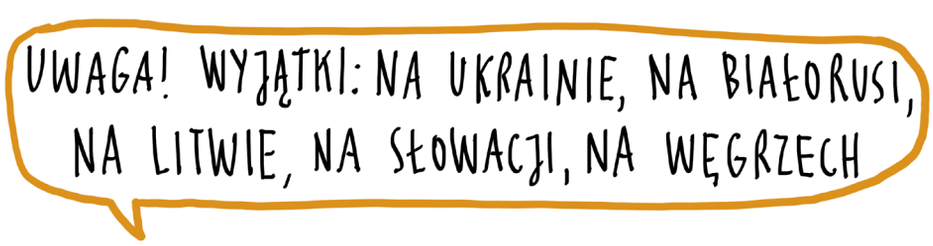

	PAMIĘTAJ!		
W +	 w Polsce, w Rumunii, w Rosji	 we Lwowie, w Kijowie, w Warszawie	 w domu, w kinie
NA +	 na koncercie, na filmie	 na placu, na przystanku	 na kanapie, na stole

V. Maksym opisuje swój pokój, ale czasem nie jest pewien, który wyraz jest poprawny. Pomóż mu wybrać odpowiedni wyraz zgodnie z przykładem.

Mój pokój nie jest duży, **ale/i/bo** jasny i kolorowy. Ściany są żółto-zielone, a **na/w/przy** podłodze leży szary dywan. **Przy/W/Na** drzwiach po prawej stronie stoi duża szafa. **Na/W/Przy** szafie są ubrania, strój sportowy, plecak i głęboko schowane sekretne rzeczy (np. mój stary pluszowy miś). Po lewej stronie stoi regał z książkami. **Na/Obok/Przy** regale jest moja kolekcja samochodów i modele samolotów. Naprzeciwko drzwi jest okno, a **pod/nad/za** oknem stoi biurko. **W/Obok/Na** biurku stoi komputer, lampa i stary kubek, a **do/przy/w** kubku długopisy, kredki i ołówki. **Przy/W/Na** biurku stoi krzesło. **Za/Pod/Między** biurkiem a szafą jest moje łóżko. **Pod/Za/Nad** łóżkiem **w/na/za** ścianie wiszą kolorowe obrazki i plakaty, a **nad/przy/na** półce stoją nagrody sportowe. Największy plakat jest z moim ulubionym piłkarzem. W moim pokoju nie jestem sam, bo jest ze mną mój pies Bruno. Bruno uwielbia biegać i bawić się w parku, ale potem jest zmęczony i lubi spać **przy/na/obok** swoim legowisku, które jest **w/na/przy** moim łóżku.

VI. Kiedy „w”, kiedy „na”? Uzupełnij zdania wyrazami zgodnie z przykładem.

0. Antek i Marysia mieszkają w Warszawie.
1. Tata myje okna ..... pokoju, a mama podlewa kwiaty ..... balkonie.
2. Olga jeździ ..... rolkach ..... parku.
3. Maksym bawi się z kolegami ..... placu zabaw.
4. Babcia Maria czyta artykuł o historii Polski ..... bibliotece.
5. Dziadek Wiktor fotografuje ptaki ..... lesie, a dziadek Taras pracuje ..... polu.
6. Babcia Ołena zajmuje się zwierzętami ..... podwórku.
7. Wanda siedzi ..... regale.
8. Bruno jest ..... spacerze.

VII. Przeczytaj jeszcze raz opis pokoju Maksyma i narysuj, co w nim jest.

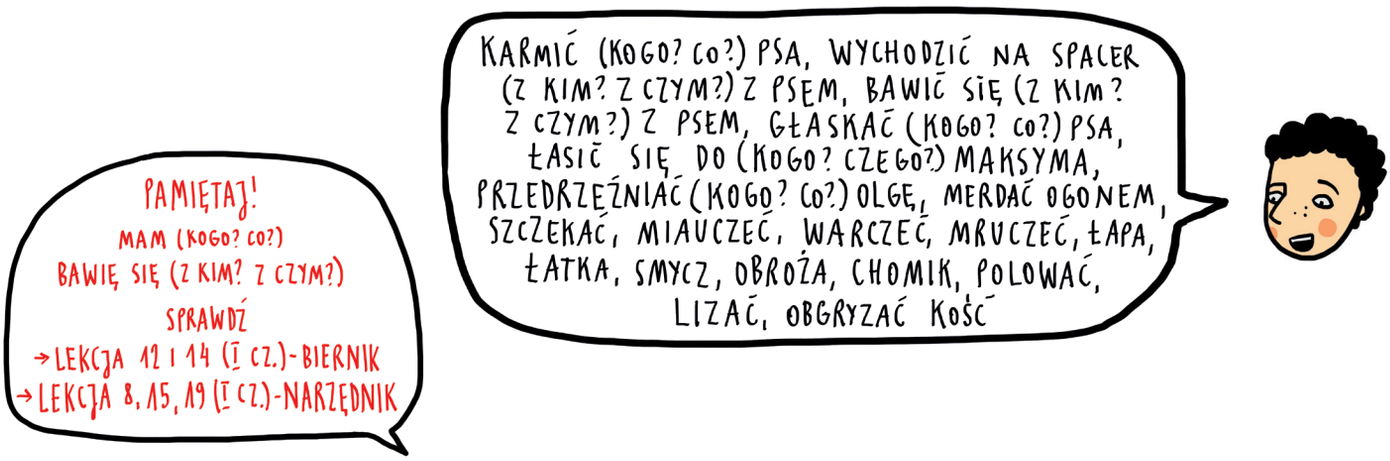
VIII. Opowiedz, jak wygląda twój pokój. Gdzie stoją meble? Jakiego koloru są ściany? Twój kolega/twoja koleżanka w tym czasie będzie rysować plan twojego pokoju.

IX. Jeśli umiesz już opowiedzieć, jak wygląda twój pokój, to teraz spróbuj to napisać. Przypomnij sobie, jak nazywają się różne pomieszczenia w domu i napisz też, gdzie dokładnie jest twój pokój. Czy jesteś w nim sam/sama, czy dzielisz go z siostrą albo z bratem?

LEKCJA 4
Każdy ma jakiegoś bzika!

Bruno nie chce jeść. Maksym się o niego martwi, bo piesek jest jego najlepszym przyjacielem. A które zwierzę jest twoim najlepszym przyjacielem?

I. Posłuchaj dialogu i odpowiedz na pytania.

Mama: Co się stało, skarbie?

Maksym: Bruno nie chce jeść. I leży smutny pod krzesłem. Wiem, że jestem duży, ale normalnie chce mi się płakać.

Mama (przytula Maksyma)**:** Nie martw się kochanie, może się przejadł. Sprawdzałeś, czy ma mokry nosek?

Maksym: Mokry nosek?

Mama: Tak, jeśli ma mokry nosek, to nic mu nie jest. Chodź, zobaczymy.

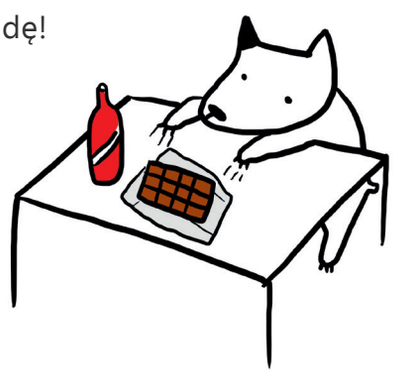
(po chwili)

Mama: I co?

Maksym: Mamo, nie wiem, bo Bruno od razu mnie liże, jak chcę go dotknąć, i nosek też liże.

Mama: Dobrze, to żeby się upewnić, że wszystko jest w porządku, dajmy mu coś smacznego.

Maksym: Dobrze, już biegnę po czekoladę. Bruno uwielbia czekoladę!

Mama: Maksym, poczekaj!

Maksym: Tak?

Mama: Od kiedy Bruno uwielbia czekoladę?

Maksym: Wczoraj dałem mu prawie całą.

Mama: Nie można karmić psów czekoladą!

Maksym: Ale on lubi!

Mama: Ty też lubisz, ale pamiętasz, jak się czułeś, gdy zjadłeś całą tabliczkę czekolady w święta?

Maksym: Jak jadłem, to było fajnie, dopiero potem...

Mama: No właśnie, „potem...“ Bruno ma teraz to samo, co ty miałeś „potem“.

Maksym: Biedny piesek.

Mama: Oj tak.

1. Jak się dzisiaj czuje Maksym?

2. Dlaczego Maksym chce dotknąć psiego noska?

3. Dlaczego piesek jest smutny?

4. Czym Maksym nakarmił Bruna?

5. Czy Maksym miał problemy po zjedzeniu dużej ilości czekolady?

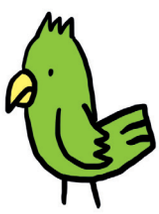
II. Czy znasz nazwy tych zwierząt? Rozwiąż krzyżówkę.

Pionowo

1.

2.

4.

6.

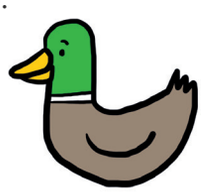

Poziomo

2.

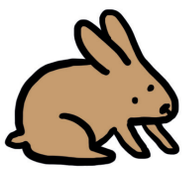
3.

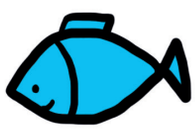
5.

6.

7.

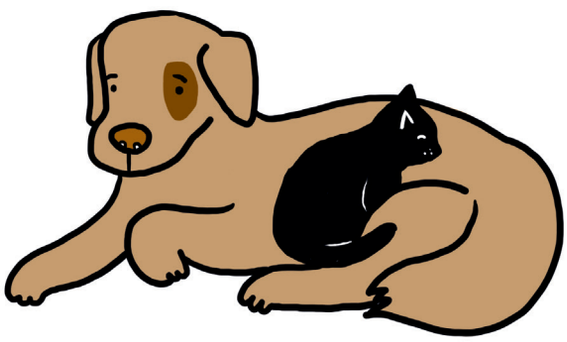

III. Dopasuj różne aktywności do poszczególnych zwierząt. Jedna z nich pasuje do psa i kota.

szczekać, miauczeć, merdać ogonem, chodzić po dachach, dawać łapę, warczeć, mruczeć, pokazywać pazurki, pić mleko, polować na myszy, chodzić na smyczy, obgryzać kości

PIES **KOT**

.....		.....
.....		.....
.....		.....
.....		.....
.....		.....
.....		.....
.....		.....
.....		.....

IV. Uzupełnij zdania zgodnie z przykładem. Odpowiedzi zapisz w zeszycie.

0. Maksym uwielbia chodzić na spacer z psem (pies).

1. Czy nakarmiłeś już ..... (złota rybka)?

2. Kiedy Maksym pokazuje Brunowi smycz, piesek merda ..... (ogon).

3. Dlaczego nie chcesz bawić się z ..... (mój kot)?

4. Bruno szczeka, bo chce dostać ..... (kiełbasa).

5. Papuga Wanda przedrzeźnia ..... (tatuś).

6. Maksym głaszcze ..... (Bruno[1]).

7. Bruno nie wszystkim podaje ..... (łapa).

8. Kot Staszka ma ..... (biała łatka) na łapce.

9. Tata kupił Brunowi ..... (nowa obroża).

10. Mama ma rację – nie można karmić ..... (piesek) czekoladą.

DEKLINACJA RZECZOWNIKA **ZWIERZĘ**

	liczba pojedyncza	liczba mnoga
M	zwierz-ę	zwierz-ęt-a
D	zwierz-ęci-a	zwierz-ąt
C	zwierz-ęci-u	zwierz-ęt-om
B	zwierz-ę	zwierz-ęt-a
N	zwierz-ęci-em	zwierz-ęt-ami
Msc	zwierz-ęci-u	zwierz-ęt-ach

Tak samo będą odmieniały się nazwy dzieci zwierząt np.: **szczenię, kocię, pisklę, kurczę, prosię**.

[1] Imię człowieka „Bruno" odmienia się według wzorca: **D.** i **B.** Brunona (**nie**: Bruna), **Msc.** i **W.** Brunonie, natomiast to samo imię nadane psu czy kotu odmieniamy następująco: **D.** i **B.** Bruna.

V. Wstaw wyraz „zwierzę” w odpowiedniej formie zgodnie z przykładem. Jeśli potrzebna jest liczba mnoga, zaznaczono to w nawiasie. Odpowiedzi zapisz w zeszycie.

0. Wszyscy kochają zwierzęta (l.mn.).

1. Maksym nie wyobraża sobie życia bez Bruna – swojego ukochanego .....

2. Ciocia Ania powiedziała, że nie chce zjadać ..... (l.mn.).

3. Olga kupiła karmę swojemu ..... – papudze Wandzie.

4. Antek bardzo lubi oglądać „Discovery Channel”, bo może dowiedzieć się dużo o ..... (l.mn.).

5. Marysia wcale nie interesuje się ..... (l.mn.).

6. Kiedy zdecydujesz się na ....., musisz o nie dbać.

7. Nigdy nie bij ani swojego ....., ani innych ..... (l.mn.).

8. Czytałam o tym, że najszybszym ..... świata jest ptak – sokół wędrowny – czy to prawda?

9. Jakie ..... chciałabyś mieć?

10. W ZOO można dokładnie przyjrzeć się wielu ..... (l.mn.).

VI. Porozmawiaj z koleżankami i kolegami z klasy.

1. Czy masz jakieś zwierzę?

2. Jeśli masz jakieś zwierzę, to czym je karmisz?

3. Co musisz robić, żeby twoje zwierzę było zdrowe i szczęśliwe?

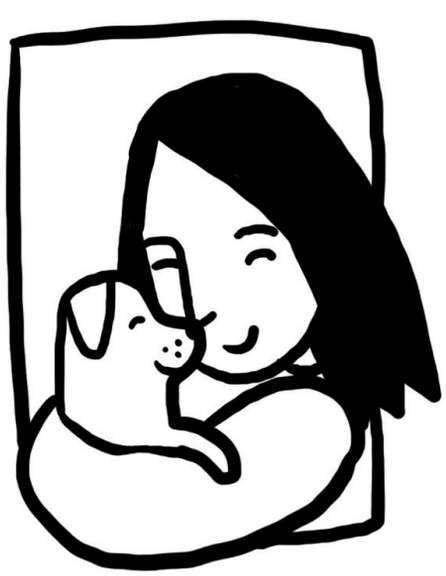
4. Które zwierzęta są najlepsze i dlaczego?

5. Kto jest lepszym przyjacielem człowieka – zwierzę czy drugi człowiek? Dlaczego?

6. Opisz jakieś zwierzę, a koleżanki i koledzy z twojej klasy niech zgadną, o jakie zwierzę chodzi.

VII. „Pies jest najlepszym przyjacielem człowieka” – czy zgadzasz się z tą opinią? Odpowiedź uzasadnij.

VIII. Powtórz.

Bzyczy bzyk znad Bzury
zbzikowane bzdury,
bzyczy bzdury, bzdurstwa bzdurzy
i nad Bzurą w bzach bajdurzy,
bzyczy bzdury, bzdurnie bzyka,
bo zbzikował i ma bzika!

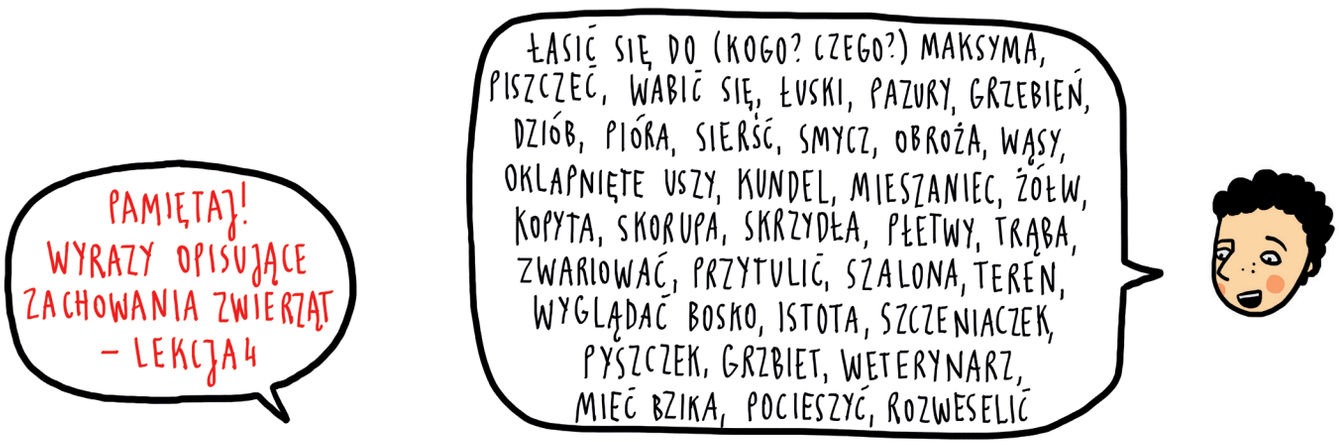

XI. Przeczytaj wiersz, a następnie razem z koleżankami i kolegami wcielcie się w role piesków i porozmawiajcie o tym, co was smuci. Pamiętajcie także o roli narratora.

LEKCJA 5
Wanda jest najmądrzejsza!

Olga uważa, że papuga jest najwspanialszym zwierzęciem na świecie, ale czy to prawda? Które zwierzę według ciebie jest najwspanialsze?

I. Przeczytaj dialog i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Maksym: Bardzo się cieszę, bo Bruno jest już zdrowy! I wiecie co? Bruno jest najlepszym psem na świecie!

Olga: No, może psem, ale na pewno nie zwierzęciem!

Maksym: Jak to nie?

Staszek: Koty są najlepsze!

Maksym: Zwariowałeś?

Olga: No właśnie?!

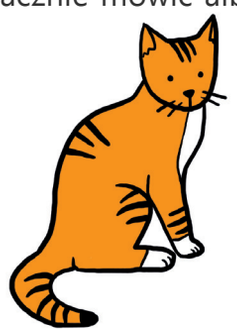
Maksym: Co takiego fajnego robią koty? To pies przychodzi się przytulić, pocieszyć, to z psem możesz iść na spacer i się bawić.

Staszek: Koty potrafią mruczeć i liżą sobie futerko, no i jeszcze śmiesznie piją mleczko!

Maksym: Tak, tak, i mogą pobrudzić ci buty i przynieść zdechłą mysz! O tych butach to wiem na pewno, więc się nie wypieraj. Wyobraź sobie, że zniszczy ci korki i co wtedy? Cały sezon z głowy!

Staszek: Nieprawda! Mój kotek nie brudzi butów, a już na pewno nie zniszczyłby korków!

Olga: Obaj nie macie racji. Nieważne, czy brudzi, czy nie. Wiemy, że często tak, bo koty tak oznaczają teren – wybacz, Staszku, ale najważniejsze – ani psy, ani koty nie umieją mówić. Pies szczeka, kot miauczy, oba czasem piszczą – nudy. Co innego papuga! Moja Wanda wygląda bosko – kolorowa, piękne pióra. Zobaczcie, jaki ma grzebień i dziób, a nawet pazurki! No i jak zacznie mówić albo śpiewać – czysta inteligencja! Ach – to najcudowniejsza istota na świecie.

Staszek: Tak? To niech powie coś innego, niż „kocham cię”.

Olga: Wando, powiedz…

Wanda: Ooo-stap! Ooo-stap!

Olga: Widzisz?

Maksym: Ach, moja siostra jest szalona.

		P	F
0.	**Olga uważa, że najlepsze na świecie są koty.**		X
1.	Pies umie rozweselić człowieka.		
2.	Staszek mówi, że psy liżą sobie futerko.		
3.	Niektóre koty mogą oznaczać teren.		
4.	Olga uważa, że papugi są bardzo mądre.		
5.	Wanda powtórzyła „kocham cię”.		

II. Co to znaczy? Połącz wyrażenia z definicjami.

0. zwariować
1. przytulać
2. pocieszać
3. lizać
4. futerko
5. zdechła mysz
6. korki
7. wyglądać bosko
8. szalona

A. nieżywa
B. dotykać językiem
C. sportowe buty do gry w piłkę nożną
D. przycisnąć kogoś do siebie, to bardzo miłe
E. zachowywać się nietypowo, dziwnie
F. pięknie, bardzo dobrze
G. sierść kota albo psa
H. rozweselać
I. osoba, która zachowuje się nietypowo

III. Dopasuj określenia do poszczególnych zwierząt. Jedno określenie może pasować do kilku zwierząt. Uwaga! Trzy wyrazy nie są potrzebne.

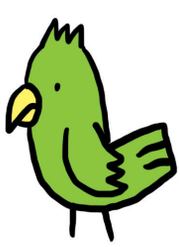
pazury, grzywa, grzebień, ogon, wąsy, kopyta, pióra, skorupa, łapy, dziób, sierść, wąsy, skrzydła, uszy, płetwy, trąba

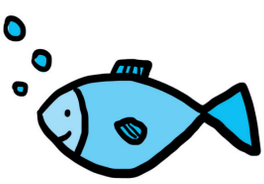
.....

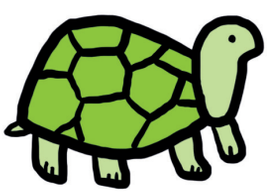
.....

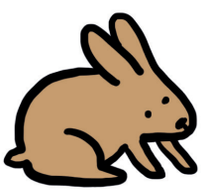
.....

.....

.....

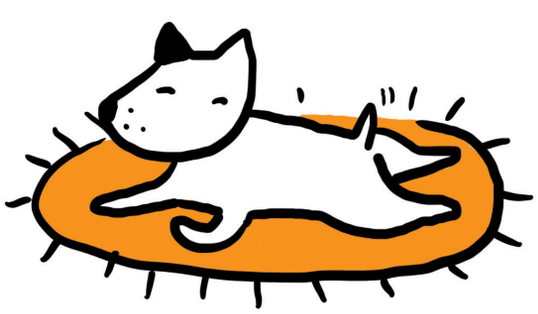

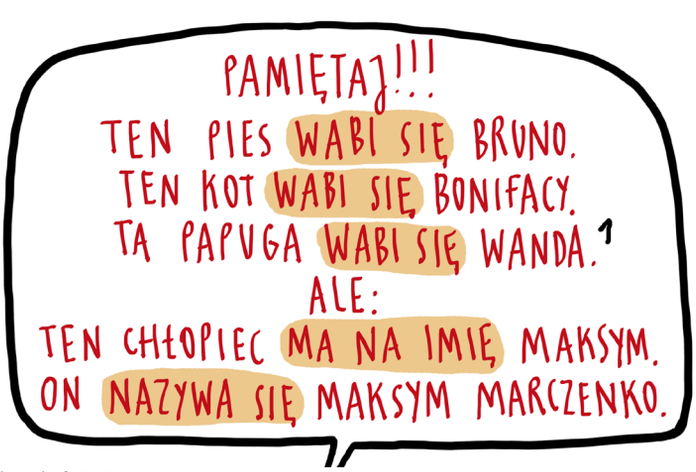
.....

IV. Maksym postanowił zrobić plakat. Na plakacie chłopiec zaprezentuje Bruna, a także go opisze. Maksym chce połączyć różne techniki, np. wyklejanie i rysowanie. Planuje także nakleić zdjęcia swojego przyjaciela. Niestety Maksym zgubił kilka wyrazów, pomóż mu je odnaleźć i wstaw je w odpowiednie miejsca.

Mój piesek **wabi się**[0] Bruno i jest najpiękniejszy na świecie. Ma czarne mądre oczy i czarny, prawie zawsze ..... [1] nosek. Ma też czarne wąsy przy ..... [2]. Ma piękną lśniącą ..... [3]. Białą na brzuszku i kremową po bokach, a na ..... [4] prawie czarną. Mój pies ma duży puszysty ogon, którym ..... [5] zawsze, kiedy mnie widzi. Bruno umie podać ..... [6] i szczekać na moją komendę. Kiedy był malutki, ... [7] w nocy. Teraz lubi ..... [8], szczególnie na papugę Wandę, gdy ta gada od rzeczy. Czasami też piszczy i zachowuje się jak .....[9]. Tak dzieje się wtedy, kiedy mam w ręku czekoladę albo szynkę. Weterynarz mówi, że on jest mieszańcem, chociaż niektórzy ludzie nazywają go ..... [10]. Ja wolę, kiedy mówią o nim śliczny kundelek, bo taki właśnie jest mój Bruno.

[1] Obecnie można powiedzieć „Mój pies/kot ma na imię (jak?)".

V. Uzupełnij zdania zgodnie z przykładem. Użyj zwrotów „wabić się", „nazywać się", „mieć na imię" w odpowiedniej formie.

0. Mój brat ma na imię Grzegorz.

1. Mój chomik ..... Kora.

2. Mój nauczyciel ..... Paweł Kacperski.

3. Moja córka ..... Olga, a mój syn ..... Maksym.

4. Jak ..... twoja ciocia? Ania Zapolska.

5. Kot Staszka ..... Filemon.

6. Babcia Maksyma ..... Ołena Marczenko.

7. Dziadek Maksyma ..... Taras.

8. Ukraiński artysta ..... Taras Szewczenko.

9. Złota rybka Antka ..... Nemo.

10. Ukraiński pisarz ..... Iwan Franko.

VI. A jak wygląda twoje prawdziwe albo wymarzone zwierzę? Co lubi robić? Jeśli jest prawdziwe, to jakie masz obowiązki z nim związane?

VII. Dopisz jak najwięcej elementów do podanych wyrazów zgodnie z przykładem.

0. Bruno śpi.

Mój ukochany pies Bruno słodko śpi w kuchni pod stołem.

1. Wanda mówi.

.....

2. Maks się uczy.

.....

3. Mama idzie.

.....

4. Tata siedzi.

.....

5. Olga się śmieje.

.....

VIII. Posłuchaj piosenki „Każdy ma jakiegoś bzika" zespołu Fasolki, a następnie odpowiedz na pytania.

1. Co to znaczy „mieć bzika"?

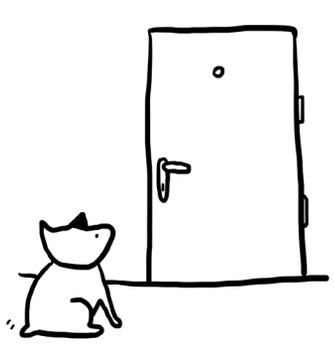
2. Czy ty masz jakiegoś bzika?

3. Co robi pies, kiedy chłopiec wraca do domu?

4. Co robi kot, kiedy chłopiec wraca do domu?

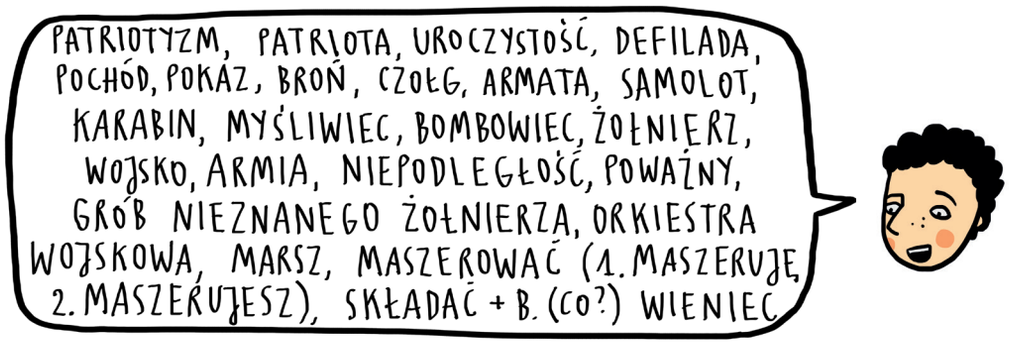
5. Gdzie jest chomik?

6. Co robi pies, kiedy chłopcu jest smutno?

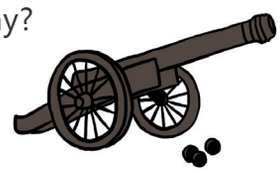
LEKCJA 6
Do hymnu!

Na lekcji języka polskiego Maksym uczy się o świętach państwowych. Uczy się hymnu Rzeczypospolitej Polskiej.

I. Posłuchaj dialogu, a następnie odpowiedz na pytania.

Maksym: Wujku, czy w tym roku jest defilada z okazji Dnia Jedności Ukrainy?

Wujek Igor: Nie, tego dnia nie ma defilady, co najwyżej jest pochód.

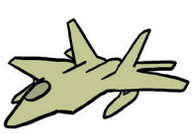
Maksym: A czym się różni pochód od defilady?

Wujek Igor: Pochód to duża grupa ludzi, która kroczy ulicą i coś manifestuje. Defilada to taka parada wojskowa. Maszerują żołnierze, prezentują broń… Pamiętasz, jak byliśmy w Kijowie dwudziestego czwartego czerwca w Dniu Niepodległości?

Maksym: Jasne, że pamiętam! Supersprawa – czołgi, samoloty… te duże… jak one się nazywają?

Wujek Igor: Bombowce.

Maksym: Właśnie, właśnie! Wielkie bombowce, mniejsze myśliwce. Czołgi są zawsze super. Zawsze czekam na czołgi!

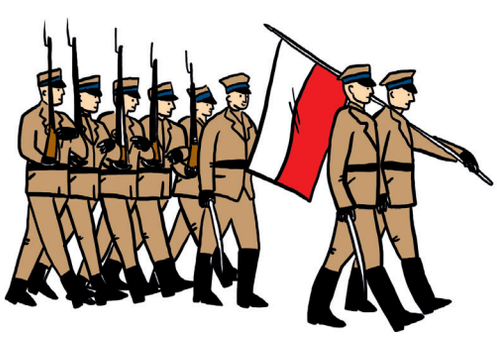
Wujek Igor: Orkiestra wojskowa chyba też jest w porządku, co?

Maksym: Zdecydowanie tak! To teraz we Lwowie nie będzie defilady (pyta zawiedziony)? Szkoda.

Wujek Igor: Ani we Lwowie, ani w Kijowie, ani w Żytomierzu. Ale to też jest ważny dzień!

Maksym: No tak… ale bez czołgów…

1. Dlaczego Maksym czeka z niecierpliwością na 22.01.? Dlaczego to jest specjalny dzień?

2. Czym różni się defilada od pochodu?

3. Czy dzień Jedności Ukrainy to święto kościelne? Jeśli nie, to jakie?

II. Przyporządkuj święto odpowiedniej dacie zgodnie z przykładem.

UKRAINA		
0. Nowy Rok		1. maja
1. Międzynarodowy Dzień Kobiet		14 października
2. Dzień Obrońców Ukrainy		24 sierpnia
3. Święto Pracy		28 czerwca
4. Dzień Zwycięstwa		9 maja
5. Dzień Niepodległości		8 marca
6. Dzień Konstytucji	**0**	**1 stycznia**
POLSKA		
0. 11 listopada		Święto Wojska Polskiego
1. 15 sierpnia		święto państwowe, nazywane Świętem Pracy
2. 3 maja		Święto Konstytucji 3 maja
3. 1 maja		Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego
4. 31 sierpnia		Dzień Solidarności i Wolności
5. 1 sierpnia	**0**	**Narodowe Święto Niepodległości**
6. 1 czerwca		Dzień Dziecka

III. Maksym na lekcji polskiego dowiaduje się, kiedy jest Święto Niepodległości. Odpowiedz na pytania dotyczące obrazków.

1. Co widać na obrazkach poniżej?

2. Jak możesz opisać ludzi na obrazkach? Są poważni czy weseli?

3. Czy wiesz, gdzie są Plac Józefa Piłsudskiego, Grób Nieznanego Żołnierza?

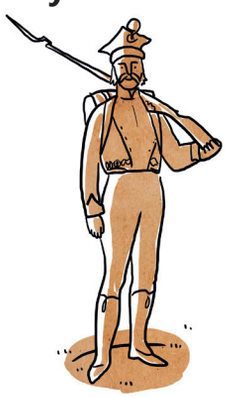
IV. Uzupełnij tekst o Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie odpowiednimi wyrazami z ramki.

symbol, prezydent, uroczystości, warta, napis

Grób Nieznanego Żołnierza w Warszawie to symbol poświęcenia życia za ojczyznę. Na płycie grobu jest .....: „Tu leży żołnierz polski poległy za Ojczyznę". Przy Grobie Nieznanego Żołnierza przez całą dobę pełniona jest ..... Podczas ważnych ....., jak Dzień Niepodległości czy Święto Konstytucji 3 maja, reprezentanci najważniejszych urzędów w państwie (np. ..... lub premier) składają tu wieńce.

V. Posłuchaj Mazurka Dąbrowskiego. Co to jest hymn państwowy?

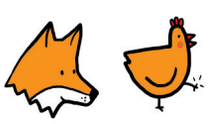
Jeszcze Polska nie zginęła,
Kiedy my żyjemy.
Co nam obca przemoc wzięła,
Szablą odbierzemy.

Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
Będziem Polakami.
Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.

Marsz, marsz Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski.
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

Jak Czarniecki do Poznania
Po szwedzkim zaborze,
Dla ojczyzny ratowania
Wrócim się przez morze.

Już tam ojciec do swej Basi
Mówi zapłakany –
Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany.

VI. Tekst hymnu polskiego ma ponad dwieście lat! Dlatego język pieśni jest trudny do zrozumienia. Poproś o pomoc nauczyciela i napisz tekst hymnu, używając współczesnych form wyrazów zgodnie z przykładem.

VII. Maksym idzie do babci i śpiewa hymn Polski. Jak myślisz, jak czuje się babcia Maria? Wybierz odpowiednie wyrazy z ramki i uzupełnij zdanie zgodnie z przykładem.

szczęśliwy, smutny, zdenerwowany, **wzruszony**, zadowolony, zły, dumny

Babcia Maksyma jest: **wzruszona**,

.....

.....

.....

VIII. Uzupełnij odmianę czasowników obchodzić, składać i maszerować.

	obchodzić +B. (co?)	**składać +B. (co?)**	**maszerować**
ja	obchodzę	składam	
ty			
on, ona, ono			maszeruje
my	obchodzimy		
wy		składacie	
oni, one, państwo			

LISTOPAD TO MIESIĄC RÓŻNYCH ŚWIĄT.
1 LISTOPADA OBCHODZIMY ŚWIĘTO WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH, ZNANYCH I NIEZNANYCH Z IMIENIA, A 2 LISTOPADA ZADUSZKI, KIEDY WSPOMINAMY ZMARŁYCH I MODLIMY SIĘ ZA NICH.
W TE DNI ODWIEDZAMY CMENTARZE I ZAPALAMY ZNICZE NA GROBACH NASZYCH BLISKICH I ZNAJOMYCH.
ODWIEDZAMY TEŻ GROBY NASZYCH RODAKÓW-POLITYKÓW, PISARZY, KOMPOZYTORÓW, MALARZY, NAUKOWCÓW-NA STARYCH PIĘKNYCH CMENTARZACH, JAK POWĄZKI W WARSZAWIE, CMENTARZ RAKOWICKI W KRAKOWIE, CMENTARZ ŁYCZAKOWSKI WE LWOWIE, CZY CMENTARZ NA ROSSIE W WILNIE.

IX. Znajdź wyrazy: obchody, marsz, hymn, czołg, żołnierz, wojsko, defilada, wieniec. Wyrazy są ułożone poziomo, pionowo i na skos.

CZASOWNIKI RUCHU W CZASIE PRZESZŁYM

	IŚĆ raz, kiedy działo się coś innego						
ja	**szed**łem	**szł**aś	-	**my**	**szl**iśmy	**szł**yśmy	-
ty	**szed**łeś	**szł**aś	-	**wy**	**szl**iście	**szł**yście	-
on	**szed**ł	-	-	**oni**	**szl**i	-	-
ona	-	**szł**a	-	**one**	-	**szł**y	-
ono	-	-	**szł**o				

	CHODZIĆ wiele razy, często, czasami, rzadko...						
ja	chodziłem	chodziłam	-	**my**	chodziliśmy	chodziłyśmy	-
ty	chodziłeś	chodziłaś	-	**wy**	chodziliście	chodziłyście	-
on	chodził	-	-	**oni**	chodzili	-	-
ona	-	chodziła	-	**one**	-	chodziły	-
ono	-	-	chodziło				

	PÓJŚĆ raz, akcja skończona						
ja	po**szed**łem	po**szł**am	-	**my**	po**szl**iśmy	po**szł**yśmy	-
ty	po**szed**łeś	po**szł**aś	-	**wy**	po**szl**iście	po**szł**yście	-
on	po**szed**ł	-	-	**oni**	po**szl**i	-	-
ona	-	po**szł**a	-	**one**	-	po**szł**y	-
ono	-	-	po**szł**o				

Kiedy Maksym **szedł** do szkoły, widział w parku wiewiórki.

Maksym przez tydzień **chodził** rano z Brunem na spacer, ale wczoraj **nie poszedł**, bo był chory.

W sobotę rodzice **poszli** do teatru.

X. Iść, chodzić czy pójść? Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika w czasie przeszłym.

0. On przez dwa miesiące chodził na treningi koszykówki.

1. W sobotę Olga i Ostap ..... do kina.

2. Wujek Igor często ..... na defilady i pochody.

3. Wczoraj tata ..... do sklepu bez pieniędzy.

4. Przez cały rok oni ..... na basen.

5. Dzieci ..... do szkoły i śpiewały piosenki.

6. Maksiu, czy (ty) ..... wczoraj do babci, jak prosiłam?

7. Jak często ..... do lekarza w zeszłym roku?

8. Kiedy ..... z tatą na mecz Pogoni Lwów, kupiliśmy specjalne szaliki.

9. Wczoraj, kiedy one ..... na plażę, padał deszcz.

10. Kiedy byłam mała, ... z babcią na plac zabaw.

XI. Co robisz, kiedy jesteś smutny/a, zdenerwowany/a, zły/a, zadowolony/a? Uzupełnij zdania zgodnie z przykładem.

0. Kiedy jestem smutny/a, to jem dużo czekolady.

1. Kiedy jestem zdenerwowany/a, to .....

2. Kiedy jestem zadowolony/a, to .....

3. Kiedy jestem zły/a, to .....

4. Kiedy jestem szczęśliwy/a, to .....

XII.Uzupełnij zdania odpowiednim czasownikiem z tabeli z ćwiczenia VIII.

0. Moja mama obchodzi urodziny pierwszego dnia wiosny.

1. Żołnierze ..... w defiladzie.

2. Prezydent ..... wieniec na Grobie Nieznanego Żołnierza.

3. Monika ma dzisiaj imieniny, więc ..... (my) jej życzenia.

4. Nie lubię, kiedy ktoś ..... niezapowiedzianą wizytę.

5. Nic mnie to nie .....!

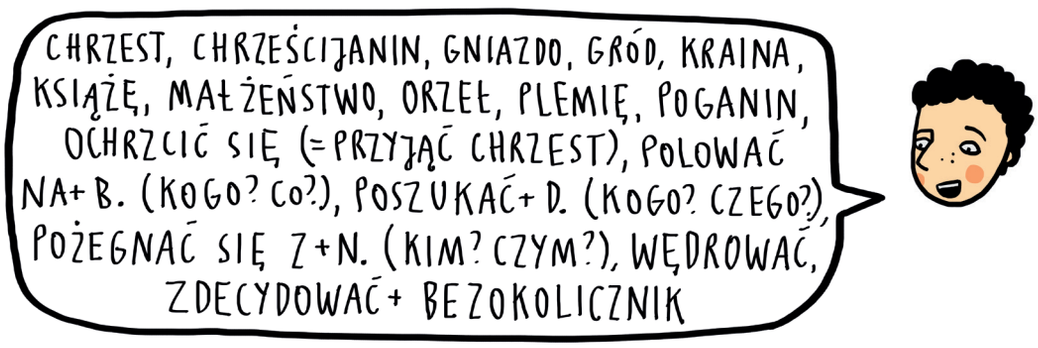
6. Oleg lubi ..... modele samolotów.

XIII. Wybierz jedno święto i napisz w zeszycie, jak je obchodzisz.

LEKCJA 7
O Lechu i białym orle

Babcia Maria opowiada Maksymowi legendę o Lechu, Czechu i Rusie. Maksym szuka informacji o początkach Polski...

I. Ostatnio w szkole pan Paweł mówił o Święcie Niepodległości w Polsce, które przypomina o wydarzeniach z 1918 roku. Ale z historią Polski łączy się też kilka legend. Jedną z nich babcia Maria opowiedziała Maksymowi. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Według Słownika Etymologicznego nazwa „Gniezno" pochodzi od przymiotnika „gniezdny" (jak mówiono o sokole, zostającym na gnieździe) lub od czasownika „gnieździć się", „zagnieżdżony".

		P	F
0.	**Legenda opowiada o trzech braciach.**	X	
1.	Rodziny braci były małe.		
2.	Bracia szukali nowego miejsca do życia, bo ich rodziny nie miały co jeść.		
3.	Czech zbudował swój zamek blisko góry.		
4.	Lech wybrał krainę, gdzie jest morze.		
5.	Symbol grodu Lecha to orzeł na drzewie.		

II. Popatrz uważnie na rysunki, przeczytaj zdania pod nimi i powiedz, jaką widzisz różnicę.

1. Lech, Czech i Rus zawsze razem **chodzili** do lasu.

2. Pewnego razu Lech sam **poszedł** do lasu.

3. Lech **budował** swój zamek przez wiele miesięcy.

4. Lech **zbudował** swój zamek blisko góry.

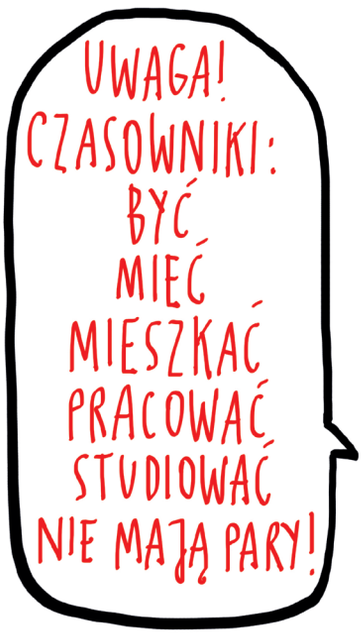
5. Lech długo **żegnał** się z braćmi i rodziną.

6. Wreszcie Lech **pożegnał** się z braćmi i rodziną.

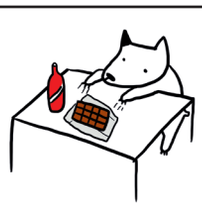
III. Uporządkuj tabelkę, wpisz do niej wyrazy zgodnie z przykładem.

spotkać, pić, **zrobić**, zjeść, budować, poprosić, zadzwonić, podziękować, uczyć się, zobaczyć, przeczytać, żegnać się, napisać, kupować, ugotować

robić	**zrobić**
czytać	
pisać	
dziękować	
widzieć	
	pożegnać się
	nauczyć się
dzwonić	
gotować	
	kupić
jeść	
	wypić
	zbudować
spotykać	
prosić	

W czasie przeszłym form z prawej kolumny (**czasowników dokonanych**) używamy wtedy, gdy mówimy o sytuacji, która:

AKCJA	zdarzyła się jeden raz	trwała moment	była wcześniej niż inna sytuacja	ma rezultat
POMOCNE WYRAŻENIA	pewnego razu, raz, kiedyś	bardzo szybko, nagle, niespodziewanie	najpierw..., potem..., wcześniej..., później...	już, w końcu, wreszcie, nareszcie
	 Bruno zobaczył na stole czekoladę i coca-colę.	 Szybko zjadł całą czekoladę.	 Najpierw zjadł czekoladę, potem wypił colę.	 Bruno zachorował.

IV. Wybierz odpowiedni czasownik i uzupełnij zdanie jego formą w czasie przeszłym zgodnie z przykładem.

0. Wczoraj Maksym napisał (pisać/napisać) list do babci.

1. Olga ..... (czytać/przeczytać) wszystkie książki o Harrym Potterze.

2. Dziadek Taras ..... (budować/zbudować) dla dzieci domek na drzewie.

3. Dzieci, czy już ..... (dzwonić/zadzwonić) do babci? Dzisiaj są jej urodziny.

4. Wujek Igor ..... (kupować/kupić) nowy sportowy samochód.

5. Wczoraj tata pierwszy raz ..... (gotować/ugotować) spaghetti.

6. W szkole Maksym ..... (uczyć się/nauczyć się) polskiego hymnu.

7. Kiedyś w parku rodzice ..... (spotykać/spotkać) mamę Wiktorii.

8. W końcu ..... (widzieć/zobaczyć) na meczu naszego ulubionego piłkarza!

9. Dzieci ..... (żegnać się/pożegnać się) z dziadkami na dworcu.

10. Najpierw ..... (pić/wypić) kakao, potem ..... (dziękować/podziękować).

V. Podpisz obrazki odpowiednimi zwrotami.

Takiej samej formy, jak w informacji o godzinie, używamy przy informacji o roku.

Który to rok? 2015= dwa tysiące **piętnasty**

1990 = tysiąc dziewięćset **dziewięćdziesiąty**

W którym roku? 2015 = w dwa tysiące **piętnastym**

1990 = w tysiąc dziewięćset **dziewięćdziesiątym**

Którego roku? 2015 = dwa tysiące **piętnastego**

1990 = tysiąc dziewięćset **dziewięćdziesiątego**

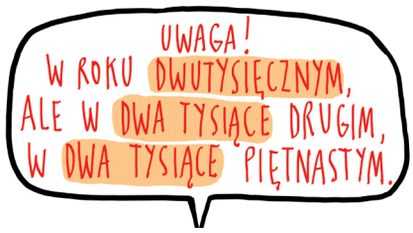
SPRAWDŹ!
PIERWSZY, PIERWSZA, PIERWSZE (LICZEBNIK PORZĄDKOWY).
→ LEKCJE 25 I 30 (CZ. I)
PAMIĘTAJ!
LICZEBNIK PORZĄDKOWY ODMIENIA SIĘ JAK PRZYMIOTNIK

VI. Uzupełnij tabelę zgodnie z przykładem.

	LICZEBNIK PORZĄDKOWY		
	Który? Która? Które?	**W którym? (+Msc.)**	**Kiedy? (Którego roku? + D.)**
20	dwudziesty, dwudziesta, dwudzieste	dwudziestym	
30	trzydziesty		trzydziestego
31	trzydziesty pierwszy		
40	czterdziesty		
50			pięćdziesiątego
60		sześćdziesiątym	
70	siedemdziesiąty		
80			osiemdziesiątego
90		dziewięćdziesiątym	
100	setny		
1000	tysięczny		
2000	dwutysięczny		

VII. Przeczytaj rok zapisany słownie i połącz z odpowiednią liczbą.

0. tysiąc siedemset dziewięćdziesiąty piąty
1. tysiąc dziewięćset trzydziesty dziewiąty
2. dwa tysiące czwarty
3. tysiąc dziewięćset osiemdziesiąty dziewiąty
4. dziewięćset sześćdziesiąty szósty
5. tysiąc trzysta pięćdziesiąty czwarty
6. tysiąc osiemset szesnasty
7. tysiąc dziewięćset osiemnasty
8. tysiąc siedemset sześćdziesiąty piąty

1795 1816 966 1918 1354 2004 1765 1989 1939

VIII. Na zmianę z kolegą/koleżanką przeczytajcie poprawnie daty.

0. w 1995 (w tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątym piątym), 2001 (dwa tysiące pierwszego)

1. 2010
2. 1985
3. w 1956
4. 2011
5. w 2003
6. 1831
7. w 1410
8. 1510
9. w 1791
10. 2014

IX. Według legendy praojcem Polaków był Lech. W dokumentach historycznych znajduje się informacja o pierwszym władcy Polski, Mieszku I. Przeczytaj razem z Maksymem tekst i uzupełnij go wyrazami z ramki.

urodził się, wziął, mogli, ojciec, władcą, zdobył, mieszkał, musiał, stało się, stworzył

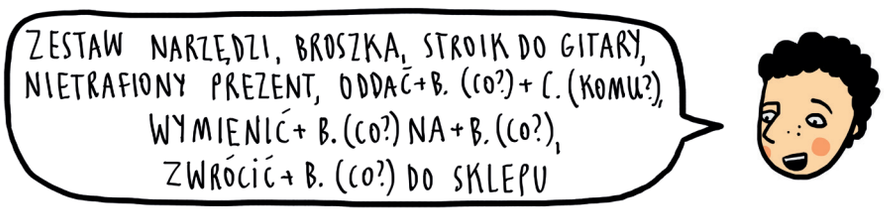
Mieszko I to książę z dynastii Piastów, ... pierwszego króla Polski, Bolesława Chrobrego. Mieszko był pierwszym historycznym ..... słowiańskiego plemienia Polan. Uważamy, że to on ..... państwo polskie. ..... między 922 a 945 rokiem, nie wiemy dokładnie kiedy. Razem ze swoim plemieniem ..... tam, gdzie dziś jest Poznań i Gniezno. W 965 roku ..... ślub z Dobrawą, czeską księżniczką. Mieszko był poganinem, a Dobrawa była chrześcijanką i żeby ..... być małżeństwem, Mieszko ..... się ochrzcić. Rok później, w 966, mieszkańcy państwa Mieszka przyjęli chrzest, to znaczy że jego państwo ..... częścią zachodniej kultury chrześcijańskiej. Mieszko ..... wiele terenów, które do dziś należą do Polski.

X. Jakie są ważne wydarzenia z historii Ukrainy? Przygotuj notatkę: data + wydarzenie. Wymień minimum 5 takich wydarzeń.

LEKCJA 8
Dla każdego coś miłego!

Mama i tata idą po prezenty gwiazdkowe.

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Mama i tata idą na zakupy, żeby wybrać odpowiedni prezent pod choinkę. Zadanie wcale nie jest łatwe!

Tata: Dla kogo musimy kupić prezenty?

Mama: Och rety... dużo prezentów. Dla całej rodziny... czyli dla Maksyma, Olgi, dziadka Wiktora i dziadka Tarasa, dla babci Marii i Ołeny, dla Julki i Andrzeja, i oczywiście dla Igora...

Tata: Dla Julki i Andrzeja możemy kupić jeden, wspólny prezent, co ty na to?

Mama: Też o tym myślałam. Możemy też kupić dwa małe. Julia mówiła, że widziała w księgarni fantastyczny słownik na płycie CD.

Tata: Dobrze, dla Julii słownik, a co dla Andrzeja?

Mama: Może elegancki długopis? Ehh najmniejszy problem jest z Maksymem – widziałam list do Świętego Mikołaja i na pierwszym miejscu jest nowa wersja gry FIFA.

Tata: A dla Olgi?

Mama: Dla Olgi... hmm może coś do gitary?

Tata: Może stroik? Widziałem taki fajny, elektroniczny na baterie.

Mama: Świetny pomysł. Dla babci Ołeny możemy kupić srebrną broszkę, a dla babci Marii jedwabny szal.

Tata: A dziadkowi Tarasowi...

Mama: To zależy, czym się teraz interesuje...

Tata: Ostatnio bardzo interesuje się ptakami.

Mama: To może kupimy mu atlas ptaków?

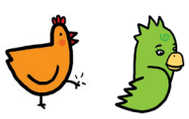
Tata: Nie, to nie jest najlepszy pomysł. O! A może dobrą lornetkę?

Mama: Masz rację, myślę, że będzie zachwycony takim prezentem!

Tata: A co z resztą?

Mama: Może coś nam przyjdzie do głowy w centrum handlowym. Znamy zainteresowania każdego z nich, wiemy, co robią, na pewno coś wymyślimy.

		P	F
0.	**Mama i tata mają listę prezentów świątecznych.**		**X**
1.	Mama i tata muszą kupić dużo prezentów.		
2.	Rodzice wiedzą, co kupić Maksymowi.		
3.	Olga dostanie na gwiazdkę nową gitarę.		
4.	Babcia Ołena i babcia Maria dostaną taki sam prezent.		
5.	Tata chce kupić atlas ptaków dla dziadka Tarasa.		

II. Mama i tata chcą kupić prezenty zgodne z zainteresowaniami członków rodziny. Porozmawiaj z kolegami i koleżankami w klasie, a następnie uzupełnij tabelę zgodnie z przykładem.

III. Mama i tata chodzą po sklepach w centrum handlowym i kupują prezenty. Uzupełnij zdania wyrazami z ramki. Jak myślisz, dla kogo są te prezenty? Pierwsze zdanie jest przykładem.

elegancki długopis, słownik polsko-ukraiński na płycie CD, stroik do gitary, gra komputerowa, jedwabny szal, lornetka, nowy zestaw narzędzi, broszka

0. Jedwabny szal jest dla babci Marii, bo od dawna marzyła o takim prezencie.

1. Elegancki długopis jest dla ....., bo .....

2. Gra komputerowa jest dla ....., bo .....

3. Stroik do gitary jest dla ....., bo .....

4. Nowy zestaw narzędzi jest dla ....., bo .....

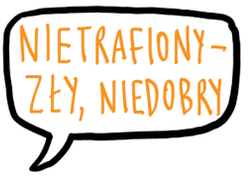
5. Lornetka jest dla ....., bo .....

.....

IV. Prezenty to bardzo miła rzecz, ale czasami podarunek jest nietrafiony. Co oni mówią? Które reakcje są pozytywne, a które negatywne? Uzupełnij ilustracje zgodnie z przykładem.

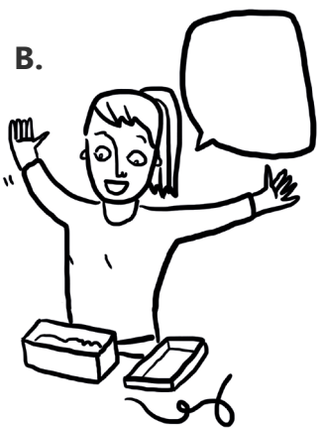
1. Wspaniały prezent, dziękuję! **2.** Jaki piękny! **3.** Zawsze o tym marzyłem! **4.** O nie... **5.** To jest straszne! **6.** Nie podoba mi się.

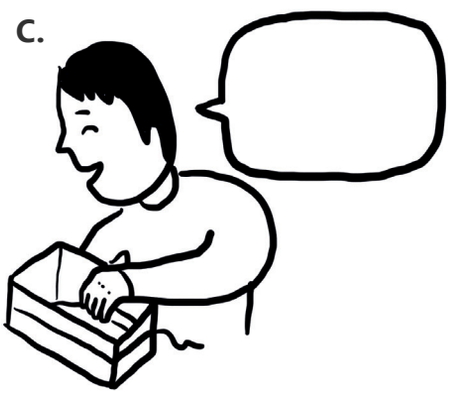
A.

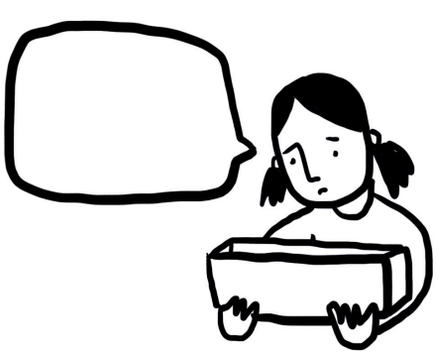
B.

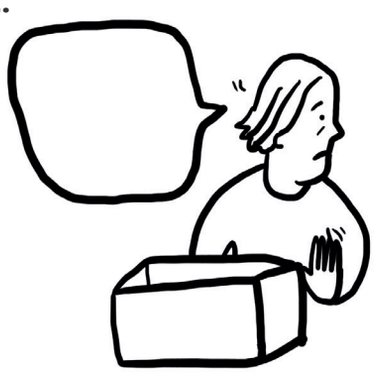
C.

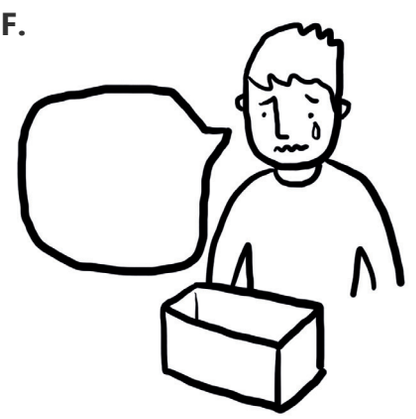
D.

E.

F.

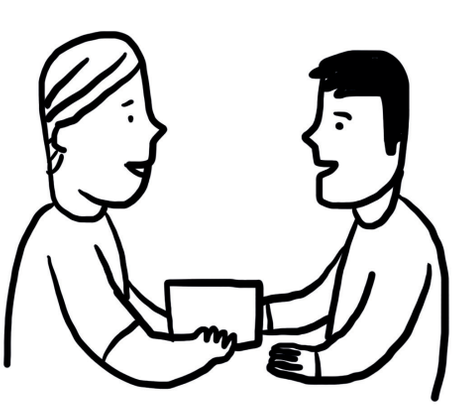

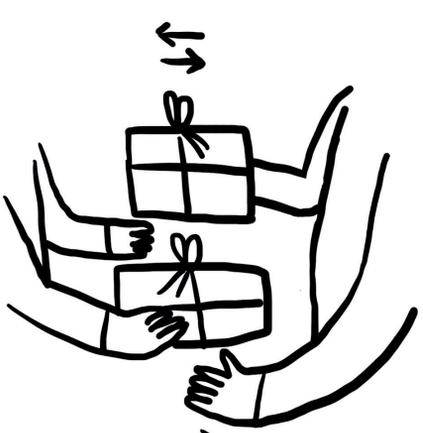

V. Co oni robią z nietrafionymi prezentami? Kto oddaje prezent komuś innemu, kto wymienia prezent na coś innego, a kto zwraca do sklepu? Podpisz ilustracje.

1. Oddać prezent komuś innemu **2.** Wymienić prezent na inny **3.** Zwrócić prezent do sklepu

....

VI. Odmień czasowniki i uzupełnij zdania pod tabelą.

	oddać + B (co?) + C. (komu?)	**wymienić + B. (co?) na + B. (co?)**	**zwrócić +B. (co?)**
ja	oddam		zwrócę
ty		wymienisz	
on, ona, ono			
my			zwrócimy
wy		wymienicie	
oni, one, państwo	oddają		

0. Oldze nie podoba się stroik do gitary i zwróci (zwrócić) do sklepu.

1. Maksym ma dwie takie same gry, więc jedną grę ..... (oddać) Staszkowi.

2. Nie podoba mi się ta książka, dlatego ją ..... na inną.

3. Ewa nie chce ..... (oddać) Dorocie swojej starej bluzki.

4. Kupiliśmy nowy telewizor, ale nie działa dobrze, więc .... (wymienić) go na inny model.

5. Julia i Andrzej dostali od babci obrus, ale jest za mały, więc .... (zwrócić) go do sklepu.

VII. Praca w parach. Każdy uczeń pisze na małej karteczce nazwę prezentu. Nauczyciel zbiera karteczki i wkłada do czapki. Losujecie karteczkę z prezentem. Jak zareagujesz, kiedy spodoba/nie spodoba ci się prezent?

VIII. Mama kupuje prezent dla taty, a tata kupuje prezent dla mamy. Jak myślisz, co to może być? Zastanów się i zdecyduj, jaka niespodzianka będzie najlepsza. Uzupełnij tabelę w zeszycie, a potem porównaj swoje pomysły z pomysłami kolegów/koleżanek z klasy.

PREZENT DLA MAMY	**PREZENT DLA TATY**

LEKCJA 9
Wszystkiego najlepszego z okazji Świąt Bożego Narodzenia!

Rodzina Marczenków obchodzi Boże Narodzenie. Mama i Olga przygotowują tradycyjne potrawy wigilijne, tata z Maksymem ubierają choinkę. Maksym pyta, dlaczego niektórzy mają drugą Wigilię trochę później.

POTRAWA, KARP, KAPUSTA, GRZYBY, KASZA, KOMPOT, PIEROGI, GROCH, BARSZCZ CZERWONY, USZKA, OBRUS, OPŁATEK, SZOPKA, PASTERKA, KOLĘDA, ANIOŁ, PASTERZ, RODZIĆ SIĘ, WOLEĆ + B. (KOGO? CO?), OBCHODZIĆ + B. (KOGO? CO?), UBIERAĆ + B. (KOGO? CO?), CHOINKA, ŁAŃCUCH, LAMPKI CHOINKOWE, BOMBKA, KOKARDA, PUDEŁKO, SKŁADAĆ + B. (CO?), ŻYCZENIA, KARTKA ŚWIĄTECZNA

PAMIĘTAJ!
OBCHODZIĆ + B. (KOGO? CO?).
BOŻE NARODZENIE, ŚWIĘTA
SPRAWDŹ
→ LEKCJA 5–7

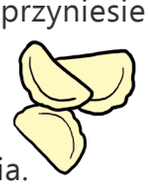
I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Mama: Olgo, musimy się zastanowić, co przygotowujemy na Wigilię.

Olga: Hmm... A robimy dwanaście potraw?

Mama: W tym roku na Wigilię przychodzi do nas cała rodzina, więc musi być dużo jedzenia. Ciocia Julia zaproponowała, że zrobi kutię i gołąbki z kaszą gryczaną. Babcia Ołena przyniesie bliny, babcia Maria kapustę z grzybami i karpia w galarecie.

Olga: To my możemy ugotować barszcz czerwony z uszkami albo zupę grzybową.

Mama: Tata woli barszcz. Obiecałam Maksymowi kapustę wigilijną i smażonego karpia.

Olga: Tak! Karp jest pyszny! Czekam na niego cały rok!

Mama: Ha, ha, ha, no dobrze. To robimy smażonego karpia, kapustę wigilijną, barszcz... Może jeszcze pierogi z grzybami i coś na słodko – kluski z makiem, makowiec i sernik. Co ty na to?

Olga: Dobrze. Ja mogę zrobić sernik i kluski z makiem.

Mama: Wspaniale! Tata i Maksym ubiorą choinkę i przygotują stół wigilijny. Do roboty!

		P	F
0.	**Maksym pomaga w gotowaniu.**		X
1.	Tylko mama i Olga robią wszystkie potrawy na Wigilię.		
2.	Na Wigilię do Marczenków przychodzą goście.		
3.	Tata nie lubi zupy grzybowej.		
4.	Mama i Olga gotują dwanaście potraw wigilijnych.		
5.	Olga robi wszystkie desery.		

II. Olga ma sprawdzony przepis na kluski z makiem, ale receptura jest zapisana chaotycznie i trochę niewyraźnie. Jakie składniki są w przepisie? Uzupełnij wyrazami z ramki zgodnie z przykładem.

makaron, mak, masło, **bakalie**, miód, pomarańczowa

500 g .....

500 g .....

1/2 szklanki .....

2 szklanki ..... **(Bakalie: rodzynki, figi, orzechy, daktyle, migdały)**

skórka .....

2 łyżki .....

III. Uzupełnij tabelę z odmianą czasowników.

	mieszać +B. (co?) 	**dodawać +B. (co?)** 	**kroić +B. (co?)** 	**smażyć + B. (co?)**
ja	mieszam		kroję	smażę
ty		dodajesz	kroisz	
on, ona, ono				smaży
my	mieszamy		kroimy	
wy		dodajecie		
oni, one, państwo				smażą

IV. Uzupełniaj zdania odpowiednimi formami czasowników.

0. Mama gotuje (gotować) barszcz czerwony z uszkami.

1. Moja babcia ..... (robić) bardzo smaczny sernik.

2. Kiedy robimy ciasto, ... (mieszać) dokładnie wszystkie składniki.

3. Zawsze ..... (ja, dodawać) mleko do herbaty.

4. W niedzielę rano tata zawsze ..... (smażyć) dla nas naleśniki na śniadanie.

5. Dlaczego ..... (ty, dodawać) skórkę pomarańczową do maku?

V. Przeczytaj, a potem narysuj choinkę Marczenków i podpisz ozdoby: łańcuch, lampki, gwiazda, bombka.

Mama i Olga gotują, a tata i Maksym ubierają choinkę.

Maksym: Tato, jaka ładna jest ta choinka!

Tata: To prawda. Mamy szczęście, to bardzo ładne drzewko. Tutaj są ozdoby. Chyba mamy wszystko – łańcuch, bombki, lampki, gwiazda na czubek...

Maksym: Od czego zaczynamy?

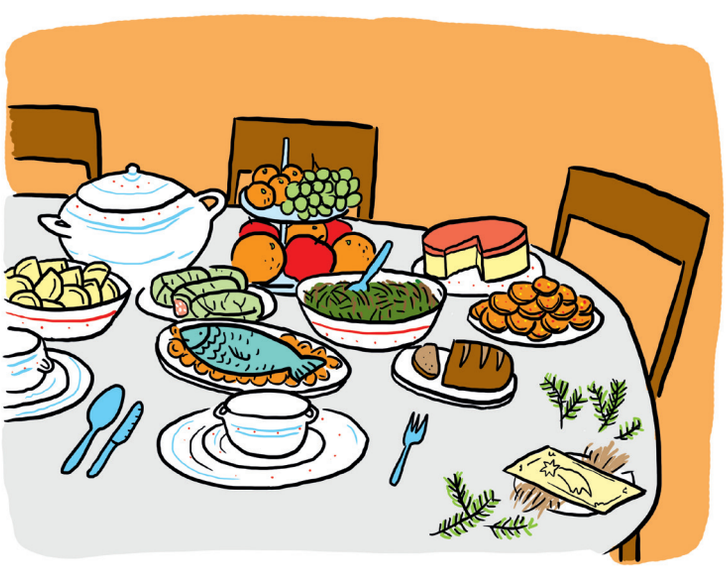
Tata: Najpierw lampki, potem bombki, a na końcu łańcuch.

Maksym: Mama kupiła nowe bombki. Zobacz. (Maksym pokazuje tacie nowe bombki) Ta jest jak anioł, ta jak Święty Mikołaj, ta jak renifer, ta jak bałwan, a ta jak płatek śniegu. Bardzo ładne.

Tata: Ach, ta mama... Co roku kupuje nowe bombki... Zaczynamy!

VI. Przeczytaj i odpowiedz na pytania.

Wszystko gotowe! Rodzina jest w komplecie, na stole są tradycyjne polskie i ukraińskie potrawy. Dziadek Wiktor czyta fragment Ewangelii według Świętego Łukasza, a potem wszyscy dzielą się opłatkiem i składają sobie życzenia. Niedługo Maksym rozpakuje prezent – ciekawe, czy Święty Mikołaj przeczytał jego list. Potem o północy pójdą na pasterkę do kościoła. W kościele jest szopka i wszyscy śpiewają kolędy. Maksym bardzo lubi Wigilię i cieszy się, że niedługo idzie do babci Ołeny i dziadka Tarasa na drugą Wigilię, ukraińską. Na tej drugiej Wigilii jest podobnie, ale na przykład zamiast dzielenia się opłatkiem, wszyscy jedzą kutię z jednej miski, co symbolizuje pokój w rodzinie.

1. Co to jest Wigilia?

2. Co rodzina Maksyma robi w Wigilię?

3. Jakie są różnice w zwyczajach wigilijnych u jednych i drugich dziadków Maksyma?

VII. Olga zaczyna śpiewać kolędę „Wśród nocnej ciszy”. Posłuchaj tekstu i uzupełnij brakujące litery.

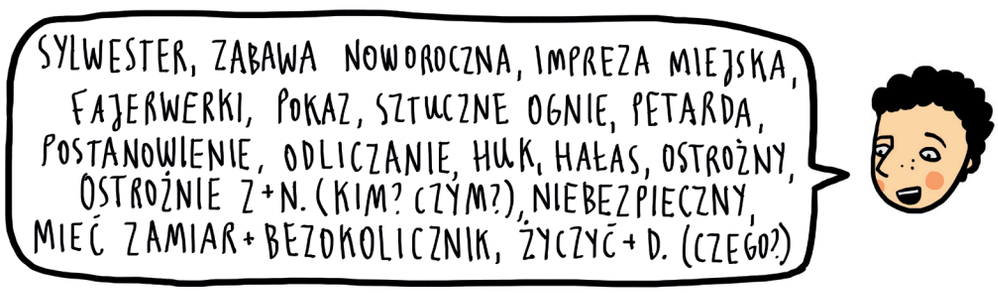

VIII. Przed Wigilią Maksym i mama napisali kartkę bożonarodzeniową do cioci Anny. Przeczytaj życzenia i napisz w zeszycie swoją kartkę świąteczną.

LEKCJA 10
Sylwester!

Zbliża się koniec roku i wszyscy czekają na zabawę sylwestrową. Maksym i Staszek czekają na imprezę miejską na rynku we Lwowie, bo bardzo lubią pokaz sztucznych ogni.

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Tata: Maksiu, nie możesz odpalać fajerwerków. Koniec dyskusji.

Maksym: Oj tato, proszę cię! Będę ostrożny! Staszek też! Nic złego się nie stanie.

Tata: Nie ma mowy. Petardy są niebezpieczne. Mogą je odpalać tylko dorośli. Tata Staszka mówi to samo, prawda?

Maksym: Bez sensu. Jestem już duży. Umiem czytać instrukcje.

Tata: Synku, nie dyskutuj ze mną.

Maksym: No dobrze... Fajnie, że wieczorem idziemy na Rynek! Mama mówi, że w tym roku ma być koncert, a potem bardzo długi i piękny pokaz sztucznych ogni! Cieszę się, że idziemy razem ze Staszkiem i jego rodzicami!

		P	F
0.	**Tata kupuje sztuczne ognie.**	X	
1.	Maksym spędza sylwestra z rodzicami.		
2.	Tata jest zdenerwowany prośbą Maksyma.		
3.	Dzieci mogą odpalać fajerwerki.		
4.	Impreza sylwestrowa jest w centrum miasta.		
5.	Pokaz sztucznych ogni jest przed koncertem.		

II. Przeczytaj informacje na plakacie i odpowiedz na pytania. Odpowiedź uzasadnij odpowiednim punktem z ostrzeżenia poniżej.

1. Czy możemy bawić się fajerwerkami w domu?

2. Czy możemy trzymać zapaloną petardę w ręku?

3. Czy musimy sprawdzić datę ważności petardy?

4. Czy możemy kilka razy odpalić lont?

5. Czy dzieci mogą odpalać fajerwerki?

6. Co robimy, zanim odpalimy fajerwerki?

OSTROŻNIE Z FAJERWERKAMI!

1. Fajerwerki zapalamy tylko na otwartej przestrzeni.

2. Sprawdzamy, czy fajerwerki nie są przeterminowane.

3. Dokładnie czytamy instrukcję obsługi.

4. Nie odpalamy lontu dwa razy.

5. Nie stoimy blisko odpalonej petardy.

6. Tylko dorośli mogą odpalać fajerwerki!

III. Przeczytaj i powiedz, jakie życzenia składamy na Nowy Rok.

Maksym i Staszek razem z rodzicami są na Rynku we Lwowie. Na środku stoi wielka scena, na której kończy się koncert. Jest już prawie Nowy Rok. Zaczyna się odliczanie...

Maksym (krzyczy razem z tłumem)**:** 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1! Hurrraaaaaaa!!!!

Staszek: Widzisz fajerwerki! Piękne!!! Ale huk!

Mama przytula Maksyma i składa mu życzenia.

Mama: Synku, wszystkiego najlepszego w Nowym Roku! Życzę ci dużo zdrowia, szczęścia i mądrości.

Maksym: Mamo, dziękuję! Ja też życzę ci wszystkiego najlepszego!

IV. Napisz w zeszycie kartkę z życzeniami noworocznymi do wybranej osoby z klasy.

V. Uzupełnij zdania wyrazami w poprawnej formie.

0. Zawsze życzymy szczęścia (szczęście) i pomyślności (pomyślność).

1. Masz dzisiaj test? Życzę ci ..... (powodzenie)!

2. Kiedy ktoś jedzie na wakacje, życzymy ..... (udana podróż).

3. Lecisz jutro do Londynu? Życzę ci ..... (dobry i spokojny lot).

4. Szkoda, że musicie już wracać do domu ..... (szeroka droga)!

5. Życzymy wam ..... (spełnienie wszelkich marzeń)!

6. Potrzebuję ..... (twoja dobra rada).

VI. Znajdź ukryte wyrazy: sylwester, petarda, fajerwerki, koncert, lont, odpalać, ostrzeżenie, postanowienie, zabawa, huk. Wyrazy są ułożone poziomo, pionowo i na skos. Czy pamiętasz, co znaczą?

K	D	T	T	W	U	M	H	B	I	Q	Y	Y	G	D	F	N	Q
W	O	S	T	R	Z	E	Ż	E	N	I	E	B	K	N	O	E	Y
L	L	T	A	H	R	L	Q	P	X	S	Z	T	D	C	N	X	Y
H	J	F	J	S	U	W	I	O	Q	C	L	W	Q	C	T	P	O
E	I	O	W	F	U	K	E	S	U	M	D	N	P	G	A	M	E
I	W	K	S	A	O	G	A	T	F	J	M	C	A	O	V	P	Z
C	A	Y	Q	J	O	D	P	A	L	A	Ć	L	Ć	K	P	X	A
W	S	V	Q	E	F	Z	E	N	V	F	F	I	K	O	E	V	B
G	K	T	B	R	H	Y	L	O	T	B	L	I	W	B	L	X	A
Z	O	C	T	W	S	X	K	W	X	X	P	S	D	U	A	N	W
J	N	F	J	E	P	Z	K	I	P	E	T	A	R	D	A	X	A
Y	C	W	Q	R	Z	H	Y	E	V	J	J	T	I	L	M	B	J
X	E	Y	G	K	N	R	K	N	H	S	Y	R	Y	H	G	X	S
D	R	V	O	I	U	U	W	I	S	Q	F	C	J	O	O	W	P
X	T	U	O	S	Y	L	W	E	S	T	E	R	E	L	O	N	T

VII. Porozmawiaj z kolegami i koleżankami.

1. Dlaczego ludzie lubią fajerwerki?

2. Jak rozumiesz hasło na plakacie poniżej. Czy zgadasz się z nim?

VIII. Olga postanowiła nauczyć Wandę piosenki „Rzępolą żaby" Kabaretu OT.TO. Przeczytaj na głos tekst piosenki.

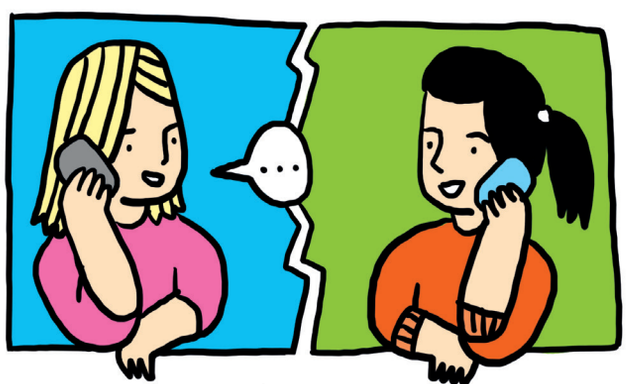
LEKCJA 11
Będę gwiazdą rocka!

Olga, Kasia i Ostap zastanawiają się, co będą robić w przyszłości.

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

W czasie, w którym tata i Maksym kupują sztuczne ognie, Olga rozmawia ze swoją koleżanką Kasią. Kasia organizuje w domu imprezę sylwestrową. Przeczytaj dialog i odpowiedz na pytania.

Olga: Kasiu, dziękuję za zaproszenie na sylwestra!

Kasia: Nie ma sprawy. Cieszę się, że ty i Ostap możecie być na imprezie!

Olga: Mamy przynieść coś do jedzenia? Owoce, napoje, słodycze?

Kasia: Hmmm, jest jedzenie i picie, ale możecie przynieść dodatkowy sok pomarańczowy i coś słodkiego.

Olga: Może sernik?

Kasia: O tak! Sernik to doskonały pomysł! Chociaż mam małe postanowienie noworoczne – zero słodyczy…

Olga: Ja także mam postanowienie! Mam zamiar dużo ćwiczyć i nie jeść dużo słodyczy. Kasiu, będziemy wieczorem cały czas w domu, czy pójdziemy do centrum na koncert i pokaz sztucznych ogni?

Kasia: Będziemy w domu. Możemy obejrzeć transmisję z koncertu w telewizji, a pokaz widać z balkonu. Jest bardzo zimno, nie mam ochoty wychodzić wieczorem…

		P	F
0.	**Olga spędza Sylwestra z rodzicami.**		X
1.	Olga i Ostap nie chcą iść do Kasi.		
2.	Olga idzie sama na imprezę do Kasi.		
3.	Olga zrobi ciasto na sylwestra.		
4.	Kasia w następnym roku będzie jeść dużo ciastek.		
5.	Kasia i Olga zobaczą pokaz sztucznych ogni.		

II. Odpowiedz na pytania.

1. Co to jest postanowienie noworoczne?

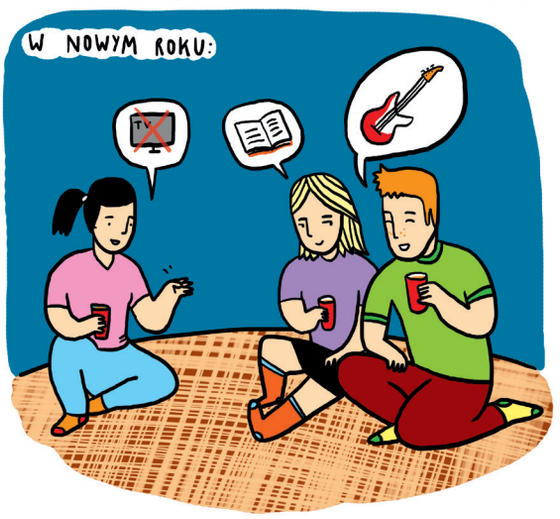
2. Co chcesz zrobić albo zmienić w nowym roku? Użyj struktury „W nowym roku mam zamiar + bezokolicznik". Odpowiedź zapisz w zeszycie.

3. Zapytaj kolegę/koleżankę, jakie ma postanowienia noworoczne.

III. Kasia, Olga i Ostap rozmawiają o postanowieniach noworocznych. Jakie mają plany? Co będzie robiła Kasia, co będzie robiła Olga, a co będzie robił Ostap? Posłuchaj dialogu i uzupełnij w zeszycie listę postanowień.

Kasia, Olga i Ostap świetnie bawią się w sylwestrową noc. Jest już po północy i wszyscy zastanawiają się, jaki będzie kolejny rok.

Kasia: Olgo, masz inne postanowienia noworoczne?

Olga: Mam małą listę rzeczy...

Ostap: O, na przykład?

Olga: **Będę** więcej **czytać**, latem **będę** codziennie **biegała**. Sport to zdrowie, prawda? **Nie będę jeść** tyle czekolady i **będę chodzić** na kurs malowania i rysowania.

Kasia: Poważnie? Dlaczego taki kurs?

Olga: Chcę studiować na Akademii Sztuk Pięknych. Może **będę** kiedyś znaną na świecie artystką. A ty?

Kasia: Ja **będę** wcześniej **chodziła spać**. I **nie będę oglądała** tylu seriali, co teraz, bo nie mam czasu na naukę...

Ostap: A ja od nowego roku **będę chodził** na lekcje gry na gitarze elektrycznej, bo kiedyś na pewno **będę** gwiazdą rocka!

IV. Uzupełnij tabelę.

Tworzenie czasu przyszłego złożonego dla czasowników niedokonanych.

	BYĆ (forma czasu przyszłego)		3. osoba czasu przeszłego		bezokolicznik
ja	BĘDĘ		biegał/biegała ...../.....		
ty	BĘDZIESZ		biegał/biegała ...../.....		
on, ona, ono	BĘDZIE	+	biegał/biegała/biegało ...../...../.....	LUB +	np. BIEGAĆ, CZYTAĆ
my	BĘDZIEMY		biegali/biegały ...../.....		
wy	BĘDZIECIE		biegali/biegały ...../.....		
oni, one, państwo	BĘDĄ		biegali/biegały/biegali ...../...../.....		

UWAGA! CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY CZASOWNIKÓW MODALNYCH.

	BYĆ (forma czasu przyszłego)	3. osoba czasu przeszłego	bezokolicznik
ja	BĘDĘ	musiał/musiała mógł/mogła chciał/chciała	np. BIEGAĆ, CZYTAĆ
ty	BĘDZIESZ	musiał/musiała mógł/mogła chciał/chciała	
on, ona, ono	BĘDZIE	musiał/musiała/musiało mógł/mogła/mogło chciał/chciała/chciało	
my	BĘDZIEMY	musieli/musiały mogli/mogły chcieli/chciały	
wy	BĘDZIECIE	musieli/musiały mogli/mogły chcieli/chciały	
oni, one, państwo	BĘDĄ	musieli/musiały/musieli mogli/mogły/mogli chcieli/chciały/chcieli	

VI. Uzupełnij zdania czasownikiem w odpowiedniej formie czasu przyszłego. Pierwsze zdanie jest przykładem.

0. Źle wyglądasz. Będziesz musiała pójść (musieć, pójść, ty, r.ż.) do lekarza.

1. Co ..... (robić, wy, r.m.) w wakacje?

2. ..... (zwiedzać, my, r.m.) i ..... (odpoczywać, my, r.m.).

3. Wieczorem babcia ..... (robić) pierogi.

4. Tosia cały rok ..... (podróżować) po Europie.

5. Basia i Kacper ..... (studiować) architekturę.

VII. Pamiętasz, o jakich planach mówiłeś/mówiłaś w ćwiczeniu nr II? Opisz je w zeszycie, używając struktury „W przyszłym roku będę...”

VIII. Posłuchaj piosenki „Będziesz moją panią” Marka Grechuty i uzupełnij brakujące wyrazy. O czym jest piosenka?

IX. Zmień zdania z czasu teraźniejszego na czas przyszły.

0. Codziennie gram na gitarze.

Codziennie będę grać na gitarze.

Codziennie będę grał/grała na gitarze.

1. Dwa razy w tygodniu chodzę z psem na spacer.

.....

2. Po południu Basia czyta książkę.

.....

3. Dzisiaj musisz iść na pocztę.

.....

4. Chcemy zrobić certyfikat z języka polskiego.

.....

5. Jak chcecie, możecie iść z nami do kina.

.....

6. Wieczorami gram w szachy z dziadkiem.

.....

7. W soboty Maksym i Staszek chodzą na trening piłki nożnej.

.....

8. Mama chodzi w weekendy na kurs komputerowy.

.....

9. Nie jem niezdrowego jedzenia.

.....

10. Dlaczego nie jesz zupy?

.....

LEKCJA 12
Niech żyje bal!

Zbliżają się ostatki, czyli koniec karnawału. Marczenkowie idą w tłusty czwartek do babci Marii na pączki i faworki. Olga i Maksym przygotowują stroje na bal przebierańców.

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Mama: Kochani, jutro idziemy do babci Marii na pączki i faworki!

Maksym: O taaak! Kocham tłusty czwartek! Kocham pączki i faworki!

Olga: Ja nie mogę jeść ani pączków, ani faworków.

Mama: Dlaczego? Babcia smaży je specjalnie dla nas.

Olga: Nie mogę, bo jestem na diecie! Babcia uszyła mi piękny kostium. Nie mogę być za gruba!

Mama: Olgo, od jednego pączka nie przytyjesz! A jaki strój masz w tym roku? Rok temu to był Czerwony Kapturek, prawda?

Olga: Tak. Babcia jest wspaniałą krawcową. W tym roku przebieram się za Indiankę. Mam nawet pióropusz!

Mama: A gdzie jest ten strój? Mogę go zobaczyć?

Olga: Niestety nie, bo nie jest gotowy. Babcia chce jeszcze dodać koraliki.

Mama: Maksym, a ty też masz już kostium?

Maksym: Nie, bo jeszcze nie wiem, za kogo się przebiorę...

Mama: A jakie masz pomysły?

Maksym: Nie mogę się zdecydować. Mam kilka pomysłów. Mogę być Batmanem, rycerzem albo piratem.

Olga: Może Superman?

Maksym: Staszek ma już kostium Supermana...

Olga: To musisz mieć inny. Może Spider-man? Babcia zrobi ładną pelerynę, a ja cię pomaluję.

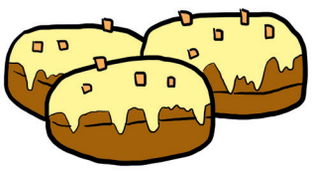
		P	F
0.	**Maksym nie lubi tłustego czwartku.**		X
1.	Olga chce zjeść dużo pączków.		
2.	Mama szyje stroje karnawałowe.		
3.	Olga ma gotowy strój Indianki.		
4.	Maksym wie, jaki chce mieć strój karnawałowy.		
5.	Olga proponuje pomoc bratu.		

II. Tłusty czwartek jest przed Wielkim Postem i rozpoczyna ostatni tydzień karnawału. Zgodnie z tradycją babcia Maria robi pączki i faworki, czyli smażone ciastka. Odpowiedz na pytania.

1. Jak myślisz, na którym rysunku są pączki, a na którym faworki?

2. Dlaczego Olga nie chce jeść ani pączków, ani faworków?

3. Skąd nazwa „tłusty czwartek”?

.....

.....

III. Odmień czasowniki.

	przebierać się + za +B. (kogo? co?)	**szyć +B. (co?)**
ja	przebieram się	
ty		szyjesz
on, ona, ono		
my	przebieramy się	
wy		
oni, one, państwo		szyją

IV. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika „przebierać się” albo „szyć”.

0. Olga przebiera się (przebierać się) za Indiankę.

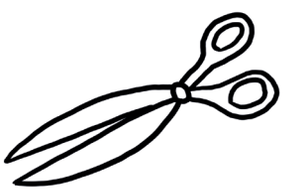
1. Babcia Maria ..... (szyć)

2. Czasami ..... (ja) dwa razy dziennie.

3. Nie wiedziałam, że umiesz .....!

4. Basiu, co robisz? ..... (ty) spodnie dresowe dla Kacpra?

5. Ja i Tosia co roku ..... za Myszkę Miki i Myszkę Mini.

V. W klasie Maksyma dzieci rozmawiają o strojach karnawałowych. Każdy chce mieć inny strój niż kolega czy koleżanka. Porozmawiaj w klasie o tym, za kogo chcą przebierać się chłopcy, a za kogo dziewczynki.

VI. Podpisz obrazki wyrazami z ramki.

maska, kapelusz, miecz, peleryna, korona, wąsy, opaska na oko, pióropusz, różdżka

....

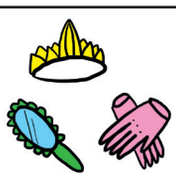
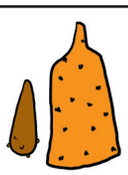
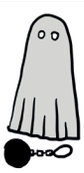

....

VII. Za kogo przebrali się uczniowie? Podpisz obrazki wyrazami z ramki używając konstrukcji: „On jest przebrany za (+B.)…” lub „Ona jest przebrana za (+B)…”, zgodnie z przykładem.

jaskiniowiec, księżniczka, pirat, Indianka, rycerz, wampir, policjant, duch, **czarownica**, klaun

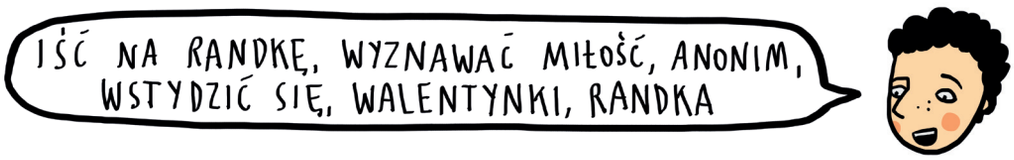
 czarownica **Ona jest przebrana za czarownicę.**	
	
	
	
	

VIII. Podzielcie się na grupy po dwie, trzy albo cztery osoby. Każda grupa wymyśla po pięć postaci, za które można się przebrać. Wasz nauczyciel ma trzy karteczki do losowania z wyrazami „OPISUJĘ”, „RYSUJĘ”, „POKAZUJĘ” – one decydują o tym, w jaki sposób przedstawicie postać. Celem gry jest odgadnięcie, za kogo przebrała się osoba z innej drużyny.

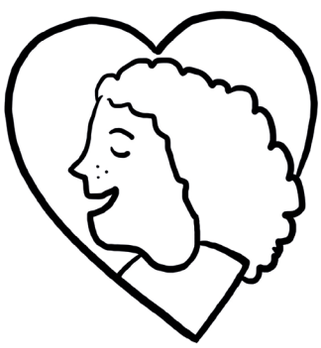
LEKCJA 13
Walentynki!

Olga idzie na randkę z Ostapem i bardzo chce ładnie wyglądać…

I. Przeczytaj dialog i odpowiedz na pytania.

W szkole pojawiają się nowe dekoracje – serca, Amorki, specjalne kartki.

Maksym: Nie rozumiem dziewczyn. O czym one tak rozmawiają.

Staszek: Masz starszą siostrę i nie wiesz? O walentynkach…

Maksym: A kiedy to jest?

Staszek: Czternastego lutego. Myślę, że one czekają na te głupie listy miłosne.

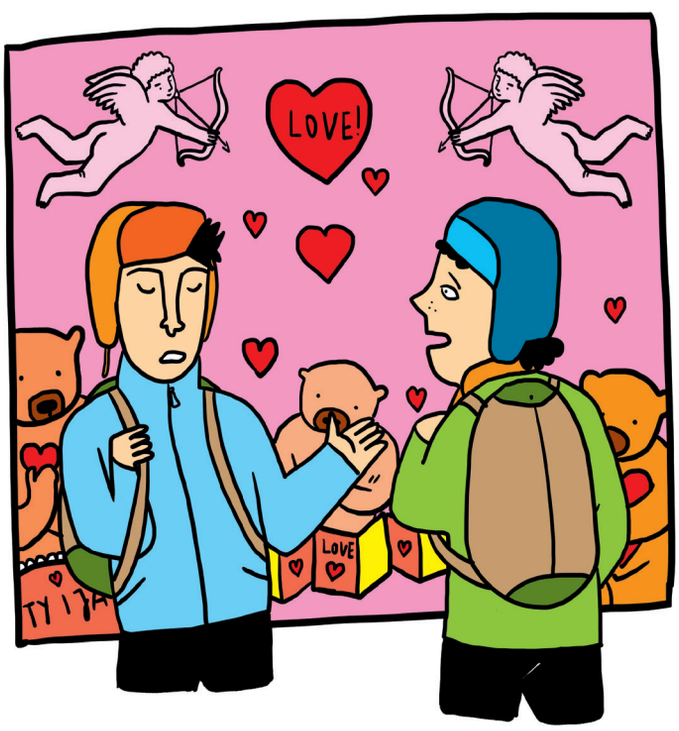
Maksym: Naprawdę?

Staszek: Jasne. One mają taki konkurs. Dziewczyna, która dostanie najwięcej kartek, myśli, że jest bardzo popularna.

Maksym: To znaczy, że nie napiszesz ani jednej kartki? Nawet do Marii?

Staszek (cały czerwony)**:** Nie wiem. Może napiszę, a może nie napiszę. A ty napiszesz do Marioli?

Maksym: Ja też jeszcze nie wiem. Trochę się wstydzę.

Staszek: Ale wiesz, że te listy są anonimowe, prawda?

Maksym: A jak ona pozna mój charakter pisma?

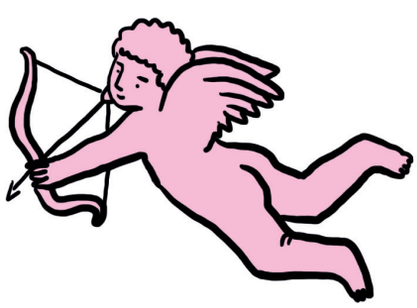
Staszek: Na pewno nie pozna.

Maksym: Ale ja nawet nie wiem, jak pisać takie walentynki! To jest długi czy krótki tekst?

Staszek: W sali jest pudełko na kartki. To jest małe pudełko, więc to nie mogą być jakieś długie listy.

Maksym: Może napiszę jedną…

Staszek: Tylko jedną?!

1. Co to znaczy „anonimowy”?

2. Kto lubi dostawać listy miłosne?

3. Co to znaczy „wstydzić się”?

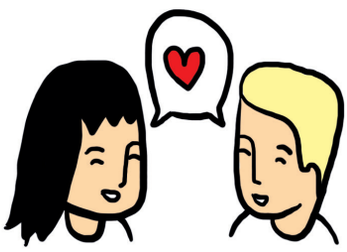
II. Luty to nie tylko miesiąc zabawy karnawałowej. Podpisz obrazki wyrazami z ramki zgodnie z przykładem.

kartka walentynkowa, róża, Amor, wyznawać miłość, **strzała**, wstydzić się

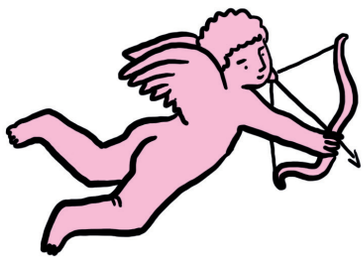
DZIEŃ ZAKOCHANYCH

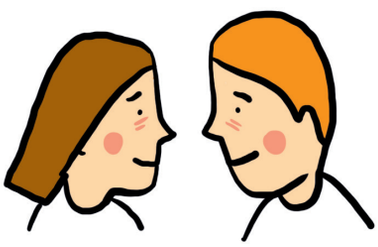
strzała

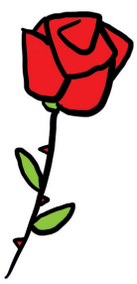
.....

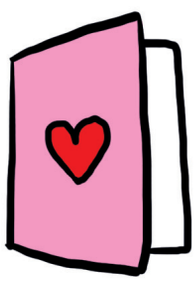
.....

.....

.....

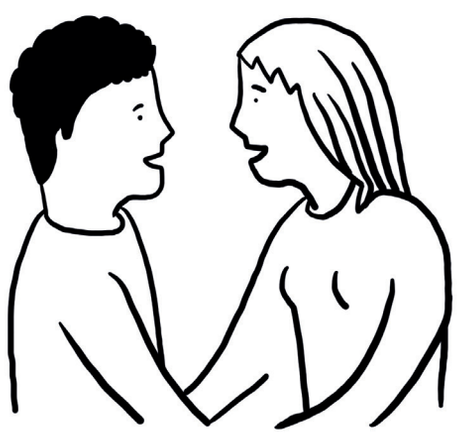

.....

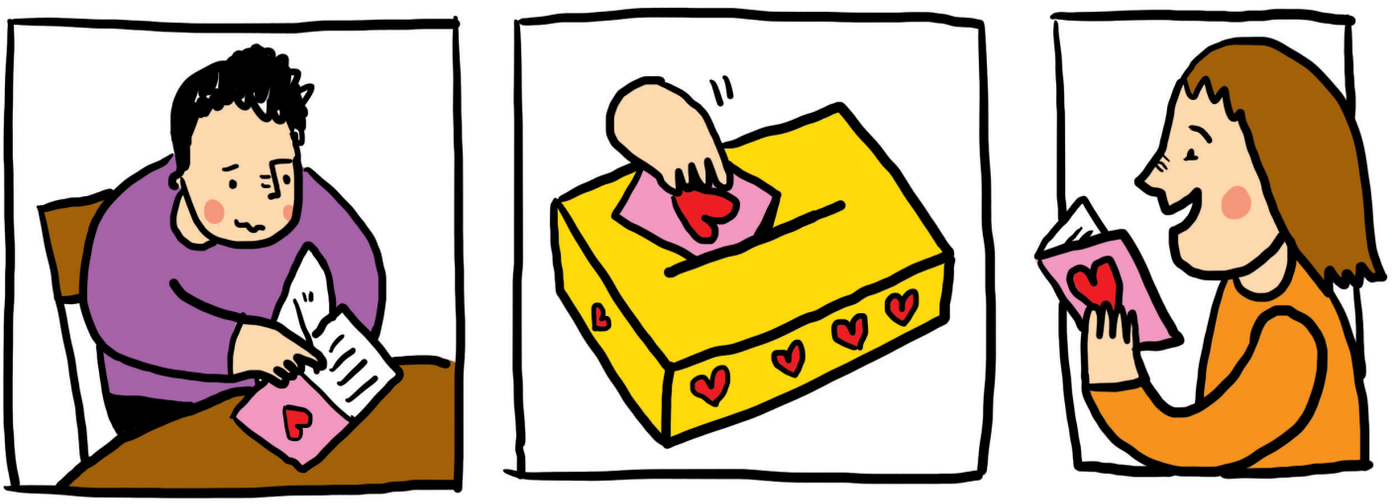
III. Odmień czasowniki.

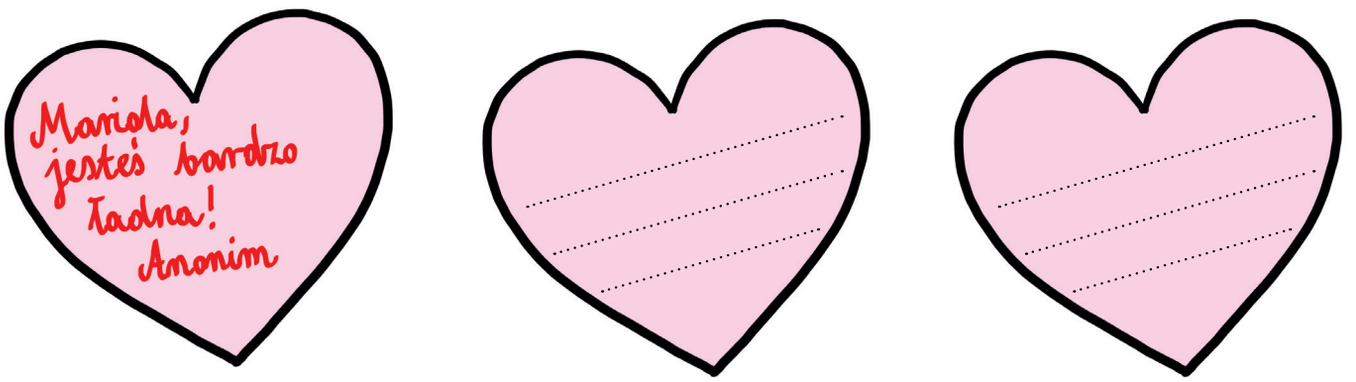
	WYZNAWAĆ+B. (co?)	**WSTYDZIĆ SIĘ +D. (czego?)**
ja	wyznaję	wstydzę się
ty	wyznajesz	
on, ona, ono		wstydzi się
my		
wy		
oni, one, państwo		

IV. Czy Twoim zdaniem Maksym powinien napisać walentynkę? Razem z kolegą/koleżanką z ławki spróbuj napisać cztery walentynki.

V. Olga idzie na randkę z Ostapem. Bardzo denerwuje się, że źle wygląda. Posłuchaj dialogu i uzupełnij brakujące wyrazy.

Olga: Mamo, wyglądam ....

Mama: Olgo, wyglądasz ..... . Bardzo ładnie ci w tej sukience!

Olga: Nie... Coś jest nie tak. Chyba ..... leży, a w tym kolorze zupełnie mi nie do twarzy, nie pasuje do moich oczu... Muszę się przebrać!

Mama: Myślę, że wyglądasz ..... .

Olga: Sama nie wiem... Nie jestem przekonana. Chcę wyglądać olśniewająco, ... !

Mama: Olgo, dziecko, jesteś ładną dziewczyną, a ładnemu we wszystkim ..... !

Olga: Mówisz tak, bo jesteś moją mamą...

Mama: Bzdura, poza tym już jest bardzo późno. Spóźnisz się na spotkanie.

Olga: Masz rację! Nie ma czasu na zmianę sukienki. Chyba masz rację, wcale nie wyglądam w niej ..... . Jest całkiem nieźle.

VI. Odpowiedz na pytania dotyczące dialogu.

1. Czy Olga jest zadowolona z wyboru sukienki?

2. Dlaczego Olga chce wyjątkowo ładnie wyglądać?

3. Jakie jest zdanie mamy?

VII. Utwórz przysłówki od podanych niżej przymiotników. Które z nich mają wyrażenie pozytywne, a które negatywne?

0. Fatalny - fatalnie

1. Śliczny - .....

2. Zły - .....

3. Świetny - .....

4. Olśniewający - .....

5. Wspaniały - .....

6. Ładny - .....

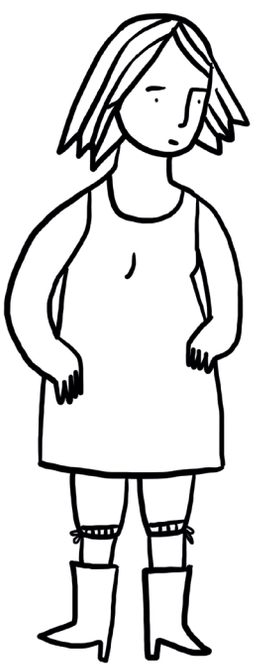
7. Okropny - .....

8. Brzydki - .....

SPRAWDŹ → LEKCJA 25 CZ. I

VIII. Jak wygląda Olga? Opisz ją.

SPRAWDŹ → LEKCJA 28, 29, 33 CZ. I

.....

.....

.....

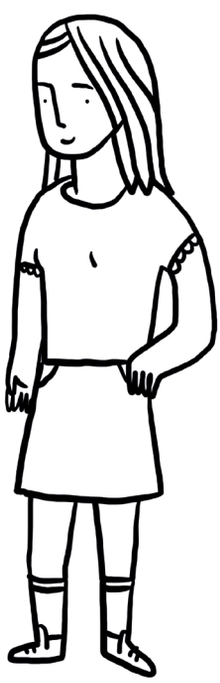
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

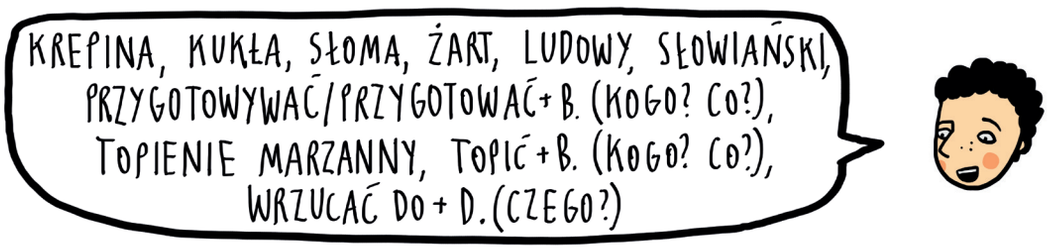
.....

.....

IX. Co myślisz o walentynkach? Czy lubisz to święto?

LEKCJA 14
Moja klasa – idziemy razem topić marzannę

Klasa Maksyma świętuje pierwszy dzień wiosny. Pan Paweł z uczniami przygotowuje marzannę i razem idą nad rzekę.

I. Przeczytaj dialog i odpowiedz na pytania. Wybierz wszystkie dobre odpowiedzi.

Nauczyciel: Moi drodzy, którego dzisiaj mamy? Jaki jest dzisiaj dzień?

Maksym: Sobota, bo jesteśmy w polskiej szkole.

Nauczyciel: Brawo, Maks, plus za żart, ale to nie wszystko.

Wiktoria: Dziś mamy dziewiętnastego marca, słyszałam w radiu.

Nauczyciel: Świetnie, Wiktorio! A to znaczy, że jutro jest pierwszy dzień wiosny.

Staszek: Ale jeszcze wcale nie jest ciepło...

Nauczyciel: Oczywiście, że nie, to tylko znaczy, że kończy się zima, a zaczyna kalendarzowa wiosna i tylko wtedy dzień trwa tyle samo godzin, ile noc. Już pojutrze i każdego następnego dnia dzień będzie dłuższy i dłuższy. Jest taka stara ludowa tradycja pożegnania zimy - topienie marzanny. Marzanna to kukła, którą robi się z kolorowej krepiny, papieru i słomy, a potem wrzuca się do wody. W różnych regionach Polski może wyglądać trochę inaczej. Jest symbolem zimy. Dlatego dzisiaj przygotujemy naszą marzannę, a jutro pójdziemy z nią nad rzekę i przywitamy wiosnę.

0. Kiedy dzieci spotykają się w szkole?

a) w niedzielę

b) w sobotę

c) w pierwszy dzień miesiąca

d) dziewiętnastego marca

1. Pierwszy dzień wiosny to dzień, kiedy...

a) zaczyna się kalendarzowa wiosna

b) jest ciepło

c) dzień jest dłuższy niż noc

d) dzień jest tak samo długi jak noc.

2. W pierwszy dzień wiosny klasa Maksyma:

a) zrobi kukłę

b) pójdzie nad rzekę

c) będzie topić marzannę

d) będzie uczyć się w szkole.

3. Marzanna to:

a) symbol zimy

b) lalka ze sklepu

c) kukła ze słomy i papieru

d) rzeka.

II. Co jest potrzebne do zrobienia marzanny? Popatrz, co przyniósł pan Paweł do klasy i podpisz ilustracje.

prosta gałąź, sznurek, słoma, gazety, wstążki, klej, kolorowa krepina, kolorowa wełna, flamastry, farby, nożyczki, taśma klejąca, pędzel, wierzbowe witki, drewniany kij od szczotki

PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY TO TAKI MOMENT W ROKU, KIEDY DZIEŃ TRWA TYLE SAMO CO NOC. NAJCZĘŚCIEJ WYPADA ON 21 MARCA, ALE MOŻE BYĆ TAKŻE DZIEŃ WCZEŚNIEJ LUB PÓŹNIEJ.

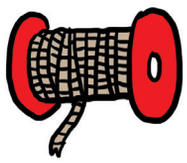

....

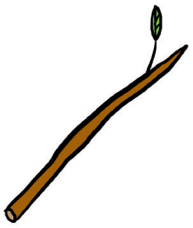

....

....

III. Użyj przedmiotów z ćwiczenia II i zaprojektuj własną marzannę. Napisz, z czego zrobisz głowę, włosy, ręce, ciało, jak ją ubierzesz i jak ozdobisz.

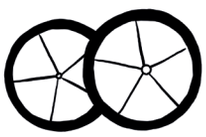
IV. Jakie są symbole wiosny? Rozwiąż rebus. Przeczytaj wyrazy, sprawdź w słowniku, co znaczą.

pla = kus

..... ➞ .....

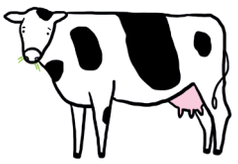
ciemny ≠ ...ny

..... + ...

o = ó a= ka

➞ .....

100

wa= tka

..... + ... → .....

V. Co jeszcze kojarzy się z wiosną? Podpisz ilustracje wyrazami z ramki zgodnie z przykładem.

przebiśniegi, bałwan, bocian, **hiacynt**, żołądź, żaba, choinka, biedronka, grzyb, parasol plażowy, czerwony liść, kasztan

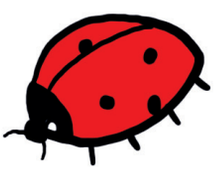
hiacynt

.....

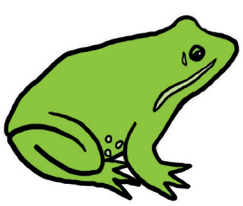
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VI. Przeczytaj i powtórz.

Weźmiemy snopek słomy i barwną chusteczkę,

ustroimy kukłę pannę marzaneczkę.

Poniesiemy ją wysoko nad łąką,

nie zaszkodzisz marzaneczko skowronkom.

Poniesiemy ją daleko przez pole,

aby w zbożu nie rządziły kąkole.

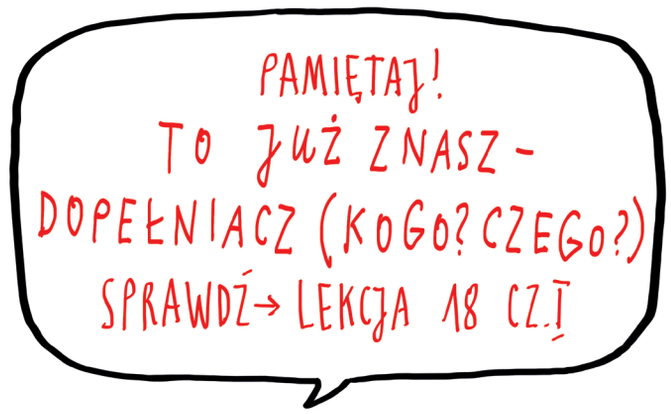
Poniesiemy ją ze śpiewem ku wodzie,

taki zwyczaj, kiedy zima odchodzi.

VII. „Rz” czy „ż”? „Ch” czy „h”?
Zastanów się i uzupełnij wyrazy zgodnie z przykładem.
Zapisz je poprawnie w zeszycie.

rzeka	wstą.....ka	
g.....yb	no.....yczki	
p.....ebiśniegi	.....usteczka	
ma.....anna	.....oinka	
wie.....ba	.....leb	
d.....ewo	.....mura	
.....ołądź	ci.....o	
.....aba	.....łopiec	
pla.....a	.....łodny	.....iacynt

VIII. Przeczytaj wiersz „Nie noszę do szkoły” i uzupełnij go odpowiednimi formami wyrazów w nawiasach.

IX. Połącz wyrazy w pary i podpisz ilustracje odpowiednimi wyrażeniami zgodnie z przykładem.

baszta	Staszek
pies	Zygmunt III Waza
pomnik	Cheops
papuga	Alladyn
piramida	Rubik
kolumna	**Maksym**
lampa	Olga
herb	Lwów
kostka	Batory
kot	Łukasiewicz i Zeh

pies

Maksyma

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

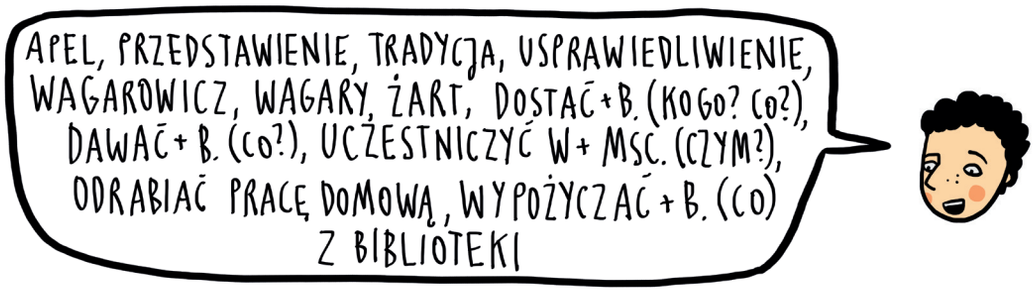

.....

X. Czy znasz inne budynki, miejsca czy przedmioty, które mają podobną nazwę? Zapytaj kolegę/koleżankę, spróbujcie razem podać kilka nazw.

LEKCJA 15
Dzień wagarowicza

Marzanna jest gotowa, można z nią iść nad rzekę. Maksym ma inny pomysł...

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Po lekcji Maksym podchodzi do Staszka i cicho pyta.

Maksym: Wiesz, co naprawdę robi się pierwszego dnia wiosny?

Staszek: No tak, idzie z marzanną nad rzekę, jak my jutro.

Maksym: Eee, nieprawda. Pierwszego dnia wiosny w ogóle nie idzie się do szkoły. To jest dzień wagarowicza.

Staszek: Czego?

Maksym: Nie czego, tylko kogo! Wagarowicza! Antek mi powiedział. W Polsce nikt wtedy nie idzie na lekcje, tylko na wagary! To jest prawdziwa tradycja!

Staszek: Na wagary? Czyli dokąd?

Maksym: Wszystko jedno, idzie się do parku, na plac, do miasta, do jakiegoś centrum handlowego, tylko nie do szkoły!

Staszek: Ale... Tak bez pytania?

Maksym: Jasne! Jeśli zapytasz rodziców, na pewno powiedzą, że musisz iść do szkoły. A jeśli już jesteś w szkole, to po co masz pytać nauczyciela? To co? Idziemy jutro na wagary?

Staszek: Yyy... A skąd będziemy wiedzieli, jaka jest praca domowa na następną lekcję?

Maksym: Ojejku, raz możemy nie odrobić pracy domowej!

Staszek: A kto nam napisze usprawiedliwienie?

Maksym: Nie wiem... O! Poproszę Olgę!

Staszek: Na pewno się nie zgodzi... A dokąd pójdziemy?

Maksym: Na przykład do ciebie albo do mojej babci.

Staszek: Eee, nic ciekawego, to ja już wolę iść do szkoły.

		P	F
0.	**W Polsce pierwszy dzień wiosny to też dzień wagarowicza.**	X	
1.	Wagarowicz nie idzie na lekcję, tylko do parku albo do jakiegoś sklepu.		
2.	Wagarowicz pyta rodziców, czy może nie iść do szkoły.		
3.	Maksym chce iść na wagary.		
4.	Maksym poprosi tatę, żeby napisał usprawiedliwienie.		
5.	Staszek zgadza się iść na wagary z Maksymem.		

II. Co robimy w szkole? Jakie czynności są związane z życiem szkolnym? Połącz wyrazy zgodnie z przykładem.

chodzić do → Szkoły	KLASIE	Z OKAZJI DNIA NAUCZYCIELA	test
uczyć się w			
odrabiać	APELU Z OKAZJI ŚWIĘTA NARODOWEGO	STOŁÓWCE	Nagrodę
pisać		SZATNI	przerwie
chodzić na	PRZEDSTAWIENIE	SZKOLE	LEKCJE
nie być w			
mieć	PRACĘ DOMOWĄ	KOLEGĄ	Boisku
uczestniczyć w			
dawać nauczycielowi kwiaty	sali gimnastycznej		BIBLIOTEKI

odpoczywać na	
wypożyczać książkę z	
jeść drugie śniadanie/obiad na	
grać w piłkę na	
usprawiedliwienie	ćwiczyć w
przygotowywać zadanie razem z	
zdejmować kurtkę i buty w	
przygotowywać	
dostać	

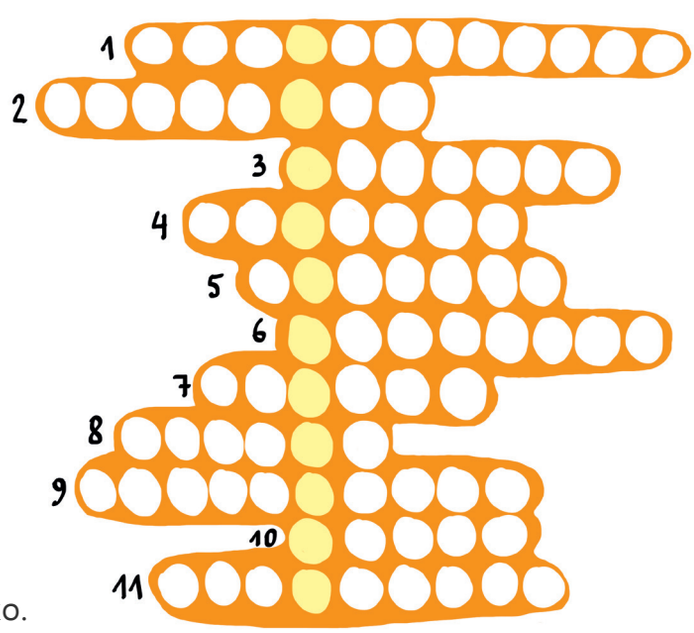

W POLSCE, INACZEJ NIŻ NA UKRAINIE, DZIEŃ NAUCZYCIELA OBCHODZI SIĘ 14 PAŹDZIERNIKA. OFICJALNA NAZWA TO DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ. UCZNIOWIE DAJĄ NAUCZYCIELOM KWIATY, NAUCZYCIELE DOSTAJĄ TEŻ WTEDY NAGRODY OD MINISTRA EDUKACJI, CZY OD DYREKTORA SZKOŁY.

III. Rozwiąż krzyżówkę.

Podpowiedzi:

1. Sala...
2. Długi i ma dużo drzwi do sal.
3. Tam zostawiasz kurtkę i buty.
4. Czas na odpoczynek między lekcjami.
5. Na niej nauczyciel pisze na lekcji.
6. Tam możesz zjeść obiad.
7. Ukraiński, polski, rosyjski...
8. Grasz tam w piłkę nożną, w siatkówkę.
9. Pełna książek.
10. Są w każdej sali lekcyjnej dla uczniów.
11. Drugie..., na przykład kanapka, owoc, ciastko.

IV. Czy twój plan lekcji zawsze jest taki sam? Jakie zajęcia są obowiązkowe, jakie dodatkowe? Czy są jakieś specjalne okazje i wydarzenia w szkole? Pogrupuj informacje zgodnie z przykładem.

lekcja matematyki, apel, wycieczka, odwołanie lekcji, Dzień Nauczyciela, zawody sportowe, konkurs recytatorski, zastępstwo, lekcja języka polskiego, zmiana sali, lekcja WF-u, lekcja muzyki, wakacje, test, sprawdzian, zajęcia kółka przyrodniczego, lekcja w muzeum, olimpiada międzyszkolna, kółko teatralne, bal karnawałowy, mikołajki, lekcja języka angielskiego, ferie, przedstawienie, konkurs plastyczny

ZAJĘCIA OBOWIĄZKOWE	ZAJĘCIA DODATKOWE	WYJĄTKOWE WYDARZENIE
lekcja matematyki		

Kiedy łączymy ze sobą dwa zdania, to używamy „małych wyrazów", jak na przykład **i, ale, bo, dlatego, albo**. Chociaż są małe, mają dużą siłę i mogą całkiem zmienić sens tego, co chcemy powiedzieć.

Maksym lubi chodzić do szkoły **i** uczy się dobrze. (dwie akcje są w tym samym czasie)

Maksym lubi chodzić do szkoły, **dlatego** uczy się dobrze. (jedna akcja wynika z drugiej)

Maksym lubi chodzić do szkoły, **ale** nie uczy się dobrze. (dwie akcje są przeciwstawne)

Maksym i Staszek popołudniu grają na komputerze **albo** grają w piłkę na boisku. (dwie akcje, które nigdy nie są w tym samym czasie)

Uwaga! Przed **i, albo** nie stawiamy przecinka. Stawiamy go tylko wtedy, kiedy użyjemy **i** czy **albo** drugi lub trzeci raz.

Mama gotuje obiad i piecze ciasto, i słucha radia.

W sobotę zwykle gramy na komputerze albo idziemy na boisko, albo oglądamy filmy.

[1] Wyraz **WF** – „wychowanie fizyczne" – [wym. wu-**ef**] można potraktować na dwa sposoby: 1. jako odmienny, pisany wielkimi literami bez kropek: D. WF-u, Ms. WF-ie [wym. wu-e-fie]. Np. Czy masz już jakiś stopień z WF-u? Skrót zapisywany wielkimi literami można także pozostawić bez odmiany, np. lekcja WF. 2. Jako nieodmienny, pisany małymi literami z kropką: wf., choć to forma rzadsza. Np. Czy masz już jakiś stopień z wf.)?

V. Uzupełnij zdania wyrazami z ramki.

bo, ale, i, dlatego, albo, ani

0. Wczoraj nie byłem w szkole, bo byłem chory.

1. Maksym lubi bawić się z Brunem, ... nie lubi bawić się z Wandą.

2. Tata robi nowy projekt, ... dużo pracuje.

3. Staszek i Maksym spędzają ze sobą dużo czasu, ... są najlepszymi kolegami.

4. Olga uwielbia grać na gitarze, ... nie lubi grać na skrzypcach.

5. Mama nie lubi ..... odkurzać, ... myć okien.

6. Babcia Maria popołudniami czyta książki o historii ..... ogląda filmy historyczne.

7. Dziadek Wiktor często chodzi na wycieczki do lasu, ... uwielbia naturę.

8. W weekendy odpoczywamy w domu ..... jeździmy do dziadków na wieś.

9. Po szkole Olga zwykle słucha muzyki ..... rozmawia z Ostapem.

10. Bruno i Wanda to bardzo mądre zwierzęta, ... nie ma z nimi kłopotu.

VI. Dlaczego nie odrobiłaś/odrobiłeś pracy domowej? Dlaczego spóźniłaś się/spóźniłeś się do szkoły? Połącz zdania w logiczne pary. Uwaga! Jest kilka niepotrzebnych zdań.

ale autobus się spóźnił.

bo jutro będzie deszcz.

ale mój zegarek nie zadzwonił.

Przepraszam za spóźnienie, ...

ale była awaria autobusu.

Przepraszam, nie mam pracy domowej, ...

bo nie umiem zrobić tego zadania.

bo byłem chory/byłam chora.

bo mój tata nie pracuje.

ale rzadko chodzę do kina.

bo zapomniałem/zapomniałam.

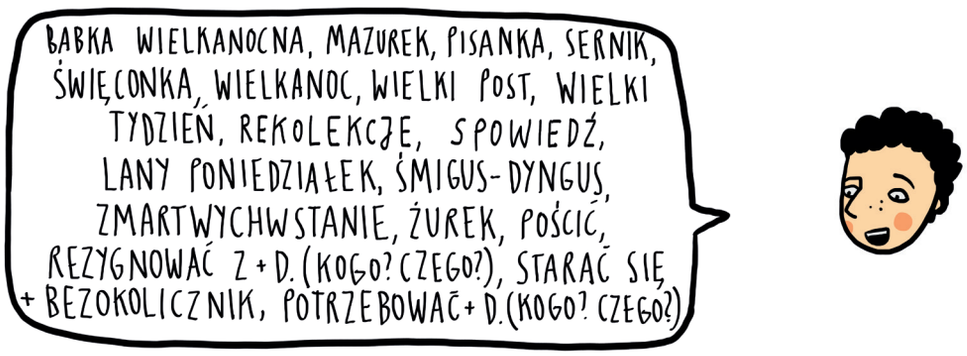

VII. Przypomnij hasło krzyżówki z ćwiczenia III, odpowiedz na pytania, a potem napisz notatkę o swojej szkole.

Jaka jest twoja szkoła i twoja klasa? Do której klasy chodzisz? Ile jest osób w twojej klasie? Co lubisz robić w szkole? Jaki jest twój ulubiony przedmiot? Czy zawsze odrabiasz prace domowe? Jeśli nie, to dlaczego?

LEKCJA 16
Wesołych Świąt!

Cała rodzina przygotowuje się do Wielkanocy. Maksym martwi się najbardziej tym, że nie może jeść szynki...

I. Przeczytaj tekst, zapoznaj się ze świątecznym kalendarzem, a następnie odpowiedz na pytania.

W mieszkaniu Marczenków trwa wielkie sprzątanie, rodzina przygotowuje się do świąt: tata odkurza, mama, babcia Maria i Olga pieką ciasta i robią pyszne sałatki. Maksym próbuje posprzątać swój pokój, ale nie jest zadowolony i narzeka.

Maksym: O rany, i znowu to sprzątanie, przecież sprzątaliśmy na Boże Narodzenie!

Dziadek Wiktor: Oho, cztery miesiące temu, na pewno już czas posprzątać znowu. A wiesz, Maksiu, że dawniej takie sprzątanie przed Wielkanocą miało też sens symboliczny?

Maksym: A co jest symbolicznego w sprzątaniu?

Dziadek Wiktor: Ludzie wierzyli, że w ten sposób wymiatają z domu zimę, a z nią też zło i choroby.

Maksym: Hm... W moim pokoju jest tylko kurz i sierść Bruna... A w ogóle to jestem głodny, a żeby dobrze sprzątać, muszę mieć siłę!

Dziadek Wiktor: W takim razie chodźmy do kuchni, mama i babcia na pewno mają coś smacznego.

Maksym: Mamo, potrzebuję energii do tego sprzątania, chciałbym coś zjeść.

Mama: Proszę, tutaj jest świeża sałatka jarzynowa, tam są jajka, pomidory, ogórki. Na co masz ochotę?

Maksym: Na szynkę! O nie, dziś jest piątek i nie można jeść mięsa.

Babcia Maria: To prawda. Post to też część naszych przygotowań, rezygnujemy z czegoś, co lubimy, żeby potem lepiej przeżywać święta.

Maksym: I dlatego robimy takie wielkie porządki?

Babcia Maria: Tak, chcemy, żeby nasze święta były piękne i uroczyste, więc sprzątamy domy. Takie same porządki robimy w naszych głowach i sercach, kiedy zastanawiamy się nad sensem świat. Przed Wielkanocą chodzimy na rekolekcje,

do spowiedzi - to jest nasz trud, nasze poświęcenie się.

Maksym: O, tak, to wszystko jest męczące... Na szczęście w święta możemy odpoczywać i jeść same smaczne potrawy: żurek, szynkę, babkę, mazurek i sernik.

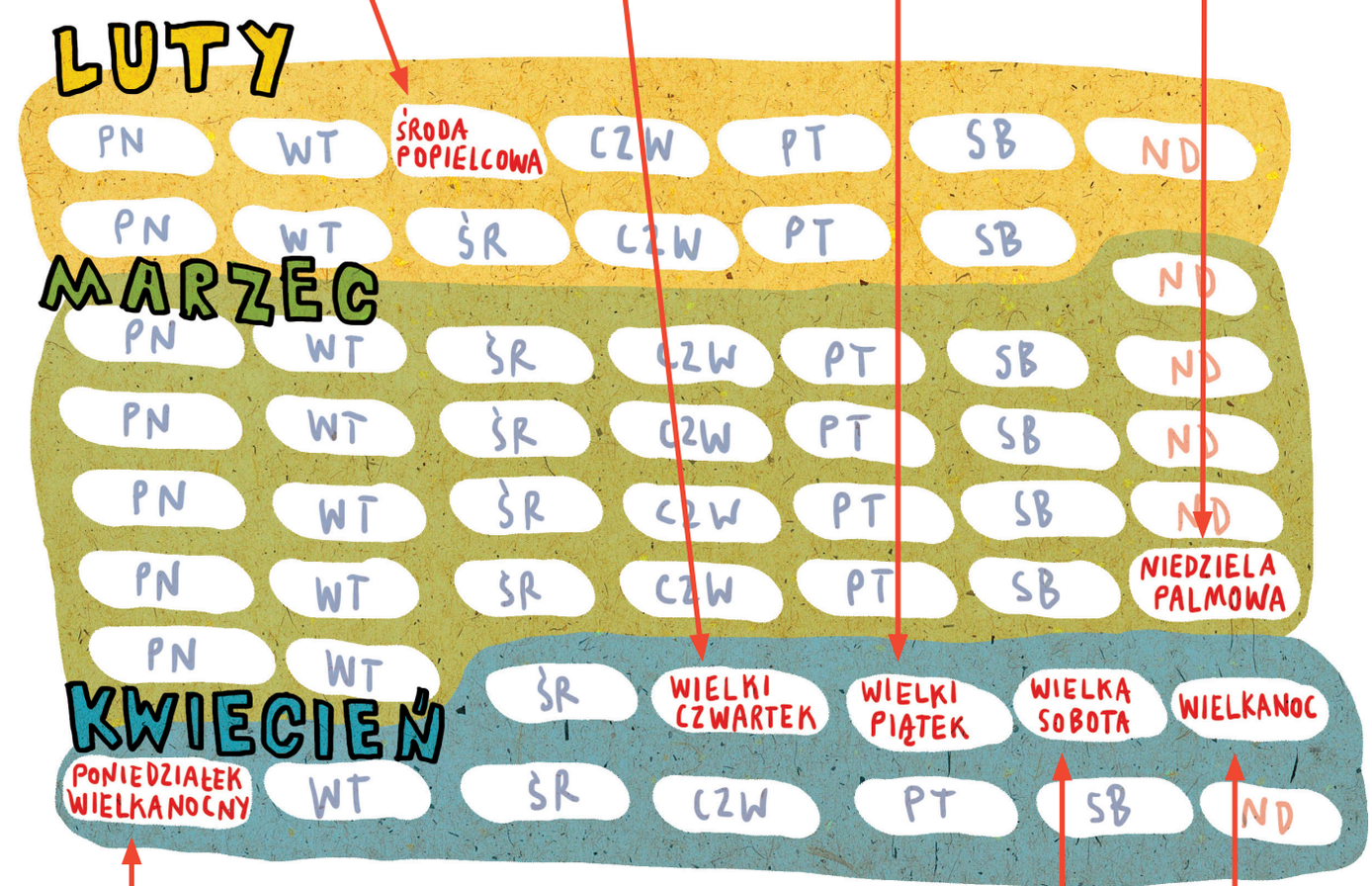
Babcia Maria: Zgadza się. Ale przed nami jeszcze jeden bardzo ważny tydzień. Chodź, Maksiu, mam tu taki kalendarz...

40 dni przed Wielkanocą zaczyna się Wielki Post, jego początek to środa popielcowa.

Idziemy do kościoła z palmami na pamiątkę wjazdu Chrystusa do Jerozolimy.

Chrześcijanie obchodzą pamiątkę Ostatniej Wieczerzy Chrystusa z uczniami.

Dzień, kiedy wspominamy ukrzyżowanie Chrystusa.

Dzień ciszy i czuwania przy grobie Chrystusa. W Polsce niesie się do kościoła święconkę, czyli udekorowany koszyk z cukrowym barankiem, jajami, chlebem, mięsem, solą, pieprzem, chrzanem i babką.

Lany poniedziałek, śmigus-dyngus: tradycja oblewania się wodą.

Msza rezurekcyjna odprawiana w tym dniu to radosna wiadomość, że Chrystus zmartwychwstał. Po mszy rodzina je razem świąteczne śniadanie i dzieli się jajkiem ze święconki.

1. Jak długo trwa przygotowanie do Świąt Wielkanocnych?

.....

.....

.....

2. Wymień świąteczne potrawy. .....

.....

.....

.....

.....

3. Co się robi w Wielką Sobotę, co w Niedzielę, a co w Poniedziałek Wielkanocny? .....

.....

.....

.....

.....

II. Podpisz ilustracje wyrazami z ramki.

III. Posłuchaj piosenki i porozmawiaj z kolegą i koleżanką o jej tytule. Dlaczego noc jest niezwykła?

IV. Uzupełnij zdania wyrazami z ramki zgodnie z przykładem. Niektórych wyrazów możesz użyć więcej niż raz.

chodzicie, chodzić, idziemy, obchodzisz, świętuje, **obchodzimy**, idziesz, świętujecie, obchodzi, świętują

0. Zimą (my) obchodzimy Boże Narodzenie, a wiosną obchodzimy Wielkanoc.

1. Kiedy ty ..... swoje urodziny?

2. W Boże Narodzenie o północy ..... do kościoła na pasterkę, a w Wielkanoc najczęściej rano na rezurekcję.

3. Jak (wy) ..... Nowy Rok?

4. Czy często (wy) ..... na basen?

5. Babcia Maria już nie ..... urodzin, ale cały czas ..... imieniny.

6. Zwykle wolisz ..... do kina czy do teatru?

7. (ty) ..... teraz ze mną na spacer?

8. Rodzice ..... sukcesy swoich dzieci.

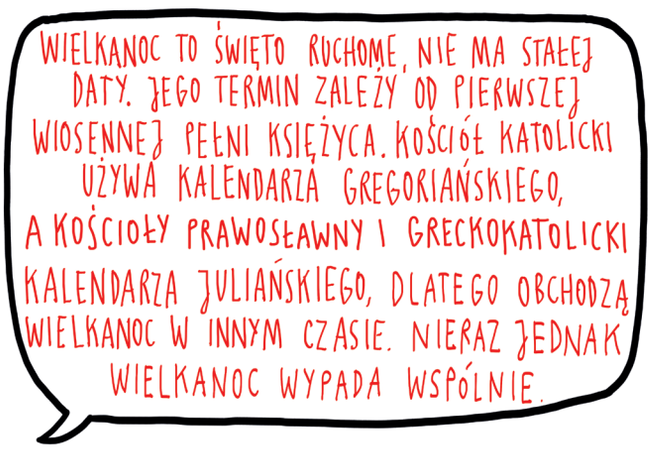
V. Babcia Maria pokazała Maksymowi i Oldze, jak można malować pisanki. Pokazała im różne ciekawe techniki, jakich używa się w Polsce. Wybierz jedną z nich i przygotuj swoją własną pisankę.

LEKCJA 17
Kolorowe pisanki w lany poniedziałek

Maksym z babcią Marią przygotowują święconkę. Babcia po kolei wyjaśnia mu symbolikę świąt. Tłumaczy też dlaczego babcia Ołena i dziadek Taras obchodzą te same święta w innym czasie.

I. Maksym razem z babcią Marią przygotowują święconkę. Posłuchaj, co symbolizuje każdy z produktów.

Maksym: Babciu, pomogę Ci przygotować święconkę! Do koszyczka włożymy cukrowego baranka, prawda?

Babcia Maria: Oczywiście, to najważniejszy symbol Wielkanocy – Chrystus zmartwychwstały. I co jeszcze musimy włożyć?

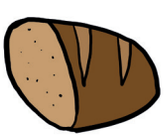
Maksym: Jaja! I oczywiście moją pisankę!

Babcia Maria: Twoja piękna kolorowa pisanka i inne jaja, bo jutro będziemy się nimi dzielić w czasie śniadania. To znak nowego życia. Wkładamy też kawałek kiełbasy, mięso oznacza bogactwo i dostatek.

Maksym: Taaak, pyszna szynka! I chleb, prawda, babciu?

Babcia Maria: Masz rację, chleb to najważniejszy pokarm od Boga. I jeszcze sól. A wiesz, dlaczego?

Maksym: Bo jajko jest najlepsze z solą!

Babcia Maria: Ha, ha, to prawda, ale ważne, że sól chroni jedzenie przed zepsuciem. Do tego jeszcze pieprz i chrzan, bo to też znaki oczyszczenia.

Maksym: No i mój czekoladowy zając!

Babcia Maria: Dobrze, włożymy jeszcze twojego zająca i kawałek babki, ale to razem z bukszpanem kolorowa dekoracja naszego koszyczka. Chociaż musisz wiedzieć, Maksiu, że w niektórych regionach Polski zając jest też symbolem[1].

Maksym: Ciekawe, czy babcia Ołena już zrobiła swoją święconkę?

[1]Zając jest jednym ze świeckich symboli wielkanocnych. Według tradycji zając chodzi z koszykiem wielkanocnym i zostawia prezenty (najczęściej słodycze) w pierwszy dzień świąt. Zwyczaj pochodzi z Niemiec. W Polsce obchodzi się go na przykład na Śląsku i w Wielkopolsce.

Babcia Maria: Maksiu, ale babcia Ołena ma inną tradycję, poza tym obchodzi Wielkanoc trochę później niż my. Kościół katolicki używa innego kalendarza niż greckokatolicki.

Maksym: Ah, prawda! Ale właśnie dlatego lubię święta w naszej rodzinie – bo są dwa razy!

II. Zaznacz, co Maksym włoży do koszyczka wielkanocnego, a potem narysuj wszystkie zaznaczone produkty i przedmioty.

chleb, jaja, czekolada, kiełbasa i wędlina, sól, pomidor, babka wielkanocna, makaron, pieprz, musztarda, keczup, ryż, chrzan, fasola, masło, ser żółty, cukrowy baranek

III. Jak ty spędzasz święta wielkanocne? Jakie są tradycje, o których twoja rodzina pamięta? Porozmawiaj z koleżanką/kolegą i opowiedz o sobie.

ŚWIĘTA WIELKANOCNE W POLSCE TO CZAS SPĘDZANY GŁÓWNIE Z RODZINĄ. W NIEDZIELĘ WIELKANOCNĄ PO ŚWIĄTECZNYM ŚNIADANIU IDZIEMY NA SPACER ALBO W INNY SPOSÓB SPĘDZAMY RAZEM CZAS. W PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY, CZYLI W LANY PONIEDZIAŁEK, DLA ŻARTU OBLEWAMY SIĘ WODĄ, CO PO POLSKU NAZYWA SIĘ ŚMIGUS-DYNGUS. WEDŁUG STAREJ POGAŃSKIEJ PRAKTYKI POLEWANIE WODĄ TO SYMBOL BUDZENIA SIĘ PRZYRODY DO ŻYCIA.

IV. Powtórz.

Wczoraj kury tak gdakały,

nasze jajka oszalały...

malowały się w paseczki,

i w kółeczka, i wstążeczki.

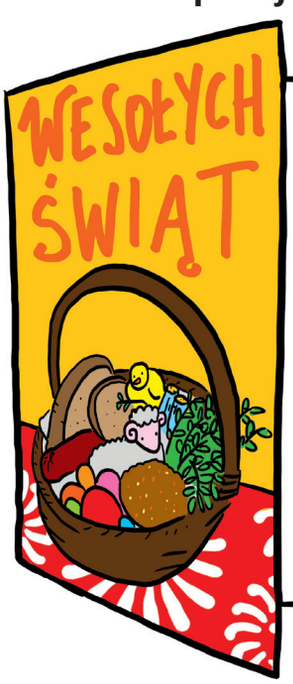
Teraz wszystkie krzyczą

– Hurra! Hurra!

Wesołego Alleluja!

V. Każde święta to dobra okazja do składania życzeń. Pamiętasz, jak składamy życzenia z okazji świąt? Czego możemy życzyć z okazji Świąt Wielkanocnych? Uzupełnij życzenia wyrazami z ramki.

Wesołego Alleluja!

_____, pogodnych i radosnych Świąt Wielkanocnych, rodzinnej atmosfery przy wielkanocnym _____, _____ _____, mokrego _____

życzą Anastazja i Wiktor Marczenkowie z Olgą i Maksymem

bałwana, śnieżnych, kolorowej choinki, zdrowych, śmigusa-dyngusa, smacznego jajka, stole, dużo prezentów, żłóbku

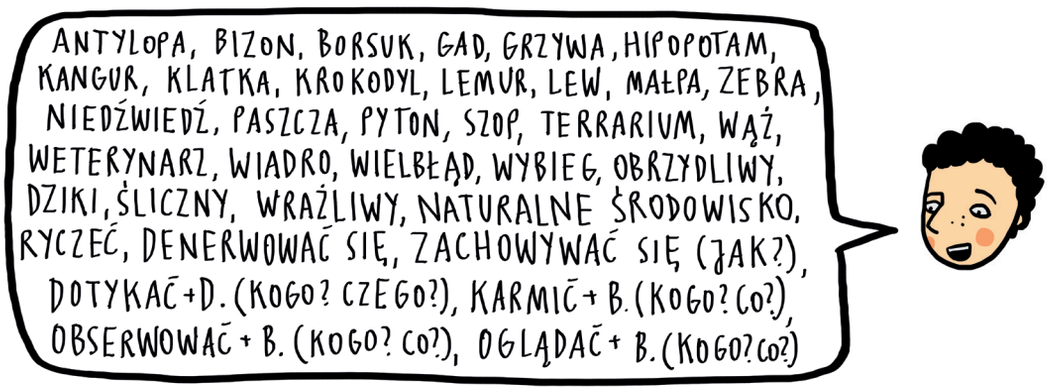
ŻYCZYĆ + D. (CZEGO?)
SPRAWDŹ
→ LEKCJA 20 CZ. I
→ LEKCJA 7.

VI. Napisz kartkę z życzeniami świątecznymi do babci, dziadka lub koleżanki/kolegi z Polski.

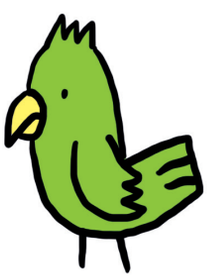
LEKCJA 18
Wycieczka do ZOO

Cała rodzina idzie do ZOO. Każdy chce zobaczyć swoje ulubione zwierzęta. Niestety Maksym ma pecha i nie może zobaczyć ani krokodyla, ani pytona. Czy coś mu poprawi humor?

I. Przeczytaj tekst i spróbuj zapamiętać, jakie zwierzęta widziała rodzina.

Tata jedzie do Mikołajowa w podróż służbową. Zabiera całą rodzinę, bo chce jej pokazać miasto, którego jeszcze nie znają. Dzieci bardzo chcą iść do ogrodu zoologicznego.

Tata: No to jesteśmy. Dokąd idziemy najpierw?

Olga: Oczywiście, do papug! Zresztą są zaraz przy wejściu.

Maksym: Nie, chodźmy do lwa, przecież papugę mamy w domu!

Olga: O tak, do lwa, żeby cię zjadł!!!

Mama: Dzieci, nie kłóćcie się! Pójdziemy w prawo dookoła całego ogrodu, najpierw zobaczymy małpy i lemury, potem akwarium z rybami, a później terrarium z wężami i krokodylami, które chce obejrzeć Maks. Wielbłądy, kangury i lwy są po drodze do wybiegów z kozami, antylopami, bizonami i zebrami. Na końcu drogi zobaczymy różne egzotyczne ptaki, na przykład flamingi i żurawie.

Maksym: Mama ma rację, najpierw pójdziemy do krokodyli. I koniecznie muszę zobaczyć pytona!

Olga: Brr... Te obrzydliwe gady! To ja lepiej zostanę obok wybiegu z gorylami i tam na was poczekam.

Tata: Niestety, terrarium jest zamknięte, bo jest remont, a zwierzęta mają kontrolę weterynaryjną. Przykro mi, Maks, nie zobaczysz ani pytona, ani krokodyla.

Maksym: O nie... Ale szkoda, myślałem, że wreszcie na żywo zobaczę obydwa gady w akcji!

Mama: Może lepiej tego nie obserwować... Ale nie denerwuj się, Maksiu, na pewno jeszcze kiedyś będziemy w ZOO.

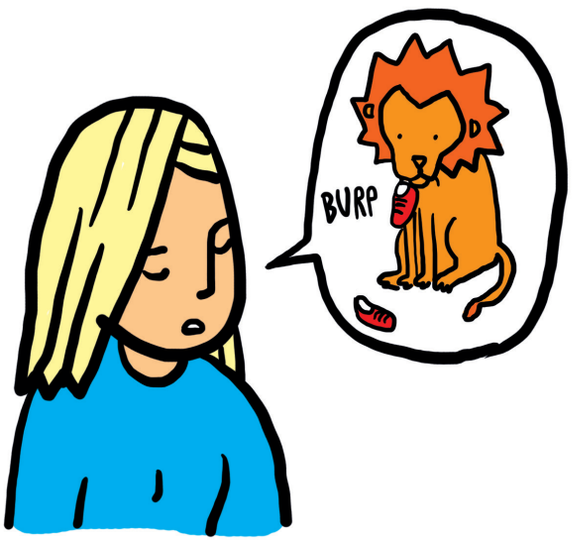
Maksym: Ech... Mam nadzieję, że chociaż lew będzie na swoim wybiegu.

Olga: O, zobaczcie, a tutaj jest borsuk i szop. Jakie śliczne!

Tata: A wiecie, że szopy to bardzo inteligentne zwierzęta. Mają bardzo wrażliwe przednie łapy, dotykają nimi jedzenia i innych przedmiotów, żeby poznać, co to jest.

Maksym: Ale fajnie! A ja go mogę dotknąć?

Tata: Myślę, że on nie ma na to ochoty. Zwierzęta w ZOO są przyzwyczajone do ludzi, ale nie wiemy, jak mogą się zachować. I pamiętaj, Maksiu, że nigdy nie wolno dotykać dzikich zwierząt, bo mogą być chore albo agresywne.

Maksym: Tak, wiem. Dziadek Taras też zawsze tak mówi.

Mama: I jesteśmy przy tygrysach. Maks, popatrz, tam obok są lwy.

Maksym: Nareszcie! Ale wielki kot!

Mama: I ma piękną grzywę.

Maksym (zadowolony)**:** Duży i groźny! W końcu jest królem zwierząt! Tylko dlaczego on nic nie robi, tylko leży?

Olga: A co ma robić? Czytać książkę?!

Maksym: Oj, Olga! Jest królem - musi biegać, polować, ryczeć!

Olga: Maaaaaks, zwierzęta czasem też odpoczywają, leżą, tak jak ludzie. Poza tym on nie musi polować, dostaje jedzenie. O, opiekun właśnie niesie coś w wiadrze.

Maksym: Ech... Co to za ZOO?! Lew nie ryczy i je mięso z wiadra, krokodyl jest u lekarza...

Mama: Kochanie, ale to właśnie jest ZOO, a nie naturalne środowisko.

Tata: Maks, chodź ze mną, wiem, co poprawi ci humor!

Maksym: Wątpię, czy jest coś takiego...

Tata: Sam zobacz. Właśnie jest pora karmienia hipopotamów. Ty też możesz pomóc je karmić.

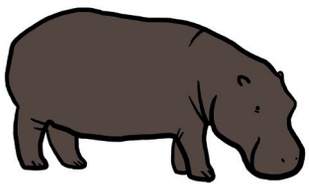
Maksym: Naprawdę? Nigdy nie widziałem takiej wielkiej paszczy!!!

II. Co najpierw widział Maksym z rodziną?
Którędy spacerowali po ogrodzie zoologicznym?
Popatrz na plan ZOO i narysuj drogę Maksyma.

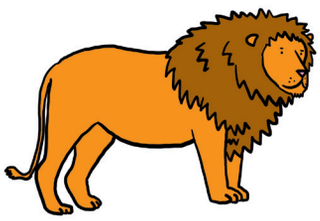

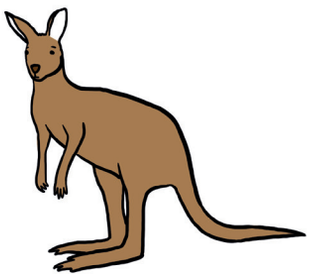
III. Jakie zwierzęta widziała rodzina Marczenków? Których zwierząt Maksym nie zobaczył? Znajdź nazwy zwierząt w tekście i podpisz obrazki.

.....

.....

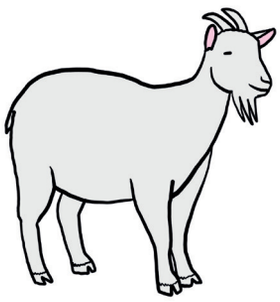
.....

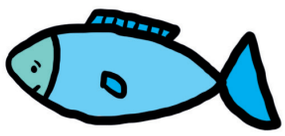
.....

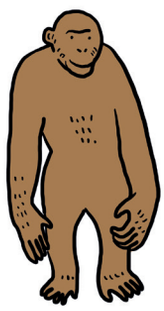
.....

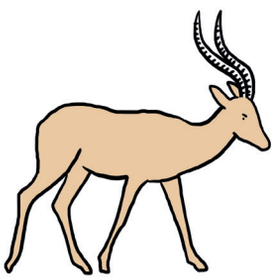
.....

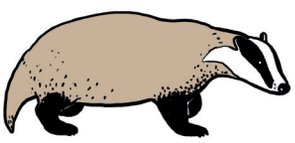
.....

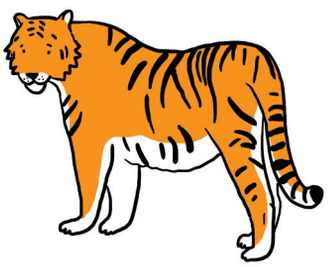

.....

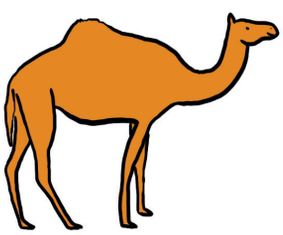

.....

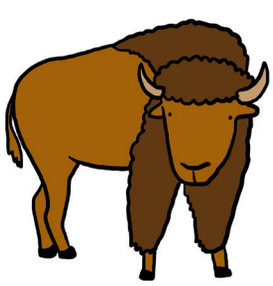

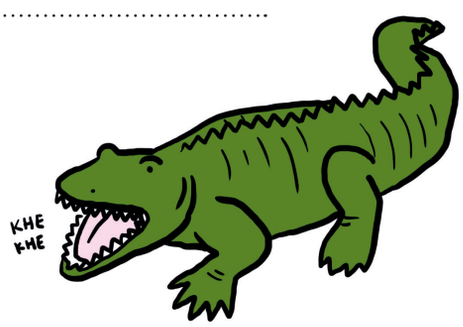

.....

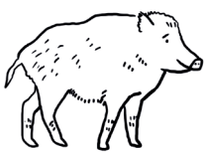
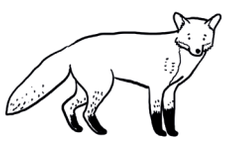
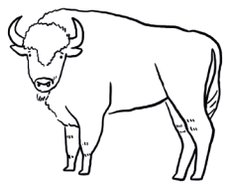
.....

IV. Jakich jeszcze zwierząt brakuje w ogrodzie zoologicznym? Wymień je, a potem narysuj lub przyklej zdjęcia wycięte z gazet.

V. Jakie zwierzęta pojawiają się w piosence? Posłuchaj, uzupełnij tekst i podpisz ilustracje.

....

VI. Czy wiesz, jakie to zwierzę? Posłuchaj zagadek i napisz odpowiedź.

Daje pyszne mleko,
choć nie jest krową.
Ma brodę i dwa rogi
chętnie zje witkę brzozową.
....

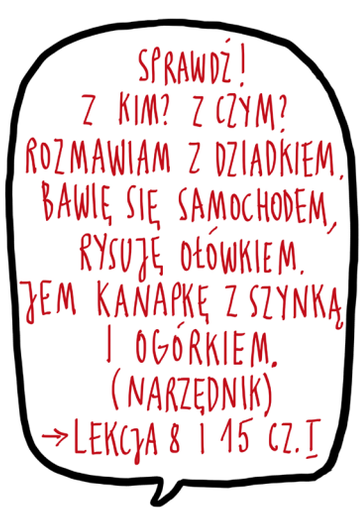
Jak Zorro maskę nosi,
a nie chodzi na bale.
Często pierze w wodzie,
choć nie brudzi się wcale.
....

Choć jest ptakiem,
nie umie latać.
Kiedy biegnie przez sawannę,
bardzo trudno go złapać.
....

Wieczór, południe czy ranek,
do domu nie spieszy się wcale.
Jak to? Nikt się nie martwi, nie czeka?
Nie, bo jego dom to wygodna skorupa.
....

	NARZĘDNIK LICZBA MNOGA		
	Rodzaj męski 	**Rodzaj nijaki** 	**Rodzaj żeński**
ZOO z ...	rzeczownik (z) kim? czym?		
	-ami		
	krokodyl**ami** wąż**ami**	zwierzęt**ami**	antylop**ami** zebr**ami**
	przymiotnik jakimi?		
	-ymi **k, g + -imi**		
	egzotyczn**ymi**	zdrow**ymi**	pięknymi

VII. Uzupełnij zdania poprawną formą wyrazów w liczbie mnogiej zgodnie z przykładem.

0. Maksym gra w piłkę z kolegami (kolega).

1. W sobotę jedziemy z ..... (nasz rodzic) na basen.

2. Olga często rozmawia przez telefon z ..... (najlepsza koleżanka).

3. Babcia Ołena piecze ciasto z ..... (pyszna śliwka).

4. Dziadek Wiktor lubi chodzić z ..... (wnuk) na wycieczki w góry.

5. Wujek Igor bardzo interesuje się ..... (nowoczesny samochód).

6. Wiktoria woli malować ..... (farba) niż rysować ..... (kredka).

7. Staszek uwielbia wszystko – książki, gry, filmy – z ..... (dinozaur).

8. Bruno zawsze chce się bawić z ..... (inny pies).

VIII. Ogród zoologiczny to dla zwierząt dom. Kiedy jesteś w ZOO, jesteś ich gościem i musisz wiedzieć, co można tam robić, a czego nie wolno. Przeczytaj regulamin ogrodu i uzupełnij zdania wyrazami z ramki.

oglądać, karmić, dotykać, zachowywać się, denerwować, patrzeć

Witamy w Ogrodzie Zoologicznym!

Drogi Gościu, jesteś w naszym domu i chcemy, żebyś czuł się tutaj dobrze. Musisz też wiedzieć, jak ....., żeby czuć się bezpiecznie. W ZOO możesz spacerować, odpoczywać, możesz nas poznawać i ..... na żywo. Jesteśmy tutaj cały czas, możesz ....., jak śpimy, jemy, myjemy się i bawimy. Nie jemy czipsów ani cukierków, jemy tylko to, co dostajemy od naszych opiekunów. O odpowiedniej godzinie możesz nas ..... razem z nimi. Często jesteśmy blisko, bo interesują nas Twoje kolorowe ubrania i przedmioty. Uważaj, czasem jednak możemy ugryźć, więc lepiej nas nie ..... Czasami chcemy spać albo po prostu odpoczywać, niektóre z nas to zwierzęta niebezpieczne, dlatego prosimy nas nie .....

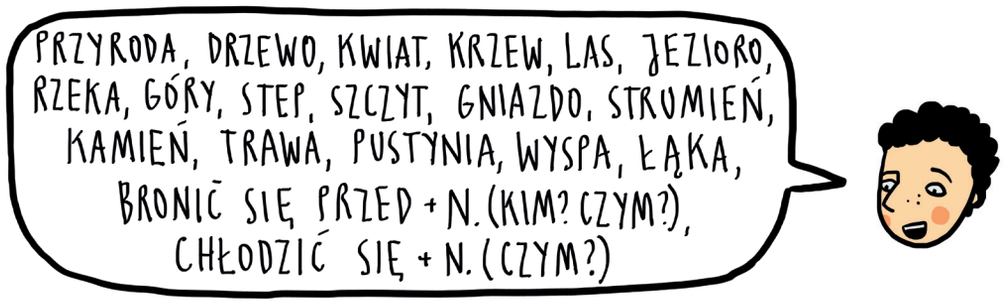

Życzymy miłej wizyty w naszym ogrodzie!

Zwierzęta

LEKCJA 19
W lesie i na stepie

Dzieci w szkole uczą się o przyrodzie.

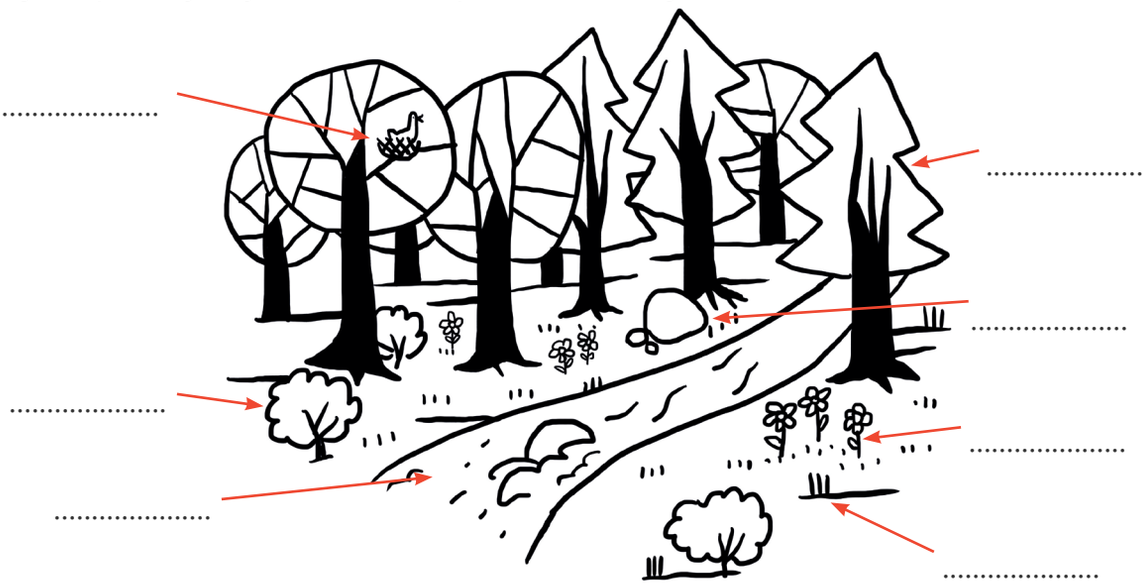
I. To mapa Ukrainy.
Wpisz wyrazy z ramki w odpowiednie miejsca.

góry, szczyt, jezioro, rzeka, step, półwysep, morze

Co jest na ilustracji? Wpisz wyrazy z ramki w odpowiednie miejsca.

drzewo, krzew, kwiat, kamień, gniazdo, trawa, strumień

UWAGA! NAZWY GEOGRAFICZNE „MORZE CZARNE", „MORZE AZOWSKIE", „PÓŁWYSEP KRYMSKI" PISZEMY WIELKIMI LITERAMI. W NAZWACH WŁASNYCH, W KTÓRYCH DRUGI WYRAZ SIĘ NIE ODMIENIA, NA PRZYKŁAD „JEZIORO SASYK", „RZEKA DNIEPR", WYRAZ POSPOLITY (JEZIORO, RZEKA, GÓRA, PÓŁWYSEP) PISZEMY MAŁĄ LITERĄ, A WYRAZ NIEODMIENNY- WIELKĄ.

II. Co to jest? Uzupełnij zdania wyrazami z ćwiczenia I. w odpowiedniej formie zgodnie z przykładem.

0. Ukraina i Polska to kraje.

1. Karpaty, Alpy i Kaukaz to są ..... .

2. Najwyższym ..... na Ukrainie jest Howerla.

3. Znane i duże ..... na Ukrainie to na przykład Sasyk i Jałpug.

4. Wisła, Dunaj i Dniepr to ..... .

5. Polska leży nad ..... Bałtyckim, a Ukraina nad ..... Czarnym i ..... Azowskim.

6. W Polsce jest Hel, na Ukrainie Krym – to ..... .

III. Gdzie żyją te zwierzęta? Wpisz nazwy zwierząt w odpowiednie miejsca w tabeli.

mysz, ślimak, niedźwiedź polarny, żaba, ryba, motyl, delfin, pingwin, słoń, żyrafa, wydra, zając, sarna, lew, krokodyl, pyton, pszczoła, mors, bocian, borsuk, wieloryb, żubr, kret, wilk, wielbłąd

W LESIE	W WODZIE	NA ŁĄCE	W GORĄCYM KLIMACIE	W ZIMNYM KLIMACIE

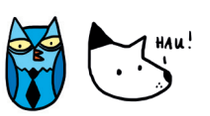

IV. Jak to poprawnie powiedzieć? Połącz wyrazy w pary zgodnie z przykładem, użyj kolorowych kredek („w" czerwona kredka, „na" zielona kredka).

Afryce	w	górach
łące		Australii
dżungli		zimnym klimacie
lesie	na	sawannie
wodzie		morzu
stepie		drzewie
pustyni		gnieździe

V. Przypomnij sobie wszystkie kolory, jakie znasz. Popatrz jeszcze raz na ćwiczenia w lekcji 18. i powiedz, jakich kolorów są poszczególne zwierzęta.

VI. Sierść i skóra zwierząt mają różne kolory i wzory. Przeczytaj zdania, podkreśl wyrazy, które mówią o tym, czym zwierzęta różnią się od siebie, a potem podpisz nimi odpowiednie obrazki.

VII. Jak myślisz, dlaczego słonie mają trąby, wielbłądy garby, a bociany długie nogi i dzioby? Spróbuj połączyć elementy w logiczne zdania zgodnie z przykładem. Użyj kolorowych kredek.

Słoń		płetwy		**pić dużo wody i robić sobie „kąpiel".**
Żyrafa		grube futro		jeść liście z bardzo wysokich drzew.
Wielbłąd	ma	**trąbę**	bo	żyje w zimnym klimacie.
Ryba		kolce	żeby	żyje w wodzie.
Niedźwiedź		wielkie uszy		bronić się przed drapieżnymi zwierzętami.
Jeż		długą szyję		pomagają mu długo przeżyć bez wody.
		garby		się nimi chłodzić.

VIII. Powtórz.

Dromader z Durbanu turban pożarł panu.

Wróbelek Walerek miał mały werbelek,
Werbelek Walerka miał mały felerek,
Felerek werbelka naprawił Walerek,
Walerek wróbelek na swym werbelku grał.

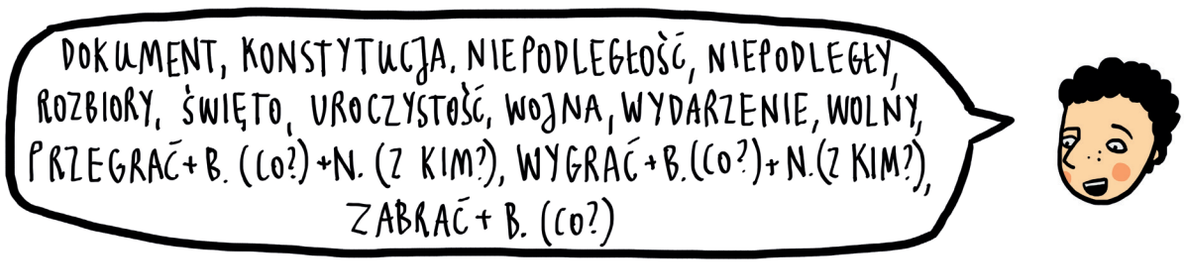
PAMIĘTAJ!
BO + CZASOWNIK W FORMIE OSOBOWEJ:
STASZEK CZYTA KSIĄŻKĘ, BO INTERESUJE SIĘ DINOZAURAMI.
ŻEBY + BEZOKOLICZNIK:
STASZEK CZYTA KSIĄŻKĘ, ŻEBY WIEDZIEĆ WIĘCEJ O DINOZAURACH.

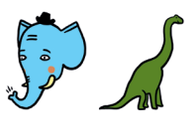

IX. Sprawdź, jakie dzikie zwierzęta żyją w twoim kraju i gdzie je można spotkać. Sprawdź w słowniku, jak nazywają się po polsku. Przygotuj plakat „Dzikie zwierzęta Ukrainy", ilustracje/fotografie podpisz w obydwu językach.

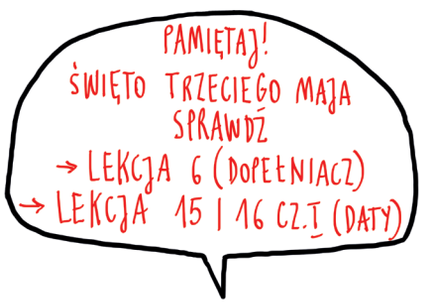
LEKCJA 20
Majówka

Babcia Maria, dziadek Wiktor i rodzice idą do polskiego konsulatu na koncert z okazji Święta Konstytucji 3 maja.

I. Posłuchaj tekstu, a następnie wybierz dobrą odpowiedź.

Mama i babcia Maria piją herbatę, Maksym bawi się z Brunem.

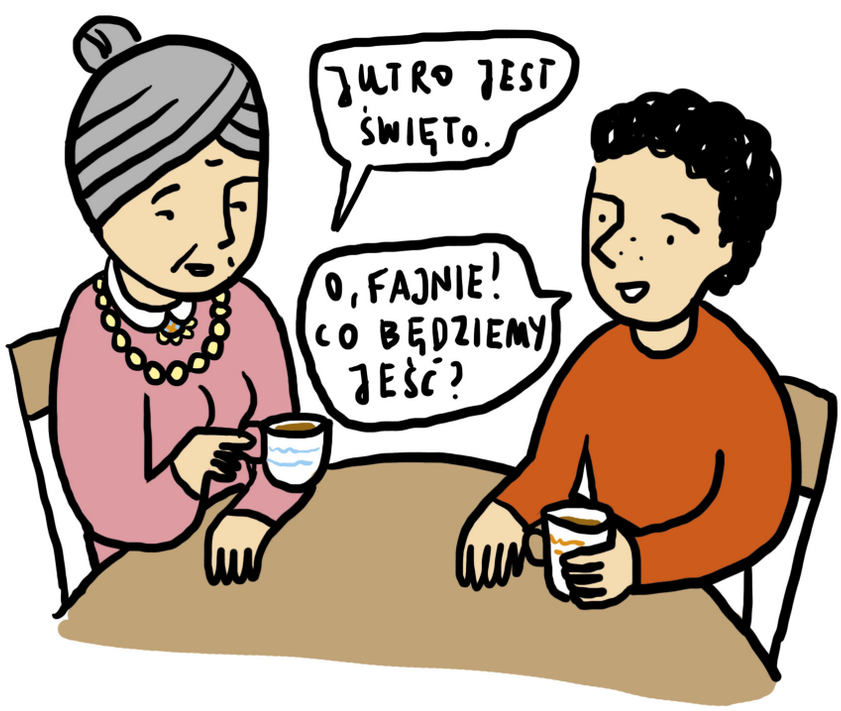
Mama: Maksiu, jutro wieczorem idziemy z tatą i dziadkami na koncert, zostaniesz z Olgą w domu, proszę, tylko się nie kłóćcie, dobrze?

Maksym: Oj, dobrze, dobrze. A jaki to koncert?

Mama: Z okazji Święta 3 maja.

Maksym: Yyyy... W szkole nie uczyliśmy się o takim święcie.

Babcia Maria: Bo to święto polskie, kochanie. Na pewno pan Paweł coś wam powie.

Maksym: Lekcje są dopiero za tydzień, babciu, proszę, ty mi opowiedz. I czy wtedy je się coś smacznego?

Babcia Maria: Ha, ha, ha, nie, Maksiu, to święto narodowe i nie ma specjalnych potraw.

Maksym: Narodowe, czyli tak jak Dzień Jedności Ukrainy?

Babcia Maria: Tak, w każdym kraju są takie święta, kiedy mówimy o ważnych wydarzeniach. W naszej części Europy to na przykład Dzień Niepodległości. A majowa uroczystość to Święto Konstytucji 3 maja.

Maksym: Święto konstytucji, ale jak to? Nie rozumiem.

Babcia Maria: To znaczy, że przypominamy rocznicę powstania bardzo ważnego dokumentu, który mówił, że Polska jest krajem nowoczesnym i że wszyscy obywatele, nawet biedni, mają prawa.

Maksym: Aha, a kiedy to było?

Babcia Maria: W 1791 roku, kiedy królem Polski był Stanisław August Poniatowski.

Maksym: O rany, to strasznie dawno temu. I nikt nie zapomniał o tej konstytucji?

Babcia Maria: To jest właśnie zadanie historii: pamiętać o tym, co ważne, co zmienia ludzi i świat. A Konstytucja 3 maja przez następne lata pomagała Polakom wierzyć, że kiedyś znowu będą mieli wszystkie prawa i ich kraj będzie wolny.

Maksym: To już nic nie rozumiem, mieli nową konstytucję i nie byli wolni?

Babcia Maria: Bardzo, ale bardzo krótko. Nowa konstytucja nie wszystkim się podobała, dlatego była wojna z Rosją. Cztery lata później Polska przegrała tę wojnę, a sąsiednie kraje, czyli Rosja, Prusy i Austria, zabrały jej tereny. To w historii nazywa się rozbiory Polski.

Maksym: Tak po prostu zabrały?

Babcia Maria: Takie są okrutne prawa wojny. Kraj, który wygra, może zabrać tereny tego kraju, który przegra. Dlatego potem przez sto dwadzieścia trzy lata Polski nie było na mapie Europy.

Maksym: Ale teraz już jest, prawda?

Babcia Maria: Oczywiście, po pierwszej wojnie światowej mapa Europy zmieniła się jeszcze raz. W 1918 roku Polska była znowu niepodległym państwem.

Maksym: Ojej, to bardzo skomplikowane...

0. Święto Konstytucji 3 maja to święto

a) rodzinne **b)** religijne **c)** **państwowe.**

1. Konstytucja to

a) wydarzenie **b)** uroczystość **c)** dokument.

2. Babcia Maria mówi, że historia ... o tym, co ważne, co zmienia ludzi i świat.

a) pamięta **b)** zapomina **c)** nie wie

3. Nowa konstytucja

a) była nowoczesna i podobała się wszystkim

b) była nowoczesna i nie wszystkim się podobała

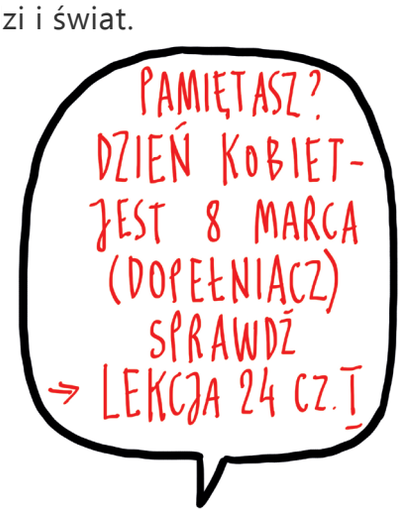
c) była nienowoczesna i podobała się Rosji.

4. Polski nie było na mapie Europy

a) 4 lata **b)** 3 lata **c)** 123 lata.

5. Zabranie terenów Polski przez Rosję, Prusy i Austrię to

a) ubiory **b)** rozbiory **c)** wybory.

II. Maksym nie jest pewien, czy rozumie wszystko, co mówiła babcia Maria. Pomóż mu znaleźć pasujące wyrazy i połącz je w pary zgodnie z przykładem.

1.

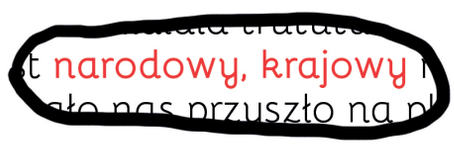
2.

3.

4.

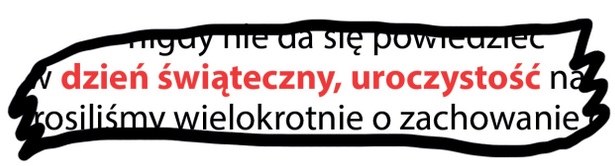
5.

6.

A.

B.

C.

D.

E.

F.

III. Uzupełnij zdania zgodnie z przykładem.

0. Święto Konstytucji 3 maja (Konstytucja, 3, maj) to dla Polaków ważny dzień.

1. Dzień ..... (Niepodległość) to ważne święto w wielu krajach.

2. Pierwszy dzień w szkole po wakacjach to początek ..... (rok szkolny).

3. Dużo osób obchodzi Dzień ..... (Matka) i Międzynarodowy Dzień ..... (Dziecko).

4. ..... (pierwszy dzień wiosny) w Polsce uczniowie czasami nie idą do szkoły, bo to też dzień ..... (wagarowicz).

5. Jakie są zwyczaje świąt ..... (Boże Narodzenie) w twoim kraju?

6. Czy zawsze pamiętasz o Dniu ..... (Babcia)?

7. 30 listopada są imieniny ..... (Andrzej), a 6 grudnia – ..... (Mikołaj).

8. Dzień ..... (Flaga) Rzeczypospolitej Polskiej to nie tak stare święto.

Ten – wskazuje osoby albo rzeczy, które są blisko nas, albo które znamy.

Tamten – wskazuje osoby albo rzeczy, które są od nas dalej, albo czas, który minął (np. tamten miesiąc), na przykład: Ten samochód jest stary i zepsuty, ale tamten jest nowy, ładny i dobry.

Dawniej „**ów**" = dzisiaj „tamten", wskazuje też osoby albo rzeczy bliżej nieokreślone (*słowo książkowe, język oficjalny).

Liczba pojedyncza				Liczba mnoga			
Rodzaj męski	ten	tamten	*ów	**Rodzaj męskoosobowy**	ci	tamci	*owi
Rodzaj żeński	ta	tamta	*owa				
Rodzaj nijaki	to	tamto	*owo	**Rodzaj niemęskoosobowy**	te	tamte	*owe

Taki – odnosi się do cech lub rzeczy, na przykład:

Samochód ma kolor niebieski, taki jak lubię.

Mama jest taka jak babcia Maria, ona też uwielbia porządek.

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
Rodzaj męski	taki	**Rodzaj męskoosobowy**	tacy
Rodzaj żeński	taka		
Rodzaj nijaki	takie	**Rodzaj niemęskoosobowy**	takie

Tyle – wskazuje na liczbę rzeczy albo osób, dużo albo mało:

Tata ma tyle toreb i walizek, że nie mieszczą się do samochodu (= tak dużo).

Babcia ma tylko tyle mąki, nie może zrobić ciasta (=tak mało).

Tak – wskazuje na sposób zrobienia jakiejś czynności:

Musisz mówić tak, żeby wszyscy słyszeli.

Używamy tego wyrazu też wtedy, kiedy cecha albo stan jakiejś rzeczy są większe, niż myślimy:

Antek i Marysia mieszkają tak daleko od nas.

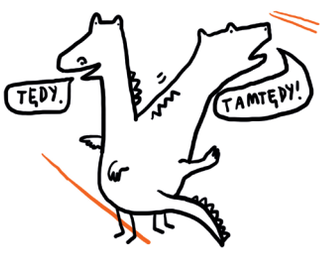

Wtedy – wskazuje na konkretny moment w przeszłości:
Kiedy babcia była mała, wtedy nie było internetu.
Albo w przyszłości:
W niedzielę będzie ładna pogoda, wtedy pojedziemy nad wodę.

Słowa **tu**, **tam**, **stąd**, **dotąd**, **tędy**, **tamtędy** nie odmieniają się i wskazują konkretne rzeczy i miejsca w przestrzeni.

Tu = tutaj – wskazuje na miejsce bliskie.
Tam – wskazuje na miejsce dalekie.
Tu jest jeden plac zabaw, a tam jest drugi, duży i ładny.

Tędy – wskazuje drogę, która jest bliżej.
Tamtędy – wskazuje drogę, która jest dalej.
Te wyrazy łączą się z czasownikami ruchu: iść, jechać, płynąć, lecieć.
Nie możesz tędy iść, tu są kałuże i błoto. Lepiej iść tamtędy.

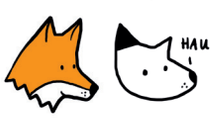
Stąd – wskazuje na miejsce, gdzie jest mówiąca osoba albo z którego coś się zaczyna.
Możesz zabrać stąd Wandę? Cały czas krzyczy i krzyczy!

Dotąd – wskazuje granicę w przestrzeni (= do tego miejsca) albo czasie (= do tego momentu).
W tym jeziorze woda sięga mi dotąd (np. do pach).
Dotąd lubiłem grać na komputerze, ale teraz już nie lubię.

Stąd dotąd = od jednego do drugiego miejsca.
Moje pole jest stąd dotąd.

IV. Wybierz odpowiednią formę zgodnie z przykładem.

0. Święto Konstytucji 3 maja to tamten/taki/tak dzień, kiedy wieszamy flagi na przykład na domach i na budynkach urzędów.

1. Kim jest taka/tamta/tak pani? Nie wiem, może nową nauczycielką.
2. Tam/To/Te dzieci są bardzo niegrzeczne. Skąd/Wtedy/Tu chyba nie ma ich rodziców?
3. Mikołaj przyniósł tak/tyle/dotąd prezentów, że nie było miejsca pod choinką.
4. Kiedy Bruno nie chce jeść, kiedy/dotąd/wtedy wiemy, że jest chory.
5. Stąd/Dotąd/Tam do domu mojej babci jest 76 kilometrów.
6. Ta droga jest zamknięta, musimy jechać inną, chyba taką/tamtędy/stąd.
7. Zimą spadło tak/tyle/wtedy dużo śniegu, że mogliśmy wiele razy lepić bałwana.
8. Kameleon to to/taki/takie zwierzę, które może zmieniać kolory.

V. Babcia Maria opowiadała Maksymowi o ważnych wydarzeniach historycznych. Sprawdź jeszcze raz w słowniku, co to znaczy wolność i niepodległość. Zastanów się, co to znaczy, że człowiek jest wolny? A co to znaczy, że wolny i niepodległy jest kraj? Porozmawiaj o tym na lekcji. Zobacz, jakie są polskie symbole narodowe, pokoloruj je. Sprawdź w słowniku, co to znaczy szlachcic, potajemny i zabory? Jak myślisz, czego nie mogą robić ludzie w kraju, który nie jest wolny? Porozmawiaj o tym ze swoim nauczycielem/nauczycielką.

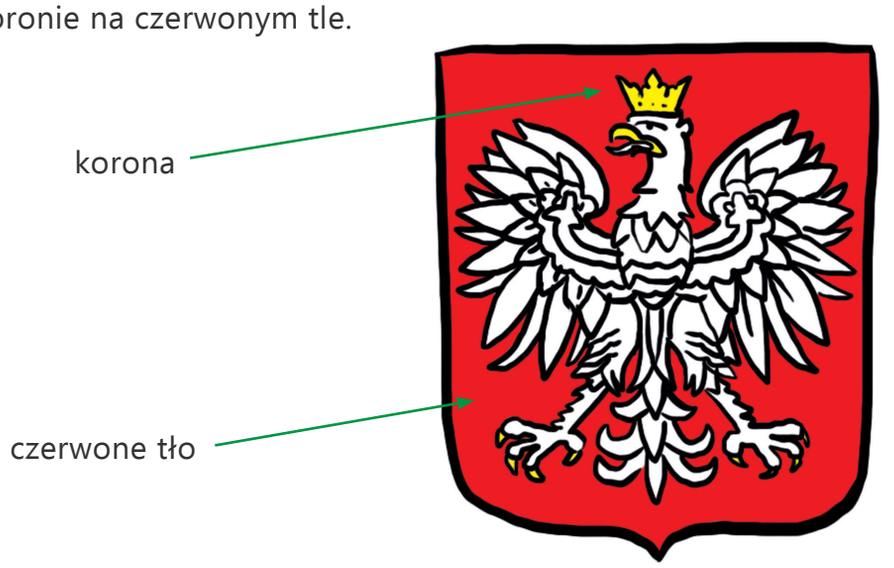
VI. Z okazji święta państwowego Maksym zrobił dla babci Marii polską flagę. Narysował też godło Polski. Zobacz, jak one wyglądają.

Flaga Polski jest biało-czerwona.

2 maja to Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej.

Godło Polski to biały orzeł w koronie na czerwonym tle.

VII. Zrób polską flagę i pokoloruj godło zgodnie z instrukcją.

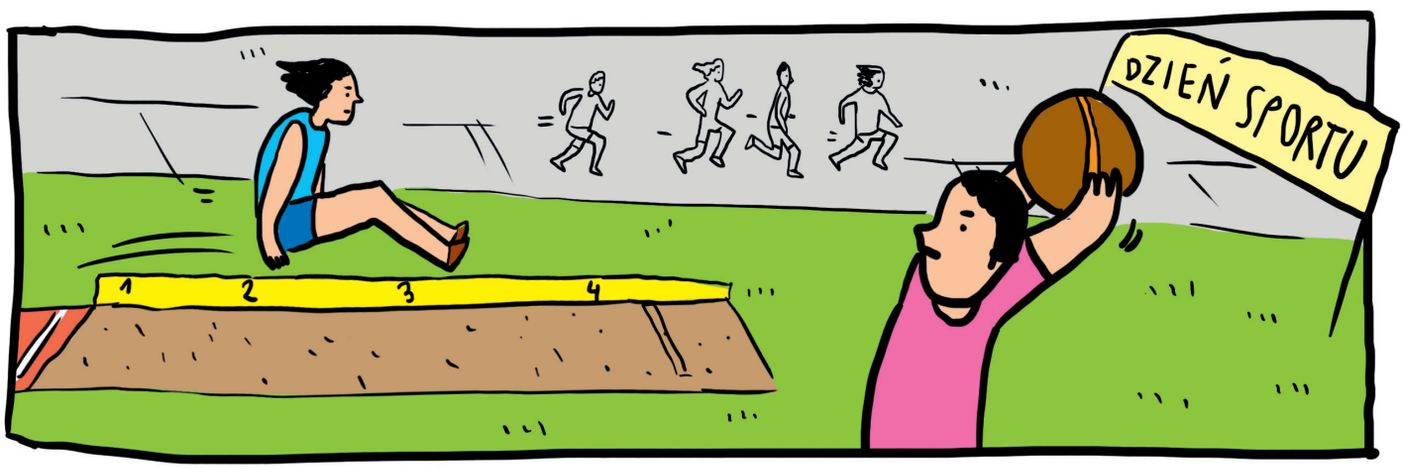
VIII. Jaka jest flaga twojego kraju? Jakie jest godło? Narysuj flagę i godło, powiedz, jakie mają kolory i jaki symbol jest w godle.

LEKCJA 21
Byłem pierwszy na mecie!

W szkole odbywa się dzień sportu. Maksym wygrywa w biegu na 100 metrów, a Staszek w rzucie piłką w dal.

I. Przeczytaj tekst, a następnie odpowiedz na pytania.

PAN OD WF-U
JEEE!
META
BRAWO MAKS!
UFF
I SĄ ZWYCIĘZCY NASZEGO BIEGU! BRAWO MAKSYM, 15 SEKUND!
JURIJ, 16 SEKUND.
MARIA 16,5 SEKUNDY.
STASZEK!
STASZEK!
STA-SZEK!
STASZEK!
BRAAAAWOOOOO!
STASZEK KOWALCZUK, WYNIK 45 METRÓW.
DRUGI PAN OD WF-U
A TO NASI ZWYCIĘZCY W BIEGU NA 100 METRÓW I MEDALE DLA NICH.
PIERWSZE MIEJSCE -MAKSYM MARCZENKO. ZŁOTY MEDAL. GRATULUJĘ! DRUGIE MIEJSCE -JURIJ BONDAR, SREBRNY MEDAL, GRATULUJĘ! TRZECIE MIEJSCE- MARIA SEHEŃ I BRĄZOWY MEDAL, GRATULUJĘ!
W RZUCIE PIŁKĄ W DAL ZWYCIĘZCĄ JEST STANISŁAW KOWALCZUK, PUCHAR ZA ZAJĘCIE PIERWSZEGO MIEJSCA I POBICIE REKORDU SZKOŁY.
GRATULUJĘ, STASZKU!
2
1
3

1. Co zorganizowano w szkole?

2. W jakiej dyscyplinie wygrywa Maksym, a w jakiej Staszek?

3. Jakie są nagrody na zawodach sportowych?

II. Które wyrażenia nie pasują?
Zastanów się i powiedz, co łączy pasujące wyrażenia.

0. jeździć na rowerze, jeździć na nartach, jeździć na łyżwach, jeździć autobusem

1. grać w tenisa, grać w piłkę nożną, grać na gitarze, grać w hokeja

2. olimpiada, festiwal, mistrzostwa, zawody

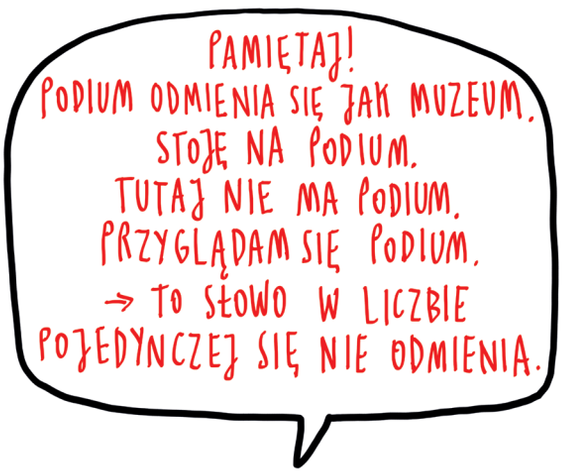
3. prezent, medal, puchar, dyplom

4. skakać, pływać, biegać, czytać

5. piłkarz, koszykarz, kolarz, lekarz

III. Posłuchaj piosenki
i uzupełnij brakujące wyrazy.

IV. Podpisz obrazki wyrazami z ramki.
Niektóre z nich znasz już z piosenki.

podium, medal, rekord, zwycięzca, kwiaty, olimpiada, puchar, trener, meta, dyplom

.....

.....

.....

.....

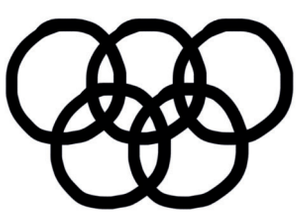
.....

.....

.....

.....

.....

.....

V. Uzupełnij zdania wyrazami z ramki zgodnie z przykładem.

trzeciej, dyplom, **trzecia**, pierwsze, drugi, mistrzem, złoty, dziewiątej, trenerem, dyplomu, szóste, trzecie, pucharu, drugie, podium

0. Maria jest trzecia na mecie.

1. Iwan jest ..... karate, ma czarny pas.
2. Sportowiec, który jest najlepszy, dostaje ..... medal.
3. Staszek chce zdobyć ..... na zawodach, dlatego dużo ćwiczy.
4. Na ..... są trzy miejsca: pierwsze, ... i .....
5. Marysia to ..... dziecko w rodzinie.
6. Maksym chodzi do ..... klasy, a Olga do .....
7. Maksym w tym roku już ..... raz pojedzie do Polski.
8. Borys nie rzucił daleko piłką, dlatego zajął dopiero ..... miejsce.
9. Ćwiczenie z ..... daje dobre efekty.
10. Pawło nie ma ani ....., ani ....., bo był ostatni na mecie.

VI. Powtórz.

Na wyścigach wyścigówek wyścigowych wyścigówka wyścigowa wyścignęła wyścigówkę wyścigową numer sześć.

VII. A czy ty uprawiasz sport? Jeśli tak, to jaki? Czy masz jakieś sukcesy sportowe? Czy masz medal albo puchar z zawodów sportowych? Porozmawiaj z kolegą i koleżanką.

W Polsce, inaczej niż na Ukrainie, Dzień Matki obchodzimy 26 maja. Dzieci – te małe, ale i te całkiem duże – dają swoim mamom kwiaty i inne prezenty, w szkole uczniowie przygotowują specjalne występy dla swoich mam.

VIII. Nie każda mama uprawia sport, ale każda jest mistrzynią! Zastanów się, w czym twoja mama jest najlepsza? A mama twojej koleżanki/twojego kolegi? Porozmawiajcie o tym ze sobą.

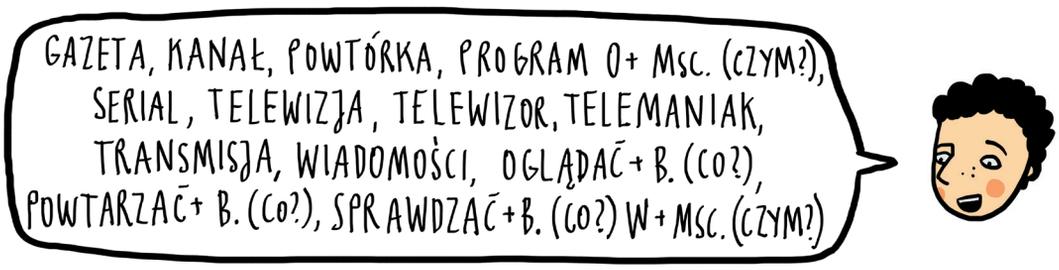
IX. Czy któryś z tych prezentów jest odpowiedni dla mamy? Z jakiej okazji dajemy takie upominki? Połącz wyrazy z obrazkami.

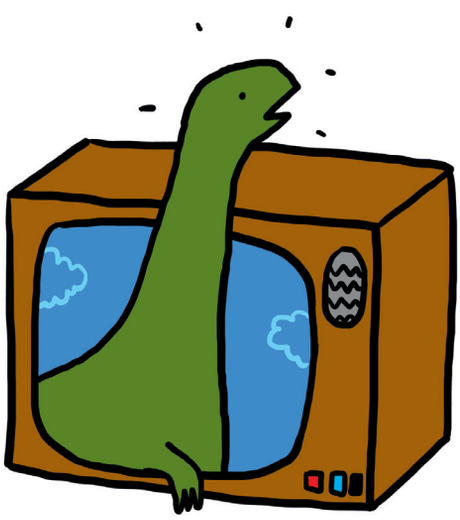
X. Przygotuj dla swojej mamy specjalny dyplom albo medal z okazji Dnia Matki.

LEKCJA 22
Czarodziejska skrzynka czy pożeracz czasu?

Dzieci rozmawiają o tym, dlaczego oglądanie meczu w telewizji nie ma sensu...

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

W szkole na przerwie hałas, śmiech, bieganie i krzyki. Maksym, Staszek, Wiktoria, Misza i inne dzieci rozmawiają o meczu, który był wczoraj w telewizji.

Staszek: A oglądaliście wczoraj mecz Żółto-Błękitnych w telewizji?

Misza: Ja nie widziałem, akurat byłem u dentysty... I jak, dobry był?

Staszek: Niezły, naprawdę!

Maksym: Niezły?! Był super!!! Wygrali 4:1 (cztery do jednego).

Wiktoria: Sport w telewizji? Okropna nuda...

Iwan: Właśnie, słabo. Ja byłem z tatą na stadionie, mówię wam, tyle się działo!

Maksym: Ale ci dobrze! Mój tata już nie mógł kupić biletów...

Staszek: No tak, w telewizji to nie to samo, chociaż zawsze można zobaczyć powtórkę gola!

Iwan: Kibicowanie ma sens na stadionie, a nie na kanapie przed telewizorem!

Maksym: Racja, kibicujesz w domu, a potem masz kłopot z sąsiadem... A jeśli nie możesz iść na mecz, to co? To już lepsza transmisja w telewizji niż nic.

Iwan: Albo w internecie...

Staszek: Niby tak... Mój tata mówi, że w telewizji nic nie ma.

Misza: Jak nie ma? Są filmy, programy o grach komputerowych, jest dużo kanałów! No i moja mama zawsze ogląda seriale i wiadomości, żeby wiedzieć, co się dzieje na świecie.

Iwan: To tak jak mój brat, ciągle ogląda telewizję! Prawdziwy telemaniak!

Staszek: Ja lubię taki kanał o przyrodzie i nauce, bo tam są filmy o dinozaurach. Tylko że mój tata mówi, że lepiej czytać książki. On nie ogląda telewizji, tylko czyta gazety i wszystko sprawdza w internecie.

Maksym: Mój tata też. I powtarza, że telewizja kłamie.

Wiktoria: Mój dziadek też tak mówi. I jeszcze, że lepiej iść na wycieczkę do lasu na cały dzień, niż przez pół godziny oglądać telewizję.

		P	F
0.	**Misza oglądał mecz u dentysty.**		X
1.	Wszystkie dzieci widziały mecz w telewizji.		
2.	W domu można kibicować z sąsiadem.		
3.	W telewizji są filmy, wiadomości i dużo kanałów.		
4.	Staszek sprawdza w internecie informacje o dinozaurach.		
5.	Dziadek Wiktorii kłamie.		

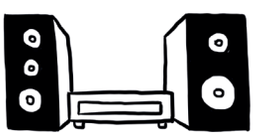

II. Podpisz obrazki zgodnie z przykładem.

telefon, kino domowe, telewizor, wieża hi-fi, radio, odtwarzacz DVD, aparat fotograficzny, kamera, laptop, słuchawki, pilot

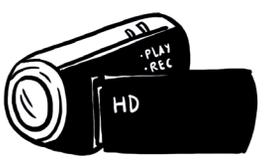
.....

.....

.....

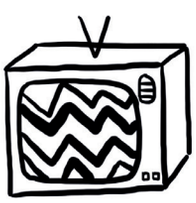
.....

.....

.....

.....

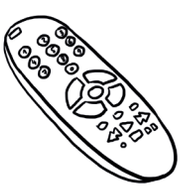
.....

.....

.....

.....

III. Kto pracuje w telewizji? Wybierz odpowiednie nazwy zawodów zgodnie z przykładem.

dziennikarz

PREZENTER POGODY

Nauczyciel

Geograf

REŻYSER

ARCHITEKT

POLICJANT

kamerzysta

dekorator

LEKARZ

MECHANIK SAMOCHODOWY

aktor

KUCHARZ

SEKRETARKA

KOMPOZYTOR

rolnik

IV. Co jest w programie telewizyjnym? Połącz nazwy programów z odpowiednimi informacjami.

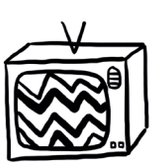
0. WIADOMOŚCI	**A.** temperatura, deszcz, słońce, ciśnienie, wiatr, jutro.
1. BAJKA	**B.** informacje, aktualności, kraj, świat.
2. TELETURNIEJ	**C.** akcja, komedia, historia, przygoda, bohaterowie.
3. SERIAL	**D.** zwycięstwo, medal, drużyna, sportowiec.
4. SPORT	**E.** kreskówka, kolorowe, nieprawdziwe postacie.
5. FILM FABULARNY	**F.** krótki film, dużo odcinków, kolejne losy bohaterów.
6. PROGRAM KULINARNY	**G.** nauka dla wszystkich, chemia, astronomia, geografia.
7. PROGRAM POPULARNONAUKOWY	**H.** kuchnia, gotowanie, potrawa, przepis.
8. PROGNOZA POGODY	**I.** gra, zabawa, rywalizacja, nagroda.

V. Sprawdź, czy jesteś telemaniakiem? W pytaniu 1 możesz wybrać kilka odpowiedzi. Potem dodaj wszystkie punkty, które są przy każdej twojej odpowiedzi.

1. Jakie programy telewizyjne oglądasz?

a) informacyjne (3)
b) dla dzieci (1)
c) teleturnieje (2)
d) popularnonaukowe (1)
e) seriale (3)
f) wszystkie (4)

2. Kiedy oglądasz telewizję?

a) od 15 do 17 (1)
b) kiedy tylko można (4)
c) od 20 do 22 (2)
d) od 17 do 20 (3)

3. Z kim oglądasz telewizję?

a) sam/sama (4)
b) z rodzicami (1)
c) z bratem/z siostrą (2)
d) z kolegą/z koleżanką (3)

4. Wracasz do domu. Co robisz?

a) jem obiad (2)
b) odpoczywam (1)
c) gram na komputerze (3)
d) włączam telewizor (4)

5. W każdy wtorek oglądasz swój ulubiony program. Kolega zaprasza cię do kina.

a) idę, wolę kino (1)
b) nie ma mowy, zostaję w domu (4)
c) muszę się zastanowić, może lepiej pogram na komputerze (3)
d) idę do kina, później obejrzę powtórkę (2)

6. Znasz program telewizyjny, czy oglądasz wszystko po kolei?

a) tak, wiem, kiedy są moje ulubione programy (2)
b) nie, oglądam to, co akurat jest (1)
c) tak, ale wiem tylko kiedy są programy o komputerach (3)
d) tak, znam na pamięć cały program (4)

7. Jedziesz w wakacje pod namiot. Czego brakuje ci najbardziej?

a) normalnego prysznica (1)
b) internetu (2)
c) telewizora (4)
d) ulubionej gry (3)

8. Jest słoneczna niedziela. Co robisz?

a) czytam książkę (2)
b) gram na komputerze (3)
c) idę na spacer z psem (1)
d) leżę przed telewizorem (4)

do 17 punktów Wszystko jest OK!

Telewizja nie jest dla ciebie. Nie marnujesz czasu na kanapie. Wolisz sport albo dobrą książkę. Zamiast oglądać gadające głowy – wolisz bawić się z kolegami.

od 18 do 23 punktów Musisz coś zmienić!

Przed telewizorem spędzasz trochę za dużo czasu. Musisz to zmienić! Poza telewizją są inne ciekawe rzeczy do robienia. Spróbuj, na pewno będziesz zadowolony!

od 24 do 30 punktów Nie masz problemu z telewizją, ale...

Telewizja cię nie interesuje, ale nie widzisz świata poza komputerem! To bardzo niedobrze! Jeśli ciągle grasz w gry albo surfujesz po internecie, szybko możesz mieć problemy ze zdrowiem.

od 31 do 41 punktów Telemaniak to twoje drugie imię!

Nie możesz żyć bez telewizji, nawet w wolną sobotę siedzisz na kanapie przed telewizorem. Koledzy do ciebie nie przychodzą, bo się z nimi nie bawisz.

VI. Czy pamiętasz, jak budujemy pytania? Jakich używamy wtedy „małych wyrazów”? Uzupełnij tabelkę pytaniami z ramki zgodnie z przykładem.

Jak? Kim? Która? Kiedy? Którędy? Z kim? Jaki? Gdzie?

KTO?	... jest?							
Maksym mama babcia Olga	tatą nauczycielem koleżanką wujkiem	miły stary kolorowy dobry	z psem z kolegą z babcią z panią	w piątek jutro w środę dzisiaj	długo szybko źle nudno	druga ta ósma tamta	w sklepie na dworcu w parku w szkole	autostradą drogą ulicą tędy

VII. Zbuduj pytania do podkreślonych wyrazów zgodnie z przykładem.

0. To jest Maksym. Kto to jest?

1. Bruno to pies Maksyma.

2. Bruno lubi bawić się z dużymi psami.

3. Maksym jest kolegą Staszka.

4. Maksym gra w piłkę ze Staszkiem.

5. Maksym lubi Staszka. On lubi jeszcze Miszę i Iwana.

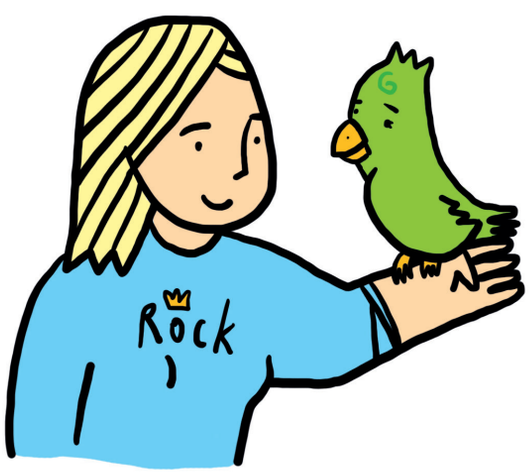
6. Chłopcy nie lubią Borysa ani Pawła.

7. Borys jest nudny.

8. W piątek chłopcy rozgrywają mecz.

9. Olga i Kasia rozmawiają o muzyce.

10. Olga ma mądrą papugę.

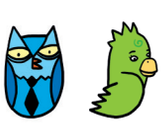
VIII. Jakie są programy telewizyjne, książki czy filmy? Wpisz wyrazy z ramki w odpowiednie miejsce w tabeli zgodnie z przykładem.

ciekawy, mądry, nudny, logiczny, interesujący, atrakcyjny, nieinteresujący, usypiający, banalny, ekscytujący, kreatywny, za długi, niezrozumiały, trudny

Programy telewizyjne	
	
ciekawy	

IX. Przeczytaj dwa teksty o telewizji. Zastanów się, czy ich autorzy mówią o niej tak samo? Porozmawiaj z koleżanką/kolegą, kiedy oglądanie telewizji może być dobre, a kiedy złe.

X. Niektórzy mówią, że telewizor to „czarodziejska skrzynka”, a inni, że to „pożeracz czasu”. Przeczytaj, co znaczy każdy wyraz i porozmawiaj z kolegą/koleżanką, jak rozumiecie te frazy.

czarodziejski = magiczny, skrzynka = pudełko

pożerać = jeść bardzo dużo i szybko: pożeracz, to ktoś, kto tak je

XI. Narysuj w zeszycie tabelę, jak ta poniżej, i zapisz w niej to, o czym rozmawialiście z kolegą/koleżanką. Zastanów się, czy jest coś jeszcze, o czym nie mówią teksty.

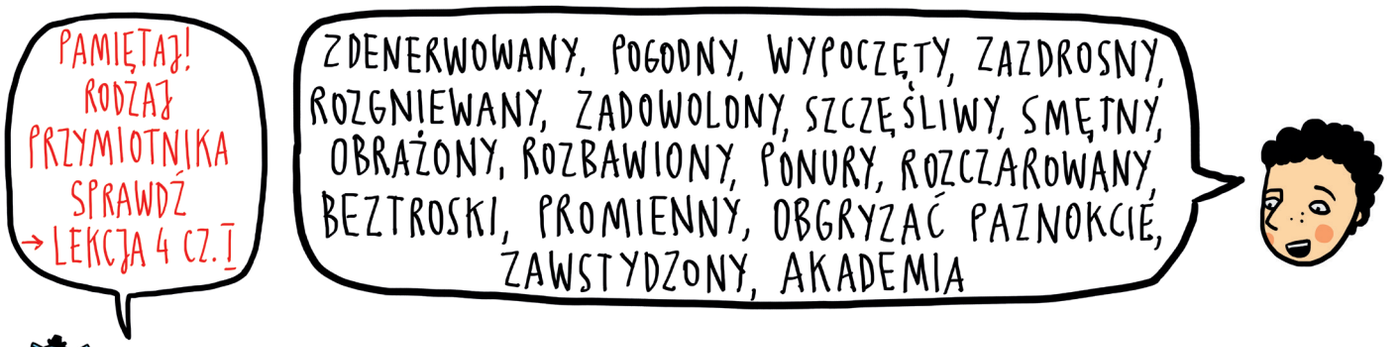
Oglądanie telewizji jest...	
 dobre, bo ...	 **złe, bo ...**

XII. Wybierz dwa programy telewizyjne, które znasz. Napisz krótką notatkę, jakie to programy. Czy lubisz je oglądać, czy też nie i dlaczego? Wykorzystaj wyrazy z ćwiczenia VIII.

LEKCJA 23
„Masz rację, Mariola jest inna”

Kończy się rok szkolny. Maksym i Staszek przygotowują się do akademii na zakończenie roku. Będzie dużo emocji!

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Maksym: Cześć, Staszku!

Staszek: Cześć, co się stało? Znowu obgryzasz paznokcie?

Maksym: Oj przestań, ty też czasem to robisz. Trochę się denerwuję, że zapomnę tekstu na akademię.

Staszek: Ja też. I co powie nasz pan?

Maksym: Pan jak pan...

Staszek: A kim się martwisz? Rodzicami?

Maksym: Trochę, ale nie tylko nimi. To znaczy akurat nimi najmniej.

Staszek: No to powiedz, o kogo chodzi?

Maksym (zawstydzony, czerwieni się)**:** Nie wiesz?

Staszek (po chwili zastanowienia)**:** Hi, hi, hi. Naprawdę?!

Maksym (obrażony)**:** No co?

Staszek: Chodzi o Mariolę? Tak?

Maksym: Nieważne. Nic ci nie powiem, bo się ze mnie śmiejesz.

Staszek: Nie śmieję się, po prostu nie wiedziałem, że uważasz, że dziewczyny są fajne.

Maksym: Nie mówię przecież, że wszystkie dziewczyny są fajne. Olga na przykład czasami mnie denerwuje.

Staszek: Masz rację, Mariola jest inna.

Maksym: Tobie też się podoba?

(Staszek milczy).

Maksym: No to ładnie!

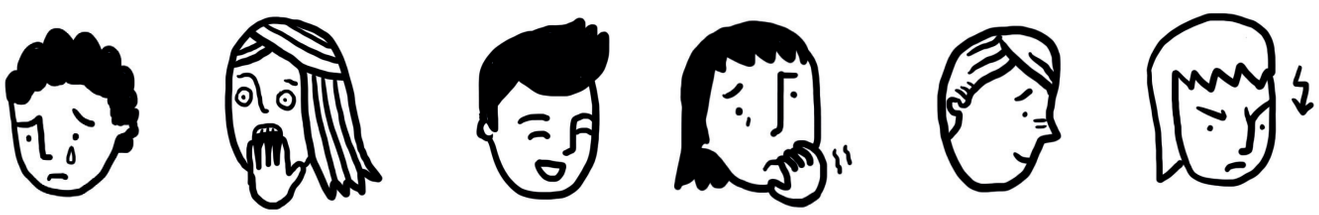
Staszek: Wiesz co, lepiej powtórzmy teksty na akademię!

		P	F
0.	**Maksym obgryza paznokcie.**	X	
1.	Maksym najbardziej martwi się tym, że rodzice mogą być rozczarowani jego występem.		
2.	Staszek też bierze udział w akademii.		
3.	Maksym uważa, że tylko Olga jest fajną dziewczyną.		
4.	Staszek żartuje z Maksyma.		
5.	Maksym proponuje powtórzenie tekstów na akademię.		

II. Dopasuj wyrazy z ramki do ilustracji zgodnie z przykładem.

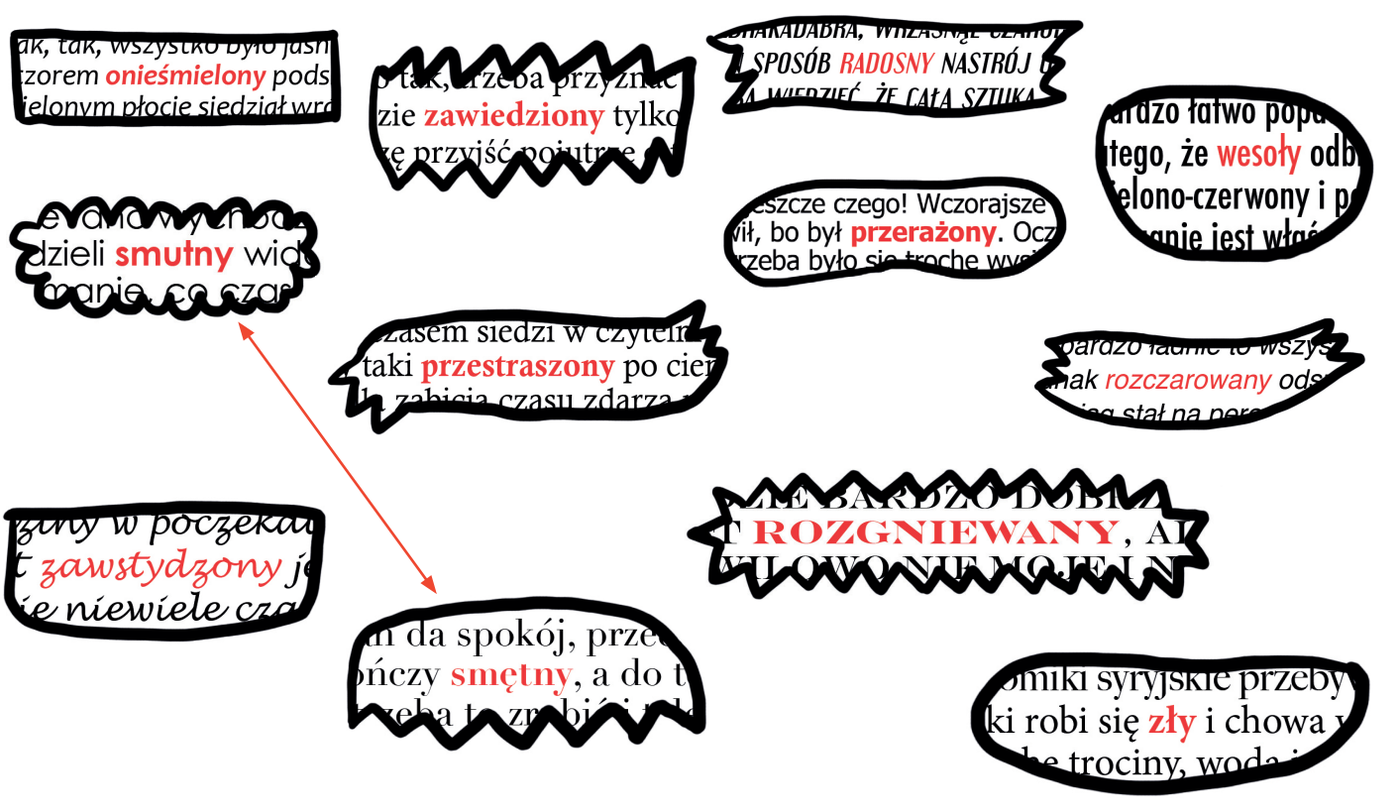
wesoły, **smutny**, przestraszony, zły, zawstydzony, zdenerwowany

smutny ....

III. Dopasuj do siebie wyrazy o podobnym znaczeniu.

IV. Znajdź w rozsypance 5 wyrazów określających emocje. Wyrazy są ułożone poziomo, pionowo i na skos.

R	W	M	V	R	**P**	**O**	**G**	**O**	**D**	**N**	**Y**
S	O	B	R	S	Z	C	V	Y	S	Z	L
M	I	Z	T	A	Q	S	S	M	Y	A	L
U	V	O	C	I	D	Z	H	A	J	W	N
T	V	V	U	Z	S	O	H	Q	J	S	J
N	J	I	M	E	A	H	S	E	P	T	P
Y	Y	G	H	Q	S	R	G	N	C	Y	O
U	K	N	B	L	X	O	O	H	Y	D	T
J	Z	B	Z	I	L	I	R	W	X	Z	N
Z	C	D	O	A	J	W	R	C	A	O	D
Z	D	E	N	E	R	W	O	W	A	N	Y
T	Q	X	E	E	Z	P	C	O	W	Y	Y

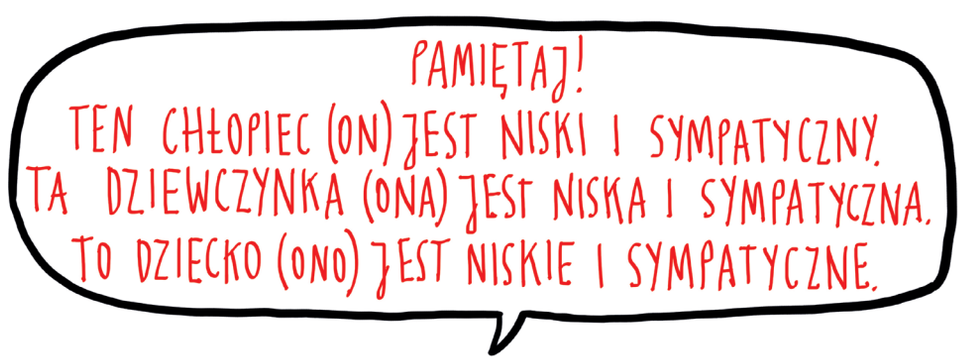
V. Dopasuj wyrazy z ramki zgodnie z przykładem.

zdenerwowany, pogodna, wypoczęte, zazdrosne, rozgniewana, zadowolony, szczęśliwy, obrażone, smętna, rozbawiony, ponure, beztroska, promienna, rozczarowany, zawstydzone, wesoła

MAKSYM	OLGA	DZIECKO
zdenerwowany		

VI. Zdecyduj, które wyrazy opisują emocje towarzyszące chłopcu w kolumnie po lewej stronie, a które chłopcu w kolumnie po prawej.

VII. Uzupełnij zdania odpowiednią formą przymiotnika zgodnie z przykładem.

0. Olga jest wesoła (wesoły).

1. Ostap jest ..... (zazdrosny) o Olgę.

2. Moja babcia jest zawsze ..... (promienny).

3. Anastazja jest ..... (zadowolony), bo jedzie do rodziny do Żytomierza.

4. To dziecko jest ..... (zawstydzony), bo nie nauczyło się na test z polskiego.

5. Antek jest ..... (szczęśliwy), bo Legia Warszawa wygrała mecz.

6. Pan Kacperski jest ..... (rozgniewany), bo nie zrobiliśmy pracy domowej.

7. Ciocia Ania jest ..... (pogodny), bo wie, że niedługo odwiedzą ją Maks z Olgą.

8. To dziecko spało 9 godzin – ono jest ..... (wypoczęty) i jego mama też jest ..... (wypoczęty).

9. Piesek Bruno jest trochę ..... (obrażony), bo Maksym bawił się długo z Wandą.

10. Tata jest ..... (ponury), bo dzisiaj on myje okna.

VIII. Zastanów się i porozmawiaj z koleżankami i kolegami z klasy.

1. Jak wygląda osoba, która jest: wesoła, smutna, obrażona, zawstydzona, rozczarowana, zdenerwowana, rozgniewana?

2. Wybierz jedną z emocji z pierwszego punktu tego zadania. Zastanów się, jak wygląda osoba, która jest pod wpływem tej emocji. Teraz opisz wygląd takiej osoby, a koleżanki i koledzy niech zgadną, o jaką emocję chodzi.

3. Kiedy dzieci są: wesołe, smutne, zdenerwowane, obrażone, rozgniewane, wypoczęte, pogodne?

4. Jak się czujesz, kiedy czekasz na prezent?

5. Jak się czujesz, kiedy czekasz w kolejce do dentysty?

6. Jak się czujesz, kiedy jesteś na lekcji języka polskiego?

IX. Opisz w zeszycie dzień, w którym czułaś się/czułeś się bardzo szczęśliwa/szczęśliwy.

X. Uzupełnij zdania wyrazami opisującymi emocje, które poznałeś w tej lekcji. Pamiętaj o odpowiedniej formie gramatycznej tych wyrazów.

0. Czuję się szczęśliwa, kiedy jestem z przyjaciółmi.

1. Jestem ....., kiedy dostaję dobrą ocenę z języka polskiego.

2. Olga jest ....., kiedy długo nie widzi Ostapa.

3. Maksym jest ....., kiedy jego ulubiona drużyna przegrywa mecz.

4. Maksym jest ....., kiedy Staszek pyta go o Mariolę.

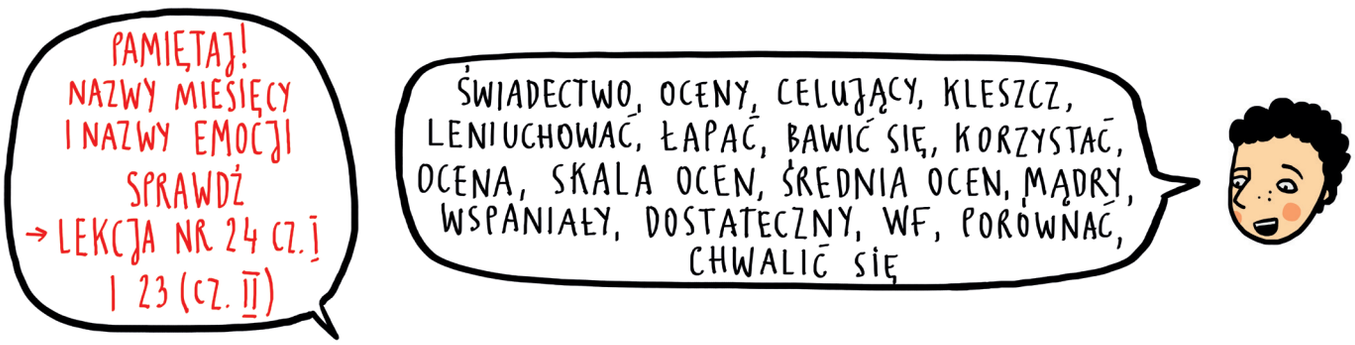
5. Staszek jest ....., kiedy Maksym pyta go o Mariolę.

6. Mariola jest ....., bo wie, że podoba się chłopcom.

7. Bruno jest ....., kiedy Maksym zabiera go na spacer.

LEKCJA 24
Mam prawie same piątki!

Rodzice chwalą Olgę i Maksyma za dobre oceny na świadectwie. Za chwilę zaczną się wakacje! Pamiętaj o kilku szczególnie ważnych rzeczach latem.

I. Przeczytaj tekst, a następnie odpowiedz na pytania.

Po uroczystym zakończeniu roku szkolnego Maksym i Olga wrócili do domu. Przynieśli świadectwa. Rodzice są bardzo zadowoleni z wyników swoich dzieci w nauce. Maksym ma dużo jedenastek i dziesiątek, ale ma też kilka dwunastek. Olga ma trochę słabsze oceny, ale rodzice i tak są bardzo dumni z dzieci.

Mama: Tak się cieszę, jesteście najwspanialszymi i najmądrzejszymi dziećmi na świecie.

Maksym: Mamo, najmądrzejszym dzieckiem to chyba jestem ja? Olga ma o dwie dwunastki mniej!

Olga: Bo ty podniosłeś sobie średnią WF[1]-em.

Maksym: Ha, ha, ha! Właśnie że nie tylko WF-em! Zresztą kiedyś będę wielkim piłkarzem, więc to oczywiste, że mam świetną ocenę! A ty masz jedną dziewiątkę i chyba widziałem ósemkę?

Olga: To, że nie biegam tak szybko jak ty...

Tata: Przestańcie! Oboje jesteście wspaniali i jestem z was bardzo dumny. Antek i Marysia też mają bardzo dobre oceny – ciocia Ania właśnie dzwoniła. Same czwórki i piątki, jest nawet szóstka.

Maksym: Eeeee? To są dobre oceny? Ja nie chwaliłbym się szóstką, a co dopiero czwórką!

Mama: Kochanie, w Polsce jest inna skala ocen. Oni też kończą rok szkolny mniej więcej trzy tygodnie później niż wy. Najgorszą oceną, tak samo jak u nas, jest jedynka, dwójka to słaba ocena, trójka - dostateczna, czwórka to ocena dobra, piątka – bardzo dobra, a szóstka - celująca.

Maksym: Celu...? Jaka?

Mama: Celująca. To znaczy świetna, najlepsza.

1. Zastanów się, jakie ukraińskie oceny odpowiadają ocenom w Polsce.

2. W jakim nastroju jest Maksym, a w jakim Olga?

3. Jak się czują rodzice?

4. Z którego przedmiotu masz najlepsze oceny?

5. Który przedmiot najbardziej lubisz?

II. Poniżej znajduje się polskie świadectwo Antka. Czy świadectwa ukraińskie wyglądają tak samo jak polskie? Narysuj obok i uzupełnij świadectwo Maksa, a następnie porównaj informacje, które znajdują się na obu dokumentach.

OCENY ANTKA

ZACHOWANIE ..... BARDZO DOBRY
RELIGIA 4
JĘZYK POLSKI 5
JĘZYK ANGIELSKI 4
HISTORIA 6
PRZYRODA 5
MATEMATYKA 5
ZAJĘCIA TECHNICZNE 4
WYCHOWANIE FIZYCZNE 5

OCENY MAKSA

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

W ukraińskiej szkole jest....	W polskiej szkole jest....
tak samo, np.:	
inaczej, np.:	

III. Pamiętasz nazwy emocji z poprzedniej lekcji? Zastanów się, jak się czujesz, kiedy... W jakich miesiącach najczęściej odczuwasz te emocje? Odpowiedzi zapisz w zeszycie.

0. ..... zbliżają się mikołajki? **Kiedy zbliżają się mikołajki, jestem promienna (grudzień).**

1. ..... zauważysz kleszcza na swojej skórze?

2. ..... zbliżają się wakacje?

3. ..... opalasz się cały dzień?

4. ..... lepisz bałwana?

5. ..... dostajesz świadectwo na zakończenie roku szkolnego?

6. ..... zbierasz grzyby?

7. ..... nie musisz chodzić do szkoły?

8. ..... śpiewasz piosenkę?

9. ..... kiedy oglądasz zachód słońca?

10. ..... kiedy piszesz walentynkę?

IV. Dopasuj nazwy ocen do cyfr zgodnie z przykładem.

dziesiątka

czwórka

dziewiątka

jedynka

siódemka

dwójka

szóstka

trójka

ósemka

dwunastka

jedenastka

piątka

V. Maksym i Staszek powtarzają fragmenty swoich tekstów na akademię, ale zapomnieli kilku słów. Pomóż im je odnaleźć. Zapomniane słowa znajdują się w ramce. Które rady podobają ci się najbardziej, a które są najważniejsze*?

załóż, siedź, bądź, korzystaj, baw się, leniuchujcie, złap, zajadajcie, wkładaj, zapomnij, odpoczywaj

0. Na wycieczki rowerowe załóż kask na głowę!

1. Przed opalaniem i po opalaniu nie ..... o posmarowaniu się kremem!

2. Tam gdzie woda czysta, tylko pod okiem ratownika z kąpieli .....!

3. Nasza rada stąd wynika – jeśli grzyba nie znasz, nie ..... go do koszyka!

4. ..... ostrożny na rowerze, rolkach, desce czy skuterze!

5. Lato to czas dobrych wrażeń, zabaw i spełnienia marzeń, więc korzystaj póki możesz, ... w dobrym humorze!

6. Choć pogoda cię rozpieszcza, uważaj i nie ..... kleszcza!

7. Dobre lody ....., lecz na plaży nie zasypiajcie!

8. Całe dnie ....., niczym się nie przejmujcie!

9. Nie ..... już przed komputerem, tylko pojedź gdzieś rowerem!

10. Biegaj, skacz, ciesz się z nami, no i ..... nawet razem z dziewczynami!

VI. Najpierw porozmawiaj z koleżankami i kolegami w grupie, a następnie wybierz jeden temat i napisz krótką pracę.

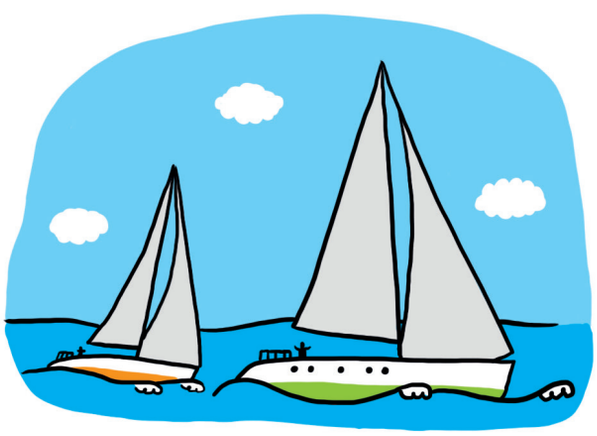

1. Co najbardziej lubisz robić w trakcie roku szkolnego? Czy jest coś ciekawego, co można robić w tym czasie, a czego nie można robić w wakacje? Co to jest?

2. Co najbardziej lubisz robić w wakacje? O czym musisz wtedy pamiętać?

VII. Czy pamiętasz polskie nazwy miesięcy? Uzupełnij listę, a potem posłuchaj piosenki i sprawdź swoje odpowiedzi.

I. styczeń
II. .....
III. .....
IV. .....
V. maj
VI. czerwiec
VII. .....
VIII. .....
IX. wrzesień
X. .....
XI. .....
XII. .....

* Zdania w tym ćwiczeniu zostały utworzone na podstawie scenariusza na zakończenie roku szkolnego: http://www.edukacja.edux.pl/p-5813-scenariusz-apelu-na-zakonczenie-roku-szkolnego.php

LEKCJA 25
Mam tak samo jak ty, miasto moje a w nim…

Antek, kuzyn z Warszawy, odwiedza Maksyma. Maksym chce mu bardzo zaimponować tym, co można zobaczyć w mieście, więc przygotowuje plan wycieczki. Na szczęście, dzięki internetowi nie jest to takie trudne.

I. Posłuchaj dialogu, a następnie odpowiedz na pytania.

Maksym: Olgaaaaaaa! Olgaaaaa! Pomóż mi!

Wanda: Ol-gaaaaaa! Ol-gaaaaaa!

Olga: Co chcesz?

Maksym: Myślę o tym, co pokazać Antkowi w naszym mieście!

Olga: No i?

Maksym: No i myślałem o swojej szkole i o boisku. Może jeszcze lodowisko? Jak myślisz?

Olga: Żartujesz?

Maksym: No, a co ty byś pokazała, skoro jesteś taka mądra?

Olga: Maks, mamy dużo ciekawych zabytków.

Maksym: Czego?

Olga: No wiesz – budowle z dawnych czasów, kościoły, cerkwie, gmach teatru i opery, ratusz, zamek.

Maksym: Ty to masz głowę!

Olga: No jasne, że mam. Chodź, pokażę ci w internecie, jak szukać informacji o zabytkach. Spróbujmy to zrobić po polsku. Taka lekcja polskiego dobrze nam zrobi przed przyjazdem Antka!

(po chwili)

Olga: Zobacz, w wyszukiwarce wpisujesz nazwę naszego miasta i słowo „zabytki”. Aha, i wiesz co, dopisz jeszcze: „dzieci”.

Maksym: O tak?

Olga: Tak, świetnie. Teraz zobacz, ile mamy informacji turystycznych o naszym mieście.

Maksym: O, rany! To teraz muszę to wszystko czytać?

Olga: Nie, coś ty. Wybierzmy trzy pierwsze. Klikasz na tytuł

strony prawym przyciskiem myszy, a teraz wybierasz opcję „otwórz w nowej karcie”.

Maksym: Tak?

Olga: Tak, świetnie! Teraz zrób tak samo z następnymi dwiema stronami.

Maksym: Dobrze, już. I co teraz?

Olga: Teraz musisz przeczytać informacje o zabytkach i wybrać te obiekty, które chcesz pokazać Antkowi.

Maksym: Pomóż! Tego jest za dużo!

Olga: Nie, wybierz sześć zabytków, a ja ci pomogę wybrać cztery z nich, które pokażemy razem Antkowi. Będziesz świetnym przewodnikiem[1]. Ostap też z nami pójdzie na wycieczkę!

Wanda: Oooo-stap, Oooo-stap.

Olga: Widzisz? Mówiłam ci, że ona jest lepsza niż pies i kot.

1. Które miejsca w mieście Maksyma wydają mu się najciekawsze?

2. Co to znaczy zabytek?

3. Gdzie i jak można szukać informacji turystycznych o różnych miastach?

II. Podpisz obrazki wyrazami z ramki.

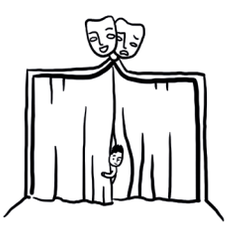
plac zabaw, teatr, lotnisko, straż pożarna, miasto, wieś, szpital, sklep spożywczy, **poczta**, dworzec kolejowy, stacja benzynowa, muzeum, restauracja, wesołe miasteczko

1. poczta

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

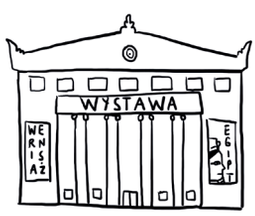
8. .....

9. .....

10. .....

11. .....

12. .....

13. .....

14. .....

[1] Przewodnik to **książka** podająca wiadomości o jakimś regionie, ale także **osoba**, która oprowadza turystów po mieście.

III. Pracujcie w dwóch grupach – każda z grup wypisuje jak najwięcej wyrazów związanych z miastem, a druga z wsią. Wygrywa ta grupa, która ma więcej właściwych słów.

IV. Wybierz odpowiedni wyraz zgodnie z przykładem.

0. Jestem w (bankiem, banku, bank).

1. Antek mieszka w (Warszawie, Warszawą, Warszawy).

2. Spotykamy się w (kino, kinem, kinie).

3. Nie mogę teraz rozmawiać, bo jesteśmy na (obiadu, obiadem, obiedzie).

4. Lubię spędzać lato w (miastem, mieście, miastu).

5. Wolę być na (wakacje, wakacjami, wakacjach) u babci na (wsi, wsią, wieś).

6. W sobotę wieczorem będziemy już we (Lwowem, Lwowie, Lwowa).

7. Czy twoja mama pracuje w (szpitalem, szpitala, szpitalu)?

8. Mój wujek jest teraz w (restauracją, restauracji, restaurację).

9. Dziadek siedzi w (fotelem, fotela, fotelu), a babcia odpoczywa na (sofie, sofą, sofy).

10. Dzieci siedzą w (ławkach, ławkami, ławek).

V. Gdzie czy dokąd? Napisz pytania zgodnie z przykładem.

0. Jesteśmy w Kijowie. Gdzie jesteście?

1. Dzieci bawią się w parku. .....

2. Mama idzie do pracy. .....

3. Tata przygotowuje kolację w kuchni. .....

4. Uczymy się w szkole. .....

5. Olga czyta książkę w swoim pokoju. .....

6. Ostap idzie do kwiaciarni. .....

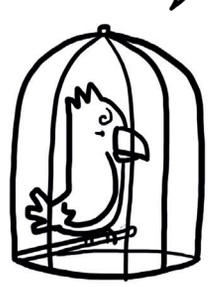
7. Staszek i Maksym idą do kina. .....

8. Wanda gada do siebie w klatce. .....

9. Bruno chce iść do lasu. .....

10. Mama jest teraz w szkole tańca. .....

Uwaga: Pracujcie w grupie – jedna osoba zadaje pytanie, np. **„Dokąd jedziesz? Do Warszawy?”**, a druga odpowiada: **„Nie, jadę do Krakowa”**. Jedna osoba pyta: **„Gdzie jesteś? W domu?”**, a druga odpowiada: **„Nie, jestem w sklepie”**.

VI. Przyjeżdża do ciebie kuzyn z innego miasta. Sprawdź w książkach, internecie, a także zapytaj rodziców, które zabytki w twojej miejscowości warto mu pokazać. Poszukaj legendy o swoim mieście. Zostań najlepszym przewodnikiem i napisz w zeszycie plan zwiedzania.

VII. Przeczytaj legendę o warszawskiej Syrence, uzupełnij brakujące wyrazy, a następnie ułóż obrazki w kolejności chronologicznej.

VIII. Porozmawiaj z koleżankami i kolegami w klasie:

1. Opisz jakieś miejsce w mieście albo na wsi (jak wygląda, co można tam robić), a inne dzieci niech odgadną, o co chodzi.

2. Jakie symbole są związane z twoim miastem lub wsią?

3. Co warto obejrzeć w twoim mieście?

4. Co powinien zjeść każdy cudzoziemiec, który jest turystą w twoim kraju?

5. Czy twoje miasto ma swoją legendę? O czym ona mówi?

6. Czy byłaś/byłeś na wycieczce w innym mieście? Co ci się w nim podobało najbardziej, a co nie?

7. Dokąd chciałabyś/chciałbyś pojechać na wycieczkę? Dlaczego tam?

IX. Powtórz.

W wysuszonych sczerniałych trzcinowych szuwarach sześcionogi szczwany trzmiel bezczelnie szeleścił w szczawiu, trzymając w szczękach strzęp szczypiorku i często trzepocąc skrzydłami.

LEKCJA 26
Przepraszam, jak dojść do Czekoladowej Kamienicy?

Plan wycieczki jest bardzo ciekawy, jednak okazuje się, że bycie przewodnikiem to nie taka łatwa sprawa. Jak myślisz, jakie skarby kryje Czekoladowa Kamienica?

I. Olga pomogła Maksymowi wybrać miejsca warte pokazania Antkowi, jednak cała grupa ma trochę problemów. Przeczytaj dialog, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Maksym: Słuchajcie, za chwilę zobaczycie przepiękną kamienicę, w której do dziś serwują najlepszą czekoladę. I co najważniejsze – mama dała nam na nią pieniądze. Gotowi?!

Olga, Antek i Ostap: Taaaak!

(po chwili)

Maksym: Ta kamienica powinna być właśnie tutaj!

Olga: Pokaż mapę! Masz adres?

Maksym: Nie, bo już tu byłem kiedyś z klasą. Pamiętam, że to była ulica Piękna.

Antek: Piękna ile? Mam GPS w telefonie, więc możemy sprawdzić.

Maksym: Chyba 25.

Olga: Chyba? Nie zapisałeś?

(Maksym milczy)

Antek: No to raczej nie sprawdzę tego adresu.

Ostap: Zapytajmy po prostu kogoś o drogę.

Olga do kobiety: Przepraszam bardzo, jak dojść do tej słynnej Czekoladowej Kamienicy przy Pięknej?

Kobieta: Przepraszam, ale nie jestem stąd i nie wiem, jak wam pomóc.

Olga: Aha, dziękuję.

Ostap do mężczyzny: Proszę pana, przepraszam, jak dojść do kamienicy przy Pięknej?

Mężczyzna: O, to niedaleko. Najpierw musicie dojść do końca tej ulicy, przejść przez park i tam od razu skręcić w lewo. Potem musicie przejść przez skrzyżowanie i zobaczycie tę kamienicę.

Maksym: To jest niedaleko?

Mężczyzna: No tak, z 300 metrów.

Maksym: O matko, a mnie już tak bolą nogi! Ledwo idę!

Olga: Maksym!

Ostap: Dziękujemy panu.

Mężczyzna: Nie ma za co. Taki duży chłopak, prawie mężczyzna, na pewno dojdzie do Czekoladowej Kamienicy bez problemu.

Maksym (zawstydzony)**:** „Prawie mężczyzna". Olga słyszałaś?

Olga: Tak, tak, myślę, że pan ma rację.

Maksym (cichutko)**:** Ostap, a myślisz, że Antek słyszał?

Ostap: Na pewno!

Maksym (szczęśliwy)**:** To teraz: kto pierwszy przebiegnie przez park, ten pierwszy zamawia czekoladę! Do biegu! Gotowi?!

Olga: Maksym! Już cię nie bolą nogi?

Maksym: Tylko maluchy marudzą, mężczyźni – nigdy!

		P	F
0.	**Maksym od razu zaprowadził całą grupę do kamienicy.**		X
1.	Maksym zapisał adres kamienicy.		
2.	Kobieta udziela dzieciom informacji o tym, jak dojść do kamienicy.		
3.	Żeby dojść do kamienicy, trzeba najpierw przejść przez park, a potem przez skrzyżowanie.		
4.	Mężczyzna uważa, że kamienica jest dość daleko, więc Maksymowi może być ciężko do niej dojść.		
5.	Maksym proponuje wyścig.		

II. Przyporządkuj wyrazy z ramki do obrazków.

ratusz, huśtawka, koszyk, przyloty, karuzela, łąka, blok, pacjent, kolejka górska, przewodnik, pieczywo, gospodarstwo, obraz, piaskownica, gabinet luster, cerkiew, odprawa, krowa, operacja, lekarz, zjeżdżalnia, wystawa, lodówka, pole, kościół, odloty

.....

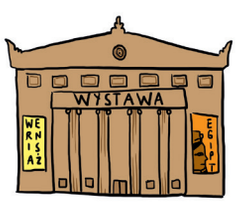
.....

.....

.....

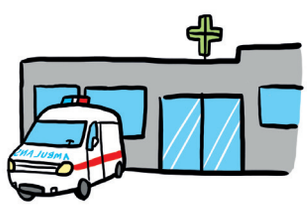
.....

.....

.....

.....

PAMIĘTAJ! PO PRZYIMKU DO WSTAWIAMY SŁOWA W TAKICH SAMYCH FORMACH JAK PO NIE LUBIĘ + D. (KOGO? CZEGO?). NIE LUBIĘ SZPITALA. IDĘ DO SZPITALA. NIE LUBIĘ DENTYSTY. IDĘ DO DENTYSTY. NIE LUBIĘ JULII. IDĘ DO JULII. NIE LUBIĘ PONIEDZIAŁKU. BYŁAM U BABCI OD PIĄTKU DO PONIEDZIAŁKU.

PAMIĘTAJ!
NIE LUBIĘ + D. (KOGO? CZEGO?)
CZARNEGO KOTA
SPRAWDŹ
→ LEKCJA 18 I 19 CZ. I

		DOPEŁNIACZ LICZBY POJEDYNCZEJ kogo? czego? jakiego? jakiej?		
		przymiotnik	**rzeczownik**	**Liczba pojedyncza**
Jak dojść/ dojechać do: Nie lubię:	mojego kuzyna	-ego	-a	rodzaj męski żywotny
	romantycznego Paryża nowego teatru	-ego	-a/-u	rodzaj męski nieżywotny
	nowego kina	-ego	-a	rodzaj nijaki
	starej kamienicy dobrej restauracji	-ej	-y/-i	rodzaj żeński

III. Uzupełnij zdania zgodnie z przykładem.

0. Jak dojść do banku (bank).

1. Przepraszam bardzo, jak dojść do ..... (szkoła podstawowa)?

2. Żeby dojść do ..... (teatr), trzeba przejść przez park.

3. Idziemy dzisiaj do ..... (Marek), idziesz z nami?

4. Nie idę z wami, bo idę do ..... (babcia) na obiad.

5. Mamo, czy mogę już iść do ..... (Staszek)?

6. Dobrze, ale pamiętaj, że wieczorem idziemy do ..... (ciocia Julia).

7. Przepraszam, jak dojść do ..... (kamienica)?

8. Żeby dojść do ..... (kościół), musicie iść prosto, a potem skręcić w prawo.

9. Ostap lubi przychodzić do ..... (Olga).

10. Przed wyjściem do ..... (opera) musisz ubrać się elegancko.

IV. Odpowiedz na pytania zgodnie z przykładem. Odpowiedzi zapisz w zeszycie.

0. Czego nie jesz? **Nie jem mięsa.**

1. Czego szukasz? .....

2. Od którego miesiąca do którego są wakacje? .....

3. Czego potrzebujesz do nauki języka polskiego? .....

4. Kogo potrzebujesz do szczęścia? .....

5. Czego boją się dzieci? .....

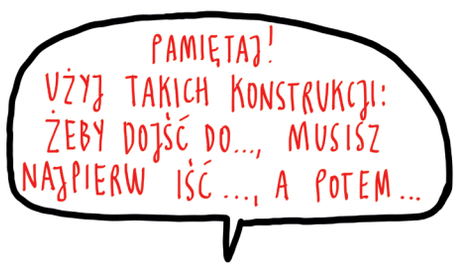
6. Od kogo dostajesz prezenty? .....

7. Czego nie lubisz jeść? .....

8. Dokąd lubisz jeździć? .....

9. Do kogo lubisz chodzić? .....

10. Obok kogo chcesz mieszkać? .....

V. Przyjrzyj się mapie miasteczka.

1. Olga, Maks i Antek są teraz przed blokiem, ale chcą dojść do Czekoladowej Kamienicy. Napisz, którędy muszą iść.

2. Po wyjściu z Czekoladowej Kamienicy Antek i Maks planują wracać do domu, wskaż im drogę.

3. Po wyjściu z Czekoladowej Kamienicy Olga chce iść do Ostapa, wskaż jej drogę.

4. Mama Maksa jest teraz na zajęciach fitness, po treningu chce iść do kawiarni, wskaż jej drogę.

5. Tata Maksa robi teraz zakupy – po wyjściu ze sklepu dołączy do mamy do kawiarni. Wskaż mu drogę.

6. Wybierz dowolny punkt wyjścia – powiedz, gdzie on jest. Następnie pomyśl o jakimś miejscu, które widzisz na mapie. Opisz teraz drogę do tego miejsca tak, żeby twoje koleżanki i twoi koledzy odgadli, dokąd idziesz.

VI. Jak myślisz, jak wygląda Czekoladowa Kamienica? Czy wiesz, że Czekoladowa Kamienica to magiczne miejsce, w którym spełniają się życzenia? Narysuj w zeszycie Czekoladową Kamienicę, a następnie opisz, co w niej jest, co można w niej robić i jakie marzenia chciał(a)byś, żeby się w niej spełniły.

VII. Powtórz.

W gąszczu szczawiu we Wrzeszczu
klaszczą kleszcze na deszczu,
szepcze szczygieł w szczelinie,
szczeka szczeniak w Szczuczynie,
piszczy pszczoła pod Pszczyną,
świszcze świerszcz pod leszczyną,
a trzy pliszki i liszka
taszczą płaszcze w Szypliszkach.

LEKCJA 27
„A to feler” – westchnął seler!

Maksym, Olga i Antek jadą do dziadków na wieś. Babcia i dziadek pokazują im ogród, sad. Maksym podejrzewa, że Antek boi się krowy.

I. Posłuchaj dialogu, a następnie odpowiedz na pytania.

Antek: Wujku, daleko jeszcze?

Bogdan: Tak z 50 kilometrów.

Antek: Aha, dziękuję. Maks, jak tam jest u twojej babci?

Maksym: Bardzo fajnie! Zawsze można coś ciekawego robić. Zobaczysz, jak dziadek Taras karmi zwierzęta, a babcia Ołena umie doić krowę.

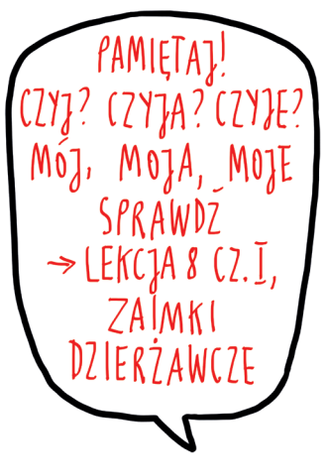
Antek: Krowę?!

Maksym: No krowę, krowę, przecież nie kurę.

Antek: Nie mówiłeś, że tam są krowy!

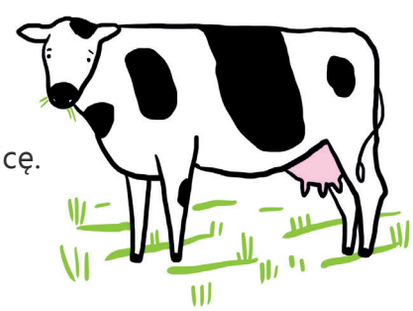
Maksym: A skąd babcia brałaby codziennie rano świeże mleko?

(cisza)

Maksym: Ale nie przejmuj się, nie tylko krowy. Dziadek hoduje też barany, owce i konie. Można na nich jeździć. Na koniach, nie na baranach. Ale ja najbardziej lubię jeździć traktorem.

Antek: Żartujesz?! Dziadek pozwala ci prowadzić ciągnik?!

Maksym: Tak tylko trochę.

Antek: Jak to trochę?

Maksym: No trochę. Siedzę u niego na kolanach i trzymam kierownicę.

Antek: Aha.

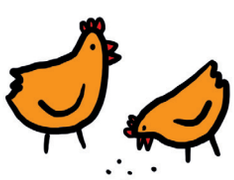
Maksym: Ale wiesz, co jest najlepsze?

Antek: Co?

Maksym: Domek na drzewie! Dziadek wnosi nam tam zabawki i czasami zostajemy w domku na cały dzień, a potem babcia woła nas na kolację. Zawsze ma dla nas coś pysznego!

Antek: Super! A gdzie są te krowy i barany przez cały dzień?

Maksym: A co ty z tymi krowami i baranami? Pewnie na łące niedaleko domu albo na podwórku piją wodę. Nie mów, że się ich boisz, tak jak Olga.

Antek: Nie, nie boję, ale...

Maksym: Antek, naprawdę? Tylko dziewczyny boją się krów.

Antek: Oj, Maks! Daj spokój.

1. Co można robić na wsi u dziadków Maksyma?

2. Czy Maks prowadzi ciągnik?

3. Dlaczego Antek wypytuje Maksyma o krowy?

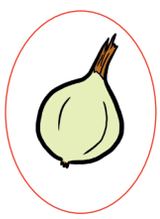
II. Babcia Ołena spaceruje z dziećmi po ogrodzie i sadzie. Znajdź nazwy owoców i warzyw.

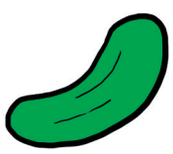

S	Q	H	S	M	K	A	P	U	S	T	A
B	Z	K	A	L	A	F	I	O	R	I	O
I	I	D	K	R	O	R	E	W	M	N	G
X	E	Y	M	F	P	O	C	F	A	N	Ó
C	M	N	K	R	S	O	X	H	U	S	R
Z	N	I	G	D	M	L	M	W	E	D	E
O	I	A	T	O	E	B	X	I	P	W	K
S	A	T	K	U	K	U	R	Y	D	Z	A
N	K	G	R	U	S	Z	K	A	L	O	T
E	P	X	G	N	K	M	B	P	M	P	R
K	Z	E	H	**C**	**E**	**B**	**U**	**L**	**A**	X	Z
A	D	C	N	P	P	A	P	R	Y	K	A

III. Przeczytaj wiersz Jana Brzechwy „Na straganie”, a następnie wstaw wyrazy z ramki w odpowiednie miejsca. Wybierz trzy warzywa i narysuj je.

Marchewka, Rzepę, Seler, Szczypiorku, Buraku, **Koprze**, Kapusta, Cebula, Groch, Fasoli, Pietruszka

IV. Przeczytaj dialog i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Maksym: Jakie jest **twoje** ulubione warzywo?

Antek: Zgadnij! Może być czerwone, zielone albo żółte. Jest soczyste i ma w środku małe ziarenka.

Maksym: Pomidor!

Antek: Nie, nie, nie jest okrągłe. Pomidory lubi dziadek. To **jego** ulubione warzywo.

Maksym: Nie tylko dziadek, babcia też. To jest **ich** przysmak. A **twój** w takim razie

to papryka!

Antek: Brawo! **Moje** ulubione warzywo to papryka!

Maksym: Myślę, że Mariola też lubi paprykę. I z warzyw chyba tylko paprykę.

Antek: Mariola? Kto to jest Mariola?

Maksym (zawstydzony)**:** Nie, no nikt. To znaczy koleżanka. Tylko mówię, że papryka to **jej** ulubione warzywo, bo często chrupie ją na przerwach.

Antek: Kochasz tę Mariolę?

Maksym: A ty boisz się krów?

Antek: No to może wrócimy po prostu do zagadki o warzywach? **Nasza** zagadka jest fajna.

Olga: Czy dobrze słyszałam, że mówisz o Marioli?

Antek: Tak! Opowiedzcie mi o tej dziewczynie.

Maksym: Przestańcie! To nie **wasza** sprawa!

Olga: „A to feler" – westchnął seler!

		P	F
0.	**Antek opisuje ulubione warzywo.**	X	
1.	Papryka to ulubione warzywo dziadków.		
2.	Maksym zgaduje za drugim razem, które warzywo najbardziej lubi Antek.		
3.	Mariola też lubi pomidory.		
4.	Mariola nigdy nie je papryki w szkole.		
5.	Maksym niechętnie opowiada o Marioli.		

V. Wyrazy wyróżnione w tekście zostały wpisane w ramkę. Uzupełnij formy, których brakuje. Jeśli ich nie pamiętasz, zajrzyj do lekcji 8 i 17 w I części podręcznika. Następnie uzupełnij zdania zgodnie z przykładem.

Powtarzamy

	Czyj jest pomidor (on)?	**Czyja jest papryka (ona)?**	**Czyje jest jabłko (ono)?**
ja			moje
ty		twoja	twoje
on, ono	jego		
ona	jej		
my		nasza	
wy		wasza	
oni, one, państwo	ich		

0. Papryka to (ja) moje ulubione warzywo.

1. Krowa to nie jest (on) ..... ulubione zwierzę.

2. Czy to (ty) ..... jabłko leży na stole? Tak, (ja) ..... .

3. Podoba ci się (oni) ..... ogród? Tak, ale nie jest tak ładny jak (my) ..... .

4. Nie interesuje mnie (ty) ..... dziewczyna!

5. A mnie nie interesuje (ty) ..... chłopak!

6. Mama kupiła (my) ..... ulubione owoce.

7. Czy masz (one) ..... książki?

8. To jest (ona) ..... kot.

9. Czy to jest (wy) ..... zwierzę? Nie, to jest (oni) ..... zwierzę.

10. Bardzo podoba mi się (wy) ..... dom. To prawda, (my) ..... dom jest piękny.

VI. Podobnie jak Maksym i Antek, wymyśl zagadki na temat owoców i warzyw, a następnie zadaj je koleżankom i kolegom z klasy. Wygrywa osoba, która odgadnie najwięcej słów.

Słowa, które mogą ci pomóc:

podłużny, okrągły, słodki, słony, kwaśny, gorzki, mały, duży, twardy, miękki, soczysty, dodaje się do..., dobrze smakuje z...

Nie zapomnij o kolorach!

VII. Pomyśl, jaką sałatkę albo inne danie z warzyw lub owoców lubisz najbardziej. Potem zapytaj mamę o przepis na to danie i zapisz go w zeszycie. Na następnej lekcji opowiedz koleżankom i kolegom w klasie o swojej ulubionej wegetariańskiej potrawie.

VIII. Powtórz.

Chrząszcz brzmi w trzcinie w Szczebrzeszynie,
W szczękach chrząszcza trzeszczy miąższ,
Czcza szczypawka czka w Szczecinie,
Chrząszcza szczudłem przechrzcił wąż,
Strząsa skrzydła z dżdżu,
A trzmiel w puszczy, tuż przy Pszczynie,
Straszny wszczyna szum...

IX. Przeczytajcie jeszcze raz wiersz Jana Brzechwy „Na straganie” (karta pracy do ćwiczenia III) z podziałem na role, a następnie przygotujcie rekwizyty – kostiumy albo ilustracje – symbole warzyw i zróbcie przedstawienie.

Role: Narrator, Szczypiorek, Koper, Kalarepka, Groch, Rzepa, Seler, Burak, Cebula, Fasola, Brukselka, Marchewka, Kapusta.

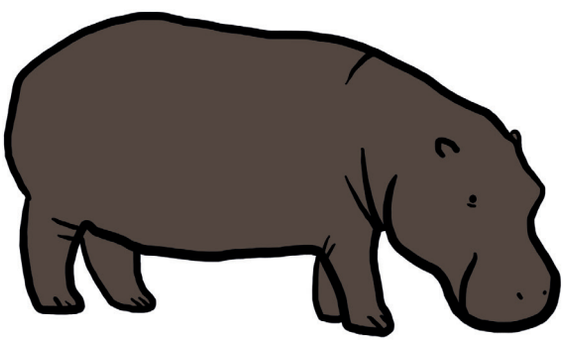
Zanim przeczytacie swoje kwestie, zastanówcie się, jaki charakter mają poszczególne warzywa. Którym warzywem chciał(a)byś być? Wcielcie się w role warzyw.

LEKCJA 28
„Dobrze, proszę: nawlecz igłę”

Maksym, Olga i Antek wciąż są u dziadków na wsi. Tym razem dziadek Taras pokaże im zwierzęta.

I. Przeczytaj dialog, a następnie odpowiedz na pytania.

Maksym: Tak się zastanawiałem, które zwierzęta do siebie pasują.

Olga: Czy ja dobrze słyszę? Nad czym się zastanawiałeś?

Maksym: No bo babcia czytała nam wczoraj taką historię o hipopotamie i żabie.

Antek: Hi, hi, hi, to dobra historia. Olka, nie znasz?

Olga: A powinnam?

Maksym: Tak! To było bardzo zabawne, bo hipopotam obiecywał żabie, że zawsze będzie ją kochał, będzie ją wszędzie woził na grzbiecie i spełniał każde jej życzenie.

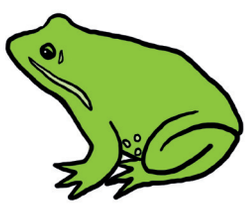
Olga: I co żaba na to?

Maksym: Antek! Dawaj!

Antek (grubym głosem)**:** „Krótko mówiąc – twoją wolę zawsze chętnie zadowolę, Każdy rozkaz spełnię ściśle. Co ty na to?”

Maksym (cieniutkim głosem)**:** „Właśnie myślę… Dobre chęci twoje cenię… A więc – owszem. Mam życzenie…”

Antek (grubym głosem)**:** „Jakie, powiedz? Powiedz szybko, moja żabko, moja rybko. I nie krępuj się zupełnie, Twe życzenie każde spełnię, nawet całkiem niedościgłe…”

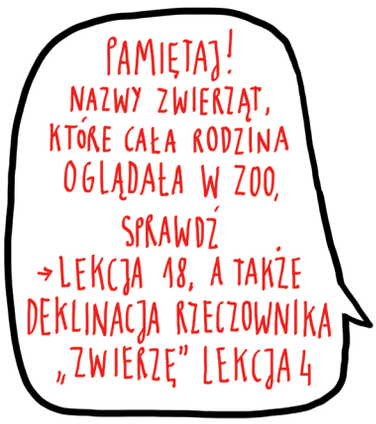

Maksym (cienkim głosem)**:** „Dobrze, proszę: nawlecz igłę!”[1] hi, hi, hi, hi.

Antek: Ha, ha, ha!

Olga: Widzicie, kobiety zawsze wiedzą, jak inteligentnie odpowiedzieć komuś, kto im się nie podoba.

[1] Fragment wiersza Jana Brzechwy „Hipopotam”.

Maksym: No i widzisz, dlatego zastanawiałem się, które zwierzęta do siebie pasują.

Antek: Myślicie, że Bruno lubi Wandę?

Maksym: Oj nie, Wanda wszystkich przedrzeźnia, jeszcze próbuje szczekać, wiesz, jak to denerwuje Bruna?

Olga: Wanda nie szuka sobie męża. Ona chce robić karierę śpiewaczki!

Maksym: „A to feler!" Hi, hi, hi.

1. Dlaczego Maksym zastanawia się nad tym, które zwierzęta do siebie pasują?

2. Co hipopotam obiecywał żabie?

3. Dlaczego Olga uważa, że żaba jest inteligentna?

II. Dziadek oprowadza dzieci po zagrodzie. Czy wiesz, które zwierzęta im pokazuje? Uzupełnij zdania zgodnie z przykładem.

0. Lubi pić mleko. Staszek uważa, że to najlepsze zwierzę na świecie. KOT

1. Lubi siedzieć w błocie. Kiedy jest czysta, jest różowa – Ś ....

2. Daje mleko, jest duża, często ma łaty, Antek się jej boi. K ....

3. Daje wełnę, z której babcia Ołena robi swetry. O ....

4. Jest piękny, można na nim jeździć. K ....

5. Ma czarno-białe pióra i czerwoną głowę, jest ptakiem. I ....

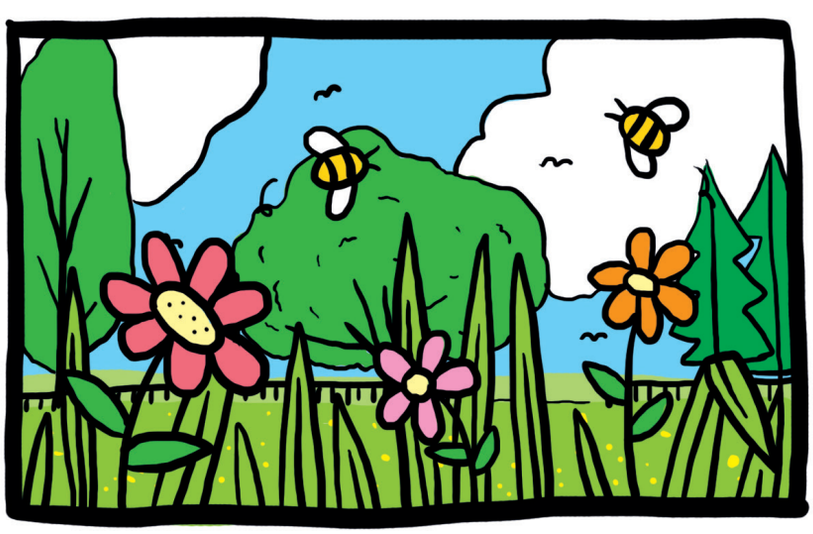
6. Budzi wszystkich rano swoim pianiem. K ....

7. Ma brodę, rogi, daje mleko. K ....

8. Znosi jajka. Chociaż jest ptakiem, nie umie latać. K ....

9. Kot babci Ołeny lubi za nimi ganiać. Dziadek nie lubi, kiedy jedzą zboże. Są małe. M ....

10. Bardzo pożyteczne owady, produkują miód. P ....

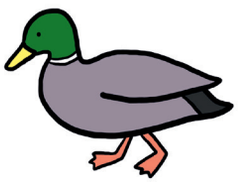
III. Dopasuj nazwy dźwięków do zwierząt. W puste pola wpisz także nazwy zwierząt.

ryczy (muuuu) , **miauczy (miau)**, pieje (kukuryku), szczeka (hau, hau), beczy (beeee), piszczy (pi, pi), gdacze (ko, ko), kwacze (kwa, kwa), kwiczy (chrum, chrum), meczy (meee)

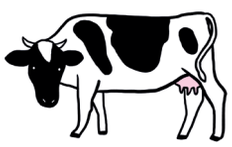
kot

miauczy

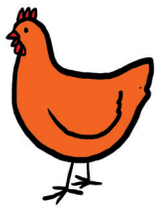
.....

.....

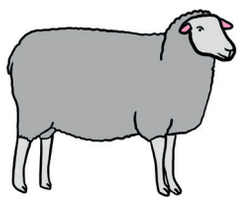
.....

.....

.....

.....

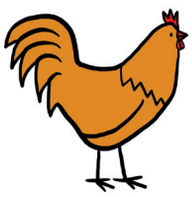
.....

.....

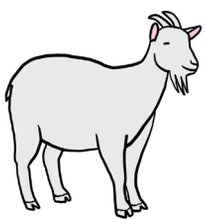
.....

.....

.....

.....

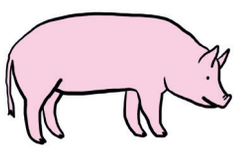
.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV. Pamiętasz, kiedy Maks był w ZOO? Cała rodzina obejrzała wtedy wiele egzotycznych zwierząt. Poniżej znajdują się nazwy zwierząt dzikich i domowych. Zwróć uwagę, na jakie litery kończą się wyrazy i wpisz je w odpowiednie miejsca w tabeli.

antylopy, bizony, borsuki, gady, hipopotamy, kangury, krokodyle, lemury, lwy, małpy, niedźwiedzie, pytony, szopy, słonie, węże, wielbłądy, żaby, pszczoły, barany, owce, krowy, indyki, koguty, owady, psy, papugi, świnie, konie, pstrągi

-y	-e	-i
antylopy		

V. Utwórz liczbę pojedynczą zgodnie z przykładem.

0. bizony - bizon

1. borsuki - .....

2. gady - .....

3. hipopotamy - .....

4. kangury - .....

5. krokodyle - .....

6. lemury - .....

7. lwy - .....

8. małpy - .....

9. niedźwiedzie - .....

10. pytony - .....

11. szopy - .....

12. węże - .....

13. wielbłądy - .....

14. żaby - .....

15. pszczoły - .....

16. barany - .....

17. owce - .....

18. krowy - .....

19. indyki - .....

20. koguty - .....

21. owady - .....

22. psy - .....

23. papugi - .....

24. świnie - .....

25. konie - .....

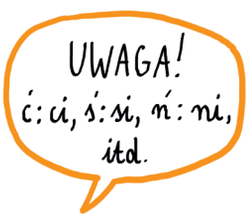
VI. Rzeczowniki niemęskoosobowe odnoszą się do osób płci żeńskiej, zwierząt, przedmiotów, zjawisk i pojęć. Nie odnoszą się do mężczyzn. Wyrazy z ramki podziel na dwie kategorie zgodnie z przykładem.

ładne aktorki, **świetni lekarze**, małe dzieci, niebieskie meble, kochani dziadkowie, duże marchewki, wesołe świnie, stare okna, silni mężczyźni, miłe panie, zabawne dziewczyny, dobre telefony, mądrzy uczniowie, czerwone autobusy, kolorowe kredki, wysportowani chłopcy, nowe gazety, trudne zadania, ciekawe książki, ładne mieszkania, gry komputerowe, rozgadane papugi, dobrzy koledzy, radosne psy, czarne koty

rzeczowniki męskoosobowe 	**rzeczowniki niemęskoosobowe**
świetni lekarze	**ładne aktorki**

Jaką końcówkę mają przymiotniki w drugiej kolumnie? .....

Pamiętaj!

<table>
<tr><th colspan="2">MIANOWNIK I BIERNIK LICZBY MNOGIEJ RZECZOWNIKÓW I PRZYMIOTNIKÓW NIEMĘSKOOSOBOWYCH</th></tr>
<tr><td>Rodzaj niemęskoosobowy on ➞ one
Rodzaj żeński ona ➞ one</td><td>Rodzaj nijaki ono ➞ one</td></tr>
<tr><td>- y
czarne koty, ładne dziewczyny, małe stoły</td><td rowspan="3">- a
wygodne krzesła,
piękne mieszkania,
dobre licea,
ukraińskie imiona</td></tr>
<tr><td>sz, rz, ż, cz, dz, dż, ś, ć, ń, ź, dź, c, l, j
- e
szybkie konie,
dobre uczennice, dalekie podróże
</td></tr>
<tr><td>k, g
- i
świeże pstrągi, piękne aktorki, długie nogi</td></tr>
<tr><td colspan="2">przymiotniki - e</td></tr>
</table>

VII. Utwórz liczbę mnogą zgodnie z przykładem. W razie potrzeby korzystaj z kolumny po prawej stronie tabelki gramatycznej.

0. ładne mieszkanie - ładne mieszkania

1. słodkie winogrono - .....

2. świeże jajko - .....

3. zielone jabłko - .....

4. kolorowe serduszko - .....

5. małe okno - .....

6. ogromne delfinarium - .....

7. piękne akwarium - .....

8. nasze gimnazjum - .....

9. stare zdjęcie - .....

10. zdrowe warzywo - .....

VIII. Powtórz.

Czarna krowa w kropki bordo

gryzła trawę, kręcąc mordą.

Kręcąc mordą i rogami,

gryzła trawę wraz z jaskrami.

IX. Babcia Ołena ma w spiżarni dużo warzyw. Utwórz liczbę mnogą od poniższych wyrazów.

0. pomarańczowa dynia - pomarańczowe dynie

1. biała pietruszka - .....

2. słodka marchewka - .....

3. duży kalafior - .....

4. ostra rzepa - .....

5. mała kalarepka - .....

6. soczysty pomidor - .....

7. kiszony ogórek - .....

8. młody ziemniak - .....

9. czerwona cebula - .....

10. słodka kukurydza - .....

11. biała kapusta - .....

12. pyszny brokuł - .....

13. piękny bakłażan - .....

14. biały szparag - .....

15. mały burak - .....

16. ostry por - .....

X. Podobnie jak Maksym i Antek w poprzednim rozdziale, wymyśl zagadki na temat zwierząt, a następnie zadaj je koleżankom i kolegom z klasy. Wygrywa osoba, która odgadnie najwięcej słów. Uwaga, opisuj zwierzęta w liczbie mnogiej i tylko odpowiedzi w liczbie mnogiej są traktowane jako poprawne.

Wyrazy, które mogą ci pomóc:

Te zwierzęta...

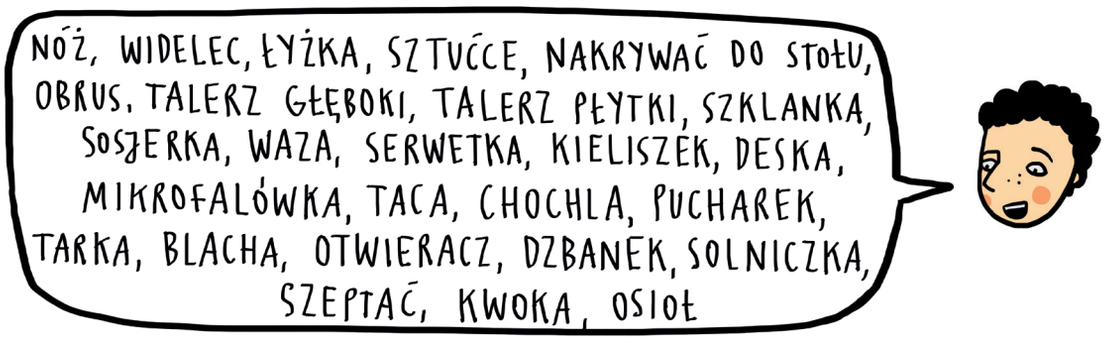
rogi, pazury, skrzydła, pióra, sierść, wełna, meczy (koza), ryczy (krowa), beczy (owca), gdacze (kura), pieje (kogut), broda, łaciata, daje mleko, znosi jajka, w paski, w pręgi, w cętki, łapy, kopyta, skorupa

Nie zapomnij o kolorach!

XI. Babcia Ołena ma w spiżarni dużo warzyw (zobacz ćw. IX). Dorysuj je na półkach, a następnie podpisz, podając liczbę mnogą. W razie potrzeby korzystaj z kolumny po lewej stronie w tabelce gramatycznej. Zastanów się, którymi warzywami można nakarmić poszczególne zwierzęta. Porozmawiaj o tym z koleżankami i kolegami w grupie.

LEKCJA 29
Grunt to dobre wychowanie!

Wielki dzień w gospodarstwie dziadków Ołeny i Tarasa. Przyjeżdża ciocia Ania z Polski, rodzice Maksyma, a także druga babcia – Maria. Babcia Ołena prosi dzieci o pomoc w przygotowaniu uroczystego obiadu. Do akcji wkracza babcia Marysia.

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

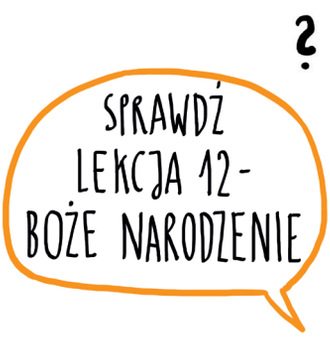
Babcia Ołena: Maksym, Antek, czy możecie przynieść do pokoju talerze i sztućce, a może Olga powie wam, jak nakryć do stołu? Olgaaaaa! Gdzie ona jest?!

Babcia Maria: Ołeno, ja chętnie powiem dzieciom, jak się nakrywa do stołu.

Babcia Ołena: Bardzo ci dziękuję.

Babcia Maria: Maksym, Antek – za mną!

Maksym (cicho)**:** Ohoo! Nie ma to jak babcia Marysia w akcji!

Antek: Hi, hi, hi.

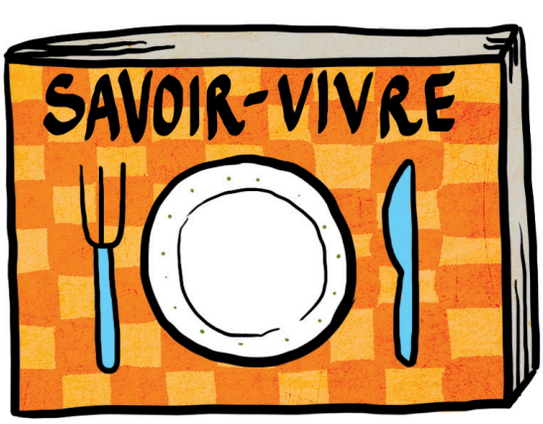
Babcia Maria: Co tam szepczecie, chłopcy?

Maksym: Nic, już idziemy z talerzami.

(po chwili)

Babcia Marysia: No dobrze, najpierw stół. Chłopcy, weźcie ten biały obrus, złapcie z dwóch stron i połóżcie na stole. O, tak! Bardzo dobrze.

Antek: Co dalej?

Babcia Marysia: Kochani, każde naczynie ma swoje zastosowanie. Na przykład, w czym podajemy zupę?

Maksym: W garnku?

Babcia Marysia: Kochanie, czy widziałeś kiedyś, żeby mamusia w czasie uroczystego obiadu podawała zupę w garnku?

Maksym: No coś takiego, tylko że nie jest metalowe.

Babcia Marysia: No właśnie, to jest waza – w niej podajemy zupę. Kompot w szklankach, kawę w filiżankach, sos w sosjerce, ziemniaki w misce, wędliny, mięsa, ryby na specjalnych półmiskach…

Maksym: A deser?

Babcia Marysia: To zależy od deseru. Może być na talerzyku, w pucharku, w miseczce…

Antek: O matko, to skomplikowane!

Babcia Marysia: No, ale nie aż tak bardzo, kiedy macie taką babcię, która może was wszystkiego nauczyć. Wróćmy do pracy, o te wszystkie naczynia zadba babcia Ołena, ale wy teraz musicie ułożyć talerze i sztućce. Ile będzie osób?

Antek: My troje, Olga, mamusia, wujek Boguś, ciocia Anastazja, babcia Ołena i dziadek Taras, czyli…

Maksym: Dziewięć!

Babcia Marysia: No to kochani, rozstawcie dziewięć płytkich talerzy, a na nich dziewięć głębokich.

Antek: Yyyyyy, które są które?

Maksym: Nie wiesz? Płytkie na drugie danie, głębokie na zupę!

Babcia Marysia: Świetnie! Maks, a po której stronie kładziemy sztućce?

Maksym: Yyyyyyy…

Antek: Ja wiem! Nóż po prawej, widelec po lewej.

Babcia Marysia: Bardzo dobrze! O czym zapomnieliśmy?

Maksym: Szklanki!

Antek: I łyżki!

Babcia Marysia: I serwetki!

		P	F
0.	**Babcia Ołena opowiada chłopcom o tym, jak się nakrywa do stołu.**		X
1.	Babcia Marysia niesie talerze do pokoju.		
2.	W czasie uroczystego obiadu zupę podaje się w sosjerce.		
3.	Deser może być podawany w różnych naczyniach.		
4.	Na obiedzie będzie dziesięć osób.		
5.	Antek wie, po której stronie układa się sztućce.		

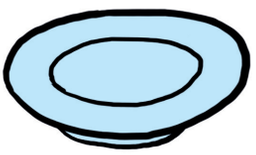
II. W kuchni babci Ołeny jest wiele naczyń i sprzętów, ale pomieszały się ich nazwy. Wybierz jedną poprawną nazwę z trzech podanych obok każdego obrazka.

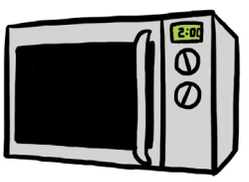
łyżka
miska
chochla

patelnia
garnek
waza

płytki talerz
miska
głęboki talerz

kuchenka
mikrofalówka
piekarnik

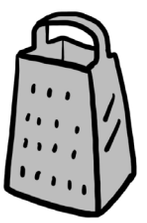
otwieracz
korkociąg
nóż

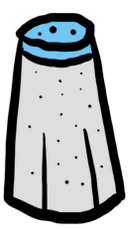
waza
miska
garnek

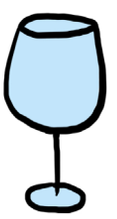
szklanka
kubek
kieliszek

blacha do pieczenia
tarka
taca

sosjerka
solniczka
filiżanka

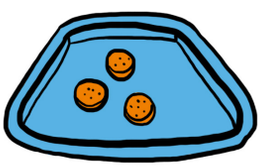
szklanka
kubek
kieliszek

szklanka
dzbanek
mikser

łyżka
nóż
sztućce

blacha do pieczenia
talerz
półmisek

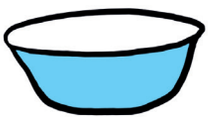

taca
blacha do pieczenia
deska

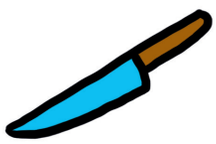

III. Dopasuj wyrazy do obrazków.

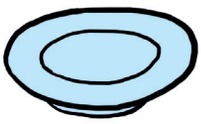
kubek, łyżka, filiżanka, nóż, serwetka, **miska**, obrus, talerz, szklanka, widelec

miska ....

....

IV. Chcesz zorganizować przyjęcie urodzinowe. Napisz zaproszenie, które rozdasz koleżankom i kolegom. Zrób także listę zabaw i gier, które przydadzą się w czasie urodzin.

Lista gier i zabaw

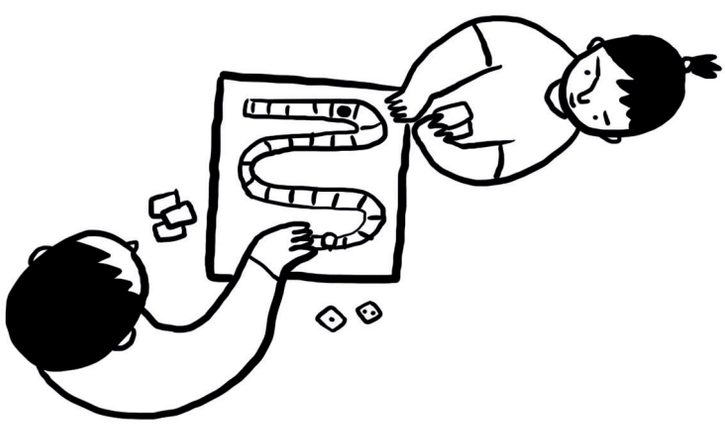
1.

2.

3.

4.

5.

V. Przeczytaj wiersz Jana Brzechwy pod tytułem „Kwoka”, a następnie wypisz, jak zachowały się poszczególne zwierzęta. Na koniec w imieniu książkowego Kota w Butach – znawcy reguł dobrego wychowania – udziel rad każdemu zwierzęciu.

Osioł: .....

Krowa: .....

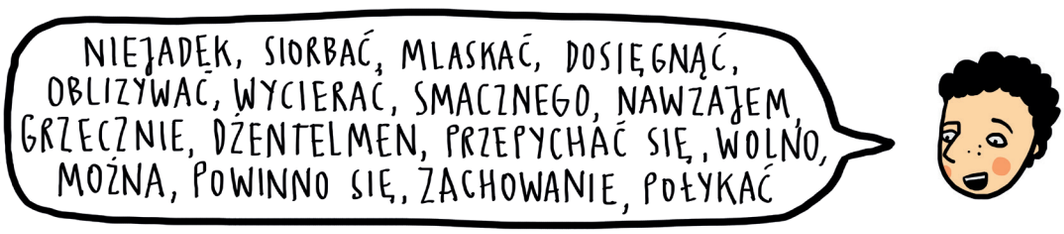
Świnia: .....

Baran: .....

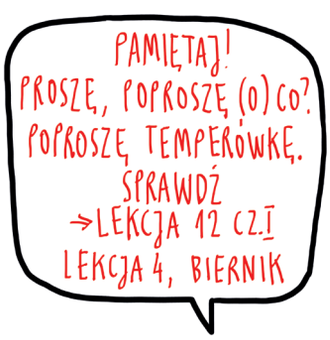
Kwoka: .....

LEKCJA 30
A co na deser?

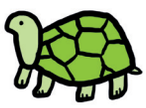
Samo przygotowanie obiadu to jedna rzecz. Druga, to jak powinno się zachowywać podczas jedzenia. Babcia Marysia jest tu ekspertką – na pewno powie coś o zachowaniu się przy stole. Maksym i Antek dzięki jej radom będą w przyszłości dżentelmenami.

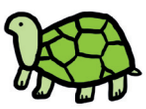

I. Babcia Marysia, zaraz po instrukcjach dotyczących nakrywania do stołu, przypomniała chłopcom, że zawsze należy zachowywać się grzecznie i kulturalnie. Uzupełnij zdania odpowiednimi formami.

Babcia Marysia: Babcia Ołena poprosiła Olgę o **pomoc**[0] (pomoc), więc my zajmiemy się przypomnieniem sobie kilku zasad. O jakich magicznych słowach musimy zawsze pamiętać?

Maksym: Smacznego i nawzajem!

Antek: Proszę, przepraszam i dziękuję.

Babcia Marysia: Bardzo dobrze. O co można prosić przy stole?

Maksym: Można prosić o .....[1] (sól) albo o .....[2] (pieprz).

Babcia Marysia: A dlaczego o to prosimy?

Maksym: Bo mamy za krótkie ręce i byłoby niegrzecznie przepychać się albo przenosić jedzenie nad czyimś talerzem albo nawet nad głową.

Antek: No, tak. Ale możemy prosić o więcej rzeczy. Cały czas mówimy przecież: Podaj mi, proszę, ...[3] (chleb), poproszę o .....[4] (serwetka) albo nawet – poproszę jeszcze o .....[5] (kurczak).

Maksym (żartując)**:** Hi, hi, hi, hi, tak, ty na pewno będziesz prosił o .....[6] (mięso).

Antek: Dlaczego nie?

Maksym: Wszyscy wiemy, że jesteś niejadkiem! Olga też, bo się boi, że będzie gruba, więc prosi mamę a to o .....[7] (sałatka), a to o jakiś .....[8] (owoc). Najchętniej jadłaby powietrze!

Antek: Nie, no ja czasami zjem .....[9] (ryba), a najchętniej .....[10] (czekolada).

Babcia Marysia: No właśnie – kiedy jesz .....[11] (ryba), to jest to bardzo zdrowe, ale czekolady nie można jeść przed obiadem! Na .....[12] (deser) musicie czekać aż

do końca obiadu. I, Antosiu, postaraj się jeść trochę szybciej niż żółw.

Maksym (śmieje się)

Babcia Marysia: A ty, Maksiu, jedz wolniej niż królik!

Maksym: Babciu, chyba muszę poprosić cię o .....[13] (przerwa) w lekcji! Jestem już strasznie głodny.

II. Wybierz najlepszą odpowiedź.

0. Kompot podaje się w:

a) kieliszku b) filiżance **c) szklance**

1. Zupę gotuje się w:

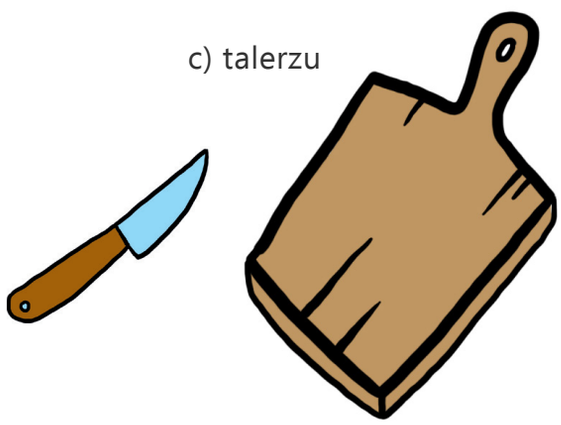
a) wazie b) misce c) garnku

2. Lody podaje się w:

a) pucharku b) misce c) talerzu

3. Wędliny podaje się na:

a) tacy b) półmisku c) talerzu

4. Sztućce układa się:

a) nóż po prawej, widelec po lewej stronie

b) nóż po lewej, widelec po prawej stronie

c) nóż po prawej stronie, widelec nad talerzem

5. Usta wycieramy:

a) obrusem b) rękawem c) serwetką

6. Na patelni:

a) gotujemy b) smażymy c) pieczemy

7. Na desce:

a) kroimy b) podajemy owoce c) pieczemy

8. W kieliszkach podajemy:

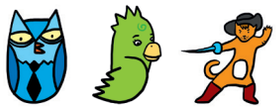
a) herbatę b) kawę c) alkohol

9. Sztućce to:

a) łyżka b) nóż c) łyżka, nóż i widelec

10. Korkociąg służy do otwierania:

a) piwa b) wina c) coca-coli

III. Babcia Marysia przedstawiła chłopcom reguły zachowania się przy stole. Przeczytaj je, a następnie porozmawiaj z koleżankami i kolegami z klasy, które z nich wydają ci się najważniejsze, a które niepotrzebne. Dlaczego powinniśmy je stosować? Czy znasz jeszcze inne reguły dotyczące zachowania się przy stole? Jakie?

1. Pomóż przygotować jedzenie, a potem pomóż posprzątać po posiłku.

2. Kiedy nie możesz czegoś dosięgnąć, poproś sąsiada o pomoc.

3. Palcami można jeść tylko niektóre potrawy.

4. Nie wstawaj od stołu, gdy inni jeszcze siedzą. Jeśli musisz wstać, zapytaj o pozwolenie.

5. Nie wolno oblizywać talerzy ani misek.

6. Nie wolno siorbać ani mlaskać.

7. Łokcie powinno się trzymać przy blacie stołu, a nie na nim.

8. Usta trzeba wycierać serwetką.

9. Nie powinno się czytać podczas jedzenia.

10. Nie można nakładać na talerz wszystkich ziemniaków, klusek itp.

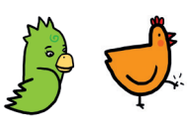
11. Nie można bawić się jedzeniem.

12. Trzeba starannie gryźć i żuć jedzenie, nie można połykać go w całości.

13. Nie można mówić z pełnymi ustami.

14. Popijać można wtedy, kiedy nie ma się w ustach jedzenia.

15. Zanim powiesz, że czegoś nie lubisz – spróbuj! To może być naprawdę pyszne.

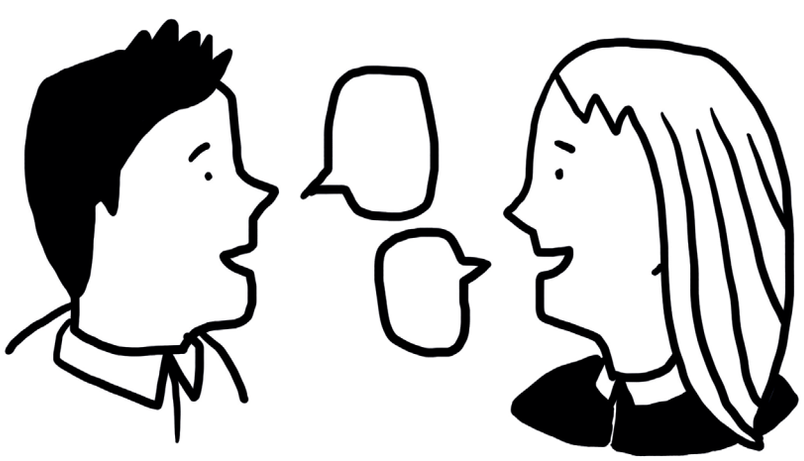

IV. Reguły dobrego zachowania obejmują więcej sfer życia. Przedyskutuj z kolegami/koleżankami w klasie, jak zachowuje się najlepszy przyjaciel i jak zachowuje się najlepsza przyjaciółka. Zastanówcie się, które reguły zachowania będą najważniejsze, a które mało ważne. Swoje pomysły zapiszcie na dużych arkuszach papieru.

Te zwroty pomogą wam w pracy:

Prawdziwy przyjaciel / prawdziwa przyjaciółka:

- nigdy nie...
- czasami...
- zawsze...

W przyjaźni:

- (nie) wolno
- (nie) można
- (nie) powinno się

Trzeba pomóc mamie.
W ferie można spać do południa.
Nie wolno ci wychodzić po zmroku.
Warto obejrzeć ten film.
Powinno się segregować śmieci.

TRZEBA – to jest konieczne, potrzebne, należy to zrobić **MOŻNA** – jest możliwe, żeby coś zrobić **WOLNO** – możesz coś robić, formalne **WARTO** – jest sens zrobić to, opłaca się **POWINNO SIĘ** – sugeruje, że trzeba to zrobić	+ **BEZOKOLICZNIK** (np. pisać, jeść)

V. Wstaw wyrazy „można”, „wolno”, „warto”, „trzeba” w odpowiednie miejsca.

0. Ta zupa jest bez smaku – trzeba koniecznie dodać soli.

1. Staszek, słyszałem że widziałeś film „Pingwiny z Madagaskaru” – czy ..... go obejrzeć?

2. Czym lepiej do ciebie dojechać? Wszystko jedno – ..... jechać tramwajem albo autobusem.

3. Tutaj absolutnie nie ..... palić!

4. Jak myślisz, czy na dyskotece będzie ..... zatańczyć z Mariolą?

5. Co ..... zrobić na następną lekcję?

6. Nie kupuj tej książki! Nie ..... jej czytać.

7. Zęby ..... myć co najmniej rano i wieczorem.

8. Jak myślisz, czy zamiast róży ..... jej kupić czekoladę?

9. Maks jest w chory! ..... go koniecznie odwiedzić!

10. Chłopcy, przestańcie, nie ..... dotykać eksponatów!

11. Ona mówi, że matematyki nie ..... zrozumieć.

VI. Zdecyduj, które z poniższych zdań to: prośba (PR), propozycja (PP), zgoda (Z), odmowa (O). Napisz odpowiednie oznaczenia przy poszczególnych zdaniach.

1. Bardzo dziękuję, ale już się najadłam.

2. Może jeszcze trochę soku?

3. Ciociu, mogłabyś mi nalać kompotu?

4. Mam alergię na orzechy, ale bardzo ci dziękuję.

5. Ależ oczywiście.

6. Babciu, spróbuj tej sałatki. Jest pyszna.

7. Nie. Umawialiśmy się na jedną porcję lodów.

8. Olu, podaj mi sól.

9. No dobrze, ale tylko mały kawałeczek.

10. Ten tort jest pyszny, na pewno nie skusisz się na jeszcze jeden kawałek?

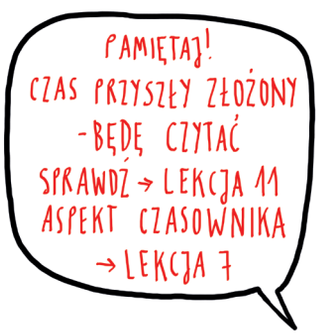

LEKCJA 31
Co będziemy robić w Warszawie?

Olga, Maksym i Antek jadą z ciocią Anią do Warszawy – zastanawiają się, co będą tam robić. Przygotowania do podróży wywołują dużo emocji. Maksym układa bardzo dziwną listę rzeczy do zabrania na ten wyjazd. Jak myślisz, co powinien ze sobą zabrać?

I. Przeczytaj tekst, a następnie odpowiedz na pytania.

Maksym: O, matko! Chyba oszaleję! Olka, gdzie są moje łyżwy?!

Olga: Łyżwy? Chyba naprawdę oszalałeś, po co ci łyżwy w środku lata?!

Maksym: Antek mówił, że lubi jeździć na łyżwach, więc na pewno **pójdziemy** na łyżwy. W Warszawie na pewno mają jakieś sztuczne lodowisko!

Olga: **Posłuchaj**, co ty w ogóle **mówisz**! Nie myśl o łyżwach, tylko **spakuj** kąpielówki i okulary do pływania! I zacznij teraz, bo inaczej **będziesz pakować** się w nieskończoność.

Maksym: Kąpielówki?

Olga: A co **będziesz robić** w upalny dzień?! Maks! **Pokaż** mi swoją listę rzeczy do spakowania!

Maksym: No co? **Będziemy grać** na komputerze, **będziemy oglądać** mecze piłki nożnej, **będziemy zwiedzać** Warszawę.

Olga: O nie, kochany, na komputerze nie **zagrasz** ani razu! A mecz **obejrzysz** tylko jeden. Dawaj listę!

Maksym: Nie wiem, czy ty jesteś taką specjalistką, bo widziałem, że pół twojej torby to lakiery do paznokci, szczotki do włosów i nie wiadomo, co jeszcze!

Olga: Kobieta zawsze powinna być elegancka. Daj tę listę!

Maksym: No dobrze.

Olga (czyta)**:** 3 piżamy, 3 czapki z daszkiem, 2 samochodziki – srebrne Volvo i niebieska Toyota, piłka, jo-jo, bluzka, trampki, klapki, chipsy, pamiętnik?

Maksym: No co?

Olga: Piszesz pamiętnik?

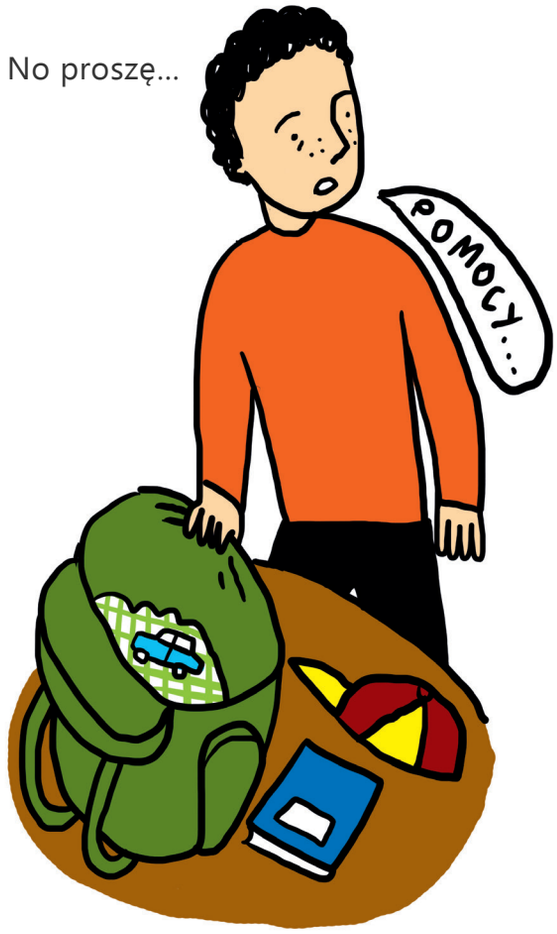
Maksym (zawstydzony)**:** A co ty myślisz, że tylko dziewczyny mogą?

Olga: I **będziesz pisać** go w Warszawie?

Maksym: Nie wiem, ale na pewno wieczorem **napiszę**, że moja siostra nie ma serca!

Olga (śmieje się)**:** Nie skomentuję tego, ale ty, proszę, **powiedz** mi, co zamierzasz robić przez dwa tygodnie w jednej bluzce, trzech piżamach i z dwoma samochodzikami?! Jedziesz do szpitala? Czy na wakacje do Warszawy!?

Maksym: Oj, Olga, nie śmiej się, tylko **pomóż** mi trochę. No proszę...

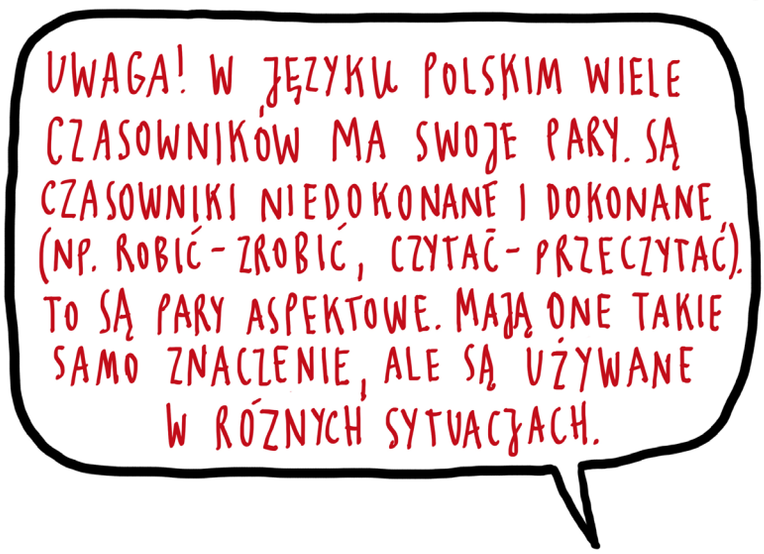
1. Dlaczego Maksym szuka łyżew?

2. Co zajmuje dużo miejsca w torbie Olgi?

3. Co Maksym planuje zabrać ze sobą do Warszawy?

4. Na jak długo dzieci jadą do Warszawy?

Powtarzamy

Kiedy używamy CZASOWNIKÓW NIEDOKONANYCH w czasie przyszłym?

Kiedy jakaś **sytuacja będzie się powtarzać**, np.:

Codziennie **będę robić** pracę domową.

Kiedy **nie będzie rezultatu** jakiejś czynności, np.:

Maks **będzie sprzątał** pokój całą sobotę, ale dalej będzie w nim bałagan.

Kiedy jakaś czynność będzie trwać długo, będzie **procesem**, np.:

Przez najbliższe dwa lata **będziemy uczyć się** języka polskiego.

Kiedy dwie czynności będą odbywać się **w tym samym czasie**, np.:

Na wakacjach w Warszawie **będziemy oglądać** mecz i **jeść** popcorn.

Kiedy używamy CZASOWNIKÓW DOKONANYCH w czasie przyszłym?

Kiedy jakaś sytuacja wydarzy się **tylko raz**, np.:

Jutro Maks **kupi** Marioli kwiatek.

Kiedy jakaś czynność przyniesie **rezultat**, np.:

Maks **posprząta** pokój i wreszcie będzie czysto.

Kiedy jakaś sytuacja wydarzy się **bardzo szybko, momentalnie**, np.:

Olga szybko **wypije** kakao i **pobiegnie** do szkoły.

Kiedy **jedna sytuacja się skończy, a potem zacznie się druga**, np.:

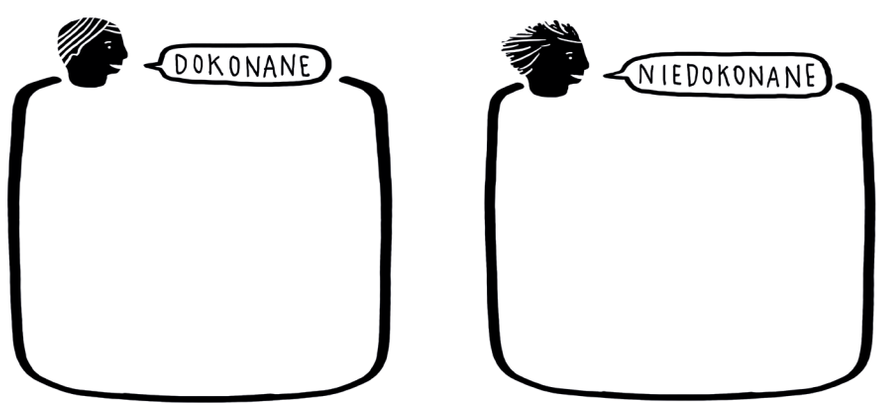
Najpierw Maks **zrobi** pracę domową, a później **pójdzie** do Staszka.

II. Po prawej stronie tabelki znajdują się niektóre czasowniki z tekstu. Część z nich ma swoje pary w tekście, a resztę par odnajdziesz w tabelce. Wpisz odpowiednie czasowniki w bezokoliczniku we właściwe miejsca.

czasownik niedokonany	czasownik dokonany	czasownik z czytanki
iść	pójść	**pójdziemy**
		posłuchaj
		będziesz robić
		pokaż
		będziemy grać
		będziemy oglądać
		będziemy zwiedzać
		będziesz pisać
		powiedz
		pomóż

III. Przeczytaj jeszcze raz informacje o tym, kiedy używamy czasowników dokonanych i niedokonanych. Teraz zdecyduj, które wyrazy z ramki będą występowały w zdaniach z czasownikami dokonanymi, a które z niedokonanymi. Wpisz je w odpowiednie miejsca.

często, wreszcie, w końcu, w tym momencie, rzadko, czasem, nagle, w każdą sobotę, zawsze, wkrótce, za chwilę, zwykle, cały wieczór, długo, raz w tygodniu

IV. Maksym i Olga zaczęli się pakować, ale ich rzeczy się pomieszały. Podpisz rzeczy, które ułożyli w pokoju.

V. Jeszcze raz obejrzyj rzeczy Maksyma i Olgi i zdecyduj, które należą do kogo. Niektóre rzeczy mogą pasować do obojga. Jak myślisz, czy wszystkie rzeczy przydadzą im się w sierpniu w Warszawie? Czego nie powinni brać i o czym zapomnieli?

Olga	Maksym	Olga i Maksym

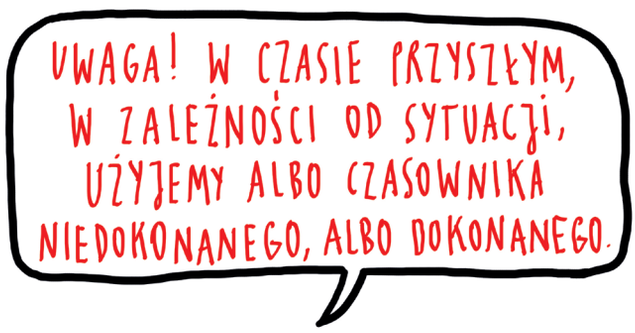
Czasowniki niedokonane zawsze **potrzebują czasownika „być”** w czasie przyszłym (będę, będziesz, będzie, będziemy, będziecie, będą).

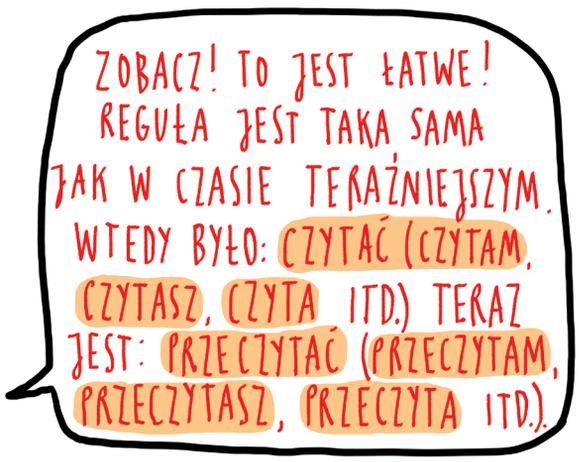
Czasowniki dokonane to tylko jeden wyraz, **nie potrzebują czasownika „być”**.

Porównaj:

Jutro Maks **będzie czytać** książkę cały dzień. (Tutaj wiemy, że będzie to długi proces – cały dzień, ale nie będzie rezultatu – Maks jeszcze nie skończy czytać książki).

Jutro Maks na pewno **przeczyta** tę książkę. (Tutaj nie interesuje nas, jak długo Maks będzie czytać. Wiemy, że będzie rezultat – on na pewno skończy czytać książkę).

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY (więcej niż jeden wyraz)	CZAS PRZYSZŁY PROSTY (jeden wyraz)
będę czytać	przeczytam
będziesz czytać	przeczytasz
będzie czytać	przeczyta
będziemy czytać	przeczytamy
będziecie czytać	przeczytacie
będą czytać	przeczytają

Uwaga! Jeśli czasownik dokonany różni się od czasownika niedokonanego nie tylko prefiksem, to ten czasownik dokonany ma nowy model odmiany, np. brać (biorę, bierzesz, bierze) – wziąć (wezmę, weźmiesz, weźmie itd.).

VI. Uzupełnij zdania.

0. Maks często rozmawia z Olgą. Jutro też z nią porozmawia. (rozmawiać – porozmawiać)

1. Staszek zwykle rano pije herbatę, ale jutro ..... mleko. (pić – wypić)

2. Mama zawsze wstaje o 7:00, ale jutro jest sobota i ..... o 9:00. (wstawać – wstać)

3. Jeszcze nigdy nie tańczyłem z Mariolą, ale jutro z nią ..... (tańczyć – zatańczyć)

4. Ostap zwykle nie ogląda komedii romantycznych, ale jutro ..... taki film z Olgą, bo są walentynki. (oglądać – obejrzeć)

5. Olga przez tydzień brała antybiotyk, ale już jest zdrowa, więc jutro go nie ..... (brać – wziąć)

6. Tata zawsze mówi mamie komplementy. Jutro też jej ..... (mówić – powiedzieć)

7. Ostap często kupuje Oldze kwiaty. Ciekawe, czy jutro też jej ..... (kupować – kupić)

8. Maksym zwykle je czekoladę przed obiadem, ale mama się naprawdę zdenerwowała, więc jutro jej nie ..... (jeść – zjeść)

9. Maksym zwykle spotyka się ze Staszkiem na boisku, ale jutro oni ..... w domu. (spotykać się – spotkać się)

10. Tata czyta tę książkę od trzech dni. Mówi, że jest świetna, więc dzisiaj na pewno ją .....! (czytać – przeczytać)

VII. Zdecyduj, czy podany czasownik jest w czasie teraźniejszym, czy w przyszłym.

	czas teraźniejszy	czas przyszły
kupię		X
zrobimy		
zapraszamy		
oglądają		
zobaczysz		
powiem		
piję		
przeczytacie		
bierzemy		
słuchamy		
porozmawiam		
zjedzą		
pomyślę		
maluje		

VIII. Porozmawiaj z koleżankami i kolegami w klasie na poniższe tematy.

1. Co trzeba zabrać na wakacje?

2. Z czego można zrezygnować, kiedy jedziemy na wakacje?

3. Dokąd najbardziej chciał(a)byś pojechać na wakacje? Dlaczego tam?

4. Jakimi środkami transportu lubisz podróżować? Dlaczego tymi?

5. Gdybyś miał(a) pojechać na wakacje na bezludną wyspę, kogo i co byś ze sobą zabrał(a)?

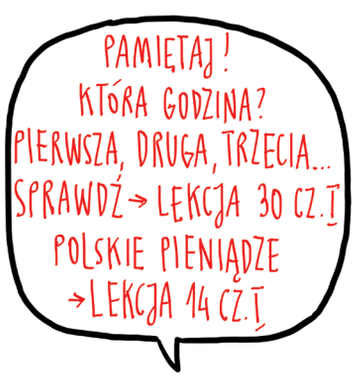
IX. Napisz o swoich planach na najbliższy miesiąc.
Użyj przynajmniej 10 czasowników z podanych poniżej.

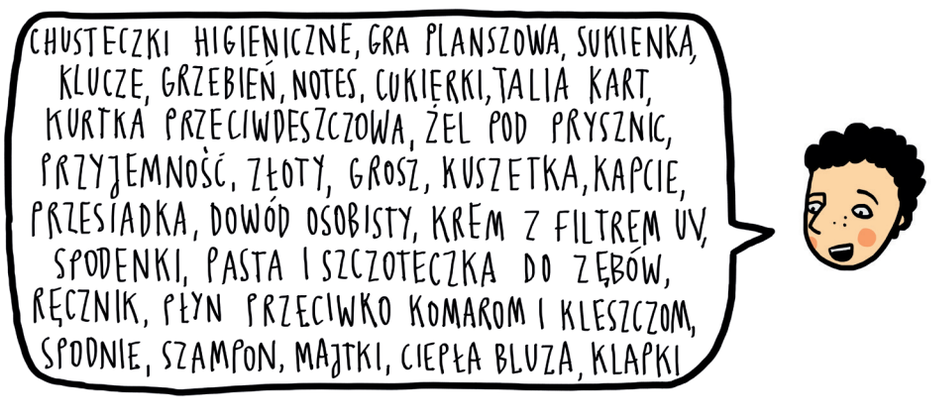
Uwaga! Nie używaj wyrazów: będę, będziesz, będzie, będziemy, będziecie, będą.

wypić, zjeść, przeczytać, zrobić, porozmawiać, posłuchać, obejrzeć, spotkać się, wstać, zatańczyć, posłuchać, zagrać, powiedzieć, nauczyć się, pokazać, pomóc, kupić

LEKCJA 32
Konduktorze łaskawy, zabierz nas do Warszawy!

Wyjazd do Warszawy coraz bliżej. Ciocia pokazuje Maksymowi, jak kupować bilety przez internet. Maksym przypomniał sobie o zegarku od dziadka, więc imponuje cioci odczytywaniem godzin.

I. Posłuchaj rozmowy, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Maksym: Ciociu, kiedy kupimy bilety?

Ciocia Ania: Teraz kupimy bilety z Krakowa do Warszawy, a jutro pojedziemy na dworzec po bilety do Krakowa.

Maksym: A dlaczego nie wszystkie razem?

Ciocia Ania: Bo chcę ci pokazać, jak się kupuje bilety przez internet. Na razie nie możemy kupić biletów z Ukrainy do Polski przez internet, ale te, na terenie Polski – krajowe – możemy kupić w ten sposób. Po międzynarodowe musimy pojechać na dworzec.

Maksym: Ooo, super! Ale ja już umiem korzystać z internetu, Olga mnie nauczyła.

Ciocia Ania: Dobrze, najpierw wpisujemy w wyszukiwarce „rozkład jazdy pociągów Intercity". Teraz wpisujemy skąd i dokąd jedziemy.

Maksym: Juhuuuu, z Krakowa do Warszawy!

Ciocia Ania: Bardzo dobrze. Tutaj wpisujemy jeszcze datę i godzinę. A w tym miejscu, ile biletów kupujemy.

Maksym: Tak wcześnie z Krakowa?

Ciocia Ania: Tak, bo do Krakowa pojedziemy pociągiem nocnym. A potem już prosto do Warszawy.

Maksym: Aha, a z kim ja będę w przedziale w pociągu nocnym?

Ciocia Ania: Hmmm, no właśnie musimy pomyśleć, ale chyba z Antkiem i Olgą.

Maksym: A ty, ciociu?

Ciocia Ania: Ja będę w przedziale obok i zrobię wam rano pobudkę!

Maksym: A będę mógł spać na górze?

Ciocia Ania: Jasne.

Maksym: O mamooo, chyba dzisiaj nie zasnę.

Ciocia Ania: Spokojnie, do wyjazdu jeszcze 3 dni. Jutro musimy jechać na dworzec po bilety do Krakowa.

		P	F
0.	**Ciocia Ania z dziećmi jedzie do Warszawy.**	X	
1.	Olga pomaga kupować bilety przez internet.		
2.	Bilety na wszystkie przejazdy międzynarodowe można kupić przez internet.		
3.	W czasie podróży do Warszawy będzie jedna przesiadka.		
4.	Maksym będzie spał na dolnym łóżku.		
5.	Maksym pojedzie jutro do Warszawy.		

II. Pamiętasz słówka z ostatniej lekcji?
Dopasuj poniższe elementy do poszczególnych kategorii.

koszulka, paszport, maskotka, aparat fotograficzny, długopis, trampki, dowód osobisty, spodenki, pasta i szczoteczka do zębów, kapcie, krem z filtrem UV, ręcznik, telefon, płyn przeciwko komarom i kleszczom, torebka, długie spodnie, szampon, majtki, ciepła bluza, klapki, chusteczki higieniczne, mała gra planszowa, sukienka, klucze, grzebień, notes z adresem i telefonem rodziców, **cukierki**, kurtka przeciwdeszczowa, żel pod prysznic, książka, talia kart, bilety, mały plecak, portfel

DOKUMENTY	INNE WAŻNE RZECZY	UBRANIA I OBUWIE	MAŁE PRZYJEMNOŚCI	HIGIENA
			cukierki	

III. Polskie pieniądze to złotówki i grosze. Jeden złoty to sto groszy. Uzupełnij zdania zgodnie z przykładem.

1 ZŁOTY 1 GROSZ

2,3,4 ZŁOTE/GROSZE A TAKŻE: 33, 74, 102 ITD.

5,6, ..., 12,13, 18, ... → 21 ZŁOTYCH/GROSZY A TAKŻE: 65, 98, 114 ITD.

0. Mam 24 zł (złote) i 15 gr (groszy).

1. Mama ma w portfelu 221 zł (.....) i 63 gr (.....).

2. Bilet ulgowy kosztuje 2 zł (.....) i 20 gr (.....).

3. Bilety do Warszawy kosztują 92 zł (.....) i 84 gr (.....).

4. Czekolada kosztuje 4 zł (.....) i 30 gr (.....).

5. Olga ma 108 zł (.....) i 12 gr (.....).

6. Maksym ma 83 zł (.....) i 39 gr (.....).

7. Antek ma 55 zł (.....) i 22 gr (.....).

8. Olga kupiła lakier do paznokci za 7 zł (.....).

9. Mamo, dasz mi 5 zł (.....)?

10. Tata ma 100 zł (.....).

UWAGA! JAK WIDAĆ, PO LICZEBNIKACH 5...21 WYSTĘPUJĄ INNE FORMY NIŻ PO LICZEBNIKACH 2,3,4. FORMY PO 5... 21 TO DOPEŁNIACZ LICZBY MNOGIEJ.

W POLSCE NA DOBRANOC MÓWI SIĘ: KOLOROWYCH, SŁODKICH SNÓW. I TO WSZYSTKO O DOPEŁNIACZU PRZYMIOTNIKA W L.MN.

	dopełniacz liczby mnogiej	przymiotnik	rzeczownik	liczba pojedyncza
5...21 dużo kilka mało trochę	☞ miłych chłopców ☞ długich miesięcy ☞ wysokich marzycieli	-ych (k, g) -ich	-ów -y[1] -i[2]	rodzaj męski
	☞ miłych dziewczyn		- Ø	rodzaj żeński
	☞ starych okien		- Ø	rodzaj nijaki

[1] Końcówka -y występuje po spółgłoskach: sz, cz, dz, dż, ż, rz, niekiedy c (np. tysięcy, ale owoców).

[2] Końcówka -i występuje po spółgłoskach: ś, ć, ź, dź, ń, niekiedy l, j (np. dwie formy są poprawne: hoteli i hotelów, pokoi i pokojów).

Innymi słowy, bardzo często wystarczy zapamiętać, że:

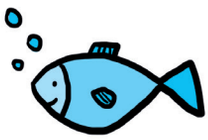
- jeżeli rzeczownik kończy się spółgłoską, to bardzo często dodajemy końcówkę – ów, np.

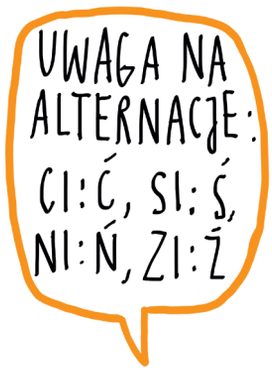
dom ➞ domów

obraz ➞ obrazów

Ukrainiec ➞ Ukraińców

Polak ➞ Polaków

- jeżeli rzeczownik kończy się na samogłoskę, to ją po prostu odcinamy, np.

ryba ➞ ryb

wino ➞ win

zdjęcie ➞ zdjęć

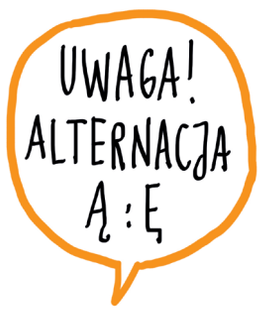
pani ➞ pań

- jeśli przed samogłoską są dwie spółgłoski, musisz rozdzielić je „e”, np.

koleżanka ➞ koleżanek

szklanka ➞ szklanek

IV. Uzupełnij zdania zgodnie z przykładem.

0. W pokoju było pięciu kolegów Maksa. (kolega)

1. Olga chciałaby wygrać na loterii dużo ..... (pieniądz).

2. Staszek ma jeszcze kilka ..... (czekoladka mleczna).

3. Wanda zna kilka ..... (brzydkie słowo).

4. Mama życzyła Staszkowi ..... (sama dwunastka) w szkole.

5. Nie lubię ..... (stary samochód).

6. Idziesz dziś do ..... (dziadek) na obiad?

7. Olga nikomu nie pożycza ..... (swoje lakiery) do paznokci.

8. Maks, chodź podejdziemy do ..... (ładne dziewczyny).

9. Na urodzinach Ostapa było pięciu ..... (wesoły chłopak) i siedem ..... (fajna koleżanka) Olgi.

10. Nie oglądam ..... (straszny film).

V. Ułóż listę potrzebnych rzeczy na wymarzone wakacje albo na ferie zimowe. Podaj liczbę rzeczy, np. 3 koszulki, 5 par skarpetek.

VI. Pamiętasz, jak się odczytuje godziny? Uzupełnij ćwiczenie poniżej. Jeśli nie pamiętasz dobrze wszystkich form liczebników, sprawdź je w lekcjach 30. i 31., w I części podręcznika.

01:00 – pierwsza

12:00 – .....

03:00 – .....

14:00 – .....

05:00 – piąta

16:00 – .....

07:00 – .....

18:00 – .....

09:00 – .....

22:00 – .....

VII. Maksym zabiera ze sobą w podróż zegarek, który dostał od dziadka. Teraz przypomina sobie, jak się odczytuje godziny. Pomóż mu.

Maksym: Olga, jak to było? Teraz jest trzynasta po trzynastej?

Olga: Hi, hi, hi, hi, nie, (**13:13**) **trzynaście po pierwszej** albo **trzynasta trzynaście**. Minuty zawsze czytasz jak normalne liczby.

Maksym: Ach, tak! Zapomniałem.

Olga: Na dworcu będziesz miał zawsze tę drugą wersję. Zróbmy tak – ja będę mówiła godzinę, używając zegara 12-godzinnego, a ty będziesz podawał ją, posługując się zegarem 24-godzinnym, dobrze?

Maksym: Zgoda!

Olga: Za dziesięć druga.

Maksym: (13:50) .....

albo (1:50) .....

Olga: Za piętnaście dwunasta.

Maksym: (11:45) .....

Olga: Wpół do trzeciej.

Maksym: (14:30) .....

albo (2:30) .....

Olga: Ósma wieczorem.

Maksym: (20:00) .....

Olga: Za pięć dziesiąta.

Maksym: (9:55) .....

albo (21:55) .....

Olga: Dwadzieścia po piątej.

Maksym: (5:20) .....

albo (17:20) .....

Olga: Brawo! Mój kochany braciszek naprawdę umie odczytywać godziny!

Maksym (zadowolony)**:** No jasne, łatwizna!

VIII. Powtórz.

Szła pchła pchnęła pchłę i pchła płakała, że pchła pchłę popychała.

Szły pchły koło wody, pchła pchłę popchnęła do wody i ta pchła płakała, że ją tamta pchła popychała.

Szły pchły po linie. Pchła pchłę pchała, a pchła płakała, że pchła pchłę pchała.

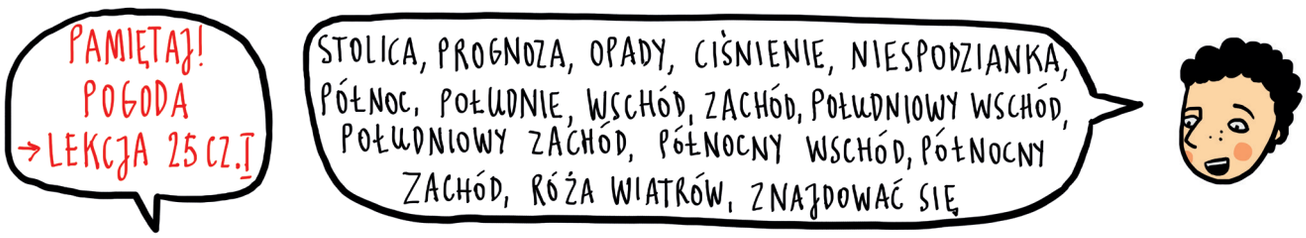

IX. Posłuchaj piosenki „Jedzie pociąg z daleka” i uzupełnij brakujące wyrazy.

LEKCJA 33
Na dworze deszcz, ale w sercu wiosna

Wreszcie w Warszawie! Dzieci sprawdzają pogodę w internecie – pobyt w stolicy zapowiada się świetnie. Zobaczcie, jakie mają plany na najbliższe dni.

I. Przeczytaj tekst, a następnie wybierz poprawną odpowiedź.

Ciocia Ania: Uffff, wreszcie w domu! To była długa podróż! Marysiu, tęskniłam za tobą.

Marysia: Cześć mamo! Cześć wszystkim! Jak tam podróż?

Antek: Cześć! Dłuuuuga, ale fajna!

Marysia: To nieźle.

Ciocia Ania: Marysiu, gdzie jest tata?

Marysia: Na dyżurze, będzie wieczorem i ma dla nas niespodziankę!

Maksym: Dla mnie też?

Marysia: Ha, ha, ha, tęskniłam za tobą, Maksiu! Dobrze, że już jesteście.

Olga: Jakie mamy plany na dzisiaj?

Marysia: Chciałam iść z wami na Starówkę, ale w tym deszczu to chyba bez sensu.

Maksym: Olga, widzisz, trzeba było zabrać tę ciepłą kurtkę!

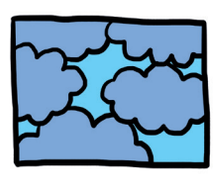
Marysia: Co ty, Maks, w ciepłej byś się ugotował. Jest ciepło, tylko pada deszcz, to normalne latem. Zresztą chodźcie do mojego pokoju, sprawdzimy pogodę.

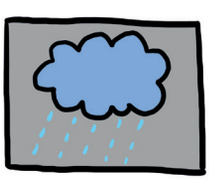
Maksym: Jak w internecie, to ja będę szukał!

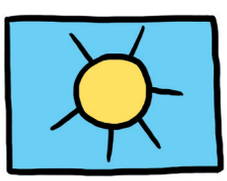
Marysia: Dobrze.

(po chwili)

Maksym: To teraz wpisuję „Warszawa – pogoda".

Olga: Świetnie. I co mamy?

Maksym: A jaki dziś dzień? Już się pogubiłem.

Marysia: Czwartek.

Maksym: Prognoza, temperatura, ciśnienie, wiatr, opady. Uffff, dużo informacji.

Marysia: Tak, ale co nas najbardziej interesuje?

Maksym: Deszcz! Dziś jest, ale od jutra będzie słonecznie!

Antek: To w takim razie dziś zostaniemy w domu, pogramy na komputerze. Jutro pójdziemy na Starówkę, a w sobotę do skateparku?

Maksym: O, tak! Dziewczyny, co wy na to?

Olga: Super! Jeśli my nie będziemy musiały grać z wami, tylko sobie pogadamy.

Maksym: Ciekawe o czym! Na pewno o Ostapie! Albo o lakierach do paznokci!

Olga: Nie twoja sprawa, kochany braciszku.

Marysia: Zgoda!

1. Podróż była:

a) krótka **b)** z przesiadkami **c)** fajna

2. Dzisiaj dzieci:

a) pójdą na Starówkę **b)** zostaną w domu **c)** pójdą do skateparku

3. Maksym:

a) powinien zabrać ciepłą kurtkę **b)** nie potrzebuje ciepłej kurtki **c)** jest w kurtce

4. Pogodę w internecie sprawdza:

a) Maks **b)** Marysia **c)** Olga

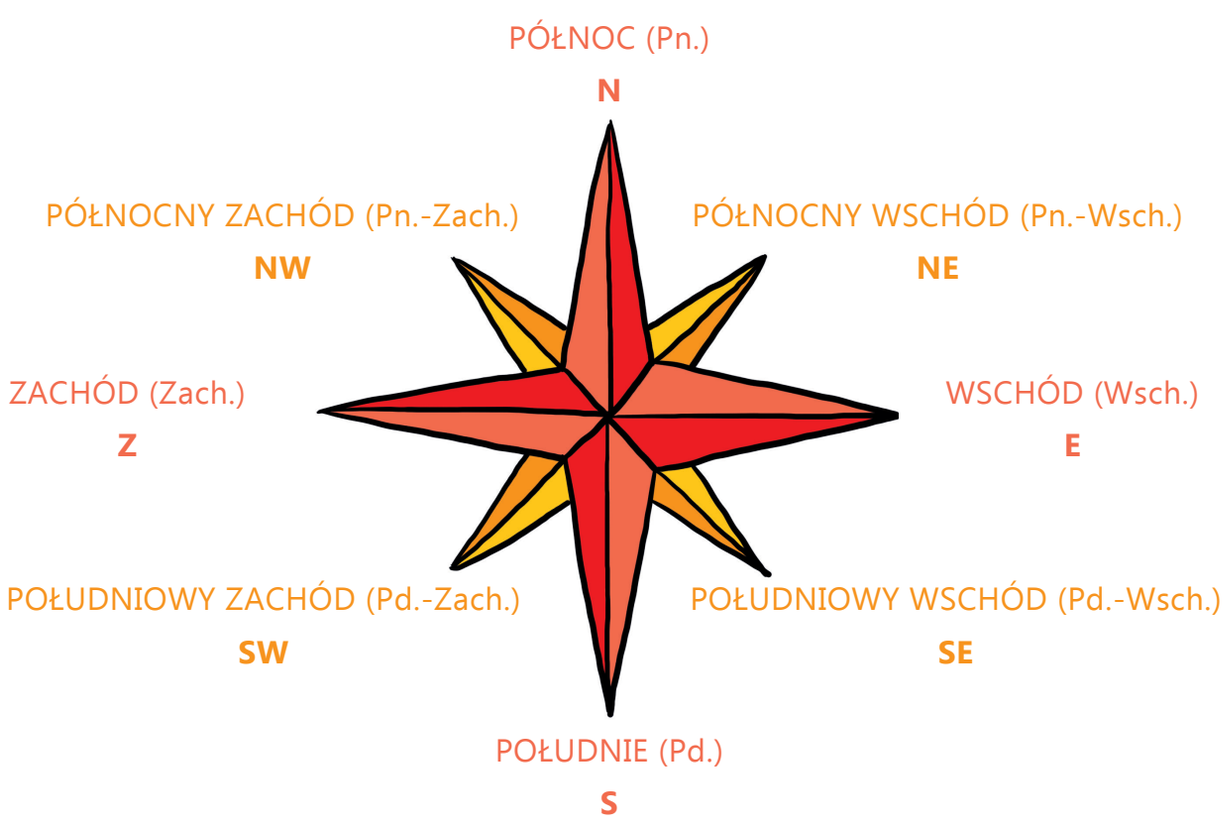
5. Dzieci pójdą na Stare Miasto:

a) w czwartek **b)** w piątek **c)** w sobotę

II. Poniżej znajduje się ilustracja przedstawiająca kierunki geograficzne. Uzupełnij tabelę na jej podstawie.

RÓŻA WIATRÓW – KIERUNKI GŁÓWNE I POŚREDNIE

Pamiętaj, te formy się zmieniają!

Kiedy mówimy: **To jest północ.**

To jest .....,

użyjemy form znajdujących się w kolumnie po lewej stronie tabeli.

Kiedy mówimy: **Szczecin znajduje się na północnym zachodzie Polski.**

Miasto znajduje się .....,

użyjemy form znajdujących się w kolumnie po prawej stronie tabeli.

północ	na północy
	na południu
zachód	
	na wschodzie
	na północnym wschodzie
północny zachód	
południowy wschód	
	na południowym zachodzie

III. Obejrzyj mapę Polski, a następnie napisz, gdzie znajdują się te miasta. Potrzebujesz form z ćwiczenia II z kolumny po prawej stronie.

0. Szczecin znajduje się na północnym zachodzie Polski.

1. Gdańsk znajduje się ..... Polski.

2. Białystok znajduje się ..... Polski.

3. Kraków znajduje się ..... Polski.

4. Lublin znajduje się ..... Polski.

5. Poznań znajduje się ..... Polski.

6. Wrocław znajduje się ..... Polski.

A gdzie leży Ukraina? .....

Napisz, w której części Ukrainy znajduje się twoje miasto. .....

IV. To jest prognoza pogody, którą Maks oglądał w internecie. Obejrzyj ją i odpowiedz na pytania.

	PROGNOZA	TEMPERATURA	CIŚNIENIE	WIATR
CZWARTEK	niebo niewidoczne, opady deszczu	24°C 17°C	998,58 hPa	2,75 km/h, północ.-zach.
PIĄTEK	bezchmurnie, brak opadów	29°C 16°C	997,91 hPa	4,5 km/h, południ.-zach.
SOBOTA	bezchmurnie, brak opadów	25°C 15°C	996,25 hPa	6,25 km/h, północ.-wsch.
NIEDZIELA	bezchmurnie, brak opadów	26°C 17°C	998,92 hPa	11,75 km/h, północ.-wsch.
PONIEDZIAŁEK	częściowe zachmurzenie, niewielki deszcz	27°C 16°C	1000,25 hPa	12,75 km/h, północ.-wsch.
WTOREK	zachmurzenie, przelotne burze	29°C 14°C	994,35 hPa	16 km/h północny
ŚRODA	bezchmurnie, brak opadów	24°C 14°C	998,92 hPa	1,9 km/h północ.-zach.

0. W które dni temperatura w nocy wyniesie 15 stopni Celsjusza?

W sobotę temperatura w nocy wyniesie 15 stopni Celsjusza.

1. W które dni będzie słonecznie? .....

2. Kiedy jest możliwy niewielki deszcz? .....

3. Kiedy będzie pochmurno? .....

4. W które dni będzie wiał wiatr z północnego wschodu? .....

5. Którego dnia będzie najsilniejszy wiatr? .....

6. W które dni nie będzie deszczu? .....

7. Którego dnia będzie padać? .....

8. Którego dnia będzie najwyższe ciśnienie? .....

9. Którego dnia będzie najniższa temperatura? .....

10. Kiedy będzie najwyższa temperatura? .....

11. Która noc będzie najzimniejsza w tym tygodniu? .....

12. Którego dnia możliwe są burze? .....

13. Którego dnia będzie najsłabszy wiatr? .....

14. Kiedy będzie największa różnica między temperaturą w ciągu dnia i nocy? .....

V. Porozmawiaj z kolegami/koleżankami w grupie.

1. Czy znasz kogoś z Polski? Kogo?

2. Czy wiesz coś o Polsce? Co?

3. Czy byłeś/byłaś kiedyś w Polsce? Opowiedz o tym.

4. Z czym kojarzy ci się Polska?

5. Czy chciałbyś/chciałabyś pojechać do Warszawy? Dlaczego tak? Dlaczego nie?

6. Co chciałbyś/chciałabyś zobaczyć w Warszawie?

VI. Obejrzyj dziś prognozę pogody dla twojego regionu i napisz w zeszycie, jaka będzie pogoda w najbliższych dniach.

VII. Powtórz.

Warzy żaba smar,
pełen smaru gar,
z wnętrza gara bucha para,
z pieca bucha żar,
smar jest w garze,
gar na żarze,
wrze na żarze smar.

LEKCJA 34
W moich snach wciąż Warszawa…

Antek ma okazję odwdzięczyć się za oprowadzanie po ukraińskim mieście, więc wraz z siostrą ułożyli listę miejsc, które trzeba zobaczyć w Warszawie. Zabiera gości na Stare Miasto i opowiada im o stolicy Polski.

STARÓWKA, KOLUMNA, PAŁAC, SYRENKA, ZAMEK, STADION, KIBIC, OLBRZYM, KAMIENNY, METRO, ROZDZIELIĆ SIĘ, ODDALIĆ SIĘ, ZESKAKIWAĆ/ZESKOCZYĆ

I. Przeczytaj dialog, a następnie podpisz obrazki. Na rysunkach znajdują się wszystkie elementy wyróżnione w tekście.

Maksym: Co będziemy oglądać w Warszawie?

Antek: Razem z Marysią wymyśliliśmy listę miejsc, które musicie zobaczyć!

Maksym: Ja chciałbym zobaczyć warszawską Syrenkę. Mama opowiadała nam o niej legendę. Wiecie, że ona ma siostrę w Danii?

Marysia: Tak, w Kopenhadze. Warszawska Syrenka jest na naszej liście, poza tym musicie zobaczyć Pałac Kultury i Nauki. Wiecie, że on czasami jest podświetlony na niebiesko-żółto?

Maksym: O! Jak nasza flaga. A jakie są kolory Warszawy?

Marysia: Czerwony i żółty – jak warszawskie autobusy i tramwaje.

Antek: Jeszcze musicie zobaczyć Kolumnę Zygmunta na Starym Mieście i Zamek Królewski.

PAMIĘTAJ!
PYTANIE O DROGĘ
→ LEKCJA 26
ASPEKT CZASOWNIKA
→ LEKCJA 7 I 31

Maksym: Zygmunta? Jakiego Zygmunta?

Marysia: To był król Polski. Zygmunt III Waza.

Maksym: Waza! Śmiesznie!

Olga: Maksym, słuchaj, co mówi Marysia!

Maksym: Przecież słucham, tylko mówię, że to śmieszne! Babcia Marysia uczyła nas o zupie i wazie, pamiętasz Antek?

Antek: Hi, hi, hi, hi.

Marysia: A w niedzielę pojedziemy z rodzicami do Łazienek Królewskich na koncert Chopinowski. Tam jest piękny Pałac na Wodzie.

Maksym: Hi, hi, hi, hi, hi.

Olga: Maksym!

Maksym: Waza i Łazienki – hi, hi, hi, hi, hi!

Antek: A ja chciałbym was zabrać na mecz Legii! Tatuś mówił, że pójdziemy! Albo na Stadion Narodowy. Aha, no i jak będziemy iść na Stare Miasto, to po drodze zobaczycie Pałac Prezydencki. A wcześniej Uniwersytet Warszawski z charakterystyczną bramą i Centrum Polonicum – to tutaj cudzoziemcy uczą się polskiego. Wiem, bo babcia mi pokazywała. Przed wejściem do pałacu, w którym mieści się to Centrum, znajdują się olbrzymy.

Maksym: My też możemy uczyć się tam polskiego?

Antek: Wy już chyba nie musicie, ale gdyby wasi koledzy, na przykład Staszek albo Ostap, chcieli

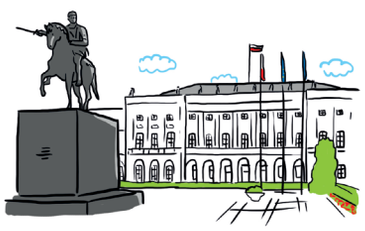
studiować w Warszawie, to na pewno mogliby się tu uczyć.

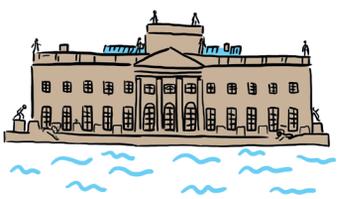
Maksym: O, fajnie! A co z tym meczem?

Marysia: Wiem, że tata ma jakąś niespodziankę, może jest szansa na mecz.

Olga: A pojedziemy gdzieś metrem?

Marysia: Stacja metra jest bardzo blisko naszego bloku, więc na pewno.

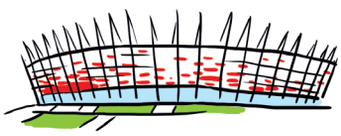

....

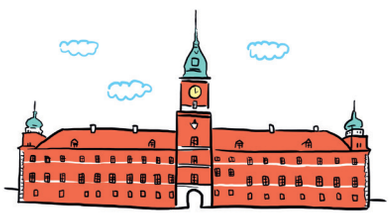

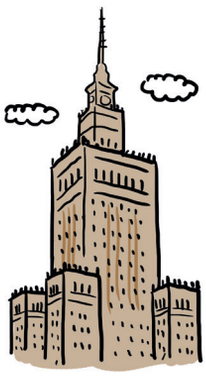

....

....

II. Porozmawiaj z kolegami/koleżankami w grupie.

1. Które miejsca pojawiające się w rozmowie dzieci wydają ci się najciekawsze?

2. Które obiekty, z wymienionych w rozmowie, chciał(a)byś zobaczyć? Dlaczego akurat te?

3. Z czym kojarzy ci się Warszawa?

III. Opisz drogę, którą powinni przebyć Antek i Marysia.

Oboje zaprowadzili swoich gości na Starówkę. Niestety, Olga bardzo długo oglądała kolczyki wykonywane przez ulicznych artystów i została w pobliżu Kamiennych Schodków, bo nie zauważyła, kiedy pozostali się oddalili. Maksym szedł bardzo szybko i jest już przy Barbakanie. Marysia i Antek są przy Kolumnie Zygmunta, postanawiają się rozdzielić i odnaleźć swoich gości, a później mają się spotkać przy moście gotyckim. Obejrzyj mapę poniżej i zdecyduj, którędy Antek i Marysia muszą iść, aby odnaleźć Olgę i Maksa. Następnie zdecyduj, którą trasę mają wybrać, żeby spotkać się przy moście. Co interesującego młodzież może zobaczyć po drodze?

1. Kamienne Schodki, **2.** Muzeum Historyczne m.st. Warszawy, **3.** Barbakan, **4.** Mury miejskie, **5.** Kamienica Salwator, **6.** Muzeum Cechu Rzemiosł Skórzanych im. J. Kilińskiego, **7.** Kamienica Pod św. Anną, **8.** Kamienica Fukierów, **9.** Muzeum Literatury, **10.** Muzeum Rzemiosł Artystycznych i Precyzyjnych, **11.** Kościół św. Marcina, **12.** Most gotycki, **13.** Kamienica Pod Pelikanem, **14.** Katedra św. Jana Chrzciciela, **15.** Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej, **16.** Kanonia, **17.** Zamek Królewski, **18.** Pałac Pod Blachą, **19.** Tunel Trasy W-Z, **20.** Gnojna Góra, **21.** Pomnik Syrenki, **22.** Kolumna Zygmunta

IV. Maks i Olga spędzili z rodziną w Warszawie już trochę czasu. Wybierz odpowiednie czasowniki zgodnie z przykładem, żeby opowiedzieć o ich aktywności.

0. Maksym jeden raz (grał/zagrał) na komputerze.

1. Olga już trzy razy (dzwoniła/zadzwoniła) do Marysi.

2. Ostap długo (rozmawiał/porozmawiał) z Olgą przez Skype.

3. Ciocia Ania wczoraj (robiła/zrobiła) pyszne ciasto.

4. Za chwilę Antek szybko (będzie pokazywał/pokaże) Maksowi swoje rolki.

5. Co wieczór Maksym (będzie pisał/napisze) coś w swoim pamiętniku, ale tylko wtedy, kiedy nie będzie w pobliżu Olgi.

6. Antek szybko (jadł/zjadł) śniadanie.

7. Wujek Piotrek codziennie (będzie przyjmował/przyjmie) w szpitalu pacjentów z połamanymi rękami i nogami.

8. Marysia co wieczór (myśli/pomyśli) o chłopaku z liceum, którego (spotykała/spotkała) tydzień temu na urodzinach koleżanki.

9. Mama i tata (myślą/pomyślą) cały czas o swoich dzieciach, które są teraz w Warszawie.

10. Maksym jutro na pewno (będzie zeskakiwać/zeskoczy) z rampy chociaż jeden raz!

V. Powtórz.

Warszawa w żwawej wrzawie,
w Wawrze wrze o Warszawie.

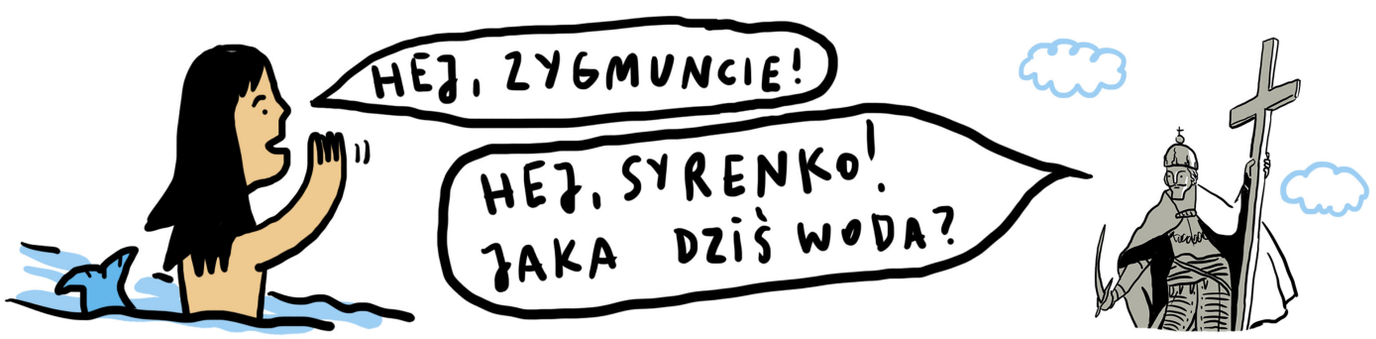
VI. Podzielcie się na 4 grupy. Każda z grup będzie specjalizowała się w jednej dziedzinie (geografia, turystyka, kultura i kuchnia). Następnie poszukajcie w domu (internet, książki) informacji na wylosowane tematy i przedstawcie efekty swojej pracy kolegom/koleżankom z grupy na lekcji.

1. Geografia (Gdzie leży Polska? Jakie są najważniejsze miasta? Ilu Polska ma mieszkańców? Z którymi krajami graniczy Polska? Jak nazywają się największe rzeki i góry w Polsce? Które miasto jest stolicą Polski?) .....

2. Turystyka (Dokąd można pojechać w Polsce na wakacje? Czy w Polsce są jeziora? Czy Polska ma dostęp do morza? Jak nazywają się popularne miejscowości turystyczne?) .....

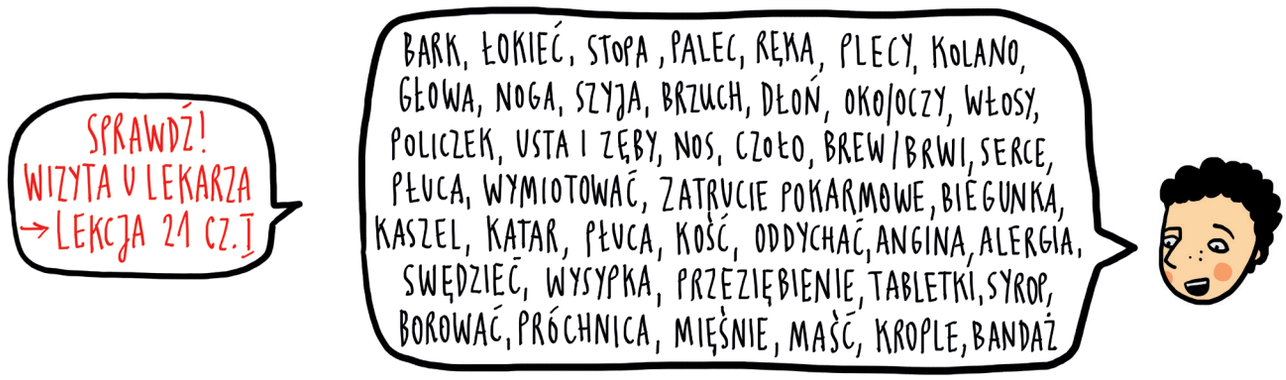
3. Kultura (Poszukaj jednej z legend: o Warszawie, o Warszawskiej Syrence, o Lechu, Czechu i Rusie i opowiedz ją kolegom/koleżankom w klasie.) .....

4. Kuchnia (Jakie są typowe polskie potrawy? Jakie są typowe potrawy świąteczne?) .....

LEKCJA 35
Gdyby kózka nie skakała…

Wreszcie sobota. Antek chce pokazać Maksymowi, jak świetnie jeździ na rolkach, więc razem z siostrami idą do skateparku. Kiedy dziewczyny rozmawiają o swoich chłopakach, Maksym próbuje zjechać z rampy tak jak Antek i niestety…

I. Wreszcie jest sobota, cała czwórka poszła do skateparku. Antek fantastycznie jeździ na rolkach, umie nawet skakać.
Posłuchaj rozmowy, a następnie odpowiedz na pytania.

Maksym: O rany, dziewczyny! Widziałyście, jak Antek zjeżdża na rolkach?

Marysia: Tak, Maksiu, mój braciszek naprawdę wymiata!

Maksym: Wymiata? Co to znaczy?

Olga: Że jest naprawdę świetny!

Marysia: Ale ty też sobie dobrze radzisz. Zobacz, już normalnie jeździsz.

Maksym: Dzięki, ale wiesz, ja chcę zjeżdżać z rampy jak Antek!

Marysia: To musisz jeszcze poćwiczyć, on też nie jeździł od razu tak dobrze. Masz ochraniacze?

Maksym: Nie, Antek mi da, ale zobaczycie, zjadę z tej rampy jeszcze dziś!

(odjeżdża na rolkach)

Olga: Jak Maks się uprze, to nie ma zmiłuj.

Marysia: To dobrze, że jest ambitny.

Olga: Ambicje to jedno, a realna ocena sytuacji to drugie. Tak zawsze mówi mój tata i ma rację, a Maks nie zawsze bierze to pod uwagę.

Marysia: Nic się nie martw, jest pod okiem Antka, wszystko będzie dobrze. A wracając do Ostapa, jak się poznaliście?

Olga: Najpierw widziałam go w szkole, a potem były urodziny…

Maksym (głośny płacz)**:** Auuuuuuuuuuu!

Antek: Pomocy!!!

1. Jak Antek i Maksym jeżdżą na rolkach?

2. Jakie plany związane z rolkami ma Maks?

3. O kim rozmawiają dziewczyny?

4. Co się stało pod koniec rozmowy?

II. Podpisz poszczególne części ciała. Jednej części ciała nie ma na rysunku, ale jest w ramce – narysuj ją.

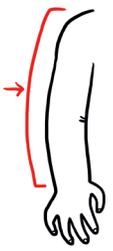
bark, łokieć, stopa, **palec**, ręka, plecy, kolano, głowa, noga, szyja, brzuch, dłoń

palec

.....

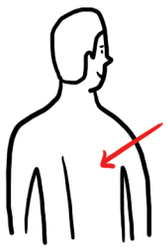
.....

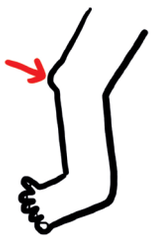
.....

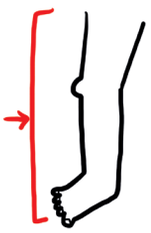
.....

.....

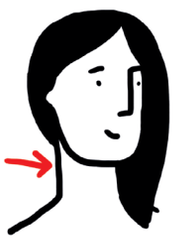
.....

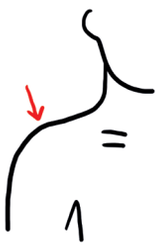
.....

.....

.....

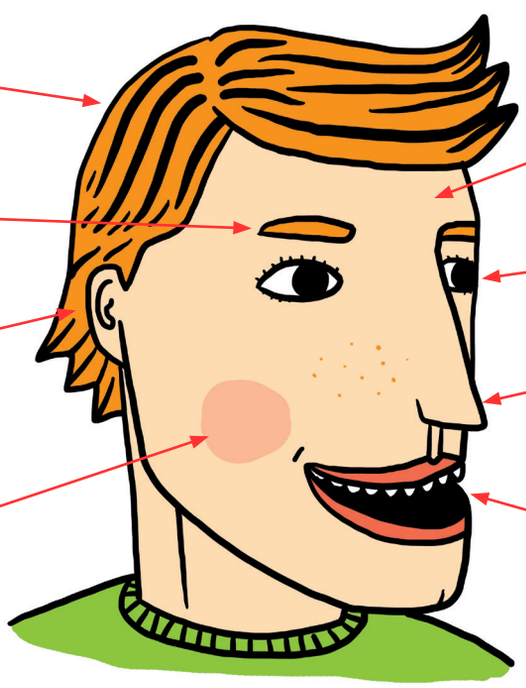

.....

.....

III. Podpisz części twarzy.

oko/oczy, **włosy**, policzek, usta i zęby, nos, czoło, brew/brwi, ucho/uszy

1. włosy
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....

IV. W grupach trzyosobowych (rodzic – mama/tata, dziecko – syn/córka, lekarz/lekarka) ułóżcie dialogi, jakie można usłyszeć u lekarza. Każdy pacjent ma inne objawy.

PRZYKŁAD:

0. ANGINA

Przydatne słowa: **boli go gardło, głowa, mam gorączkę, czerwone gardło, antybiotyk.**

Lekarz: Dzień dobry, co dolega dziecku?

Mama: Panie doktorze, mój synek ma gorączkę i **boli go gardło**.

Synek: Jeszcze **boli mnie głowa**, mamusiu.

Lekarz: Rozumiem. Proszę, otwórz buzię i powiedz aaaaaa.

Dziecko: Aaaaaaaaa.

Lekarz: O, tak. Masz **czerwone gardło**. Teraz proszę rozebrać chłopca. Chcę posłuchać, czy nie ma nic w płucach.

Mama: Oczywiście.

Lekarz: Oddychaj głęboko, taaak, a teraz nie oddychaj. Czy bolą cię kości?

Dziecko: Nie.

Mama: I co, panie doktorze?

Lekarz: To angina. Chłopiec musi brać **antybiotyk**. Zaraz wypiszę pani receptę.

1. ZATRUCIE POKARMOWE

Przydatne słowa: boli mnie brzuch, niedobrze mi, wymiotować, mieć biegunkę, zjeść nieświeżą rybę, krople miętowe.

2. ALERGIA

Przydatne słowa: wysypka, swędzi mnie (co?), mieć alergię (na co?, np. na orzechy).

3. PRZEZIĘBIENIE

Przydatne słowa: katar, kaszel, płuca, oddychać, bolą mnie kości, boli mnie głowa, boli mnie gardło.

4. ZĄB

Przydatne słowa: boli mnie ząb, u góry po prawej stronie, próchnica, borować, jeść za dużo słodyczy.

5. ROZBITE KOLANO

Przydatne słowa: przewrócić się, leci krew, piecze, otarcie, przemyć wodą utlenioną, nakleić plaster, zmienić opatrunek.

6. OPARZENIE SŁONECZNE

Przydatne słowa: przebywać długo na słońcu bez nakrycia głowy, schodzi skóra, pieką plecy, opalić się na czerwono, nie smarować się kremem z filtrem, robić okład z jogurtu, wziąć chłodny prysznic, pantenol.

V. Uzupełnij zdania wyrazami z ramki.

tabletki, syrop, krople miętowe, maścią, opatrunek, krople do oczu, **krople do nosa**, termometr

0. Jeśli masz katar, to mama zapuści ci krople do nosa.

1. Boli mnie głowa. Czy masz ..... od bólu głowy?

2. Antek źle się czuje i boli go brzuch, musi wypić .....

3. Chyba mam gorączkę, ale nie jestem pewien, gdzie jest ..... ?

4. Maksym ma rozbite kolano, trzeba założyć mu .....

5. Na kaszel najlepszy jest .....

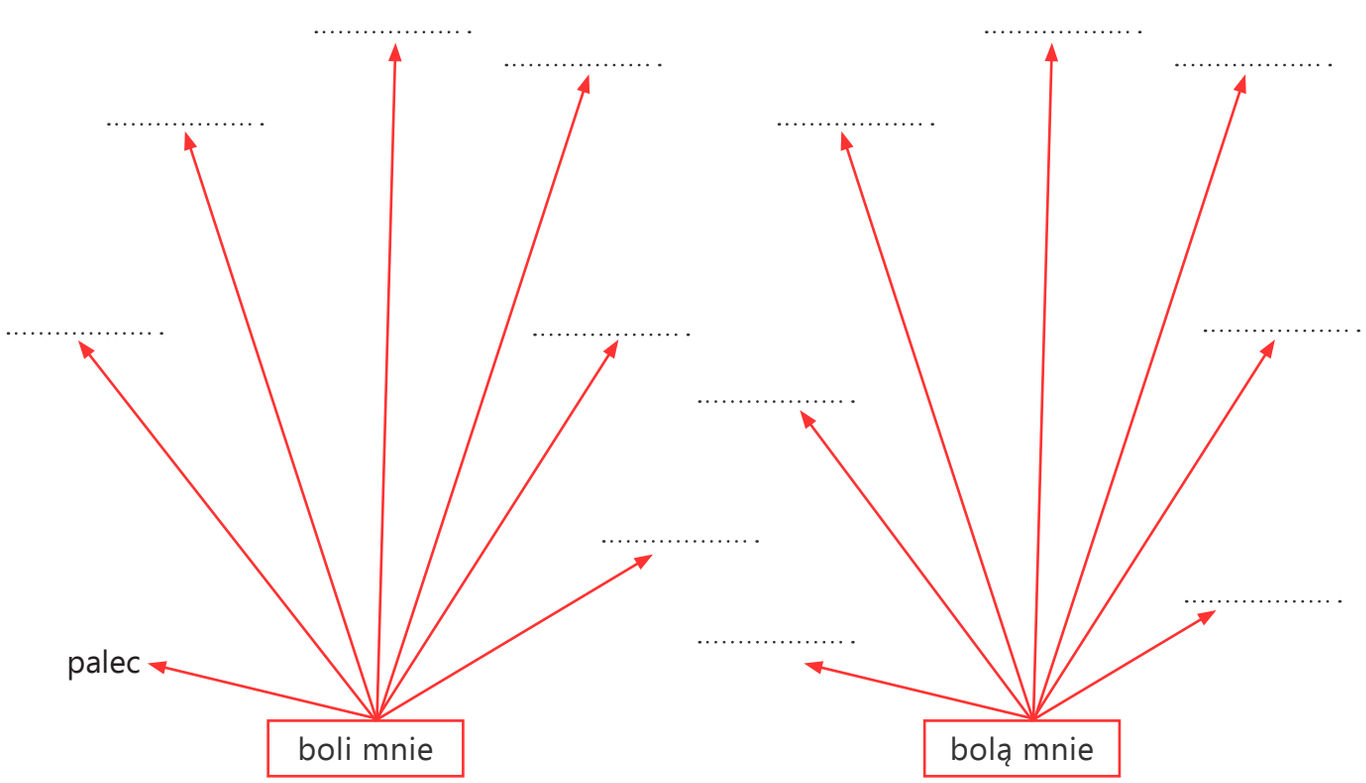
6. Dorotkę bolą oczy, lekarz przepisał jej .....

7. Babcia Ołena ma reumatyzm i codziennie wieczorem smaruje nogi .....

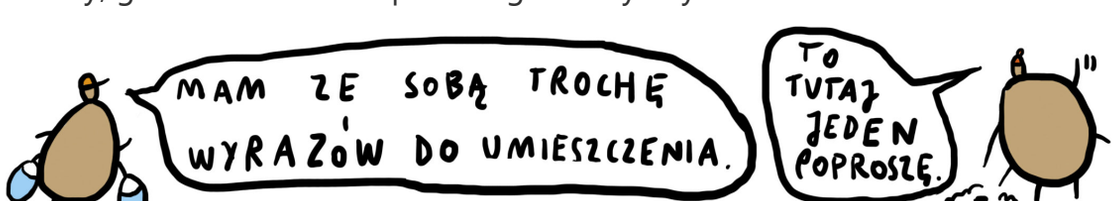

VI. Przeczytaj jeszcze raz zdania z poprzedniego ćwiczenia i uzupełnij schematy wyrazami z ramki. Uwaga na wyraz „plecy”!

głowa, ręka, nogi, **palec**, brzuch, plecy, ręce, ząb, kolana, zęby, gardło, noga, łokieć, oczy, mięśnie

Od czego zależy, gdzie umieszczasz poszczególne wyrazy? .....

VII. Wstaw czasowniki „boli” i „bolą” zgodnie z przykładem.

0. Mnie boli głowa, bo Bruno jest smutny. Bruna bolą zęby, bo gryzł za twardą kość.

1. Maksa na pewno ..... teraz ręka.

2. Olgę ..... serce, bo tęskni za Ostapem.

3. Babcię znowu ..... nogi.

4. Antek zjadł za dużo czekolady i ..... go brzuch.

5. Marysia spała na niewygodnym łóżku w salonie i teraz ..... ją plecy.

6. Staszka ..... nogi, bo wczoraj za długo grał w piłkę.

7. Mamę ..... mięśnie, bo wczoraj ćwiczyła jogę.

8. Julka chodziła bez czapki, więc teraz ..... ją głowa i ma katar.

9. Mariolę ..... oba kolana, bo spadła z roweru.

10. A mnie nic nie ....., bo dbam o zdrowie.

VIII. Porozmawiaj z kolegami/koleżankami w grupie.

1. Co trzeba robić, żeby nie chorować?

2. Jakie znasz domowe sposoby na przeziębienie?

3. Co robisz w domu, kiedy nie możesz iść do szkoły, bo jesteś przeziębiony?

4. W jakich sytuacjach najczęściej może dojść do złamania ręki albo nogi?

5. Co trzeba robić, żeby mieć zdrowe zęby?

6. Jak myślisz, co to znaczy: „Gdyby kózka nie skakała, toby nóżki nie złamała”? Czy to przysłowie pasuje do sytuacji, w jakiej znalazł się Maksym?

7. Jak myślisz, co to znaczy: „Paluszek i główka to szkolna wymówka”?

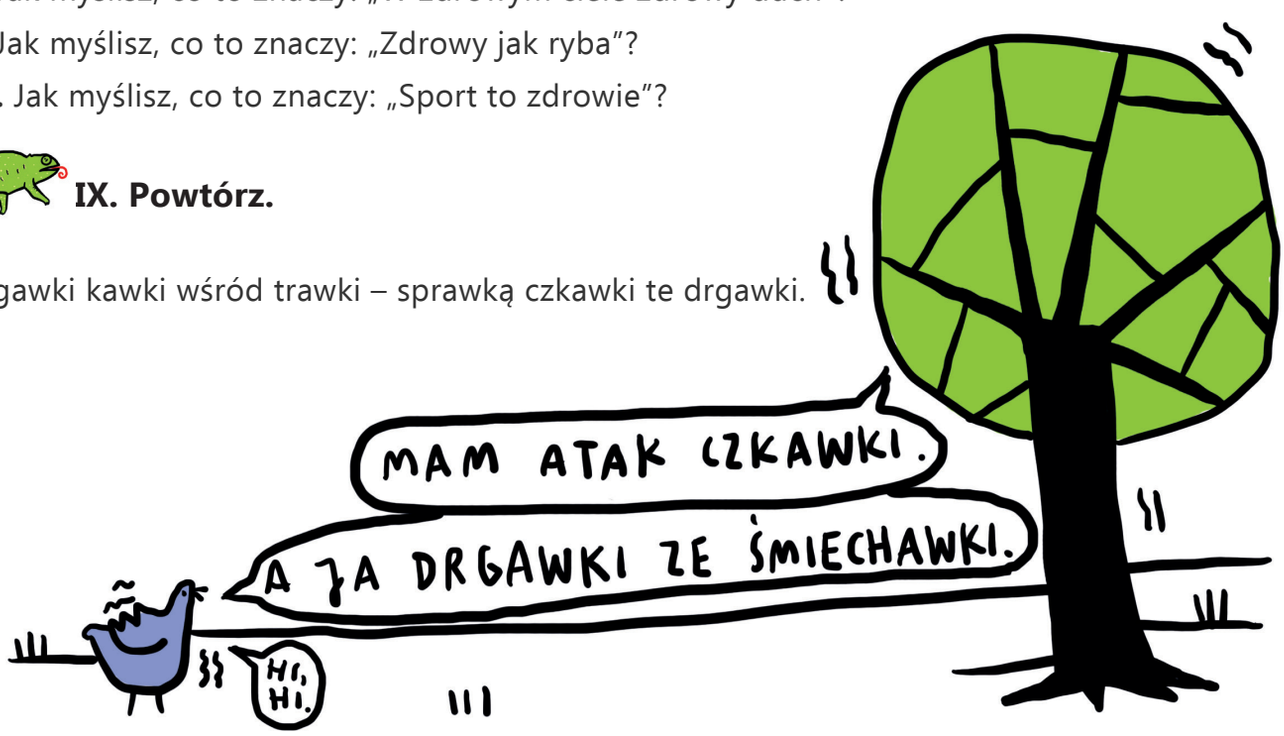
8. Jak myślisz, co to znaczy: „W zdrowym ciele zdrowy duch”?

9. Jak myślisz, co to znaczy: „Zdrowy jak ryba”?

10. Jak myślisz, co to znaczy: „Sport to zdrowie”?

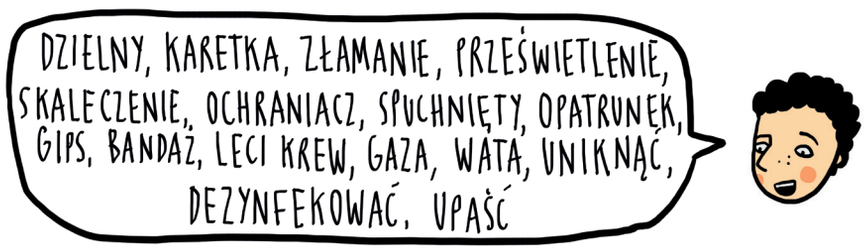
IX. Powtórz.

Drgawki kawki wśród trawki – sprawką czkawki te drgawki.

LEKCJA 36
Na sygnale

Wujek Piotrek jest ortopedą, dzisiaj to bardzo ważne. Maks poznaje polski szpital i… jest bardzo dzielny! Jednak okazuje się, że najtrudniejsze jeszcze przed nim.

I. Wujek Piotrek bardzo szybko przyjechał do skateparku, skąd zabrał Maksa do szpitala. Mimo że nie jechał karetką na sygnale, to i tak było dużo emocji. Ciocia Ania pojechała ze swoimi dziećmi i Olgą do domu. Przeczytaj rozmowę, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Pielęgniarka: Dzień dobry, panie doktorze, co się stało?

Wujek: Dzień dobry! Mamy tu małego pacjenta, prawdopodobnie ze złamaną ręką. Proszę przygotować wózek i zawieziemy go na prześwietlenie.

Maksym: To będzie bolało, wujku?

Wujek: Nie, nie martw się. Po prostu delikatnie połóż tutaj rękę i się nie ruszaj. O, już! A teraz pojedziemy do mojego gabinetu, żeby opatrzyć ci skaleczenie. O, zobacz, krew już nie leci.

(po chwili)

Wujek: Maksiu, czy możesz ruszać dłonią? Spróbuj bardzo delikatnie poruszyć palcami.

Maksym (próbuje)**:** Auuuu! Nie mogę. To wszystko przez to, że ta ręka wygląda jak balon. Ale to nie moja wina. Niczyja wina. Ja bardzo chciałem zjechać tak ładnie jak Antek. No i chyba jeszcze…

Wujek: Cicho, Maksiu, niczym się nie przejmuj. Masz spuchniętą rękę, ale nic strasznego się nie stało. Myślę, że można było tego uniknąć, gdybyś…

Maksym (pociąga nosem)**:** Wiem, ochraniacz! To akurat moja wina.

Wujek: Uderzyłeś się w głowę?

Maksym: Nie, miałem kask, ale i tak się nie uderzyłem, upadłem na rękę.

Wujek: Rozumiem, a nie jest ci niedobrze, słabo?

Maksym: Nie.

Wujek: A nie chcesz wymiotować?

Maksym: Nie, wujku, nic mi nie jest, poza tą ręką.

Wujek: Dobrze. Uważaj, teraz troszkę zapiecze – muszę ci zdezynfekować ranę… O, już! Dzielny chłopak.

Pielęgniarka: Panie doktorze, tu są zdjęcia Maksyma Marczenki.

Maksym: To ja!

Wujek: Dziękuję pani. Co my tu mamy? Hmmm... Pani Basiu, proszę przygotować gips, ale nie ten zwykły biały. Poproszę kolorowy, lekki.

Pielęgniarka: Już się robi, panie doktorze.

Wujek: Dziękuję. Maksiu, masz złamaną rękę, na szczęście w jednym miejscu. Najpierw założę Ci opatrunek na tę zdartą skórę, a potem bardzo ładny i lekki gips. Specjalny dla młodych skejtów!

Maksym: A potem?

Wujek: Razem wrócimy do domu, ja też już kończę dyżur.

Maksym: A potem najgorsze przed nami...

Wujek: Co takiego?

Maksym: Muszę powiedzieć mamie o ochraniaczu.

Wujek: O tak, to będzie trudne zadanie, ale powiem ci, że Antek też już był dokładnie w takiej samej sytuacji jak ty teraz.

		P	F
0.	**Wujek Piotrek zabrał Maksa do szpitala.**	X	
1.	Maksym idzie na prześwietlenie.		
2.	Maksym nie może poruszyć palcami.		
3.	Maksym ma także problemy z żołądkiem.		
4.	Wujek Piotrek przygotowuje dla Maksa kolorowy gips.		
5.	Antek też miał złamaną rękę.		

II. Dopasuj wyrażenia do definicji.

	wyrażenie		definicja
0.	**złamana ręka**	**A.**	zwracać jedzenie
1.	prześwietlenie	**B.**	specjalna osłona zakładana na łokcie i kolana, która chroni przed złamaniem i skaleczeniem
2.	skaleczenie	**C.**	bandaż, plaster, gaza albo wata
3.	spuchnięta ręka	**D.**	bardzo sztywny opatrunek, zakładany na złamane części ciała
4.	ochraniacz	**E.**	oczyścić za pomocą wody utlenionej lub spirytusu
5.	niedobrze mi	**F.**	zdjęcie rentgenowskie
6.	słabo mi	**G.**	**ręka, w której jedna kość pod wpływem upadku ma dwie części**
7.	wymiotować	**H.**	mdli mnie, mogę zaraz wymiotować
8.	zdezynfekować	**I.**	nienaturalnie powiększona ręka
9.	gips	**J.**	czuję, że zaraz upadnę
10.	opatrunek	**K.**	kiedy upadniesz i leci krew

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
G										

III. Kiedy mówimy, że kogoś coś boli, używamy specjalnych konstrukcji. Przeczytaj poniższe zdania, a następnie uzupełnij tabelę.

Dorotkę (**ona**) bolą oczy. Tak, wiem, że bolą **ją** oczy.

Marcina (**on**) boli brzuch. Tak, wiem, że boli **go** brzuch.

Maksa i Antka (**oni**) bolą zęby. Tak, wiem, że bolą **ich** zęby. Jedli za dużo słodyczy.

Boli **mnie** (**ja**) głowa. Tak, wiem, że boli **cię** (**ty**) głowa.

Bolą **was** (**wy**) nogi? Tak, bolą **nas** (**my**) nogi.

POWTARZAMY

ZAIMKI OSOBOWE W BIERNIKU			
liczba pojedyncza		**liczba mnoga**	
ja	.....	**my**	.....
ty	ciebie/.....	**wy**	.....
on	jego/...../niego	**oni**	..... /nich
ona	...../nią	**one**	je/nie
ono	je/nie		

UWAGA! UŻYWAJ FORM: CIEBIE, NIEGO, NIĄ, NIE, NICH, NIE PO PRZYIMKACH,
NP. CZEKAM NA CIEBIE (NIE: CZEKAM NA CIĘ).
CZEKAM NA NIEGO (NIE: CZEKAM NA GO).
UŻYWAJ FORM: CIEBIE, JEGO ALBO PRZY PRZECIWSTAWIENIACH, ALBO NA POCZĄTKU ZDANIA,
NP. OLGA CIĘ LUBI, ALE KOCHA JEGO. CIEBIE BOLI GŁOWA.

IV. Uzupełnij zdania.

0. To jest babcia Marysia. Bolą (ona) ją plecy.

1. Antek i Maks grali długo na komputerze. Dziś bolą (oni) ..... oczy.

2. Marysia i Olga kibicowały Legii, krzyczały bardzo głośno. Dziś bolą (one) ..... gardła.

3. To jest małe dziecko i głośno płacze. Chyba boli (ono) ..... brzuszek.

4. Wujek Piotrek po dyżurze umył wszystkie okna, mówi, że dziś bolą (on) ..... ręce.

5. Wczoraj miałam długi trening i dzisiaj bolą (ja) ..... mięśnie.

6. Lekarz zapytał Antka: Co (ty) ..... boli?

7. Ciocia Ania przebiegła wczoraj 7 kilometrów i dzisiaj bolą (ona) ..... nogi.

8. Czy (wy) ..... coś boli? Nie, nic (my) ..... nie boli.

V. Maksym czuje się już dobrze. Jednak nie opisał jeszcze dokładnie swojej przygody w pamiętniku. Dokończ jego wpis w swoim zeszycie.

20 sierpnia

Dzisiaj rano poszedłem z Antkiem i dziewczynami do skateparku. To jest takie miejsce, gdzie .....

VI. Porozmawiaj z kolegami/koleżankami w grupie.

1. Czy złamałeś/złamałaś kiedyś rękę albo nogę?

2. Jeśli tak, jak to się stało?

3. Czy byłeś/byłaś kiedyś w niebezpiecznej dla zdrowia sytuacji? Jakiej?

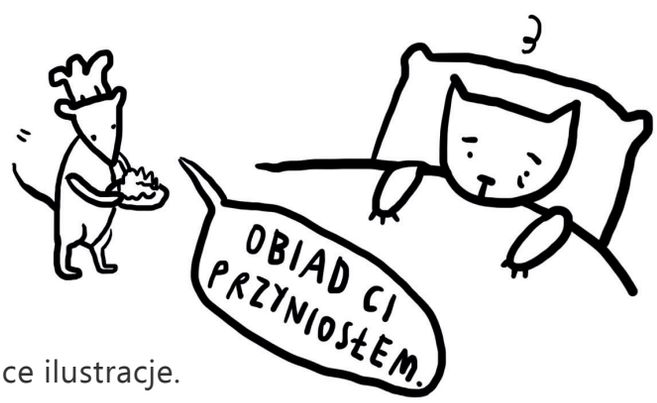
4. Czy można było coś zrobić, żeby uniknąć takiej sytuacji?

VII. Powtórz tekst kilka razy, za każdym razem mów coraz szybciej i pokazuj na sobie części ciała, które właśnie wymieniasz.

Głowa, ramiona, kolana pięty, kolana, pięty, kolana, pięty, głowa, ramiona, kolana, pięty, oczy, uszy, usta, nos.

VIII. Przeczytaj wiersz o chorym kotku, a następnie zrób rysunki.

Rysunek 1 – chory kotek,

Rysunek 2 – pan doktor (kot czy człowiek?),

Rysunek 3 – jedzenie, które jadł kotek,

Rysunek 4 – przysmaki kotka,

Rysunek 5 – jedzenie, które teraz musi jeść kotek.

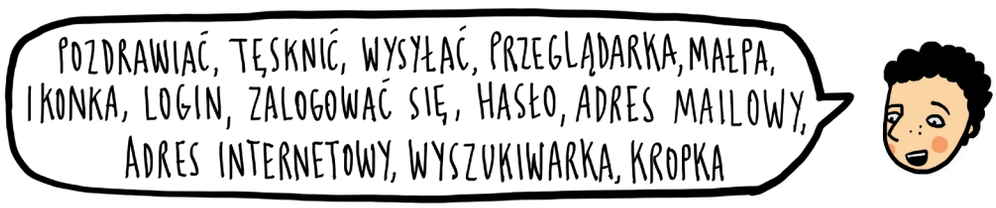
Teraz podzielcie się rolami:

Chory Kotek, Pan Doktor, Narrator i osoby wnoszące ilustracje.

Zróbcie małe przedstawienie.

LEKCJA 37
Zostawiłem tam kolorowe sny

Ręka już nie boli, jest w kolorowym gipsie z podpisami nowych kolegów ze skateparku. Maksym nie może się doczekać, żeby pokazać go Staszkowi. Zanim jednak Olga z Maksymem wrócą do domu, muszą kupić pamiątki z Warszawy.

I. Przeczytaj rozmowę, a następnie odpowiedz na pytania.

Olga: Maks, jak tam ręka?

Maksym: Spoko, już nie boli. Widziałaś, co mam na gipsie?

Olga: Spoko?

Maksym: No tak, tak się mówi.

Olga: Aha. Widziałam, że masz popisany gips, ale co to jest konkretnie?

Maksym: Podpisy chłopaków ze skateparku. To kumple Antka, a teraz też moi.

Olga: Kumple?

Maksym: No tak, koledzy... I oni podpisali mi się na gipsie, i narysowali takie małe obrazki.

Antek: To się nazywa graffiti. Normalnie maluje się je na murach, ale ty masz specjalne – na gipsie.

Maksym: No, jest super! Zobacz, jakie kolorowe! Nie mogę się doczekać, żeby pokazać je Staszkowi. Jeszcze będzie mi zazdrościł tego gipsu!

Olga: Taaaak, na pewno, będzie ci zazdrościł złamanej ręki!

Maksym: No nie, ręki nie, ale gipsu – tak!

Olga: Tak, tak. Maks, mamy ważne zadanie. Pojutrze wyjeżdżamy z Warszawy i nie mamy żadnych prezentów. Musimy kupić coś rodzicom i Ostapowi.

Maksym: No i Brunowi, i jeszcze Staszkowi. A babcia i dziadek?

Olga: No widzisz, dużo pracy przed nami. Do roboty!

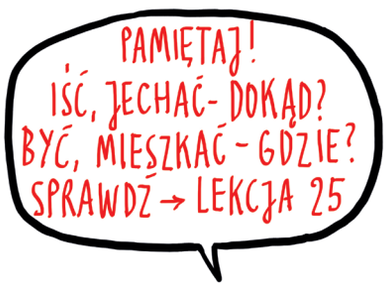

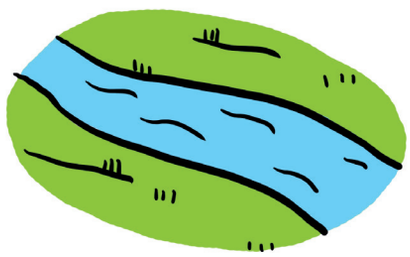
1. Co znajduje się na gipsie Maksa?

2. Czego Staszek może zazdrościć Maksowi?

3. Jakie zadanie do wykonania mają Olga i Maks?

II. Zdecyduj, która forma jest właściwa.

PAMIĘTAJ!

WRACAĆ		
od + osoba	**znad** + woda	**z, ze** + miasto, kraj, góry
		
Wracam od brata.	Wracam znad Dniestru.	Wracam z Żytomierza.

0. Wracamy (z, od, znad) morza.

1. Maksym i Olga wracają (od, do, z) Warszawy.

2. Babcia i dziadek wracają (przy, znad, pod) jeziora.

3. Olga wraca (z, znad, od) Ostapa.

4. Antek już wrócił (od, znad, ze) Lwowa.

5. Ciocia Julia wróciła (z, od, znad) Winnicy.

6. Wujek Piotrek wrócił (od, znad, z) Karpat.

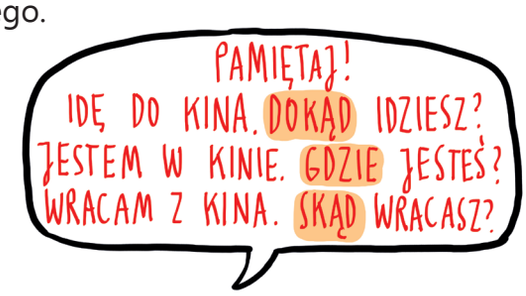
7. Kiedy przyjechaliście (z, na, od) cioci Julii?

8. Wracamy (od, znad, z) pięknego Dniepru.

9. A my wracamy (od, do, z) Odessy (znad, od, z) Morza Czarnego.

10. Dziadek wraca (przed, od, z) Łucka.

III. Ułóż pytania.

0. Jadę do Charkowa. Dokąd jedziesz?

1. Jestem na Podolu. .....

2. Olga i Ostap są w Kijowie. .....

3. Wracamy ze Lwowa. .....

4. W niedzielę Staszek z mamą pojedzie do Żytomierza. .....

5. Ostap jest teraz w Karpatach. .....

6. Siedzimy nad Dnieprem. .....

7. Wczoraj wróciliśmy z Łucka. .....

8. Ciocia Ania była całe wakacje na Ukrainie. .....

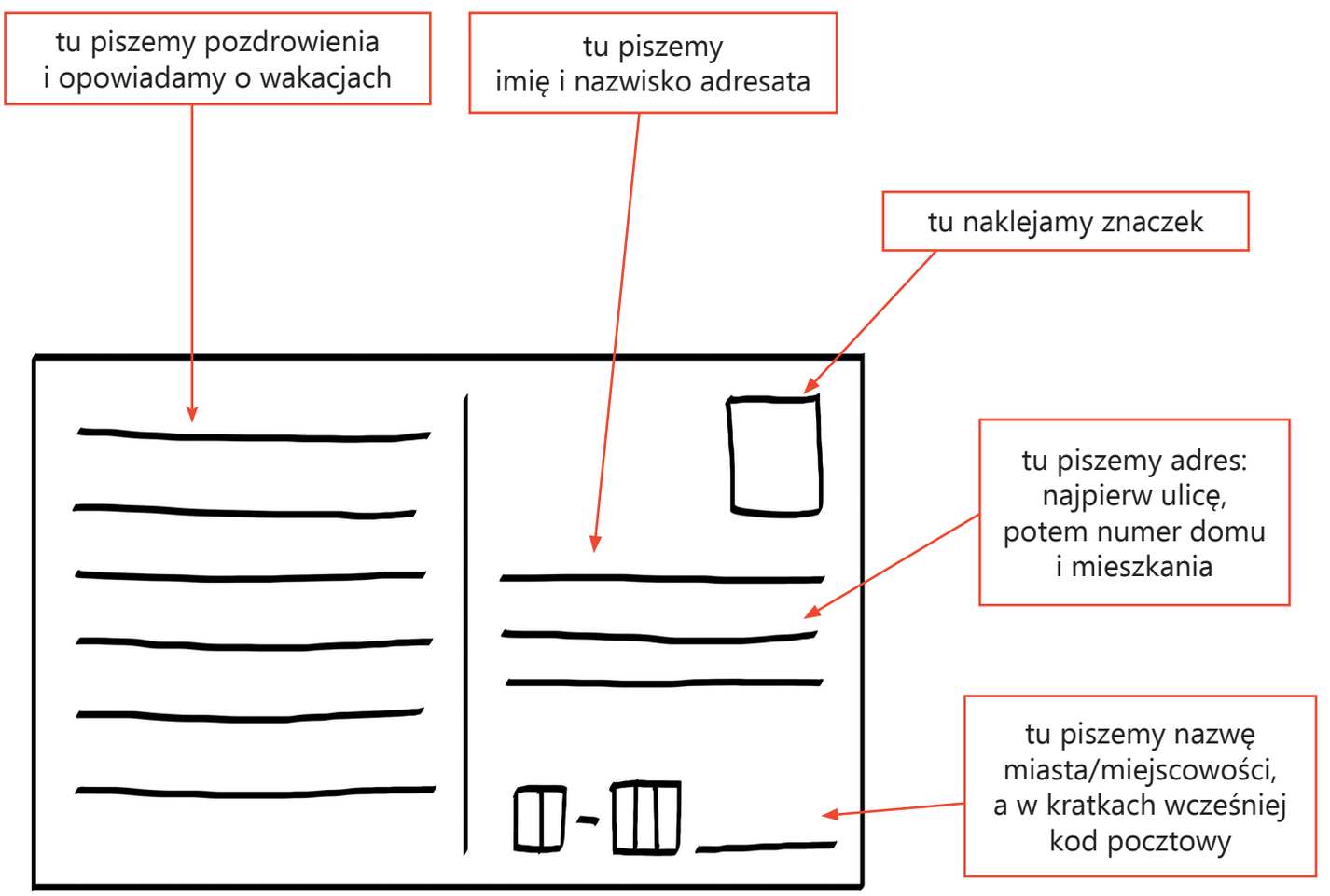
9. Jutro wracamy z Dniepropietrowska. .....

10. Wujek Piotrek chce jechać na wakacje do Odessy. .....

IV. Olga i Maksym już się spakowali, ale zanim wyjadą, chcą jeszcze wysłać kartki do rodziców i dziadków z pozdrowieniami z Warszawy. Napisz takie pozdrowienia w ich imieniu albo do rodziców, albo do dziadków.

PRZYDATNE SŁOWA

V. Przeczytaj dialog, a następnie podpisz obrazki. Wyrazy, których potrzebujesz, są wyróżnione.

Maksym: Olga, a dlaczego nie wyślemy rodzicom po prostu maila?

Olga: Bo chyba fajniej jest dostać coś, co możesz zachować na pamiątkę.

Maksym: Eee, to chyba wszystko jedno.

Olga: Pomyśl sobie tak: gdybyś dostał od Marioli walentynkę, wolałbyś ją w mailu, czy na kartce?

Maksym: No tak. Już rozumiem. Ale i tak pokaż mi jeszcze raz, jak się wysyła maile.

Olga: Dobrze. Najpierw otwierasz przeglądarkę. Tutaj wujek korzysta z Mozilli Firefox, ale nasz tatuś ma Safari, a mamusia Google Chrome.

Maksym: Klikam na tę ikonkę Mozilla Firefox?

Olga: Tak. Otworzy się okno. Dobrze, teraz wpisz adres.

Maksym: Jak?

Olga: W pasku na górze wpisujesz adres internetowy: www kropka google kropka pl. Maks, kropka! Nie przecinek.

Maksym: Dobrze, dobrze. A co wpisuje się w tym pasku poniżej? Co to w ogóle jest Google?

Olga: To wyszukiwarka, wpisujesz tu słowa klucze. Na przykład teraz możesz wpisać „gmail", bo na tym serwerze jest moje konto pocztowe. Dobrze, kliknij w pierwszy link.

Maksym: Aha, dobrze. A co teraz?

Olga: Teraz wpiszemy moje dane, żeby się zalogować. Tu, gdzie jest e-mail, wpisz mój adres e-mailowy: olga kropka marczenko... Maks! Małymi literami! Jeszcze raz: olga kropka marczenko kropka małpa...

Maksym: Co?! Jaka małpa?

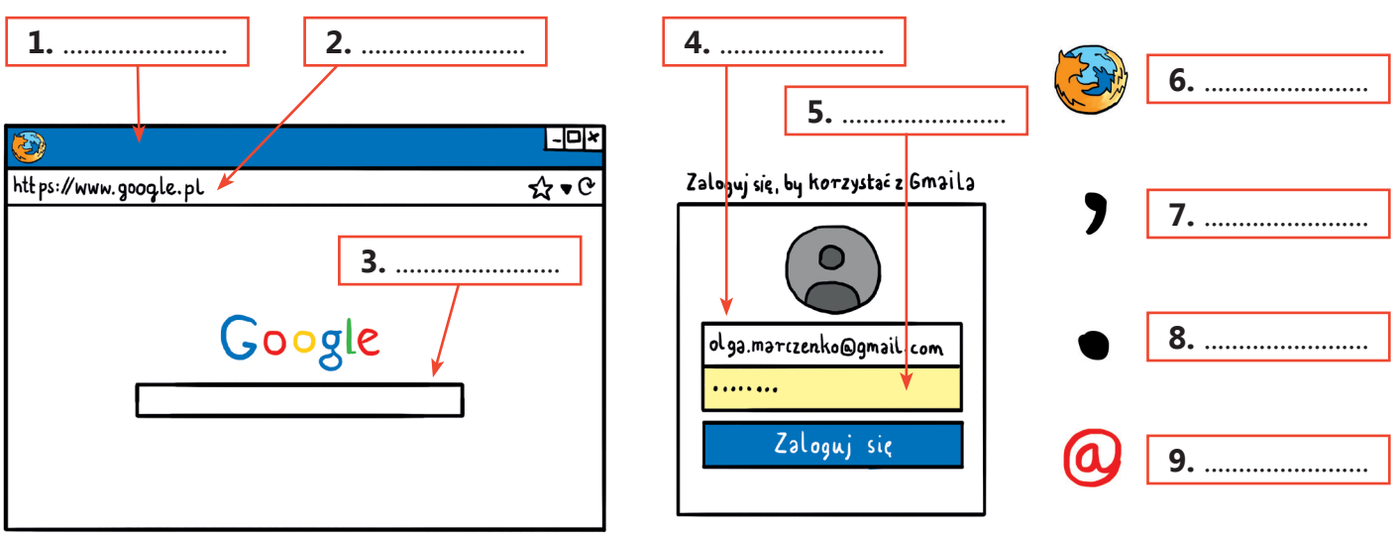
Olga: No ten znaczek – takie „a" w kółeczku – zobacz, wygląda, jak małpka z ogonkiem.

Maksym: Dla mnie bardziej jak piesek z ogonkiem, ale dobrze. Teraz hasło.

Olga: To akurat wpiszę sama. Zamknij oczy!

Maksym: Dlaczego?

Olga: Bo to jest takie sekretne słowo, tylko dla mnie, coś jak klucz do twojego pamiętnika. Widzisz – nie możesz go przeczytać, tam są tylko kropki. Dobrze, teraz kliknij „Zaloguj". I możemy napisać mail.

VI. Przeczytaj poniższe adresy.

1. www.polonicum.uw.edu.pl
2. www.uw.edu.pl
3. www.facebook.com
4. www.google.pl
5. pl.wikipedia.org
6. m.marczenko@poczta.fm
7. anastazja.m@wp.pl
8. anna.zapolska@o2.pl
9. ostap123@gmail.com
10. bogmar@tlen.pl

VII. Powtórz.

Czy trzech Czechów, czy trzy Czeszki, czy trzy, czy trzech, czy trzech, czy Czech.

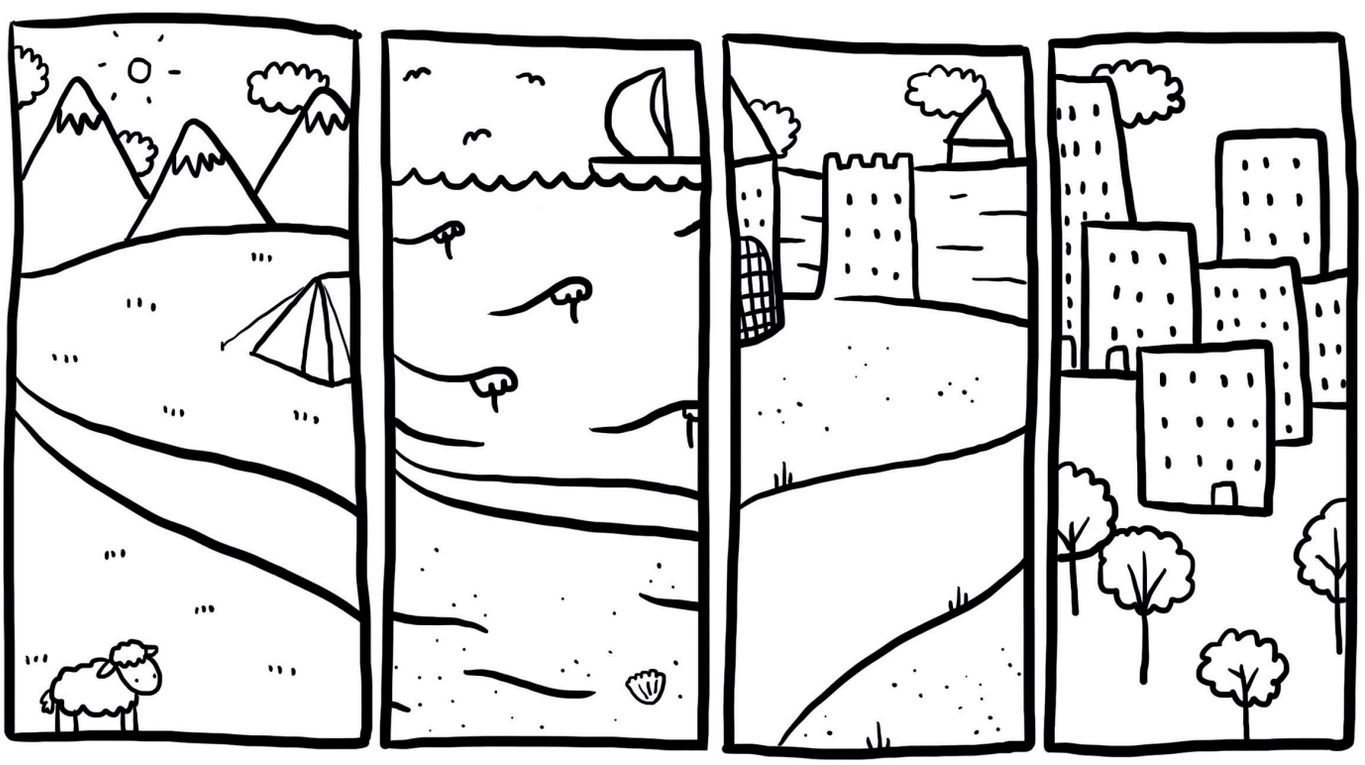
VIII. Posłuchaj piosenki Czesława Niemena. Odpowiedz na pytania podane w książce.

1. O czym śpiewa artysta?
2. Dlaczego w tym mieście jest jego najpiękniejszy świat?
3. Czy zawsze tęsknimy za miastem, w którym się urodziliśmy?
4. Czy zawsze chcemy wracać w rodzinne strony?
5. Czy zawsze chciał(a)byś mieszkać w swoim mieście rodzinnym?
6. Co przywita cię zawsze pięknie w twoim rodzinnym mieście?
7. Dlaczego jest nam trochę smutno, a trochę wesoło, kiedy skądś wracamy?
8. Co znaczy powiedzenie: „Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej”?

IX. Z którego wakacyjnego miejsca byłoby ci najtrudniej wracać do domu, a z którego najłatwiej? Które z tych miejsc to twoje wymarzone miejsce na wakacje? Odpowiedź uzasadnij.

LEKCJA 38
A dziadkowi Małego Powstańca!

Przyszedł czas na decyzję o prezentach z Warszawy. To nie takie łatwe – dobrać każdemu odpowiednie pamiątki. Szczególnie, że nikt nie pomyślał o miskach z Syrenką.

I. Posłuchaj rozmowy, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Maksym: Olka, no i co? Co kupimy dziadkowi?

Olga: Hmmm, trudna sprawa, może kieliszek?

Maksym: Dziadkowi? Kieliszek? Co ty, dziadek kocha historię i Warszawę, może karty?

Olga: Ale on nie lubi grać w karty. To kieliszek i karty kupimy tatusiowi.

Maksym: Jeden kieliszek? Ile on kosztuje?

Olga: Poczekaj, już patrzę – 9 złotych. Ale dwa to też jakoś głupio. Komplet to 6.

Maksym: Sześć razy dziewięć jest sześćdziesiąt złotych!

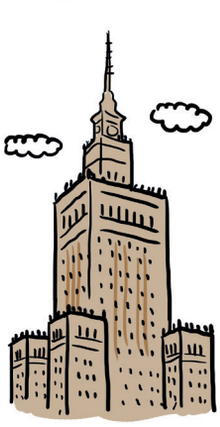
Olga: Maksym, no co ty! Miałeś jedenastkę z matematyki i nie znasz tabliczki mnożenia!? To będą 54 złote. Dużo, nie?

Maksym: Hmmm, trochę tak. To poczekaj, dziadkowi kupimy figurkę, ona kosztuje 12 złotych. Tatusiowi – karty, to kolejne 12 złotych. Razem 24 złote. Widzisz, nie jestem taki słaby z matmy! A co mamusi?

Olga: O! Figurka Małego Powstańca to świetny pomysł! To będzie jeden prezent dla babci i dla dziadka. Dziadkowie się wzruszą. Dziadek opowiadał nam o dzieciach walczących w Powstaniu Warszawskim, pamiętasz?

Maksym: Tak, tak! Ale co z mamusią? Może kupimy jej torbę albo koszulkę? Co jest na tej koszulce? Bo nie widzę.

Olga: Łabędź i paw – ach, i Pałac na Wodzie – śliczna! Bardzo mi się podoba! Och, 28 złotych!

Maksym: To razem będą 52 złote. Zostaje Staszek i Bruno.

Olga: A Ostap?

Maksym: No tak, hmmm, może otwieracz z Syrenką? Podoba ci się ten pomysł?

Olga: Nie! Co oni będą nim otwierać? Colę? Patrz, jest promocja – dwa breloki w cenie jednego. Czyli tylko 8 złotych! I mamy prezenty i dla Staszka, i dla Ostapa.

Maksym: O, świetnie! Razem 60 złotych. To dobra cena. Ale co z Brunem. Przepraszam bardzo, czy mają państwo miski dla psów z Syrenką albo Pałacem Kultury?

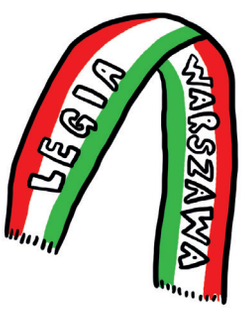
Sprzedawca: Yyyyyy, nigdy o czymś takim nie słyszałem.

		P	F
0.	**Dzieci kupują dziadkowi kieliszek.**		X
1.	Komplet kieliszków kosztuje 54 złote.		
2.	Dziadek dostanie karty do gry.		
3.	Na koszulce dla mamy są ptaki.		
4.	Staszek i Ostap dostaną takie same prezenty.		
5.	Maksym kupił Brunowi miskę.		

II. Olga i Maks są teraz w sklepie z pamiątkami. Podpisz rzeczy, które można tam kupić.

kula śniegowa z Pałacem Kultury, otwieracz Syrenka, karty do gry z widokami Warszawy, torba, bombka, kieliszek z Zamkiem Królewskim, magnes na lodówkę, figurka Małego Powstańca, brelok, koszulka, **szalik Legii**

szalik Legii

.....

.....

.....

.....

.....

.....

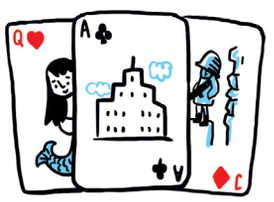
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kiedy chcemy dać komuś prezent, użyjemy specjalnej konstrukcji, która wskazuje na odbiorcę prezentu.

	CELOWNIK LICZBY POJEDYNCZEJ I MNOGIEJ KOMU? CZEMU? JAKIEMU? JAKIEJ? JAKIM?			
	celownik liczby pojedynczej	**przymiotnik**	**rzeczownik**	**liczba pojedyncza**
kupię dam życzę dziękuję	kochanemu dziadkowi najpiękniejszemu psu	-emu	-owi -u[1]	rodzaj męski
	kochanej babci	= Msc.	= Msc.	rodzaj żeński
	małemu dziecku	-emu	-u	rodzaj nijaki
	CELOWNIK LICZBY MNOGIEJ			
	sympatycznym niskim panom, paniom i dzieciom	-ym -im[2]	-om	liczba mnoga wszystkie rodzaje

To łatwe! Celownik liczby pojedynczej dla rzeczowników rodzaju żeńskiego jest taki sam jak miejscownik liczby pojedynczej dla rzeczowników rodzaju żeńskiego. Zobacz:

Olga mówi o swojej papudze Wandzie (to miejscownik).

Olga da coś dobrego swojej papudze Wandzie (to celownik).

III. Wstaw wyrazy w nawiasie zgodnie z przykładem.

a) rodzaj męski

0. Kupię Maksowi nową piłkę (Maks).

1. Maksym życzy ..... dużo cierpliwości do Olgi (Ostap).

2. Mama kupiła ..... piękne perfumy (swój mąż).

3. Maksym dał ..... kawałek czekolady i teraz się wstydzi. (Bruno).

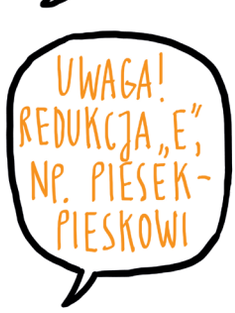
4. Maksym opowie ..... o podróży do Warszawy (Staszek).

5. ..... jest przykro, że Maks złamał rękę (wujek).

6. Dzięki ..... umiem pływać (mój brat).

7. Daj ..... mleka, to przestanie piszczeć (mały kot).

b) rodzaj żeński

0. Tata zadedykował mojej mamie piękną piosenkę (moja mama).

1. Ostap kupił ..... bukiet kwiatów (Olga).

2. Maks ma nadzieję, że ..... spodoba się jego nowa koszulka (Mariola).

3. ..... smakuje sałatka zrobiona przez dziadka Tarasa (babcia Ołena).

[1] Tylko niektóre rzeczowniki rodzaju męskiego mają końcówkę -u, oto kilka z nich: panu, chłopcu, bratu, kotu, psu, lwu, światu, Bogu, księdzu i diabłu.

[2] Końcówka -im występuje po k, g (ale także w zaimkach, np.: moim, twoim, swoim).

4. Olga wie, że może zaufać ..... (Marysia).
5. Olga, powiedz coś ..... (swoja Wanda), nie mogę już jej słuchać!
6. Życzymy ..... dużo miłości! (młoda para).
7. Staszek, chodź, podokuczamy ..... Z IV b (ta nowa dziewczyna).

c) rodzaj nijaki

0. Widziałam, że pani Zapolska kupiła temu dziecku lody (to dziecko).
1. Bogdanie, przyglądam się ..... w kuchni i myślę, że powinieneś je umyć (okno).
2. Ta nowa dieta ma służyć ..... (moje zdrowie).
3. Tata nigdy nie daje długo poleżeć ..... w lodówce (zimne piwo).
4. Przyglądam się ..... i mam na nie ogromną ochotę (ukraińskie jedzenie).
5. Antek, jeśli jeszcze trochę będziesz się przyglądał ..... (to jajko), to chyba wykluje się z niego kurczaczek. Może po prostu je zjedz?
6. Dzięki ..... Olga przestała być smutna (słońce).
7. Pomóż ..... i uśmiechnij się do niej (szczęście).

d) liczba mnoga

0. Maks i Olga lubią pomagać swoim kolegom (swój kolega).
1. Olga, chodź opowiemy ..... o tym, co Maks zrobił w skateparku (nasz chłopak).
2. Co kupimy ..... na koniec roku? (nasz nauczyciel).
3. Czy ..... smakowały gołąbki? (wasza babcia).
4. Czekolada smakuje prawie ..... (wszystkie dzieci).
5. Olga, jak będziesz dalej przyglądała się ....., to powiem Ostapowi (ten student).
6. Maks, co powiemy ..... o twojej ręce? (nasz rodzic).
7. Przestań przeszkadzać ..... (swoja siostra)!

IV. Porozmawiaj z kolegami/koleżankami w grupie.

1. Czy Olga i Maksym wybrali dobre prezenty? Jeśli tak, to powiedz, dlaczego. Jeśli nie, to zaproponuj inne pamiątki i powiedz, dlaczego właśnie te byłyby lepsze.
2. Jakie pamiątki z podróży byłyby najlepszym prezentem dla ciebie i twoich bliskich?
3. Czy zawsze powinniśmy kupować jakieś pamiątki z podróży? Dlaczego?
4. Jakie pamiątki byłyby najlepszym prezentem z Ukrainy dla dzieci i dla dorosłych? Odpowiedź uzasadnij.
5. Jakie pamiątki byłyby najlepszym prezentem z twojego miasta dla dzieci i dla dorosłych? Odpowiedź uzasadnij.
6. Z jakimi pamiątkami kojarzy ci się Polska?

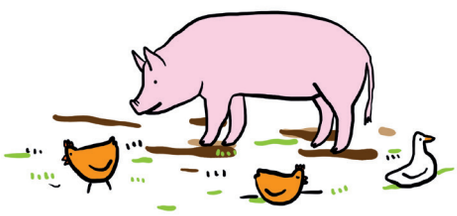
V. Powtórz.

Królowa Karolowa kazała królowi Karolowi kare konie kuć, król Karol kare konie kuje, królowa Karolowa kopytkiem katuje.

LEKCJA 39
Powtarzamy!

I. Mama i tata rozmawiają o tym, co się zdarzyło przez ostatni rok. Posłuchaj rozmowy, spróbuj zapamiętać, co się komu przydarzyło, a potem połącz imię z obrazkiem związanym z sytuacją.

Mama, Tata, Maksym, dziadek Taras, babcia Maria, babcia Ołena, Antek, Bruno, wujek Piotrek

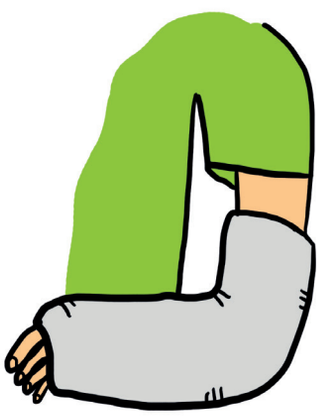

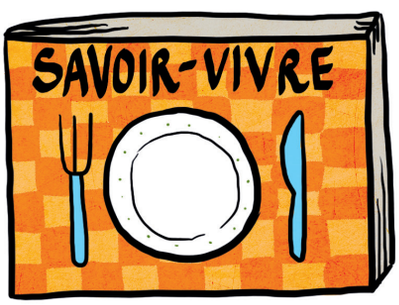

....

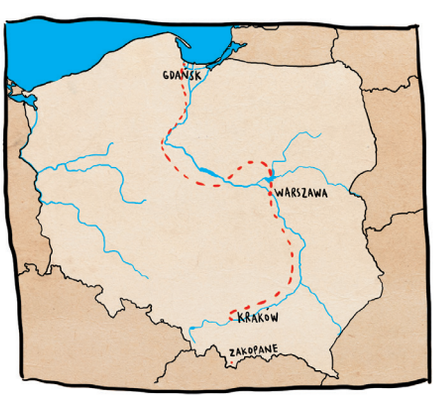

....

Mama ....

II. W Warszawie Maksym i Olga poznali legendę o warszawskiej Syrence. Przeczytaj tekst i zaznacz, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Syrenka warszawska

Legenda mówi, że pewnego dnia syrenka pojawiła się w porcie w Gdańsku, a potem Wisłą popłynęła do Warszawy, gdzie zdecydowała mieszkać. Chociaż była niegrzeczna i przeszkadzała rybakom w pracy, to nigdy nikt się na nią nie złościł. Dlaczego? Dlatego, że syrena miała piękny głos i wszyscy byli zakochani w jej śpiewie.

Pewnego dnia bogaty kupiec złapał syrenkę, żeby za pieniądze pokazywać ją ludziom na targach i jarmarkach. Na szczęście rybacy usłyszeli jej płacz i szybko pobiegli na pomoc.

Uwolniona syrenka obiecała, że w każdej niebezpiecznej sytuacji ona też będzie bronić mieszkańców Warszawy. I dlatego do dziś ma miecz i tarczę.

		P	F
0.	**Syrenka płynęła z Gdańska do Warszawy.**	X	
1.	Syrenka nigdy nie przeszkadzała rybakom.		
2.	Syrena umiała pięknie śpiewać.		
3.	Kupiec chciał sprzedać syrenę na targu.		
4.	Rybacy uratowali syrenę.		
5.	Syrenka obiecała, że już zawsze będzie śpiewać mieszkańcom Warszawy.		

III. Który wyraz nie pasuje? Co łączy pozostałe wyrazy?

0. jabłko, gruszka, kapusta, wiśnia, malina, banan - OWOCE

1. pustynia, step, góry, sawanna, las, miasto - .....

2. kubek, długopis, miska, talerz, sosjerka, serwetka - .....

3. praca domowa, łóżko, przerwa, boisko, klasa, stołówka - .....

4. biologia, język angielski, gitara, WF, matematyka, język polski - .....

5. przeglądarka, adres mailowy, zeszyt, ikonka, login, strona internetowa - .....

6. gips, bandaż, deskorolka, tabletki, opatrunek, maść - .....

7. brzuch, łokieć, kolano, plecy, skarpetka, ręka - .....

8. teleturniej, serial, prognoza, pogody, wiadomości, matematyka, film - .....

9. opłatek, choinka, prezenty, tulipan, święty Mikołaj, Wigilia - .....

10. sanki, pisanka, baranek, palma, święconka, śmigus-dyngus - .....

IV. Czy to już było, jest teraz czy dopiero będzie? Przeczytaj zdania i uzupełnij je odpowiednią formą czasownika zgodnie z przykładem.

0. Rok temu Maksym i Olga byli (być) na wakacjach u dziadków na wsi.

1. Rodzina Marczenków ..... (wybrać się) na wycieczkę do ZOO dwa miesiące temu.

2. W ubiegłym roku Olga ..... (przebrać się) za Czerwonego Kapturka, a w tym roku ..... (być) Indianką.

3. Dawniej ludzie ..... (wysyłać) listy, dzisiaj ..... (pisać) maile.

4. Zwykle raz w tygodniu tata ..... (chodzić) grać w siatkówkę z kolegami.

5. Kiedyś Maksym ..... (chcieć) być mechanikiem samochodowym, ale teraz ..... (chcieć) zostać sławnym piłkarzem.

6. Mama chce, żeby jej dzieci ..... (być) zawsze zdrowe i szczęśliwe.

7. Pojutrze ..... (my, pójść) do babci Marii na imieniny.

8. Od nowego roku Olga i Kasia nie ..... (jeść) tak dużo słodyczy.

9. Za rok cała rodzina ..... (podróżować) do Warszawy.

10. Jaki ..... (być) świat za sto lat?

V. Co powiesz w poniższych sytuacjach? Jak zareagujesz? Powiedz i napisz.

0. Jest Wielkanoc: Wesołych Świąt!

1. Twoja mama ma imieniny: .....

2. Spóźniłeś się na lekcję: .....

3. Koleżanka zaprasza cię na przyjęcie urodzinowe: .....

4. Zapomniałeś długopisu i nie masz czym pisać na lekcji: .....

5. Proponujesz koledze kino albo grę w piłkę: .....

6. Chcesz wiedzieć, która jest godzina, ale nie masz zegarka: .....
.....

7. Jesteś w nowym miejscu, masz adres domu, ale nie możesz go znaleźć: .....
.....

8. Nie czujesz się dobrze: .....

9. Chcesz kupić pamiątkę, ale nie wiesz, czy wystarczy ci pieniędzy: .....
.....

10. Dostałeś piękny prezent: .....
.....

VI. Twoja szkoła planuje nawiązać kontakt z jakąś szkołą w Polsce, będziecie spotykać się w swoich miastach, brać udział w konkursach i zawodach sportowych, a latem razem odpoczywać na obozach i koloniach. Napisz list do kolegi/koleżanki z Polski. Przedstaw się, napisz, ile masz lat, skąd jesteś, czym się interesujesz. Opisz swoją rodzinę i miejsce, gdzie mieszkasz. Napisz też, o czym marzysz i kim chcesz zostać, kiedy dorośniesz.

....., ... roku

VII. Razem z kolegą i koleżanką wymyślcie historię, w której użyjecie tych wyrazów.